

DZIENNIK URZĘDOWY WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO

Wrocław, dnia 21 września 2011 r.

Nr 195

TREŚĆ:

Poz.:

UCHWAŁY RAD POWIATÓW

- 3384** – Rady Powiatu Dzierżoniowskiego nr XI/93/2011 z dnia 30 sierpnia 2011 r. w sprawie wysokości opłat za usunięcie i przechowywanie pojazdu usuniętego z drogi oraz wysokości kosztów powstałych w razie odstąpienia od usunięcia pojazdu 18473
- 3385** – Rady Powiatu w Lubinie nr XV/111/2011 z dnia 30 sierpnia 2011 r. w sprawie ustalenia rozkładu godzin pracy aptek ogólnodostępnych działających na terenie Powiatu Lubińskiego 18474
- 3386** – Rady Powiatu Wałbrzyskiego nr X/85/11 z dnia 31 sierpnia 2011 r. w sprawie ustalenia wysokości opłat za usunięcie i przechowywanie pojazdu usuniętego z drogi na parkingu strzeżonym oraz wysokości kosztów powstałych w razie odstąpienia od wykonania dyspozycji usunięcia pojazdu 18479

UCHWAŁY RAD MIEJSKICH

- 3387** – Rady Miejskiej w Lubinie nr XI/99/11 z dnia 28 czerwca 2011 r. w sprawie ustalenia regulaminu określającego niektóre zasady wynagradzania nauczycieli zatrudnionych w placówkach oświatowych, dla których Gmina Miejska Lubin jest organem prowadzącym 18480
- 3388** – Rady Miejskiej w Pieńsku nr XIII/61/2011 z dnia 30 sierpnia 2011 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działki nr 273/1 położonej w Stojanowie gmina Pieńsk 18484
- 3389** – Rady Miejskiej Wałbrzycha nr XVII/144/11 z dnia 29 sierpnia 2011 r. w sprawie ustalenia opłat za pobyt dzieci w żłobkach samorządowych, dla których Gmina Wałbrzych jest organem prowadzącym 18491

UCHWAŁY RAD GMIN

- 3390** – Rady Gminy Kostomłoty nr XII/75/11 z dnia 30 sierpnia 2011 r. w sprawie uchwalenia Wieloletniego Programu Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy 18492
- 3391** – Rady Gminy Kostomłoty nr XII/80/11 z dnia 30 sierpnia 2011 r. w sprawie wyłapywania bezdomnych zwierząt na terenie gminy Kostomłoty oraz dalszego z nimi postępowania 18497
- 3392** – Rady Gminy Oleśnica nr XI/66/11 z dnia 15 września 2011 r. w sprawie wysokości i zasad ustalania dotacji celowej dla podmiotów prowadzących żłobki lub kluby dziecięce na obszarze Gminy Oleśnica oraz Miasta Oleśnica 18498

WYROKI SĄDU ADMINISTRACYJNEGO

- 3393** – Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu nr Sygn. akt II SA/Wr 610/10 z dnia 22 grudnia 2010 r. wydany po rozpoznaniu sprawy ze skargi Wojewody Dolnośląskiego na uchwałę Rady Miejskiej Jeleniej Góry z dnia 10 października 2006 r. nr 628/XLIX/2006 w przedmiocie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego 18506
- 3394** – Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu nr Sygn. akt II SA/Wr 593/10 z dnia 28 kwietnia 2011 r. wydany po rozpoznaniu sprawy ze skargi Wojewody Dolnośląskiego na uchwałę Rady Miejskiej w Środzie Śląskiej z dnia 30 czerwca 2010 r. nr XLVII/398/10 w przedmiocie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Rakoszyce 18509
- 3395** – Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu nr Sygn. akt II SA/Wr 594/10 z dnia 28 kwietnia 2011 r. wydany po rozpoznaniu sprawy ze skargi Wojewody Dolnośląskiego na uchwałę Rady Miejskiej w Środzie Śląskiej z dnia 30 czerwca 2010 r. nr XLVII/399/10 w przedmiocie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Gazdowa 18520

- 3396** – Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu nr Sygn. akt II SA/Wr 595/10 z dnia 28 kwietnia 2011 r. wydany po rozpoznaniu sprawy ze skargi Wojewody Dolnośląskiego na uchwałę Rady Miejskiej w Środzie Śląskiej z dnia 30 czerwca 2010 r. nr XLVII/400/10 w przedmiocie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Michałów 18531
- 3397** – Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu nr Sygn. akt II SA/Wr 596/10 z dnia 28 kwietnia 2011 r. wydany po rozpoznaniu sprawy ze skargi Wojewody Dolnośląskiego na uchwałę Rady Miejskiej w Środzie Śląskiej z dnia 30 czerwca 2010 r. nr XLVII/401/10 w przedmiocie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Wojczyce 18543
- 3398** – Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu nr Sygn. akt II SA/Wr 256/11 z dnia 8 czerwca 2011 r. wydany po rozpoznaniu w Wydziale II na rozprawie w dniu 8 czerwca 2011 r. sprawy ze skargi Wojewody Dolnośląskiego na uchwałę Rady Miasta i Gminy Wiązów z dnia 11 stycznia 2011 r. nr IV/12/11 w przedmiocie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla miejscowości Wiązów 18554
- 3399** – Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu nr Sygn. akt II SA/Wr 60/11 z dnia 14 czerwca 2011 r. wydany po rozpoznaniu sprawy ze skargi Wojewody Dolnośląskiego na uchwałę Rady Gminy Wisznia Mała z dnia 28 kwietnia 2010 r. nr V/XXXVII/207/10 w przedmiocie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w obrębie Szymanów – MPZP OBRĘB SZYMANÓW 18558

ROZSTRZYGNIECIA NADZORCZE

- 3400** – Wojewody Dolnośląskiego nr NK-N.4131.817.2011.JT1-1 z dnia 14 września 2011 r. stwierdzające nieważność § 1 i § 4 ust. 3 uchwały Rady Powiatu Wałbrzyskiego z dnia 31 sierpnia 2011 r. nr X/85/11 w sprawie ustalenia wysokości opłat za usunięcie i przechowywanie pojazdu usuniętego z drogi na parkingu strzeżonym oraz ustalenia wysokości kosztów powstałych w razie odstąpienia od wykonania dyspozycji usunięcia pojazdu 18563
- 3401** – Wojewody Dolnośląskiego nr NK-N.4131.425.2011.AS2-1 z dnia 15 września 2011 r. stwierdzające nieważność § 7 i § 8 uchwały Rady Gminy Kostomłoty nr XII/80/2011 z dnia 30 sierpnia 2011 r. w sprawie wyłapywania bezdomnych zwierząt na terenie gminy Kostomłoty oraz dalszego z nimi postępowania 18564
- 3402** – Wojewody Dolnośląskiego nr NK-N.4131.640.2011.JK8-3 z dnia 15 września 2011 r. uchylające rozstrzygnięcie nadzorcze nr NK-N.4131.640.2011.JK8-1 z dnia 4 sierpnia 2011 r. w przedmiocie stwierdzenia nieważności uchwały Rady Miejskiej w Lubinie nr XI/99/11 z dnia 28 czerwca 2011 r. w sprawie ustalenia regulaminu określającego niektóre zasady wynagradzania nauczycieli zatrudnionych w placówkach oświatowych, dla których Gmina Miejska Lubin jest organem prowadzącym 18566
- 3403** – Wojewody Dolnośląskiego nr NK-N.4131.763.2011.JK8 z dnia 15 września 2011 r. stwierdzające nieważność § 1 ust. 2 zdanie drugie oraz § 2 ust. 2 we fragmencie „pozostały zakres świadczeń” uchwały Rady Miejskiej Wałbrzycha nr XVII/144/11 z dnia 29 sierpnia 2011 r. w sprawie ustalania opłat za pobyt dzieci w żłobkach samorządowych, dla których Gmina Wałbrzych jest organem prowadzącym 18567

OBWIESZCZENIE

- 3404** – Wojewody Dolnośląskiego z dnia 15 września 2011 r. w sprawie zmiany tekstu statutu Związku Międzygminnego Ślęza-Oława z siedzibą w Strzelinie 18568

OGŁOSZENIE

- 3405** – Starosty Jaworskiego nr 01.2011 z dnia 15 września 2011 r. o możliwości zgłaszania kandydatów na członków Powiatowej Społecznej Rady do Spraw Osób Niepełnosprawnych w Jaworze 18569

KOMUNIKAT

- 3406** – Zarządu Województwa Dolnośląskiego Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym dla województwa z dnia 13 września 2011 r. o podjęciu: uchwały nr 1194/IV/11 z dnia 13 września 2011 r. w sprawie zmiany uchwały nr 1149/III/08 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 5 lutego 2008 r. w sprawie przyjęcia Szczegółowego Opisu Priorytetów Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007–2013 (Uszczegółowienia RPO WD) 18569

3384

**UCHWAŁA NR XI/93/2011
RADY POWIATU DZIERŻONIOWSKIEGO**

z dnia 30 sierpnia 2011 r.

**w sprawie wysokości opłat za usunięcie i przechowywanie pojazdu usuniętego z drogi
oraz wysokości kosztów powstałych w razie odstąpienia od usunięcia pojazdu**

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592 z późn. zm.) oraz art. 130a ust. 2a, 5c i ust. 6 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2005 r. Nr 108, poz. 908 z późn. zm.) Rada Powiatu Dzierżoniowskiego uchwala, co następuje:

§ 1. Ustala się wysokość stawek kwotowych opłat za usunięcie i przechowywanie pojazdu usuniętego z drogi:

- 1) rower lub motorower:
 - a) za usunięcie – 100 zł;
 - b) za każdą dobę przechowywania – 15 zł,
- 2) motocykl:
 - a) za usunięcie – 200 zł;
 - b) za każdą dobę przechowywania – 22 zł,
- 3) pojazd o dopuszczalnej masie całkowitej do 3,5 t:
 - a) za usunięcie – 440 zł;
 - b) za każdą dobę przechowywania – 33 zł,
- 4) pojazd o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 3,5 t do 7,5 t:
 - a) za usunięcie – 550 zł;
 - b) za każdą dobę przechowywania – 45 zł,
- 5) pojazd o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 7,5 t do 16 t:
 - a) za usunięcie – 780 zł;
 - b) za każdą dobę przechowywania – 65 zł,
- 6) pojazd o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 16 t:
 - a) za usunięcie – 1150 zł;
 - b) za każdą dobę przechowywania – 120 zł,
- 7) pojazd przewożący materiały niebezpieczne:

- a) za usunięcie – 1400 zł;
- b) za każdą dobę przechowywania – 180 zł.

§ 2. Ustala się wysokość stawek kwotowych kosztów powstałych w razie odstąpienia od usunięcia pojazdu, jeżeli wydanie dyspozycji usunięcia pojazdu spowodowało powstanie tych kosztów:

- 1) rower lub motorower – 50 zł;
- 2) motocykl – 100 zł;
- 3) pojazd o dopuszczalnej masie całkowitej do 3,5 t – 220 zł;
- 4) pojazd o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 3,5 t do 7,5 t – 275 zł;
- 5) pojazd o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 7,5 t do 16 t – 390 zł;
- 6) pojazd o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 16 t – 575 zł;
- 7) pojazd przewożący materiały niebezpieczne – 700 zł.

§ 3. Traci moc uchwała nr IX/80/07 Rady Powiatu Dzierżoniowskiego z dnia 26 czerwca 2007 r. w sprawie wprowadzenia cennika opłat za usuwanie pojazdów z dróg oraz za ich parkowanie.

§ 4. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu.

§ 5. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od daty ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego.

Przewodniczący Rady Powiatu:
Jacek Grzebieluch

3385

**UCHWAŁA NR XV/111/2011
RADY POWIATU W LUBINIE**

z dnia 30 sierpnia 2011 r.

**w sprawie ustalenia rozkładu godzin pracy aptek ogólnodostępnych
działających na terenie Powiatu Lubińskiego**

Na podstawie art. 94 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku Prawo farmaceutyczne (t.j. Dz. U. z 2008 r. Nr 45, poz. 271, Nr 227, poz. 1505, Nr 234, poz. 1570, z 2009 r. Nr 18, poz. 97, Nr 31, poz. 206, Nr 92, poz. 753, Nr 95, poz. 788, Nr 98, poz. 817, z 2010 r. Nr 78, poz. 513, Nr 107, poz. 679, z 2011 r. Nr 63, poz. 322, Nr 82, poz. 451, Nr 106, poz. 622, Nr 112, poz. 654) w związku z art. 4 ust. 1 pkt 2 oraz art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592, z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 200, poz. 1688, Nr 214, poz. 1806, z 2003 r., Nr 162, poz. 1568, z 2004 r. Nr 102,

poz. 1055, Nr 167, poz. 1759, z 2007 r. Nr 173 poz. 1218, z 2008 r., Nr 180, poz. 1111, Nr 223, poz. 1458; z 2009 r. Nr 92, poz. 753, z 2010 r. Nr 28, poz. 142 i 146, Nr 106, poz. 675 oraz z 2011 r. Nr 28, poz. 113) po zasięgnięciu opinii Prezydenta Miasta Lubina, Wójta Gminy Lubin, Burmistrza Ścinawy, Wójta Gminy Rudna oraz Dolnośląskiej Izby Aptekarskiej we Wrocławiu, Rada Powiatu w Lubinie uchwala co następuje:

§ 1. 1. Ustala rozkład godzin pracy aptek ogólnodostępnych działających na terenie Powiatu Lubińskiego.

Lp.	Nazwa apteki, adres, telefon	Rozkład godzin pracy
1.	„Aloes” Lubin, ul. Kamienna 1 F tel. 76 844 73 66	poniedziałek – piątek: 8.00 – 20.00 sobota: 8.00 – 14.00
2.	„Osiedlowa” Lubin, ul. Armii Krajowej 35 tel. 76 844 40 26	poniedziałek – piątek: 8.00 – 20.00 sobota: 8.00 – 18.00 niedziele: 9.00 – 18.00
3.	„Pod Dobrą Gwiazdą” Lubin, ul. Grabowa 2 tel. 76 842 79 55	poniedziałek – piątek: 9 .00 – 19.00 sobota: 9.00 – 14.00
4.	„Pod Różą” Lubin, ul. Jana Kilińskiego 25 D tel. 76 842 18 66	poniedziałek – piątek: 8.00 – 19.00 sobota: 8.00 – 15.00
5.	„Ustronie” Lubin, ul. Gwarków 84 tel. 76 842 27 73	poniedziałek – piątek: 8.00 – 19.00 sobota: 8.00 – 14.00
6.	„Vademecum” Lubin, ul. Mikołaja Kopernika 4 tel. 76 844 27 04	poniedziałek – piątek: 8.00 – 20.00 sobota: 8.00 – 18.00
7.	„Omega” Lubin, ul. Jana Pawła II 3 tel. 76 846 88 42	poniedziałek – piątek: 9 .00 – 21.00 sobota: 9.00 – 21.00 niedziele: 10.00 – 20.00
8.	„Pod Św. Antonim” Lubin, ul. Armii Krajowej 15 tel. 76 841 02 50	poniedziałek – piątek: 8 .00 – 20.00 sobota: 8.00 – 15.00
9.	„Złote Runo” Lubin, ul. Ignacego J. Paderewskiego 92 tel. 76 844 35 25	poniedziałek – piątek: 8.00 -19.00 sobota: 9.00 – 14.00
10.	„W Jamnikach” Lubin, al. Niepodległości 23–25 tel. 76 746 88 58	poniedziałek – piątek: 8 .00 – 20.00 sobota: 8.00 – 14.00
11.	„Dr Max” Lubin, ul. Prof. Józefa Zwierzyckiego 2 tel. 76 746 67 70	poniedziałek – piątek: 8 .00 – 21.30 sobota: 8.00 – 21.00 niedziele: 8.30 – 19.00
12.	„Graviola” Lubin, ul. Mieszka I 14/16 tel. 76 844 22 05	poniedziałek – piątek: 8 .00 – 19.30 sobota: 8.00 – 14.00

Lp.	Nazwa apteki, adres, telefon	Rozkład godzin pracy
13.	„Górnica” Lubin, ul. Marii Skłodowskiej – Curie 60 tel. 76 846 07 07	poniedziałek – piątek: 8 .00 – 16.00
14.	„Arnica” Lubin, ul. Ptasia 57 tel. 76 749 70 10	poniedziałek – piątek: 9 .00 – 18.00 sobota: 9.00 – 14.00
15.	„Flos” Lubin, ul. Kasztanowa 8a tel. 76 842 79 22	poniedziałek – piątek: 8 .00 – 19.00 sobota: 8.00 – 15.00
16.	„Konwalia” Lubin, ul. Jana Pawła II 28 tel. 76 841 09 39	poniedziałek – piątek: 7 .00 – 22.30 sobota: 7.30 – 22.00 niedziele: 8.00 – 22.00
17.	„Malwa” Lubin, ul. Gen. Józefa Bema 5-6 tel. 76 844 22 01	poniedziałek – piątek: 8 .00 – 17.00
18.	„Panaceum” Lubin, ul. Kamienna 18 A tel. 76 842 59 81	poniedziałek – piątek: 9 .00 – 19.00 sobota: 9.00 – 14.00
19.	„Pod Sokołem” Lubin, ul. Sokoła 46 tel. 76 844 54 40	poniedziałek – piątek: 9 .00 – 18.00 sobota: 9.00 – 15.00
20.	„Rycerska” Lubin, ul. Jastrzębia 6 tel. 76 849 12 01	poniedziałek – piątek: 9 .00 – 19.00 sobota: 9.00 – 14.00
21.	„Nova” Lubin, ul. Juliusza Słowackiego 17 tel. 76 846 97 29	poniedziałek – piątek: 9 .00 – 19.00 sobota: 9.00 – 14.00
22.	„Melissa” Lubin, ul Sportowa 33 tel. 76 842 32 80	poniedziałek – piątek: 9 .00 – 16.00 sobota: 9.00 – 14.00
23.	„STIGMA” Lubin, ul. Ignacego J. Paderewskiego 101 tel. 76 841 55 45	poniedziałek – piątek: 9 .00 – 21.00 sobota: 9.00 – 21.00 niedziele: 10.00 – 18.00
24.	„PRIMA” Lubin, ul. Szpakowa 2 A tel. 76 842 38 07	poniedziałek – piątek: 8 .00 – 20.00 sobota: 8.00 – 15.00
25.	„PRIMA” Lubin, ul. Jana Kilińskiego 12 A tel. 76 842 32 17	poniedziałek – piątek: 8 .00 – 20.00 sobota: 8.00 – 15.00
26.	„Apteka dla Ciebie” Lubin, ul. Śląska 9 tel. 76 842 31 43	poniedziałek – piątek: 8 .00 – 20.00 sobota: 8.00 – 14.00
27.	„Euro-Apteka” Lubin, ul. Gen. Józefa Bema 1 tel. 76 845 21 18	poniedziałek – piątek: 9 .00 – 21.00 sobota: 9.00 – 21.00 niedziele: 10.00-18.00
28.	„Leśna” Lubin, ul. Leśna 8 tel. 76 746 48 66	poniedziałek – piątek: 8 .00 – 21.00 sobota: 8.00 – 18.30 niedziele: 9.00-18.30
29.	„Avena” Lubin, ul. Bolesława Krupińskiego 95 A tel. 76 746 10 19	poniedziałek – piątek: 8 .30 – 19.00 sobota: 8.00 – 15.00
30.	„Gardena” Lubin, ul. Słoneczna 1 tel. 76 749 09 79	poniedziałek – piątek: 8 .00 – 19.00 sobota: 8.00 – 13.00
31.	„Cuprum Arena” Lubin, ul. Gen. Władysława Sikorskiego 20 tel. 76 846 66 80	poniedziałek – piątek: 9 .00 – 21.00 sobota: 9.00 – 21.00 niedziele: 10.00 – 20.00
32.	„Lege Artis” Lubin, ul. Stefana Kisielewskiego 4 tel. 76 841 50 96	poniedziałek – piątek: 8 .00 – 19.00 sobota: 8.00 – 15.00
33.	„Panaceum” Ścinawa, ul. Jagiełły 2 tel. 76 843 69 44	poniedziałek – piątek: 8 .00 - 19.00 sobota: 8.00 – 14.00

Lp.	Nazwa apteki, adres, telefon	Rozkład godzin pracy
34.	„Lawendowa” Ścinawa, ul. Rynek 13 tel. 76 843 73 16	poniedziałek – piątek: 8 .00 - 19.00 sobota: 8.00 – 14.00
35.	„PRIMA” Lubin, ul. Leśna 13A tel. 76 842 32 22	poniedziałek – piątek: 8 .00 – 20.00 sobota: 8.00 – 16.00
36.	„Miedziowa” Lubin, ul. Pawia 67/1 tel. kom. 530 463 915	poniedziałek – piątek: 9 .00 – 19.00 sobota: 8.00 – 15.00
37.	„Alium” Lubin, ul. Budowniczych LGOM 61c tel. kom. 722 002 037	poniedziałek – piątek: 8 .00 – 19.00 sobota: 9.00 – 13.00

2. Ustala rozkład godzin pracy aptek ogólnodostępnych w porze nocnej, w niedziele, święta i inne dni wolne od pracy według grafiku stanowiącego Załącznik do uchwały:

- a) w porze nocnej apteki wskazane w Załączniku pełnią dyżury od godziny 20.00 dnia określonego w Załączniku do godziny 8.00 dnia następnego.
- b) w niedzielę, święta i inne dni wolne od pracy apteki wskazane w Załączniku pełnią dyżury od godziny 8.00 dnia określonego w Załączniku do godziny 8.00 dnia następnego.

§ 2. Traci moc uchwała nr LV/362/2010 Rady Powiatu w Lubinie z dnia 28 października 2010 roku w sprawie ustalenia rozkładu godzin pracy aptek ogólnodostępnych działających na terenie Powiatu Lubińskiego oraz uchwały ją zmieniające: uchwała nr X/84/2011 Rady Powiatu w Lubinie

z dnia 28 kwietnia 2011 roku zmieniająca uchwałę w sprawie ustalenia rozkładu godzin pracy aptek ogólnodostępnych działających na terenie Powiatu Lubińskiego i uchwała nr XII/102/2011 Rady Powiatu w Lubinie z dnia 15 czerwca 2011 roku zmieniająca uchwałę w sprawie ustalenia rozkładu godzin pracy aptek ogólnodostępnych działających na terenie Powiatu Lubińskiego.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu w Lubinie.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego z mocą obowiązującą od dnia 1 września 2011 roku.

Przewodniczący Rady:
Adam Myrda

**Załącznik do uchwały nr XV/111/
/2011 Rady Powiatu w Lubinie
z dnia 30 sierpnia 2011 r.**

**Rozkład godzin pracy aptek ogólnodostępnych w porze nocnej, w niedzielę, święta
i inne dni wolne od pracy**

Wrzesień 2011			
Lp.	Dyżur – dnia	Apteka – adres	telefon
	1.	2.	3.
1.	1.09.2011	„Aloes” ul. Kamienna 1f	76 844 73 66
2.	2.09.2011	„Avena” ul. B. Krupińskiego 95a	76 746 10 19
3.	3.09.2011	„Cuprum Arena” Galeria Cuprum	76 846 66 81
4.	4.09.2011	„Konwalia” ul. Jana Pawła II 28	76 841 01 17
5.	5.09.2011	„Euro Apteka” ul. gen. J. Bema 1	76 845 21 18
6.	6.09.2011	„Pod Różą” ul. J. Kilińskiego 25d	76 842 18 66
7.	7.09.2011	„Graviola” ul. Mieszka I 14/16	76 844 22 05
8.	8.09.2011	„Apteka Dla Ciebie” ul. Śląska 9	76 842 31 43
9.	9.09.2011	„Flos” ul. Kasztanowa 8a	76 842 79 22
10.	10.09.2011	„Lege Artis” ul. S. Kisielewskiego 4	76 841 50 96
11.	11.09.2011	„Osiedlowa” ul. Armii Krajowej 35	76 844 40 26
12.	12.09.2011	„Kaufland” ul. Prof. J. Zwierzyckiego 2	76 746 67 70
13.	13.09.2011	„Leśna” ul. Leśna 8	76 746 48 65
14.	14.09.2011	„Konwalia” ul. Jana Pawła II 28	76 841 01 17
15.	15.09.2011	„Vademecum” ul. M. Kopernika 4	76 844 27 04
16.	16.09.2011	„Pod Dobrą Gwiazdą” ul. Grabowa 2	76 842 79 55
17.	17.09.2011	„Nova” ul. J. Słowackiego 17	76 846 97 29
18.	18.09.2011	„PRIMA” ul. J. Kilińskiego 12a	76 842 32 17
19.	19.09.2011	„Osiedlowa” ul. Armii Krajowej 35	76 844 40 26
20.	20.09.2011	„PRIMA” ul. Szpakowa 2a	76 842 36 99
21.	21.09.2011	„Miedziowa” ul. Pawia 67/1	530 463 915
22.	22.09.2011	„Pod Różą” ul. J. Kilińskiego 25d	76 842 18 66
23.	23.09.2011	„PRIMA” ul. Leśna 13a	76 842 32 22
24.	24.09.2011	„Panaceum” ul. Kamienna 18a	76 842 59 81
25.	25.09.2011	„Vademecum” ul. M. Kopernika 4	76 844 27 04
26.	26.09.2011	„Rycerska” ul. Jastrzębia 6	76 849 12 01
27.	27.09.2011	„Stigma” (TESCO) ul. I.J. Paderewskiego 101	76 841 55 46
28.	28.09.2011	„Ustronie” ul. Gwarków 84	76 842 27 73
29.	29.09.2011	„W Jamnikach” al. Niepodległości 23–25	76 746 88 58
30.	30.09.2011	„Złote Runo” ul. I.J. Paderewskiego 92	76 844 35 25

Październik 2011			
Lp.	Dyżur – dnia	Apteka – adres	telefon
	1.	2.	3.
1.	1.10.2011	„Aloes” ul. Kamienna 1f	76 844 73 66
2.	2.10.2011	„Konwalia” ul. Jana Pawła II 28	76 841 01 17
3.	3.10.2011	„Avena” ul. B. Krupińskiego 95a	76 746 10 19
4.	4.10.2011	„Apteka „Cuprum Arena” Galeria	76 846 66 81
5.	5.10.2011	„Euro Apteka” ul. gen. J. Bema 1	76 845 21 18
6.	6.10.2011	„Pod Różą” ul. J. Kilińskiego 25d	76 842 18 66
7.	7.10.2011	„Graviola” ul. Mieszka I 14/16	76 844 22 05
8.	8.10.2011	„Apteka Dla Ciebie” ul. Śląska 9	76 842 31 43
9.	9.10.2011	„Osiedlowa” ul. Armii Krajowej 35	76 844 40 26
10.	10.10.2011	„Flos” ul. Kasztanowa 8a	76 842 79 22
11.	11.10.2011	„Lege Artis” ul. S. Kisielewskiego 4	76 841 50 96
12.	12.10.2011	„Leśna” ul. Leśna 8	76 746 48 65
13.	13.10.2011	„Konwalia” ul. Jana Pawła II 28	76 841 01 17
14.	14.10.2011	„Vademecum” ul. M. Kopernika 4	76 844 27 04
15.	15.10.2011	„Miedziowa” ul. Pawia 67/1	530 463 915
16.	16.10.2011	„Kaufland” ul. Prof. J. Zwierzyckiego 2	76 746 67 70
17.	17.10.2011	„Nova” ul. J. Słowackiego 17	76 846 97 29
18.	18.10.2011	„PRIMA” ul. J. Kilińskiego 12a	76 842 32 17
19.	19.10.2011	„Osiedlowa” ul. Armii Krajowej 35	76 844 40 26
20.	20.10.2011	„Pod Różą” ul. J. Kilińskiego 25d	76 842 18 66

21.	21.10.2011	„Pod Dobrą Gwiazdą” ul. Grabowa 2	76 842 79 55
22.	22.10.2011	„Panaceum” ul. Kamienna 18a	76 842 59 81
23.	23.10.2011	„Vademecum” ul. M. Kopernika 4	76 844 27 04
24.	24.10.2011	„PRIMA” ul. Szpakowa 2a	76 842 36 99
25.	25.10.2011	„Rycerska” ul. Jastrzębia 6	76 849 12 01
26.	26.10.2011	„Ustronie” ul. Gwarków 84	76 842 27 73
27.	27.10.2011	„W Jamnikach” al. Niepodległości 23-25	76 746 88 58
28.	28.10.2011	„PRIMA” ul. Leśna 13a	76 842 32 22
29.	29.10.2011	„Złote Runo” ul. I.J. Paderewskiego 92	76 844 35 25
30.	30.10.2011	„Stigma”(TESCO) ul. I. J. Paderewskiego 101	76 841 55 46
31.	31.10.2011	„Vademecum” ul. M. Kopernika 4	76 844 27 04

Listopad 2011			
Lp.	Dyżur – dnia	Apteka – adres	telefon
	1.	2.	3.
1.	1.11.2011	„Apteka Dla Ciebie” ul. Śląska 9	76 842 31 43
2.	2.11.2011	„Aloes” ul. Kamienna 1f	76 844 73 66
3.	3.11.2011	„Avena” ul. B.Krupińskiego 95a	76 746 10 19
4.	4.11.2011	„Cuprum Arena” Galeria Cuprum	76 846 66 81
5.	5.11.2011	„Euro Apteka” ul. gen. J. Bema 1	76 845 21 18
6.	6.11.2011	„Konwalia” ul. Jana Pawła II 28	76 841 01 17
7.	7.11.2011	„Pod Różą” ul. J. Kilińskiego 25d	76 842 18 66
8.	8.11.2011	„Flos” ul. Kasztanowa 8a	76 842 79 22
9.	9.11.2011	„Lege Artis” ul. S. Kisielewskiego 4	76 841 50 96
10.	10.11.2011	„Vademecum” ul. M. Kopernika 4	76 844 27 04
11.	11.11.2011	„Graviola” ul. Mieszka I 14/16	76 844 22 05
12.	12.11.2011	„Leśna” ul. Leśna 8	76 746 48 65
13.	13.11.2011	„Kaufland” ul. Prof. J. Zwierzyckiego 2	76 746 67 70
14.	14.11.2011	„Konwalia” ul. Jana Pawła II 28	76 841 01 17
15.	15.11.2011	„Miedziowa” ul. Pawia 67/1	530 463 915
16.	16.11.2011	„Nova” ul. J. Słowackiego 17	76 846 97 29
17.	17.11.2011	„PRIMA” ul. J. Kilińskiego 12a	76 842 32 17
18.	18.11.2011	„Osiedlowa” ul. Armii Krajowej 35	76 844 40 26
19.	19.11.2011	„PRIMA” ul. Szpakowa 2a	76 842 36 99
20.	20.11.2011	„Vademecum” ul. M. Kopernika 4	76 844 27 04
21.	21.11.2011	„Pod Różą” ul. J. Kilińskiego 25d	76 842 18 66
22.	22.11.2011	„PRIMA” ul. Leśna 13a	76 842 32 22
23.	23.11.2011	„Rycerska” ul. Jastrzębia 6	76 849 12 01
24.	24.11.2011	„Ustronie” ul. Gwarków 84	76 842 27 73
25.	25.11.2011	„Vademecum” ul. M. Kopernika 4	76 844 27 04
26.	26.11.2011	„Panaceum” ul. Kamienna 18a	76 842 59 81
27.	27.11.2011	„Osiedlowa” ul. Armii Krajowej 35	76 844 40 26
28.	28.11.2011	„Stigma”(TESCO) ul. I.J. Paderewskiego 101	76 841 55 46
29.	29.11.2011	„W Jamnikach” al. Niepodległości 23–25	76 746 88 58
30.	30.11.2011	„Złote Runo” ul. I. J. Paderewskiego 92	76 844 35 25

Grudzień 2011			
Lp.	Dyżur – dnia	Apteka – adres	telefon
	1.	2.	3.
1.	1.12.2011	„Aloes” ul. Kamienna 1f	76 844 73 66
2.	2.12.2011	„Apteka Dla Ciebie” ul. Śląska 9	76 842 31 43
3.	3.12.2011	„Avena” ul. B. Krupińskiego 95a	76 746 10 19
4.	4.12.2011	„Konwalia” ul. Jana Pawła II 28	76 841 01 17
5.	5.12.2011	„Cuprum Arena” Galeria Cuprum	76 846 66 81
6.	6.12.2011	„Pod Różą” ul. J. Kilińskiego 25d	76 842 18 66
7.	7.12.2011	„Osiedlowa” ul. Armii Krajowej 35	76 844 40 26
8.	8.12.2011	„Euro Apteka” ul. gen. J. Bema 1	76 845 21 18
9.	9.12.2011	„Flos” ul. Kasztanowa 8a	76 842 79 22
10.	10.12.2011	„Vademecum” ul. M. Kopernika 4	76 844 27 04
11.	11.12.2011	„Kaufland” ul. Prof. J. Zwierzyckiego 2	76 746 67 70
12.	12.12.2011	„Leśna” ul. Leśna 8	76 746 48 65
13.	13.12.2011	„Konwalia” ul. Jana Pawła II 28	76 841 01 17
14.	14.12.2011	„Lege Artis” ul. S. Kisielewskiego 4	76 841 50 96

15.	15.12.2011	„PRIMA” ul. J. Kilińskiego 12a	76 842 32 17
16.	16.12.2011	„Nova” ul. J. Słowackiego 17	76 846 97 29
17.	17.12.2011	„Panaceum” ul. Kamienna 18a	76 842 59 81
18.	18.12.2011	„Osiedlowa” ul. Armii Krajowej 35	76 844 40 26
19.	19.12.2011	„PRIMA” ul. Szpakowa 2a	76 842 36 99
20.	20.12.2011	„Vademecum” ul. M. Kopernika 4	76 844 27 04
21.	21.12.2011	„Pod Różą” ul. J. Kilińskiego 25d	76 842 18 66
22.	22.12.2011	„Ustronie” ul. Gwarków 84	76 842 27 73
23.	23.12.2011	„Rycerska” ul. Jastrzębia 6	76 849 12 01
24.	24.12.2011	„Miedziowa” ul. Pawia 67/1	530 463 915
25.	25.12.2011	„PRIMA” ul. Leśna 13a	76 842 32 22
26.	26.12.2011	„Graviola” ul. Mieszka I 14/16	76 844 22 05
27.	27.12.2011	„Vademecum” ul. M. Kopernika 4	76 844 27 04
28.	28.12.2011	„Stigma”(TESCO) ul. I. J. Paderewskiego 101	76 841 55 46
29.	29.12.2011	„W Jamnikach” al. Niepodległości 23–25	76 746 88 58
30.	30.12.2011	„Złote Runo” ul. I. J. Paderewskiego 92	76 844 35 25
31.	31.12.2011	„Pod Dobrą Gwiazdą” ul. Grabowa 2	76 842 79 55

3386

UCHWAŁA NR X/85/11 RADY POWIATU WAŁBRZYSKIEGO

z dnia 31 sierpnia 2011 r.

w sprawie ustalenia wysokości opłat za usunięcie i przechowywanie pojazdu usuniętego z drogi na parkingu strzeżonym oraz wysokości kosztów powstałych w razie odstąpienia od wykonania dyspozycji usunięcia pojazdu

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (tekst jednolity z Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592, z późn. zm.) oraz art. 130a ust. 6 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (tekst jednolity z 2005 r. Dz. U. Nr 108, poz. 908, z późn. zm.) Rada Powiatu Wałbrzyskiego uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwała określa dla powiatu wałbrzyskiego wysokość:

1. Opłat za usunięcie pojazdu z drogi na koszt jego właściciela w przypadkach określonych w art. 130a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (tekst jednolity z 2005 r. Dz. U. Nr 108, poz. 908 ze zm.), zwanej dalej „ustawą”.

2. Opłat za przechowywanie na parkingu strzeżonym pojazdu usuniętego z drogi na koszt właściciela w przypadkach określonych w art. 130a ust. 1 i 2.

3. Kosztów powodowanych wydaną dyspozycją usunięcia pojazdu, jeżeli od niego odstąpiono z powodu ustania przyczyn określonych w art. 130a ust. 1 i 2

§ 2. 1. Ustala się wysokość stawek kwotowych opłat za usunięcie i przechowywanie pojazdu usuniętego z drogi:

1) rower lub motorower:

- a) za usunięcie – 100 zł;
- b) za każdą dobę przechowywania – 15 zł,

2) motocykl:

- a) za usunięcie – 200 zł;
- b) za każdą dobę przechowywania – 22 zł,

3) pojazd o dopuszczalnej masie całkowitej do 3,5 t:

- a) za usunięcie – 440 zł;
- b) za każdą dobę przechowywania – 33 zł,

4) pojazd o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 3,5 t do 7,5 t:

- a) za usunięcie – 550 zł;
- b) za każdą dobę przechowywania – 45 zł,

5) pojazd o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 7,5 t do 16 t:

- a) za usunięcie – 780 zł;
- b) za każdą dobę przechowywania – 65 zł,

6) pojazd o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 16 t:

- a) za usunięcie – 1 150 zł;
 - b) za każdą dobę przechowywania – 120 zł,
- 7) pojazd przewożący materiały niebezpieczne:
- a) za usunięcie – 1 400 zł;
 - b) za każdą dobę przechowywania – 180 zł.

§ 3. Ustala się wysokość stawek kwotowych kosztów powstałych w razie odstąpienia od usunięcia pojazdu, jeżeli wydanie dyspozycji usunięcia pojazdu spowodowało powstanie tych kosztów:

- 1) rower lub motorower – 50 zł;
- 2) motocykl – 100 zł;
- 3) pojazd o dopuszczalnej masie całkowitej do 3,5 t – 220 zł;
- 4) pojazd o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 3,5 t do 7,5 t – 275 zł;

- 5) pojazd o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 7,5 t do 16 t – 390 zł;
- 6) pojazd o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 16 t – 575 zł;
- 7) pojazd przewożący materiały niebezpieczne – 700 zł.

§ 4. 1. Opłatę za usunięcie oraz koszt odstąpienia od usunięcia pobiera się w pełnej wysokości ustalonej zgodnie z § 2 i § 3, bez względu na odległość, jaką przebył pojazd wykonujący dyspozycję usunięcia.

2. Opłatę za przechowywanie oblicza się za każdą dobę przechowywania.

3. Opłaty i koszty obciążają właściciela pojazdu i stanowią dochód powiatu.

§ 5. Traci moc uchwała nr IX/54/07 Rady Powiatu Wałbrzyskiego z dnia 30 sierpnia 2007 r. w sprawie wysokości opłat za usuwanie pojazdów z dróg na terenie Powiatu Wałbrzyskiego i parkowanie tych pojazdów na wyznaczonych parkingach strzeżonych.

§ 6. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Wałbrzyskiego.

§ 7. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego.

Przewodniczący Rady Powiatu:
Szymon Heretyk

3387

UCHWAŁA NR XI/99/11 RADY MIEJSKIEJ W LUBINIE

z dnia 28 czerwca 2011 r.

w sprawie ustalenia regulaminu określającego niektóre zasady wynagradzania nauczycieli zatrudnionych w placówkach oświatowych, dla których Gmina Miejska Lubin jest organem prowadzącym

Na podstawie art. 30 ust. 6 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jednolity: Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674 z późn. zm.) w związku z art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.), rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2005 r. w sprawie wysokości minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli, ogólnych warunków przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego oraz wynagradzania za pracę w dniu wolnym od pracy (Dz. U. Nr 22, poz. 181 z późn. zm.) uchwala się, co następuje:

Postanowienia wstępne

§ 1. Ileć w regulaminie jest mowa o:

- 1) Karcie Nauczyciela – rozumie się przez to ustawę z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674 z późn. zm.),
- 2) rozporządzeniu – rozumie się przez to rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu wydane na podstawie art. 30 ust. 5 oraz art. 34 ust. 2 ustawy – Karta Nauczyciela,
- 3) szkole – należy rozumieć przez to jednostki organizacyjne wymienione w art. 1 pkt 1 ppkt. 1 ustawy – Karta Nauczyciela, dla których organem prowadzącym jest Gmina Miejska Lubin,
- 4) klasie – należy przez to rozumieć także oddział lub grupę,
- 5) nauczycielach – należy rozumieć przez to również wychowawców i innych pracowników pedagogicznych zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych, o których mowa w pkt 3,

- 6) tygodniowym obowiązkowym wymiarze godzin – należy przez to rozumieć tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin, o którym mowa w art. 42 ust. 3, ust. 4a, ust. 6 i ust. 7 pkt 3 ustawy – Karta Nauczyciela,
- 7) wynagrodzeniu zasadniczym – należy przez to rozumieć minimalną stawkę wynagrodzenia zasadniczego określoną zgodnie z rozporządzeniem lub ustaloną na podstawie art. 30 ust. 10, 10a i 10b ustawy – Karta Nauczyciela,
- 8) dyrektorze lub wicedyrektorze szkoły – rozumie się przez to dyrektora lub wicedyrektora placówek wymienionych w art. 1 pkt 1 ppkt. 1 ustawy – Karta Nauczyciela,
- 9) Prezydencie Miasta – rozumie się przez to Prezydenta Miasta Lubina.

Rozdział 1

Dodatki motywacyjne

§ 2. 1. Organ prowadzący w budżetach szkół zabezpiecza środki na dodatki motywacyjne w wysokości nie mniejszej niż 11% planowanych wynagrodzeń osobowych pracowników pedagogicznych.

2. Nauczycielowi przysługuje dodatek motywacyjny, a warunkiem jego przyznania jest:

- 1) uzyskiwanie szczególnych osiągnięć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych:
 - a) uzyskiwanie przez uczniów lub wychowanków, z uwzględnieniem ich możliwości oraz warunków pracy nauczyciela, dobrych osiągnięć dydaktyczno-wychowawczych potwierdzanych wynikami klasyfikacji lub promocji, efektami egzaminów i sprawdzianów

- albo sukcesami w konkursach, zawodach, olimpiadach itp.
 - b) wprowadzanie innowacji pedagogicznych
 - c) stosowanie metod aktywizujących uczniów do podnoszenia osiąganych wyników
 - d) umiejętne rozwiązywanie problemów wychowawczych uczniów i wychowanków we współpracy z ich rodzicami
 - e) pełne rozpoznanie środowiska wychowawczego uczniów i wychowanków, aktywne i efektywne działanie na rzecz uczniów i wychowanków potrzebujących szczególnej opieki
- 2) jakość świadczonej pracy, w tym związanej z powierzonym stanowiskiem kierowniczym, dodatkowym zadaniem lub zajęciem:
- a) systematyczne i efektywne przygotowywanie się do przydzielonych obowiązków
 - b) podnoszenie kwalifikacji i umiejętności zawodowych
 - c) wzbogacanie własnego warsztatu pracy
 - d) dbałość o estetykę i sprawność powierzonych pomieszczeń, pomocy dydaktycznych lub innych urządzeń szkolnych
 - e) prawidłowe prowadzenie dokumentacji szkolnej, w tym pedagogicznej
 - f) rzetelne i terminowe wywiązywanie się z poleceń służbowych
 - g) przestrzeganie dyscypliny pracy
 - h) czynny udział w spotkaniach metodycznych, współpraca z doradcą metodycznym i zawodowym oraz wykorzystywanie zdobytej wiedzy w codziennej pracy
 - i) organizowanie wewnątrzszkolnego doskonalenia nauczycieli (prowadzenie zajęć, szkoleń, lekcji otwartych, opracowanie projektów dydaktycznych i innych)
 - j) organizowanie udziału rodziców w życiu szkoły, rozwijanie formy współpracy z rodzicami
- 3) ocena pracy nauczyciela;
- 4) zaangażowanie w realizację czynności i zajęć, o których mowa w art. 42 ust. 2 pkt 2 i 3 ustawy – Karta Nauczyciela:
- a) udział w organizowaniu imprez i uroczystości szkolnych
 - b) udział w komisjach przedmiotowych i innych
 - c) opiekowanie się samorządem uczniowskim lub innymi organizacjami uczniowskimi działającymi na terenie placówki oświatowej
 - d) prowadzenie lekcji koleżeńskich, przejawianie innych form aktywności w ramach wewnątrzszkolnego doskonalenia zawodowego nauczycieli
 - e) pełnienie obowiązków lidera Wewnątrzszkolnego Doskonalenia Nauczycieli
 - f) aktywny udział w realizowaniu innych zadań statutowych szkoły

§ 3. Dla dyrektorów placówek oświatowych ustala się następujące dodatkowe kryteria dodatku motywacyjnego:

- 1) skuteczność oddziaływań pedagogicznych /wyniki klasyfikacji, udział w konkursach, wyniki zewnętrznych badań poziomu nauczania/
- 2) skuteczność oddziaływań wychowawczo-opiekuńczych
- 3) preferowanie działań organizacyjnych i pedagogicznych tworzących indywidualny charakter placówki
- 4) zapewnianie wysokiego stopnia organizacji placówki
- 5) racjonalna polityka kadrowa, kształtowanie atmosfery pracy w szkole służącej realizacji zadań statutowych przez podległych pracowników
- 6) dbałość o mienie gminne będące w zarządzie szkoły
- 7) racjonalne gospodarowanie przyznanymi szkole środkami finansowymi
- 8) pozyskiwanie środków pozabudżetowych
- 9) wspieranie nauczycieli w realizacji ich zadań, samokształceniu i doskonaleniu zawodowym
- 10) realizacja zadań i podejmowanie inicjatyw istotnie zwiększających udział szkoły i jej rolę w środowisku lokalnym

§ 4. 1. Dodatek motywacyjny przyznaje i ustala jego wysokość:

- 1) dla dyrektorów placówek oświatowych – Prezydent Miasta

- 2) dla pozostałych nauczycieli – dyrektor szkoły

2. Dodatek motywacyjny przyznaje się na czas określony, nie krótszy niż 2 miesiące i nie dłuższy niż 6 miesięcy.

3. Dla nauczycieli rozpoczynających pracę w oświacie przyznanie dodatku motywacyjnego następuje po upływie okresu umożliwiającego ocenę osiąganych wyników pracy, nie wcześniej jednak niż po upływie 3 miesięcy zatrudnienia.

§ 5. 1. W zależności od poziomu spełniania warunków, o których mowa w § 2 ust. 2 regulaminu wysokość dodatku motywacyjnego dla nauczycieli wynosi od 5% do 30% wynagrodzenia zasadniczego.

2. Nauczycielom, którym powierzono funkcje kierownicze w placówce może być przyznany dodatek motywacyjny w wysokości:

- do 50% wynagrodzenia zasadniczego – wicedyrektorzy i inni nauczyciele zajmujący stanowiska kierownicze, w zależności od stopnia spełnienia kryteriów, o których mowa w § 2 ust. 2
- do 70% wynagrodzenia zasadniczego – dyrektorzy, w zależności od stopnia spełnienia kryteriów, o których mowa w § 2 ust. 2 i § 3

Rozdział 2

Dodatek funkcyjny

§ 6. 1. Nauczycielowi, któremu powierzono stanowisko dyrektora, wicedyrektora lub inne stanowisko kierownicze w szkole, przewidziane w statucie szkoły, przysługuje dodatek funkcyjny, liczony od wynagrodzenia zasadniczego, w wysokości określonej w tabeli:

Lp.	Stanowisko	Miesięcznie
1	Dyrektor: przedszkola, szkoły, gimnazjum, zespołu szkół, placówki oświatowo-wychowawczej	od 25% do 150%
2	Wicedyrektor i inne stanowiska kierownicze	od 20% do 50%

2. Przy ustalaniu dodatku funkcyjnego dyrektorów zespołów szkół bierze się pod uwagę łączną liczbę oddziałów.

3. Dodatek funkcyjny przysługuje także nauczycielom, którym powierzono obowiązki kierownicze w zastępstwie.

4. Dodatek funkcyjny w wysokości ustalonej dla dyrektora placówki przysługuje wicedyrektorowi, po objęciu zastępstwa.

5. Wysokość dodatku funkcyjnego, o którym mowa w ust. 1, uwzględniając złożoność zadań wynikających z zajmowanego stanowiska, liczbę stanowisk kierowniczych w szkole, ustala:

- 1) dla dyrektorów – Prezydent Miasta
- 2) dla wicedyrektorów i innych stanowisk kierowniczych – dyrektor szkoły

§ 7. 1. Nauczycielom realizującym dodatkowe zadania i zajęcia przysługuje dodatek funkcyjny, z tym że nauczycielowi, któremu powierzono:

- 1) wychowawstwo w oddziale przedszkolnym w wysokości 5%
- 2) wychowawstwo klasy w szkole w wysokości 10%
- 3) funkcję doradcy metodycznego i nauczyciela konsultanta w okresie pełnienia funkcji w wysokości 8%
- 4) funkcję opiekuna stażu w wysokości 4%, – kwoty bazowej określonej dla nauczycieli w ustawie budżetowej na dany rok

2. Otrzymywanie dodatku, o którym mowa w § 6, nie wyłącza prawa do otrzymywania dodatków wymienionych w § 7.

3. Dodatek funkcyjny z tytułu sprawowania funkcji opiekuna stażu przysługuje za każdą osobę odbywającą staż i wypłacany jest w kwocie proporcjonalnej do liczby dni rzeczywistego sprawowania tej funkcji.

(Skarga Wojewody Dolnośląskiego NK-N.4131.640.2011.JK8 z dnia 15 września 2011 r. do WSA we Wrocławiu na § 7 ust. 3 we fragmencie „rzeczywistego”)

4. Dodatek funkcyjny za wychowawstwo klasy w szkole przysługuje za każdą klasę, niezależnie od wymiaru czasu pracy.

Rozdział 3

Dodatki za warunki pracy

§ 8. 1. Nauczycielowi przysługuje dodatek z tytułu pracy w trudnych i uciążliwych warunkach, określonych w przepisach § 8 i § 9 rozporządzenia.

2. Prawo do dodatków, o których mowa w ust. 1, posiadają nauczyciele i wychowawcy zatrudnieni w tych warunkach, bez względu na wymiar czasu pracy i rodzaj stosunku pracy, z zastrzeżeniem ust. 3.

3. Nauczycielowi realizującemu w warunkach trudnych i uciążliwych tylko część obowiązującego wymiaru godzin lub zatrudnionemu w niepełnym

wymiarze zajęć wypłaca się dodatek proporcjonalnie do liczby godzin przepracowanych w tych warunkach.

§ 9. Nauczycielowi przysługuje dodatek za trudne warunki pracy, o których mowa w § 8 rozporządzenia w wysokości 15% wynagrodzenia zasadniczego.

§ 10. Nauczycielowi przysługuje dodatek za uciążliwe warunki pracy, o których mowa w § 9 rozporządzenia, w wysokości 15% wynagrodzenia zasadniczego.

§ 11. Dodatek za warunki pracy przyznaje nauczycielowi dyrektor szkoły, a dyrektorowi – Prezydent Miasta.

Rozdział 4

Wynagrodzenie za godziny nadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw

§ 12. 1. Wynagrodzenie za jedną godzinę ponadwymiarową oraz za jedną godzinę doraźnego zastępstwa nauczyciela ustala się; dzieląc przyznaną nauczycielowi stawkę wynagrodzenia zasadniczego (łącznie z dodatkiem za warunki pracy, jeżeli praca w tej godzinie została zrealizowana w warunkach uprawniających do dodatku) przez miesięczną liczbę godzin tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin nauczyciela zastępującego.

2. Dla nauczycieli realizujących tygodniowy wymiar godzin ustalony na podstawie art. 42 ust. 4a Karty Nauczyciela wynagrodzenie za jedną godzinę doraźnego zastępstwa, ustala się, dzieląc przyznaną nauczycielowi stawkę wynagrodzenia zasadniczego (łącznie z dodatkiem za warunki pracy, jeżeli praca w tej godzinie została zrealizowana w warunkach uprawniających do dodatku) przez miesięczną liczbę godzin realizowanego wymiaru godzin.

3. Wysokość wynagrodzenia za godziny dydaktyczne realizowane w szkołach kształcących w systemie zaocznym ustala się jak wynagrodzenie za planowaną godzinę ponadwymiarową.

4. Dla ustalenia wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe w tygodniach, w których przypadają dni usprawiedliwionej nieobecności w pracy nauczyciela lub dni ustawowo wolne od pracy; w tygodniach, w których zajęcia rozpoczynają się lub kończą w środku tygodnia, za podstawę ustalenia liczby godzin ponadwymiarowych przyjmuje się obowiązkowy wymiar zajęć pomniejszony o 1/5 tego wymiaru (lub 1/4 gdy dla nauczyciela ustalono czterodniowy tydzień pracy) za każdy dzień usprawiedliwionej nieobecności w pracy lub dzień ustawowo wolny od pracy z zastrzeżeniem, że przy ustalaniu wynagrodzenia za czas zwolnienia od pracy oraz za czas nie wykonywania pracy, gdy przepisy przewidują zachowanie przez pracownika prawa do wynagrodzenia, stosuje się § 5 rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia

29 maja 1996 r. w sprawie sposobu ustalenia wynagrodzenia w okresie nie wykonywania pracy oraz wynagrodzenia stanowiącego podstawę obliczania odszkodowań, odpraw, dodatków wyrównawczych do wynagrodzenia oraz innych należności przewidzianych w Kodeksie Pracy (Dz. U. Nr 62, poz. 289, z 1997 r. Nr 2, poz. 15, z 2002 r. Nr 214, poz. 1811 oraz z 2003 r. Nr 230, poz. 2292). (Skarga Wojewody Dolnośląskiego NK-N.4131.640.2011.JK8 z dnia 15 września 2011 r. do WSA we Wrocławiu na § 12 ust. 4)

Rozdział 5

Wysokość i warunki wypłacania nagród ze specjalnego funduszu nagród

§ 13. 1. W budżecie organu prowadzącego szkołę tworzy się specjalny fundusz na nagrody dla nauczycieli za ich osiągnięcia dydaktyczno-wychowawcze w wysokości 3,5% planowanego rocznego osobowego funduszu wynagrodzeń nauczycieli, w tym:

- 1) fundusz nagród w wysokości 80% przekazywany jest bezpośrednio do budżetów szkół z przeznaczeniem na nagrodę Dyrektora
- 2) fundusz nagród w wysokości 20% przeznaczony jest na nagrody Prezydenta Miasta

2. Tryb i kryteria przyznawania nagród z specjalnego funduszu nagród reguluje odrębna uchwała Rady Miejskiej w Lubinie.

§ 14. Prezydent Miasta ustala corocznie wysokość nagrody.

Rozdział 6

Inne świadczenia wynikające ze stosunku pracy

§ 15. Nauczycielowi, który przeprowadza wewnętrzną część egzaminu maturalnego, przysługu-

je za przepracowane dodatkowo godziny, wynagrodzenie jak za godziny ponadwymiarowe.

§ 16. Nauczycielom, którym powierzono opiekę nad pracownią komputerową lub administrowanie siecią komputerową, przysługuje dodatek w wysokości od 6% do 15% kwoty bazowej określonej dla nauczycieli w ustawie budżetowej na dany rok.

§ 17. W razie zaprzestania wykonywania zajęć dodatkowych w ciągu miesiąca lub ich podjęcia w takim czasie, nauczyciel otrzymuje wynagrodzenie z tego tytułu proporcjonalnie do przepracowanego okresu. W takim wypadku wysokość wynagrodzenia ustala się dzieląc stawkę miesięcznego wynagrodzenia przez 30 i mnożąc przez liczbę dni kalendarzowych przypadających w okresie przepracowanym.

§ 18. Traci moc uchwała nr XLVI/178/09 Rady Miejskiej w Lubinie z dnia 31 marca 2009 r. w sprawie ustalenia regulaminu określającego niektóre zasady wynagradzania nauczycieli zatrudnionych w placówkach oświatowych, dla których Gmina Miejska Lubin jest organem prowadzącym (Dz. Urz. Woj. Dol. z 2009 r. Nr 84, poz. 1795).

§ 19. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta.

§ 20. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od daty ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego, z mocą od 1 września 2011 roku.

Przewodniczący Rady Miejskiej:
Andrzej Górzyński

3388

**UCHWAŁA NR XIII/61/2011
RADY MIEJSKIEJ W PIEŃSKU**

z dnia 30 sierpnia 2011 r.

**w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
dla działki nr 273/1 położonej w Stojanowie gmina Pieńsk**

Na podstawie art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2003 r. Nr 80, poz. 717 z późniejszymi zmianami), art. 18 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, z późniejszymi zmianami) oraz w związku z uchwałą nr VIII/56/07 z dnia 12 września 2007 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działki nr 273/1 położonej w Stojanowie gmina Pieńsk, po stwierdzeniu zgodności z ustaleniami zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Pieńsk, uchwalonego uchwałą nr VIII/55/07 Rady Miejskiej w Pieńsku z dnia 12 września 2007 r., Rada Miejska w Pieńsku uchwala, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1. 1. Uchwala się miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla działki nr 273/1 położonej w Stojanowie gmina Pieńsk.

2. Granice obszaru objętego planem oznaczono na rysunku planu.

3. Załącznikami do uchwały są:

- 1) załącznik nr 1 – rysunek planu sporządzony na mapie zasadniczej w skali 1 : 1000,
- 2) załącznik nr 2 – rozstrzygnięcia o sposobie rozpatrzenia uwag do projektu planu,
- 3) załącznik nr 3 – rozstrzygnięcia o sposobie realizacji zapisanych w planie inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej, które należą do zadań własnych gminy oraz zasadach ich finansowania, zgodnie z przepisami o finansach publicznych.

4. Załączniki nr 2 i 3 nie stanowią ustaleń planu.

§ 2. 1. Następujące oznaczenia graficzne na rysunku planu są obowiązującymi ustaleniami planu:

- 1) granice obszaru objętego planem,
- 2) granice administracyjne jednostek osadniczych – granice obszaru objętego planem,
- 3) linie rozgraniczające tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania,
- 4) oznaczenia literowe i cyfrowe terenów wyznaczonych liniami rozgraniczającymi,
- 5) przebieg i oznaczenia klasyfikacji technicznej dróg publicznych,
- 6) obowiązujące linie zabudowy,
- 7) nieprzekraczalne linie zabudowy,

2. Oznaczenia graficzne na rysunku planu niewymienione w ust. 1 są nieobowiązującymi oznaczeniami informacyjnymi.

§ 3. 1. Ileć w uchwale i na rysunku planu jest mowa o:

- 1) planie – należy przez to rozumieć miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla działki nr 273/1 położonej w Stojanowie gmina Pieńsk;
- 2) terenie – należy przez to rozumieć obszar o określonym rodzaju przeznaczenia i zagospodarowania, wyznaczony na rysunku planu liniami rozgraniczającymi;
- 3) dopuszczalnym przeznaczeniu terenu – należy przez to rozumieć przeznaczenie, które może być realizowane jako uzupełnienie funkcji podstawowej, na warunkach określonych w przepisach uchwały;
- 4) wskaźniku zabudowy – należy przez to rozumieć wskaźnik wyrażający stosunek powierzchni zabudowy do powierzchni działki budowlanej;
- 5) obowiązującej linii zabudowy – należy przez to rozumieć linię, której nie może przekroczyć usytuowanie podstawowej bryły budynku – elewacji frontowej (nie dotyczy to wysuniętych ryzalitów, przedsionków, wykuszy, balkonów, witryn itp. elementów architektonicznego kształtowania elewacji);
- 6) nieprzekraczalnej linii zabudowy – należy przez to rozumieć linię, której nie może przekroczyć usytuowanie podstawowej bryły budynku – elewacji frontowej (nie dotyczy to wysuniętych ryzalitów, przedsionków, wykuszy, balkonów, witryn itp. elementów architektonicznego kształtowania elewacji).

Rozdział 2

Przeznaczenie terenów

§ 4. 1. Tereny o różnym przeznaczeniu i różnych zasadach zagospodarowania wydzielają na rysunku planu linie rozgraniczające.

2. Wydzielone tereny o różnym przeznaczeniu i różnych zasadach zagospodarowania opisane są symbolami literowymi i cyfrowymi.

§ 5. 1. W planie wyznacza się tereny o następującym przeznaczeniu:

- 1) tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, oznaczone na rysunku planu symbolem MN,
- 2) tereny zabudowy usługowej, oznaczone na rysunku planu symbolem U,
- 3) tereny rolnicze, oznaczone na rysunku planu symbolem R,

- 4) tereny dróg wewnętrznych, oznaczone na rysunku planu symbolem KDW,
- 5) tereny dróg publicznych (KD).

§ 6. 1. Dla terenów oznaczonych symbolem MN jako przeznaczenie podstawowe ustala się tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

2. Jako przeznaczenie dopuszczalne terenu ustala się:

- 1) tereny zabudowy usługowej,
- 2) tereny infrastruktury technicznej,
- 3) tereny zieleni urządzonej.

3. Przeznaczenie dopuszczalne obejmujące zabudowę usługową może zajmować nie więcej niż 30% powierzchni użytkowej budynków zlokalizowanych na działce.

4. Przeznaczenie dopuszczalne obejmujące infrastrukturę techniczną może zajmować nie więcej niż 20% powierzchni działki.

§ 7. 1. Dla terenów oznaczonych na rysunku planu symbolem U jako przeznaczenie podstawowe ustala się tereny zabudowy usługowej.

2. Jako przeznaczenie dopuszczalne terenu ustala się:

- 1) tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
- 2) tereny komunikacji samochodowej – parkingi, garaże,
- 3) tereny infrastruktury technicznej,
- 4) tereny zieleni urządzonej.

3. Przeznaczenie uzupełniające obejmujące zabudowę mieszkaniową jednorodzinną może zajmować nie więcej niż 40% powierzchni użytkowej budynków zlokalizowanych na terenie.

§ 8. 1. Dla terenów oznaczonych na rysunku planu symbolem R jako przeznaczenie podstawowe ustala się tereny rolnicze.

- 1) pola,
- 2) łąki,
- 3) sady.

2. Jako przeznaczenie dopuszczalne terenu ustala się

- 1) tereny dróg publicznych,
- 2) tereny dróg wewnętrznych,
- 3) tereny infrastruktury technicznej,
- 4) tereny wód powierzchniowych,
- 5) tereny zieleni urządzonej.

§ 9. 1. Dla terenów oznaczonych na rysunku planu symbolem KDW jako przeznaczenie podstawowe ustala się tereny dróg wewnętrznych.

- 1) drogi wewnętrzne,
- 2) place manewrowe.

2. Jako przeznaczenie dopuszczalne terenu ustala się:

- 1) tereny dróg publicznych,
- 2) tereny infrastruktury technicznej,
- 3) tereny zieleni urządzonej.

§ 10. 1. Dla terenów oznaczonych na rysunku planu symbolem KD jako przeznaczenie podstawowe ustala się tereny dróg publicznych:

- 1) L – o klasie technicznej lokalnej,
- 2) G 1/2 – o klasie technicznej głównej (docelowo G 2/2).

2. Jako przeznaczenie dopuszczalne terenu ustala się:

- 1) tereny infrastruktury technicznej,
- 2) tereny rolnicze,

- 3) tereny zieleni urządzonej.

§ 11. W przypadku braku dla wydzielonych terenów ustaleń regulacyjnych w zakresie zasad i warunków kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenów, zasady te i warunki wynikają z przepisów odrębnych.

Rozdział 3

Zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego

§ 12. 1. W zagospodarowaniu terenów ustala się następujące ogólne warunki i zasady kształtowania układów zabudowy i ich rozplanowania:

- 1) układy zabudowy kształtować w formie zlokalizowanych wzdłuż ulic wewnętrznych ciągów zabudowy wolno stojącej,
- 2) na terenie zabudowy usługowej dopuszcza się kształtowanie zabudowy w formie wydzielonych zespołów budowlanych,
- 3) stosować regularną formę rozplanowania i usytuowania budynków oraz podobne relacje powierzchni zabudowy do powierzchni działek.

2. W zagospodarowaniu terenów ustala się następujące ogólne warunki i zasady kształtowania zabudowy:

- 1) budynki winny charakteryzować się podobnymi parametrami kształtowania zabudowy, w zakresie układu kalenicy, formy dachu, pokrycia dachu, wysokości budynków, szerokości elewacji, formy ogrodzenia i kolorystyki budynku,
- 2) ogrodzenia w jednym ciągu ulicy kształtować przy spełnieniu następujących warunków:
 - a) winny posiadać wspólne lub podobne cechy architektonicznego ukształtowania,
 - b) maksymalna wysokość ogrodzenia nie powinna przekraczać wysokości 2,1 m.

3. Na terenach zabudowy mieszkaniowej dopuszcza się lokalizację garaży wolno stojących jedno lub dwustanowiskowych.

4. Na terenie zabudowy usługowej, poza wyznaczoną na rysunku planu nieprzekraczalną linią zabudowy, w tym na granicy działki, dopuszcza się lokalizację portierni oraz pojedynczych obiektów małej architektury i infrastruktury.

§ 13. 1. Ustala się następujące ogólne zasady kształtowania dachów i ich geometrii:

- 1) nie dopuszcza się dachów płaskich; wyjątek stanowią wolno stojące garaże, ganki i werandy,
- 2) przy dachach spadzistych obowiązują jednokątne spadki połaci dachu oraz symetryczny układ głównych połaci nad poszczególnymi częściami budynku.

§ 14. Dodatkowe i indywidualne zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego dla terenów w liniach rozgraniczających zostały ustalone w rozdziale 7.

Rozdział 4

Zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego

§ 15. 1. Obszar objęty planem przedstawiony na załączniku graficznym nr 1 położony jest:

- 1) poza granicami potencjalnego Specjalnego Obszaru Ochrony Siedlisk Natura 2000,

- 2) poza granicami specjalnych obszarów ochrony siedlisk,
- 3) poza granicami głównych zbiorników wód podziemnych.

2. W granicach obszaru objętego planem nie występują cenne obiekty przyrodnicze:

- 1) faunistyczne,
- 2) florystyczne,
- 3) biocenotyczne.

§ 16. 1. W przypadku tworzenia nowych zespołów zieleni należy je kształtować z zachowaniem następujących warunków i form kompozycyjnych:

- 1) na terenie zabudowy usługowej w formie układów pasmowych, usytuowanych po obrzeżach terenów (wzdłuż terenów wyznaczonych liniami rozgraniczającymi),
- 2) w zespołach parkingowych – w formie pojedynczych drzew i zgrupowań zieleni niskiej, usytuowanych wzdłuż ciągów miejsc parkingowych lub w miejscach oddzielających poszczególne ciągi.

2. Roślinność gatunkowo zróżnicować ze względu na wysokość, walory ozdobne oraz zmienne właściwości w różnych porach roku.

§ 17. Dla parkingów ustala się wymóg podczyszczania wód deszczowych z substancji ropopochodnych i innych szkodliwych przed ich odprowadzeniem do odbiornika oraz zabezpieczenie środowiska gruntowo-wodnego przed infiltracją zanieczyszczeń.

§ 18. 1. Standardy ochrony środowiska dla poszczególnych terenów muszą spełniać wymagania zawarte w przepisach odrębnych.

2. Poziomy dopuszczalnych parametrów stanu środowiska w zakresie hałasu, promieniowania, vibracji, zanieczyszczenia powietrza i wody określają przepisy odrębne.

3. Dla określenia dopuszczalnego poziomu hałasu w środowisku ustala się:

- 1) zaliczenie terenów oznaczonych na rysunku planu symbolem MN do terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową,
- 2) zaliczenie terenów oznaczonego na rysunku planu symbolem U do terenów przeznaczonych na cele mieszkaniowo-usługowe.

§ 19. 1. Dla terenów oznaczonych na rysunku planu symbolem MN wyklucza się lokalizację przedsięwzięć mogących zawsze i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko wymienionych w § 2 i 3 rozporządzenia RM z dnia 09.11.201

2. Dla terenów oznaczonych na rysunku planu symbolem U wyklucza się lokalizację przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko wymienionych w § 2 rozporządzenia RM z dnia 09.11.2010 r.

Rozdział 5

Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej i krajobrazu kulturowego

§ 20. 1. Ochronie podlegają odkryte w toku prac budowlanych obiekty lub przedmioty o ce-

chach zabytkowych zgodnie z przepisami szczególnymi. W przypadku ujawnienia w toku prac budowlanych obiektów archeologicznych należy powiadomić właściwe służby konserwatorskie

2. W przypadku wystąpienia zabytków i obiektów archeologicznych wymagane jest podjęcie ratowniczych badań archeologicznych.

Rozdział 6

Wymagania wynikających z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznej

§ 21. Obszary przestrzeni publicznej obejmują tereny dróg publicznych w określonych w planie ich liniach rozgraniczających.

§ 22. 1. Na obszarze przestrzeni publicznej zakazuje się lokalizacji:

- 1) straganów, barakowozów, kontenerów oraz kiosków,
- 2) wolno stojących plansz reklamowych i informacyjnych.

Rozdział 7

Parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu

§ 23. 1. Dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oznaczonych na rysunku planu symbolem 1 MN i 3 MN ustala się następujące parametry kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu:

- 1) nieprzekraczalna linia zabudowy od KD-L – 6,0 m od linii rozgraniczającej,
- 2) obowiązująca linia zabudowy od KDW – 8,0 m od linii rozgraniczającej,
- 3) maksymalny wskaźnik zabudowy działki – 0,15,
- 4) maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy działki – 0,30,
- 5) minimalny wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej działki – 0,60,
- 6) maksymalna wysokość budynku – 10,0 m,
- 7) maksymalna szerokość elewacji frontowej w linii zabudowy – 16,0 m,
- 8) kąt nachylenia połaci dachu – 30°÷40°.

§ 24. 1. Dla terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oznaczonego na rysunku planu symbolem 2 MN ustala się następujące parametry kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu:

- 1) nieprzekraczalna linia zabudowy od KD-L – 6,0 m od linii rozgraniczającej,
- 2) nieprzekraczalna linia zabudowy od KDW – 6,0 m od linii rozgraniczającej,
- 3) obowiązująca linia zabudowy od KDW – 8,0 m od linii rozgraniczającej,
- 4) maksymalny wskaźnik zabudowy działki – 0,15,
- 5) maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy działki – 0,30,
- 6) minimalny wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej działki – 0,60,
- 7) maksymalna wysokość budynku – 10,0 m,
- 8) maksymalna szerokość elewacji frontowej w linii zabudowy – 16,0 m,
- 9) kąt nachylenia połaci dachu – 30°÷40°.

§ 25. 1. Dla terenu zabudowy usługowej oznaczonego na rysunku planu symbolem 4 U ustala

się następujące parametry kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu:

- 1) nieprzekraczalna linia zabudowy od KD-G – 20,0 m od linii rozgraniczającej,
- 2) obowiązująca linia zabudowy od KDW – 8,0 m od linii rozgraniczającej,
- 3) maksymalna ilość działek na terenie – 4,
- 4) maksymalny wskaźnik zabudowy działki – 0,25,
- 5) maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy działki – 0,50,
- 6) minimalny wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej działki – 0,40,
- 7) maksymalna wysokość budynku – 12,0 m,
- 8) maksymalna szerokość elewacji frontowej w linii zabudowy – 25,0 m,
- 9) kąt nachylenia połaci dachu – 30° ÷ 45° .

§ 26. Dla terenów rolniczych oznaczonych na rysunku planu symbolem R nie ustala się parametrów kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu.

§ 27. 1. Dla terenów dróg wewnętrznych oznaczonego na rysunku planu symbolem KDW ustala się następujące parametry kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu:

- 1) minimalna szerokość linii rozgraniczających – 10,0 m,
- 2) minimalna szerokość pasa ruchu – 3,0 m; (jezdni – 5,0 m).

§ 28. 1. Dla terenów dróg publicznych oznaczonego na rysunku planu symbolem KD ustala się następujące parametry kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu:

- 1) klasa techniczna:
 - a) dla G 1/2 – główna, docelowo G 2/2,
 - b) dla L – lokalna
- 2) minimalna szerokość linii rozgraniczających:
 - a) dla G 1/2 – 35,0 m,
 - b) dla L – 15,0 m.
- 3) minimalna szerokość pasa ruchu:
 - a) dla G 1/2 – 3,5 m,
 - b) dla L – 3,0 m.

2. Pozostałe parametry i wskaźniki według przepisów odrębnych.

Rozdział 8

Granice i sposoby zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie

§ 29. Na terenie objętym planem nie występują tereny podlegające ochronie.

Rozdział 9

Szczegółowe zasady i warunki scalania i podziału nieruchomości objętych planem

§ 30. 1. Dla terenów objętych planem dopuszcza się możliwość scalania i wtórnego podziału działek na warunkach określonych w przepisach odrębnych.

2. Minimalna powierzchnia wydzielonej działki wynosi:

- 1) na terenach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oznaczonych na rysunku planu symbolem MN – 1200 m²,
 - 2) na terenie zabudowy usługowej oznaczonym na rysunku planu symbolem 4 U – 2500 m².
3. Minimalna szerokość frontu działki wynosi:

- 1) na terenie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oznaczonej na rysunku planu symbolem 1 MN – 25 m za (wyjątkiem działki narożnej wewnętrznej, dla której nie ustala się minimalnej szerokości),
- 2) na terenach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oznaczonych na rysunku planu symbolem 2 MN i 3 MN – 25 m,
- 3) na terenie zabudowy usługowej oznaczonym na rysunku planu symbolem 4 U – 35 m.

4. Pod urządzenia infrastruktury technicznej dopuszcza się wydzielanie działek o wielkościach i na warunkach wynikających z przepisów odrębnych.

5. Wydzielone działki budowlane winny mieć dostęp do dróg publicznych poprzez drogi wewnętrzne.

6. Na terenie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oznaczonej na rysunku planu symbolem 1 MN działka narożna wewnętrzna winna mieć dostęp do drogi wewnętrznej o szerokości minimum 9 m.

7. Kąt położenia granic działek w stosunku do pasa drogowego wyznaczać w granicach od 80° do 90° .

Rozdział 10

Szczególne warunki zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu, w tym zakaz zabudowy

§ 31. Na terenach rolniczych oznaczonych na rysunku planu symbolem R wyklucza się lokalizację zabudowy mieszkaniowej.

Rozdział 11

Zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej

§ 32. 1. Obsługa komunikacyjna obszarów przyległych do drogi G 1/2 poprzez istniejące skrzyżowania lub nowe zlokalizowane wyłącznie na podstawie koncepcji obejścia Pieńska w ciągu DW 351, lub za zgodą zarządcy drogi.

2. Bezpośrednia obsługa komunikacyjna terenu z drogi o klasie technicznej lokalnej – L poprzez maksymalnie 2 wjazdy.

§ 33. Lokalizacja infrastruktury technicznej w liniach rozgraniczających drogi za zgodą zarządcy drogi.

§ 34. 1. W granicach działek budowlanych należy zapewnić odpowiednią do potrzeb i przepisów odrębnych liczbę miejsc postojowych.

2. Minimalną liczbę miejsc postojowych na działkach budowlanych należy ustalić w oparciu o następujące wskaźniki:

- 1) na terenach zabudowy mieszkaniowej – 2 m.p.,
- 2) na terenach przemysłowych – 3m.p./10,
- 3) na terenach usług – 1 m.p./5 pracowników (nie mniej niż 4 m.p.).

§ 35. 1. Ustala się następujące zasady w zakresie zaopatrzenia w wodę:

- 1) dostawa wody poprzez zbiorowy system zaopatrzenia w wodę na warunkach określonych przez zarządcę sieci,
- 2) dopuszcza się wykorzystanie wody ze studni.

§ 36. 1. Ustala się następujące zasady w zakresie odprowadzenia ścieków komunalnych:

- 1) do czasu realizacji docelowych urządzeń zbiorowego systemu odprowadzania ścieków komunalnych, ustala się tymczasowe odprowadzenie ścieków do osadników bezodpływowych;
- 2) docelowo odprowadzenie ścieków komunalnych poprzez zbiorowy system odprowadzenia ścieków na warunkach określonych przez zarządcę sieci.

§ 37. Ustala się odprowadzenie wód deszczowych do gruntu. Dopuszcza się odprowadzenie wód deszczowych komunalną siecią kanalizacyjną przy spełnieniu wymagań określonych w przepisach odrębnych.

§ 38. 1. Ustala się następujące zasady obsługi w zakresie usuwania i utylizacji odpadów:

- 1) zakaz trwałego magazynowania i utylizacji odpadów komunalnych i przemysłowych, w tym odpadów niebezpiecznych,
- 2) dopuszczenie magazynowania oraz odzysku odpadów, stosownie do przepisów ustawy o odpadach,
- 3) określanie lokalizacji miejsc magazynowania oraz odzysku odpadów (komunalnych i przemysłowych) w oparciu o przepisy odrębne,
- 4) w miejscach magazynowania odpadów uwzględnianie możliwości ich segregacji,
- 5) wywóz odpadów komunalnych z miejsc czasowego składowania do zakładu utylizacji odpadów komunalnych.

§ 39. 1. Ustala się następujące zasady w zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną:

- 1) dostawa energii elektrycznej z sieci i urządzeń przedsiębiorstw energetycznych zgodnie z aktualnie obowiązującymi przepisami, z uwzględnieniem następujących urządzeń:
 - a) linie elektroenergetyczne SN (20 kV),
 - b) stacje transformatorowe,
 - c) linie elektroenergetycznych NN (kablowych) z przyłączami.

- 2) modernizacja i sukcesywne skablowanie istniejących sieci średniego napięcia.

2. Dopuszcza się dostawę energii elektrycznej z indywidualnych i niekonwencjonalnych źródeł.

§ 40. Ustala się dostawę gazu do celów gospodarczych i grzewczych przy spełnieniu wymagań określonych w przepisach odrębnych.

§ 41. Ustala się ogrzewanie obiektów w oparciu o indywidualne, grupowe lub z dala czynne instalacje grzewcze przy spełnieniu wymagań określonych w przepisach odrębnych.

§ 42. Ustala się obsługę telefoniczną ze stacji publicznej i ruchomej sieci telekomunikacyjnej przedsiębiorstw telekomunikacyjnych.

Rozdział 12

Sposób i termin tymczasowego zagospodarowania, urządzania i użytkowania terenów

§ 43. Nie ustala się tymczasowego zagospodarowania i użytkowania terenu.

Rozdział 13

Przepisy końcowe

§ 44. Stawkę procentową służącą naliczeniu opłaty, o której mowa w art. 36, ust. 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, ustala się w wysokości 30%.

§ 45. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy.

§ 46. Uchwała wchodzi w życie po upływie 30 dni od daty jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego.

Przewodnicząca Rady Miejskiej:
Grażyna Łagowska

**Załącznik nr 2 do uchwały nr XIII/
/61/2011 Rady Miejskiej w Pieńsku
z dnia 30 sierpnia 2011 r.**

**Rozstrzygnięcie
o sposobie rozpatrzenia uwag
wniesionych do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego**

Na podstawie art. 20, ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717, z późn. zmianami) Rada Miejska w Pieńsku rozstrzyga, co następuje:

§ 1. W związku z brakiem uwag wniesionych do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wyłożonego do publicznego wglądu nie rozstrzyga się o sposobie ich rozpatrzenia.

**Załącznik nr 3 do uchwały nr XIII/
/61/2011 Rady Miejskiej w Pieńsku
z dnia 30 sierpnia 2011 r.**

**Rozstrzygnięcie
o sposobie realizacji zapisanych w planie inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej,
które należą do zadań własnych gminy, oraz zasadach ich finansowania,
zgodnie z przepisami o finansach publicznych**

Na podstawie art. 20, ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717 z późniejszymi zmianami) Rada Miejska w Pieńsku rozstrzyga, co następuje:

§ 1. Z uwagi na brak w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej, które należą do zadań własnych gminy, nie rozstrzyga się o sposobie ich realizacji oraz o zasadach ich finansowania, zgodnie z przepisami o finansach publicznych.

3389

**UCHWAŁA NR XVII/144/11
RADY MIEJSKIEJ WAŁBRZYCHA**

z dnia 29 sierpnia 2011 r.

**w sprawie ustalenia opłat za pobyt dzieci w żłobkach samorządowych,
dla których Gmina Wałbrzych jest organem prowadzącym**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zmianami) oraz art. 58 ust. 1 w związku z art. 10, 12, ust. 3 i art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (tekst jednolity Dz. U. z 2011 r. Nr 45, poz. 235) Rada Miejska Wałbrzycha uchwala, co następuje:

§ 1. 1. Ustala się następujące opłaty za pobyt dziecka w żłobkach samorządowych, dla których Gmina Wałbrzych jest organem prowadzącym:

- 1) opłatę za pobyt dziecka w żłobku do 10 godzin dziennie,
- 2) opłatę dodatkową za wydłużony ponad 10 godzin pobyt dziecka w żłobku,
- 3) maksymalną dzienną stawkę żywieniową jako koszt produktów wykorzystanych do przygotowania posiłków,

2. Opłatą, o której mowa w ust. 1 pkt 1, wynosi 1,32 zł za każdą godzinę pobytu dziecka w żłobku. Na opłatę tę składa się w szczególności sprawowanie opieki pielęgnacyjnej, prowadzenie zajęć zabawowych z elementami edukacji, prowadzenie zajęć opiekuńczo-wychowawczych i edukacyjnych.

3. Opłata dodatkowa za pobyt dziecka w żłobku powyżej 10 godzin dziennie, o której mowa w ust. 1 pkt 2 wynosi 13,20 zł za każdą rozpoczętą godzinę wydłużonego pobytu dziecka w żłobku.

4. Maksymalna dzienna stawka żywieniowa, o której mowa w ust. 1 pkt 3, wynosi 5,00 zł i będzie waloryzowana co roku w zależności od wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym RP „Monitor Polski”.

§ 2. 1. W przypadku nieobecności dziecka w żłobku zwrotowi podlega dzienna stawka żywieniowa za każdy dzień nieobecności dziecka w żłobku.

2. Pozostały zakres świadczeń, sposób pobierania i zwrotu opłat za świadczenia zostaną okre-

ślone w umowie cywilno-prawnej zawartej pomiędzy żłobkiem a rodzicami (prawnymi opiekunami) dziecka uczęszczającego do żłobka.

§ 3. 1. Opłatę określoną w § 1 ust. 1 pkt 1 niniejszej uchwały obniża się o 20% na drugie dziecko i o 50% na każde następne dziecko będące rodzeństwem uczęszczającym do tego samego żłobka.

2. Opłatę określoną w § 1 ust. 1 pkt 1 niniejszej uchwały można obniżyć na wniosek rodziców/prawnych opiekunów o 50% od dziecka z rodziny znajdującej się w bardzo trudnej sytuacji materialnej (dochód na członka rodziny nie przekracza obowiązującego kryterium dochodowego warunkującego prawo do zasiłku rodzinnego i świadczeń rodzinnych) na podstawie zaświadczenia z ośrodka pomocy społecznej.

3. W przypadku wypisania dziecka ze żłobka z powodu nieprzystosowania się do warunków żłobka, opłata, o której mowa w § 1 ust. 1 pkt 1 niniejszej uchwały, naliczana jest proporcjonalnie do ilości dni, w których dziecko było obecne w żłobku.

§ 4. Traci moc uchwała nr XXIII/392/2000 Rady Miejskiej Wałbrzycha z dnia 30 maja 2000 r. w sprawie ustalenia opłat za pobyt dziecka w żłobku samorządowym oraz uchwała nr LIII/395/06 Rady Miejskiej Wałbrzycha z dnia 26 czerwca 2006 r. w sprawie zmiany uchwały nr XXIII/392/2000 Rady Miejskiej Wałbrzycha z dnia 30 maja 2000 r. w sprawie ustalenia opłat za pobyt dziecka w żłobku samorządowym.

§ 5. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Wałbrzycha.

§ 6. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego.

Przewodnicząca Rady Miejskiej:
Agnieszka Kończ-Leszczynska

3390

**UCHWAŁA NR XII/75/11
RADY GMINY KOSTOMŁOTY**

z dnia 30 sierpnia 2011 r.

w sprawie uchwalenia Wieloletniego Programu Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy

Na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2005 r. Nr 31, poz. 266, z późn. zm.) Rada Gminy Kostomłoty uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się Wieloletni Program Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy na lata 2011–2017 w brzmieniu stanowiącym załącznik nr 1 do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Kostomłoty.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego.

Przewodniczący Rady Gminy:
Janina Gawlik

**Załącznik do uchwały nr XII/
/75/11 Rady Gminy Kostomłoty
z dnia 30 sierpnia 2011 r.**

WIELOLETNI PROGRAM GOSPODAROWANIA MIESZKANIOWYM ZASOBEM GMINY NA LATA 2011–2017

I. Postanowienia ogólne

1. Artykuły ustawy powołane bez bliższego określenia oznaczają przepisy ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2005 r. Nr 31, poz. 266 z późn. zm.).
2. W celu stworzenia na terenie gminy warunków do zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych wynikających z ustawy tworzy się na terenie gminy mieszkaniowy zasób gminy.
3. W skład tego zasobu wchodzi lokale oraz pomieszczenia stanowiące własność gminy.
4. Wykaz lokali oraz pomieszczeń wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy zawiera załącznik nr 1 do niniejszego programu.
5. Z mieszkaniowego zasobu gminy wydziela się 1 lokal przeznaczony na wynajem jako lokal socjalny po jego zwolnieniu przez dotychczasowych lokatorów wg załącznika nr 2 do programu.

II. Postanowienia szczegółowe

1. Prognoza dotycząca wielkości oraz stanu technicznego zasobu mieszkaniowego gminy w poszczególnych latach z podziałem na lokale socjalne i pozostałe lokale oraz pomieszczenia mieszkalne.

Wielkość gminnego zasobu mieszkaniowego oraz aktualny stan techniczny poszczególnych lokali określa załącznik nr 1 w perspektywie lat 2011–2017 nie przewiduje się powiększenia zasobów mieszkaniowych.

2. Analiza potrzeb oraz plan remontów i modernizacji wynikający ze stanu technicznego budynków i lokali.

Stan techniczny zasobu mieszkaniowego gminy uzależniony jest od wieku budynków, przeprowadzonych w przeszłości remontów oraz stanu jego utrzymania. Stan zasobu mieszkaniowego wymaga znacznych nakładów, a wpływy z czynszów oraz możliwości finansowe gminy, które są ograniczone, nie zapewniają środków finansowych na pokrycie kompleksowych kosztów remontów lokali i budynków. Przewiduje się że w latach 2011–2017 będą prowadzone bieżące naprawy i konserwacje, które mają za zadanie utrzymanie budynków w stanie niepogorszonym oraz zapewnienie bezpieczeństwa budynków i ich mieszkańców.

Analiza potrzeb oraz plan remontów i modernizacji budynków, lokali oraz pomieszczeń, wynikający ze stanu technicznego, zawiera załącznik nr 3 do programu.

3. Planowana sprzedaż lokali w kolejnych latach. Przewiduje się, że sprzedaż lokali mieszkalnych w poszczególnych latach będzie uzależniona od zainteresowania najemców wykupem mieszkań.

4. Zasady polityki czynszowej oraz warunki obniżania czynszu

- 1) W lokalu należącym do mieszkaniowego zasobu gminy Wójt Gminy będzie ustalał stawkę bazową czynszu za 1m² powierzchni użytkowej lokalu w drodze zarządzenia.
- 2) Najemca oprócz czynszu jest obowiązany do uiszczenia opłat związanych z eksploatacją mieszkania a niezależnych od właściciela, tj. opłat za dostawę do lokalu energii cieplnej i elektrycznej, gazu i wody oraz odbiór nieczystości płynnych i stałych w wypadkach gdy korzystający z lokalu nie ma zawartej odrębnej umowy.
- 3) Wójt może podwyższyć stawkę bazową czynszu nie częściej niż 1 raz w roku.
- 4) W czasie trwania stosunku najmu wynajmujący może podwyższyć stawkę czynszu, jeżeli dokonał w lokalu ulepszeń mających wpływ na jego wysokość.
- 5) Ustalona stawka bazowa będzie stanowiła podstawę (100%) i będzie podwyższana lub obniżana o odpowiedni % w zależności od czynników podwyższających i obniżających wartość użytkową lokalu:
 - a) czynniki obniżające stawkę czynszu za:
 - brak instalacji wodociągowej w mieszkaniu – 20%
 - brak w.c. lub łazienki w mieszkaniu – 20%
 - ciemna kuchnia (bez otworów okiennych) – 10%
 - mieszkanie na poddaszu – 10%
 - standard lokalu poniżej przeciętny – 50%.
 - b) czynniki podwyższające stawki czynszu za:
 - lokal o współczesnym standardzie + 30%
 - lokal wyposażony we wszystkie urządzenia techniczne oraz instalacje (c.o., wod.-kan., instalacja grzewcza + 10%
 - standard lokalu powyżej przeciętny + 20%.

5. Sposób i zasady zarządzania lokalami i budynkami wchodzącymi w skład mieszkaniowego zasobu gminy oraz przewidywane zmiany w zakresie zarządzania mieszkaniowym zasobem gminy w kolejnych latach.

Wszelkie decyzje związane z gminnym zasobem mieszkaniowym w zakresie zarządzania budynkami, lokalami, pomieszczeniami oraz wynikające z ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu Cywilnego podejmowane będą bezpośrednio przez Wójta Gminy poprzez zapewnienie właściwej gospodarki ekonomiczno-finansowej nieruchomości, zapewnienie bezpieczeństwa użytkowania i właściwej eksploatacji nieruchomości, zapewnienie właściwej gospodarki energetycznej w rozumieniu przepisów Prawa Energetycznego, bieżące administrowanie nieruchomością, utrzymanie nieruchomości w stanie niepogorszonym zgodnie z jej przeznaczeniem, uzasadnionego inwestowania w tę nieruchomość.

6. Źródła finansowania gospodarki mieszkaniowej w kolejnych latach

- 1) Podstawowym źródłem finansowania gospodarki mieszkaniowej są przychody pochodzące z najmu lokali.
- 2) Dodatkowym źródłem finansowania mogą być inne dochody z budżetu gminy.
- 3) Ustala się, że ulepszenia lokali mieszkalnych będą mogły być wykonywane i sfinansowane przez lokatora za zgodą właściciela lokalu po zawarciu umowy z lokatorem co do sposobu rozliczenia poniesionych przez lokatora kosztów ulepszenia.

7. Wysokość wydatków w kolejnych latach z podziałem na koszty bieżącej eksploatacji, koszty remontów oraz koszty modernizacji lokali i budynków wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy, a także wydatki inwestycyjne

- 1) Wysokość planowanych wydatków w kolejnych latach, z podziałem na koszty bieżącej eksploatacji, koszty remontów, modernizacji budynków i lokali zawiera załącznik nr 4 do programu.
- 2) Wysokość planowanych środków przedstawionych w załączniku nr 4 może ulec zmianie.
- 3) W latach objętych programem nie przewiduje się nowych inwestycji mogących powiększyć mieszkaniowy zasób gminy za wyjątkiem ewentualnych adaptacji istniejących budynków i pomieszczeń.

8. Opis innych działań mających na celu poprawę wykorzystania i racjonalizację gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy:

- 1) Remonty budynków i lokali nie będą wymagały przydzielenia najemcy lokalu zamiennego.
- 2) Weryfikacja umów najmu i wypowiedzanie ich najemcom, którzy mają zaspokojone potrzeby mieszkaniowe poza zasobem gminy – posiadają tytuł prawny do innego lokalu mieszkaniowego.
- 3) Poprawa wykorzystania i racjonalizacja gospodarowania mieszkaniowym zasobem planuje się uzyskać poprzez ewentualną adaptację innych pomieszczeń i lokali użytkowych będących własnością gminy.

Załącznik nr 1

Wykaz lokali oraz pomieszczeń mieszkalnych wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy

Lp.	Adres lokalu	Powierzchnia lokalu w m ²	Stan techniczny
1.	Budziszów 12 lokal mieszkalny nr 1	57,04	przeciętny
2.	Budziszów 12 lokal mieszkalny nr 3	47,56	przeciętny
3.	Budziszów 13 lokal mieszkalny nr 1	45,46	przeciętny
4.	Budziszów 13 lokal mieszkalny nr 2	34,50	przeciętny
5.	Budziszów 13 lokal mieszkalny nr 4	33,28	przeciętny
6.	Budziszów 13 lokal mieszkalny nr 5	66,55	przeciętny
7.	Budziszów/Sikorzyce 12 lokal mieszkalny nr 3	51,31	przeciętny
8.	Jenkowice 29, Budynek mieszkalny	100,00	przeciętny
9.	Karczyce 12 pomieszczenia mieszkalne w szkole	41,00	przeciętny
10.	Karczyce 12 pomieszczenia mieszkalne w szkole	59,50	przeciętny
11.	Karczyce 12 pomieszczenia mieszkalne w szkole	60,50	przeciętny
12.	Karczyce 12 pomieszczenia mieszkalne w szkole	46,00	przeciętny
13.	Karczyce 12 pomieszczenia mieszkalne w szkole	31,00	przeciętny
14.	Mieczków 14 pomieszczenia mieszkalne w szkole	57,00	przeciętny
15.	Mieczków 14 pomieszczenia mieszkalne w szkole	56,00	przeciętny
16.	Mieczków 14 pomieszczenia mieszkalne w szkole	24,00	przeciętny
17.	Mieczków 14 pomieszczenia mieszkalne w szkole	38,50	przeciętny
18.	Osiek 15 I piętro lokal mieszkalny	98,68	przeciętny
19.	Osiek 15 parter lokal mieszkalny	58,00	przeciętny
20.	Osiek 19 budynek mieszkalny	103,93	przeciętny
21.	Piersno 39 lokal mieszkalny	60,51	przeciętny
22.	Piersno 39 lokal mieszkalny	59,10	przeciętny
23.	Piotrowice 45 pomieszczenie mieszkalne	41,76	przeciętny
24.	Ramułtówice 28 lokal mieszkalny nr 2	52,44	przeciętny
25.	Ramułtówice 28 lokal mieszkalny nr 4	88,42	przeciętny
26.	Ramułtówice 28 lokal mieszkalny nr 1	61,60	przeciętny
27.	Ramułtówice 34 lokal mieszkalny nr 1	163,90	przeciętny
28.	Ramułtówice 34 lokal mieszkalny nr 6	66,40	przeciętny
29.	Ramułtówice 34 lokal mieszkalny nr 7	29,00	przeciętny
30.	Szymanowice 6 pomieszczenie mieszkalne	61,70	przeciętny
31.	Wichrów 37 budynek mieszkalny	48,21	poniżej przeciętny
32.	Wichrów 38 budynek mieszkalny	52,86	poniżej przeciętny

Załącznik nr 2

**Lokal wchodzący w skład mieszkaniowego zasobu gminy
przeznaczony na wynajem jako lokal socjalny**

Lp.	Adres lokalu	Powierzchnia lokalu
1	Szymanowice	61,70 m ²

Załącznik nr 3

**Analiza potrzeb oraz plan remontów i modernizacji budynków
wynikających ze stanu technicznego budynków i lokali**

Lp.	Adres budynku	Powierzchnia lokali w budynku w m ²	Stan techniczny	Potrzeby	Rok realizacji
1.	Piersno 39 lokal mieszkalny	60,51	przeciętny	wymiana stolarki okiennej oraz drzwiowej, energia elektryczna, ocieplenie ścian	2011–2012
2.	Piersno 39 lokal mieszkalny	59,10	przeciętny	wymiana stolarki okiennej oraz drzwiowej, energia elektryczna, ocieplenie ścian	2011–2012
3.	Budziszów/Sikorzyce 12 lokal mieszkalny nr 3	51,31	przeciętny	Wymiana stolarki drzwiowej Wymiana stolarki okiennej Wymiana instalacji elektrycznej Wymiana podłogi w kuchni	2011–2012

Załącznik nr 4

Wysokość wydatków w kolejnych latach z podziałem na koszty (w zł)

Lp.	Koszty/lata	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1.	Bieżąca eksploatacja	1 000,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00
2.	Remonty i modernizacja budynków i lokali	528 793,00	25 000,00	50 000,00	50 000,00	50 000,00	50 000,00	50 000,00
3.	Razem:	529 793,00	26 000,00	51 000,00	51 000,00	51 000,00	51 000,00	51 000,00

3391

**UCHWAŁA NR XII/80/11
RADY GMINY KOSTOMŁOTY**

z dnia 30 sierpnia 2011 r.

**w sprawie wyłapywania bezdomnych zwierząt na terenie gminy Kostomłoty
oraz dalszego z nimi postępowania**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15, art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2001 r., Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) oraz art. 11 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2003 r., Nr 106, poz. 1002 z późn. zm.) w związku z § 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 26 sierpnia 1998 r. w sprawie zasad i warunków wyłapywania bezdomnych zwierząt (Dz. U. Nr 116, poz. 753) po uzgodnieniu z Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Środzie Śląskiej i po zasięgnięciu opinii Stowarzyszenia Help Animals w Malczycach, Rada Gminy Kostomłoty uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwała reguluje zasady i warunki wyłapywania bezdomnych zwierząt z terenu gminy Kostomłoty oraz dalsze postępowanie z nimi.

§ 2. Na terenie gminy Kostomłoty wyłapywanie bezdomnych zwierząt ma charakter:

- 1) stały – w odniesieniu do pojedynczych zgłoszeń dotyczących pozostawionych bez opieki zwierząt, w szczególności chorych lub powodujących zagrożenie bezpieczeństwa.
- 2) okresowy – przeprowadzane w przypadkach przebywania na danym obszarze takiej ilości bezdomnych zwierząt, która stanowi zagrożenie dla bezpieczeństwa lub dla utrzymania czystości i porządku.

§ 3. Wójt podaje do publicznej wiadomości, przez ogłoszenie na tablicach ogłoszeń i przez sołtysów, co najmniej na 21 dni przed planowanym terminem rozpoczęcia wyłapywania zwierząt bezdomnych:

- 1) termin ich wyłapywania;
- 2) granice terenu, na którym będą wyłapywane;
- 3) adres schroniska, z którym uzgodniono umieszczenie zwierząt po wyłapaniu;
- 4) podmiot wykonujący wyłapywanie.

§ 4. Bezdomne zwierzęta wyłapywane będą przez podmiot prowadzący schronisko lub przedsiębiorcę prowadzącego działalność gospodarczą w tym zakresie, na podstawie stosownej umowy zawartej przez Gminę Kostomłoty.

§ 5. Bezdomne zwierzęta po wyłapaniu będą niezwłocznie przewiezione i umieszczone w schronisku dla bezdomnych zwierząt, prowadzonym przez podmiot, z którym została zawarta umowa w sprawie zapewnienia opieki nad bezdomnymi zwierzętami, wyłapanymi na terenie gminy Kostomłoty.

§ 6. Do czasu przewiezienia i umieszczenia wyłapanych zwierząt w schronisku dla bezdomnych zwierząt mogą być one przetrzymywane, do czasu ustalenia właściciela lub ewentualnego przekazania do adopcji, w miejscu tymczasowego przetrzymywania, ustalonym w umowie pomiędzy Wójtem a uprawnionym podmiotem.

§ 7. Zwierzę bezdomne, które skaleczyło człowieka, zostanie odłowione i przekazane na obserwację weterynaryjną zgodnie z zaleceniem Powiatowego Lekarza Weterynarii.

§ 8. W przypadku ustalenia właściciela lub opiekuna zwierzęcia, które zostało umieszczone w schronisku, ponosi on koszty jego wyłapania, przewiezienia i umieszczenia w schronisku, w tym koszty opieki weterynaryjnej w wysokości wynikającej z obowiązującego cennika w schronisku.

§ 9. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Kostomłoty.

§ 10. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego.

Przewodniczący Rady Gminy:
Janina Gawlik

3392

**UCHWAŁA NR XI/66/11
RADY GMINY OLEŚNICA**

z dnia 15 września 2011 r.

**w sprawie wysokości i zasad ustalania dotacji celowej dla podmiotów prowadzących żłobki
lub kluby dziecięce na obszarze Gminy Oleśnica oraz Miasta Oleśnica**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, ze zm.), art. 60 ust. 2 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. Nr 45, poz. 235, zm.), oraz art. 221 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240, ze zm.) Rada Gminy Oleśnica uchwala, co następuje:

§ 1. 1. Ustala się wysokość dotacji celowej udzielanej przez Gminę Oleśnica dla podmiotów prowadzących żłobki na obszarze Gminy Oleśnica oraz Miasta Oleśnica (w przypadku Miasta Oleśnica tylko w odniesieniu do dzieci zamieszkałych i zameldowanych na terenie Gminy Oleśnica) – na poziomie 80% wydatków bieżących ponoszonych na jednego ucznia w przedszkolach publicznych prowadzonych przez Gminę Oleśnica.

2. Ustala się wysokość dotacji celowej udzielanej przez Gminę Oleśnica dla podmiotów prowadzących kluby dziecięce na obszarze Gminy Oleśnica oraz Miasta Oleśnica (w przypadku Miasta Oleśnica tylko w odniesieniu do dzieci zamieszkałych i zameldowanych na terenie Gminy Oleśnica) – na poziomie 50% wydatków bieżących ponoszonych na jednego ucznia w przedszkolach publicznych prowadzonych przez Gminę Oleśnica.

3. Dotacji, o której mowa w ust. 1 i 2, udziela się począwszy od dnia 1 stycznia 2012 r.

4. Dotacji udziela się na dziecko zamieszkałe i zameldowane na terenie Gminy Oleśnica.

§ 2. 1. Osoby fizyczne lub osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze Gminy Oleśnica oraz Miasta Oleśnica (w przypadku Miasta Oleśnica tylko w odniesieniu do dzieci zamieszkałych i zameldowanych na terenie Gminy Oleśnica) żłobki lub kluby dziecięce, przedstawiają Wójtowi Gminy Oleśnica nie później, niż do dnia 30 września roku poprzedzającego rok udzielania dotacji, wniosek zawierający:

- 1) zaświadczenie o dokonaniu wpisu do rejestru żłobków i klubów dziecięcych,
- 2) liczbę dzieci, które mają być objęte opieką żłobka lub klubu dziecięcego, zamieszkałych i zameldowanych na terenie Gminy Oleśnica.
- 3) nazwę i numer rachunku bankowego, na który ma być przekazywana dotacja,
- 4) zobowiązanie do informowania organu dotującego o zmianach:
 - a) numeru konta bankowego, na który ma być przekazywana dotacja,
 - b) nazwy lub imienia i nazwiska podmiotu prowadzącego żłobek lub klub dziecięcy,

c) miejsca prowadzenia żłobka lub klubu dziecięcego.

2. Warunkiem przyznania dotacji dla podmiotów prowadzących żłobki lub kluby dziecięce jest złożenie wniosku, o którym mowa w ust. 1, stanowiącego załącznik nr 1 do uchwały.

§ 3. 1. Dotacja celowa przeznaczona jest na dofinansowanie wydatków bieżących jednostki z tytułu działalności w zakresie sprawowania opieki nad dzieckiem do lat 3 przez żłobek lub klub dziecięcy.

2. Dotacji celowej udziela się pod warunkiem zapewnienia przez podmiot, o którym mowa w § 2 ust. 1, opieki nad dzieckiem:

- 1) w formie żłobka – w minimalnym wymiarze 9 godzin dziennie oraz ustalenia opłaty za pobyt dziecka, pobieranej od rodziców (opiekunów prawnych) w wysokości nieprzekraczającej 300 zł miesięcznie,
- 2) w formie klubu dziecięcego – w minimalnym wymiarze 5 godzin dziennie oraz ustalenia opłaty za pobyt dziecka, pobieranej od rodziców (opiekunów prawnych) w wysokości nieprzekraczającej 200 zł miesięcznie.

§ 4. Udzielanie dotacji poprzedzone będzie sprawdzeniem przez Wójta Gminy Oleśnica danych opisanych w § 2 ust. 1.

§ 5. 1. Przekazywanie dotacji będzie następowało w 12 częściach. Wysokość kwot dotacji w poszczególnych miesiącach będzie odpowiadała faktycznej liczbie dzieci objętych opieką w żłobku lub klubie dziecięcym w miesiącu poprzednim.

2. Podmiot prowadzący placówkę składa do Wójta Gminy Oleśnica do 7 dnia następnego miesiąca wniosek o wypłatę miesięcznej transzy dotacji wraz z listą obecności dzieci za poprzedni miesiąc podpisaną przez rodziców lub opiekunów prawnych, zgodnie z załącznikiem nr 2 do uchwały.

3. Dotacja będzie pomniejszana o 1/20 za każdy dzień nieobecności dziecka w żłobku lub klubie dziecięcym.

4. Dotacja, o której mowa w ust. 1, będzie przekazywana na wskazany nr rachunku bankowego do 30 dnia każdego miesiąca za miesiąc poprzedni.

5. Dotacja za kolejny miesiąc zostanie wstrzymana w przypadku, gdy podmiot opisany w ust. 2 nie przedłoży wniosku o wypłatę miesięcznej transzy dotacji wraz z listą obecności dzieci za poprzedni miesiąc podpisaną przez rodziców lub opiekunów prawnych lub jeśli zostanie wykreślony z rejestru żłobków i klubów dziecięcych.

6. Podmiot prowadzący placówkę otrzymujący dotację zobowiązany jest do jej półrocznego rozliczania. Rozliczenie to należy złożyć do 15 lipca danego roku. Wzór rozliczenia stanowi załącznik nr 3 do uchwały.

7. Do dnia 15 stycznia roku następującego po roku, w którym była udzielana dotacja, podmiot prowadzący placówkę zobowiązany jest do złożenia rocznego rozliczenia dotacji, zgodnie z załącznikiem nr 4 do uchwały.

§ 6. 1. Wójtowi Gminy Oleśnica przysługuje prawo kontroli prawidłowości wykorzystania dotacji w zakresie:

- 1) faktycznej liczby dzieci objętych opieką w placówce w poszczególnych miesiącach;
- 2) danych osobowych dziecka, tj. imienia i nazwiska, daty urodzenia oraz miejsca zamieszkania i zameldowania;
- 3) ponoszonych wydatków bieżących.

2. Kontrola, o której mowa w ust. 1, może być przeprowadzona w siedzibie żłobka lub klubu dziecięcego, po uprzednim powiadomieniu podmiotu prowadzącego placówkę, najpóźniej 7 dni przed planowaną kontrolą.

3. Na wniosek Wójta Gminy Oleśnica podmiot prowadzący żłobek lub klub dziecięcy przedkłada dokumenty, o których mowa w ust. 1, w Urzędzie Gminy Oleśnica.

4. Podstawą do przeprowadzenia kontroli jest imienne upoważnienie do kontroli, w którym wskazany będzie kontrolowany podmiot, osoba uprawniona do kontroli, termin przeprowadzenia kontroli, zakres kontroli oraz okres objęty kontrolą.

5. Kontrolujący dokonuje ustaleń stanu faktycznego w zakresie objętym przedmiotem kontroli na podstawie dokumentów, pism wyjaśniających, pisemnych oświadczeń, opinii rzeczoznawców zebranych w toku postępowania kontrolnego oraz innych środków dowodowych.

6. Kontrolujący może żądać od podmiotu prowadzącego sporządzenia niezbędnych do kontroli odpisów lub wyciągów z dokumentów, jak również zestawień i obliczeń opartych na dokumentach.

7. Wyniki przeprowadzonej kontroli kontrolujący przedstawia w protokole, który podpisuje przedstawiciel podmiotu prowadzącego.

8. Przedstawiciel podmiotu prowadzącego może odmówić podpisania protokołu, składając wyjaśnienia na piśmie o przyczynach tej odmowy. Wyjaśnienia winny być złożone nie później niż do 3 dnia od daty otrzymania protokołu przez przedstawiciela podmiotu prowadzącego.

9. W przypadku odmowy, o której mowa w ust. 8, kontrolujący dokonuje weryfikacji jej przyczyn i w razie potrzeby podejmuje czynności kontrolne uzupełniające, na podstawie których mogą być dokonane zmiany w protokole kontroli.

10. W razie niepodjęcia czynności kontrolnych uzupełniających, kontrolujący przekazuje na piśmie swoje stanowisko podmiotowi prowadzącemu, a odmowa podpisania protokołu nie stanowi podstawy do wstrzymania realizacji zaleceń pokontrolnych.

11. Na podstawie protokołu kontroli kontrolujący sporządza wystąpienie pokontrolne, w którym zawarte są wnioski i/lub zalecenia kierowane do podmiotu prowadzącego żłobek lub klub dziecięcy.

12. Podmiot prowadzący żłobek lub klub dziecięcy, do którego zostało skierowane wystąpienie pokontrolne jest obowiązany, w terminie określonym w wystąpieniu pokontrolnym, zawiadomić kontrolującego o sposobie realizacji zaleceń pokontrolnych.

§ 7. W przypadku, gdy zabezpieczone w budżecie Gminy Oleśnica środki finansowe nie pozwolą na udzielenie dotacji celowych dla podmiotów prowadzących żłobki lub kluby dziecięce w danym roku, przeprowadza się postępowanie konkursowe w celu wyłonienia podmiotów, którym Wójt Gminy Oleśnica zleci organizację opieki nad dzieckiem w wieku do lat 3 w formie żłobka lub klubu dziecięcego.

§ 8. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Oleśnica.

§ 9. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego.

Przewodniczący Rady:
Jacenty Kawecki

Załącznik nr 1 do uchwały Nr XI/66/11
Rady Gminy Oleśnica z dnia 15 września 2011 r.

.....
/oznaczenie podmiotu/

.....
/miejscowość i data/

**Wójt Gminy Oleśnica
ul. 11 Listopada 24
56-400 Oleśnica**

**WNIOSEK
O UDZIELENIE DOTACJI CELOWEJ
NA PROWADZENIE ŻŁOBKA/KLUBU DZIECIĘCEGO*
PRZEZ OSOBY FIZYCZNE ORAZ OSOBY PRAWNE
I JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE NIEPOSIADAJĄCE OSOBOWOŚCI PRAWNEJ
NA ROK**

1. Nazwa i adres żłobka/klubu dziecięcego*:

.....

2. Dane podmiotu prowadzącego żłobek/klub dziecięcy*

.....

3. Numer i data wpisu żłobka/klubu dziecięcego do rejestru żłobków i klubów dziecięcych
prowadzonego przez Wójta Gminy Oleśnica:

.....

4. Nazwa i numer rachunku bankowego podmiotu prowadzącego żłobek/klub dziecięcy*,
właściwego do przekazania dotacji:

.....

5. Planowana liczba dzieci objętych opieką w żłobku /klubie dziecięcym*

.....

Oświadczam, że wszystkie podane przeze mnie we wniosku dane są zgodne ze stanem faktycznym.

Oświadczam, że znane mi są przepisy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych, o których mowa w ustawie z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. z 2005 r. Nr 14, poz. 114 ze zm.)

.....
/czytelny podpis składającego wniosek/

*- niepotrzebne skreślić

Załącznik nr 2 do uchwały Nr XI/66/11
Rady Gminy Oleśnica z dnia 15 września 2011 r.

.....
/oznaczenie podmiotu/

.....
/miejscowość i data/

**Wójt Gminy Oleśnica
ul. 11 Listopada 24
56-400 Oleśnica**

**WNIOSEK
O WYPŁATĘ DOTACJI CELOWEJ
NA PROWADZENIE ŻŁOBKA/KLUBU DZIECIĘCEGO*
PRZEZ OSOBY FIZYCZNE ORAZ OSOBY PRAWNE
I JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE NIEPOSIADAJĄCE OSOBOWOŚCI PRAWNEJ
ZA MIESIĄC.....**

1. Nazwa i adres żłobka/klubu dziecięcego*:

.....

2. Dane podmiotu prowadzącego żłobek/klub dziecięcy*

.....

3. Nazwa i numer rachunku bankowego podmiotu prowadzącego żłobek/klub dziecięcy*,
właściwego do przekazania dotacji:

.....

4. Liczba dzieci wg stanu na 1 dzień miesiącawynosi:

.....

Oświadczam, że wszystkie podane przeze mnie we wniosku dane są zgodne ze stanem faktycznym.

.....
/czytelny podpis składającego wniosek/

*- niepotrzebne skreślić

Załącznik nr 3 do uchwały Nr XI/66/11
Rady Gminy Oleśnica z dnia 15 września 2011 r.

.....
/oznaczenie podmiotu/

.....
/miejscowość i data/

**Wójt Gminy Oleśnica
ul. 11 Listopada 24
56-400 Oleśnica**

**PÓLROczne ROZLICZENIE DOTACJI CELOWEJ
NA PROWADZENIE ŻŁOBKA/KLUBU DZIECIĘCEGO*
PRZEZ OSOBY FIZYCZNE ORAZ OSOBY PRAWNE
I JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE NIEPOSIADAJĄCE OSOBOWOŚCI PRAWNEJ
OTRZYMANE W OKRESIE OD..... DO.....**

1. Nazwa i adres żłobka/klubu dziecięcego*:

.....

2. Dane podmiotu prowadzącego żłobek/klub dziecięcy*

.....

3. Liczba dzieci w żłobku/klubie dziecięcym*:

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba miejsc w żłobku/klubie dziecięcym*	Ilość dzieci objętych opieką	Kwota otrzymanej dotacji
1	styczeń			
2	luty			
3	marzec			
4	kwiecień			
5	maj			
6	czerwiec			
Całkowita kwota dotacji otrzymanej w okresie rozliczeniowym				

4. Imienny wykaz dzieci objętych opieką żłobka/klubu dziecięcego*:

Lp.	Imię i nazwisko	Adres zamieszkania	Data urodzenia	Okres objęcia opieką
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				

5. Zestawienie wydatków sfinansowanych z otrzymanej dotacji celowej:

Lp.	Zestawienie wydatków poniesionych na działalność żłobka/klubu dziecięcego	Kwota wydatków poniesionych z dotacji celowej
1	Rodzaje wydatków sfinansowanych z dotacji objętej rozliczeniem:	
	Wynagrodzenia pracowników	
	Pochodne od wynagrodzeń (składki ZUS, FP)	
	Zakup materiałów i wyposażenia	
	Zakup pomocy naukowych i dydaktycznych	
	Wydatki eksploatacyjne, w tym zakup energii, wody, itp.	
	Wynajem pomieszczeń	
	Pozostałe wydatki (wskazać jakie):	
2	Suma wydatków sfinansowanych z dotacji	
3	Kwota dotacji niewykorzystanej	

Oświadczam, że wszystkie podane przeze mnie we wniosku dane są zgodne ze stanem faktycznym.

.....
/czytelny podpis składającego wniosek/

*- niepotrzebne skreślić

Załącznik nr 4 do uchwały Nr XI/66/11
Rady Gminy Oleśnica z dnia 15 września 2011 r.

.....
/oznaczenie podmiotu/

.....
/miejscowość i data/

**Wójt Gminy Oleśnica
ul. 11 Listopada 24
56-400 Oleśnica**

**ROCZNE ROZLICZENIE DOTACJI CELOWEJ
NA PROWADZENIE ŻŁOBKA/KLUBU DZIECIĘCEGO*
PRZEZ OSOBY FIZYCZNE ORAZ OSOBY PRAWNE
I JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE NIEPOSIADAJĄCE OSOBOWOŚCI PRAWNEJ
OTRZYMANE W OKRESIE OD..... DO.....**

1. Nazwa i adres żłobka/klubu dziecięcego*:

.....

2. Dane podmiotu prowadzącego żłobek/klub dziecięcy*

.....

3. Liczba dzieci w żłobku/klubie dziecięcym*:

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba miejsc w żłobku/klubie dziecięcym*	Ilość dzieci objętych opieką	Kwota otrzymanej dotacji
1	styczeń			
2	luty			
3	marzec			
4	kwiecień			
5	maj			
6	czerwiec			
7	lipiec			
8	sierpień			
9	wrzesień			
10	październik			
11	Listopad			
12	grudzień			
Całkowita kwota dotacji otrzymanej w okresie rozliczeniowym				

4. Imienny wykaz dzieci objętych opieką żłobka/klubu dziecięcego*:

Lp.	Imię i nazwisko	Adres zamieszkania	Data urodzenia	Okres objęcia opieką
1				
2				
3				
4				
5				
6				

5. Zestawienie wydatków sfinansowanych z otrzymanej dotacji celowej:

Lp.	Zestawienie wydatków poniesionych na działalność żłobka/klubu dziecięcego	Kwota wydatków poniesionych z dotacji celowej
1	Rodzaje wydatków sfinansowanych z dotacji objętej rozliczeniem:	
	Wynagrodzenia pracowników	
	Pochodne od wynagrodzeń (składki ZUS, FP)	
	Zakup materiałów i wyposażenia	
	Zakup pomocy naukowych i dydaktycznych	
	Wydatki eksploatacyjne, w tym zakup energii, wody, itp.	
	Wynajem pomieszczeń	
	Pozostałe wydatki (wskazać jakie):	
2	Suma wydatków sfinansowanych z dotacji	
3	Kwota dotacji niewykorzystanej	

6. Sprawozdanie opisowe z wykorzystania dotacji:

.....

.....

.....

.....

.....

Oświadczam, że wszystkie podane przeze mnie we wniosku dane są zgodne ze stanem faktycznym.

Oświadczam, że środki otrzymane w ramach dotacji celowej udzielonej z budżetu Gminy Oleśnica zostały wydatkowane zgodnie z przeznaczeniem.

.....
/czytelny podpis składającego wniosek/

*- niepotrzebne skreślić

3393

**WYROK NR SYGN. AKT II SA/WR 610/10
WOJEWÓDZKIEGO SĄDU ADMINISTRACYJNEGO WE WROCŁAWIU**

z dnia 22 grudnia 2010 r.

w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

Wojewódzki Sąd Administracyjny we Wrocławiu
w składzie następującym:

Przewodniczący
Sędzia NSA
Sędzia WSA
Protokolant

Sędzia NSA Halina Kremis (spr.)
Zygmunt Wiśniewski
Anna Siedlecka
Patrycja Kikosicka-Jędrzejczak

po rozpoznaniu w Wydziale II na rozprawie w dniu 3 grudnia 2010 r.
sprawy ze skargi Wojewody Dolnośląskiego
na uchwałę Rady Miejskiej Jeleniej Góry
z dnia 10 października 2006 r. nr 628/XLIX/2006
w przedmiocie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

stwierdza nieważność § 5 ust. 1; § 6 ust. 2 pkt 4; § 7 pkt 1 lit. a za-skarżonej uchwały we fragmencie U/UC, pkt 2 (część tabeli dotycząca kanalizacji dla terenów oznaczonych U/UC) , a także załącznika graficznego do uchwały w zakresie obszaru oznaczonego symbolem U/UC

UZASADNIENIE

Rada Miejska Jeleniej Góry w dniu 10 października 2006 r. podjęła uchwałę nr 628/XLIX/2006 w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dzielnicy Zabobrze w Jeleniej Górze – obszar planistyczny Zabobrze III – rejon ulic Jana Pawła II i Legnickiej, po stwierdzeniu zgodności przyjętych rozwiązań z ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Jelenia Góra zawartymi w uchwale Rady Miejskiej Jeleniej Góry z dnia 22 maja 2001 r., nr 482/XXXVII/2001. W planie przewidziano (między innymi) tereny rozmieszczenia obiektów handlowych o pow. Sprzedaży pow. 2000 m² (5 ust. 1), w zw. z tym przeznaczeniem Rada przewidziała dalej w § 6 ust. 2 pkt dla tego terenu lokalizację parkingów pow. 300 m. postojowych oraz dopuszczono lokalizację urządzeń infrastruktury technicznej obsługujących wyłącznie obszar lub część obszaru. Skargę na tę uchwałę złożył w trybie nadzoru Wojewoda Dolnośląski. Wniósł o stwierdzenie nieważności uchwały w całości Zarzucił podjęcie aktu z istotnym naruszeniem art. 15 ust. 1, art. 17 pkt 4, art. 20 ust. 1 w zw. z art. 15 ust. 3 pkt 4 w zw. z art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717 ze zm.). wobec naruszenia zasady zgodności postanowień MPZP z ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Jelenia Góra. Organ Nadzoru wskazał, że organ uchwałodawczy gminy winien w pierwszej kolejności wyznaczyć obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² oraz obszary przestrzeni publicznej, stosownie do ustawy obowiązującej w dacie sporządzania planu. W doręczonej Sądowi odpowiedzi na skargę organ strona przeciwna wniosła o oddalenie skargi i podniosła, że miasto Jelenia Góra dysponowało – uchwalonym w 2001 r. – studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, które zachowało moc obowiązującą na podstawie art. 87 ust. 1 u.p.z.p. Obszar oznaczony w uchwale o planie symbolem U/UC przewidziano w studium na cele usługowo-produkcyjne, a to oznacza, iż przeznaczenie ze studium jest niesprzeczne z ustaleniami planu. Konieczność zmiany studium jest uzasadnienie tylko wówczas, gdy dotychczasowe przeznaczenie terenu określone w tym studium pozostaje w oczywistej sprzeczności z przewidywanymi ustaleniami planu, gdyż do takich przypadków odnosi się art. 33 u.p.z.p. Na rozprawie pełnomocnik Wojewody zmodyfikował skargę wnosząc (z uwagi na okres, który upłynął od jego uchwalenia) o stwierdzenie nieważności uchwały w zakresie § 5 ust. 1, § 6 ust. 2 pkt 4, § 7 pkt 1 lit a we fragmencie U/UC pkt 2 część tabeli dotycząca ustalenia dla kanalizacji dla terenów oznaczonych U/UC niniejszej uchwały, a także załącznika graficznego w zakresie obszaru oznaczonego symbolem U/UC pozostawiając pod roz-

wagę Sądu ewentualne stwierdzenie nieważności całej uchwały. Wojewódzki Sąd Administracyjny zważył, co następuje: Oceniając zaskarżoną uchwałę według kryterium zgodności z prawem (art. 1 § 2 ustawy z dnia 25 lipca 2002 r. Prawo o ustroju sądów administracyjnych, Dz. U. Nr 153, poz. 1269 ze zm., w zw. z art. 3 § 2 pkt 5 i art. 147 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przez sądami administracyjnymi, Dz. U. Nr 153, poz. 1270 ze zm., zwanej dalej w skrócie „u.p.p.s.a.”), sąd administracyjny bada, czy przy wydaniu aktu z zakresu administracji publicznej organy zachowały reguły proceduralne i czy niewadliwie zastosowały normy prawa materialnego odnoszące się do konkretnej sprawy. Sąd orzeka w granicach danej sprawy, nie jest jednak związany zarzutami i wnioskami skargi oraz powołaną podstawą prawną (art. 134 § 1 u.p.p.s.a.). Rozstrzygnięcie zaistniałego w sprawie sporu sprowadza się w istocie do odpowiedzi na pytanie: Czy podjęcie przez Radę Miejską Jeleniej Góry w dniu 10 października 2006 r. uchwały nr 628/XLIX/2006 w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dzielnicy Zabobrze w Jeleniej Górze – obszar planistyczny Zabobrze III – rejon ulic Jana Pawła II i Legnickiej, z powołaniem się na zgodność przyjętych rozwiązań z ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Jelenia Góra zawartymi w uchwale Rady Miejskiej Jeleniej Góry z dnia 22 maja 2001 r., nr 482/XXXVII/2001, nie naruszyło ustawowych reguł uchwalania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego? Organ nadzoru ustalił bowiem, że w przyjętym planie przewidziano lokalizację obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży przekraczającej 2 000 m², co znalazło odzwierciedlenie w § 5 ust. 1 lit. A) uchwały oraz w legendzie załącznika graficznego dla terenu oznaczonego symbolem U/UC, określającej podstawowe przeznaczenie „a) tereny zabudowy usługowej, b) tereny rozmieszczenia obiektów handlowych o pow. sprzedaży powyżej 2000 m²”. Tymczasem w przyjętym uchwałą Rady Miejskiej z dnia 22 maja 2001 r., nr 482/XXXVII/2001 studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Jeleniej Góry, obszar, na którym znajduje się teren oznaczony w planie miejscowym symbolem U/UC, jest opatrzony symbolem UP, co oznacza „tereny bez nowego mieszkalnictwa, na których preferuje się drobne funkcje produkcyjne i usługi niekolidujące z funkcjami produkcyjnymi”. Gdy zaś chodzi o zasady zagospodarowania, to: „a) dopuszcza się obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej oraz komunikacji, niekolidujące w istotny sposób z preferowanym zagospodarowaniem terenu; b) dopuszcza się zieleni urządzonej i towarzyszącej zabudowie; c) nowa zabudowa powinna harmonizować z regionalnymi tradycjami architektonicznymi”. Z zestawienia przywołanych uregulowań organ nadzoru wyprowadził wniosek, według którego wprowadzenie w planie miejscowym obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² powinno znajdować swoje uzasadnienie w uprzednim wyznaczeniu obszarów ich rozmieszczenia w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, na co wskazuje art. 15 ust. 3 pkt 4 u.p.z.p., odsyłający wprost do art. 10 ust. 2 pkt 8 u.p.z.p., który nakazuje wyznaczenie takich obszarów w studium. Jeżeli więc w studium nie określono takich obszarów, to nie można było przewidzieć w planie miejscowym budowy wymienionych wcześniej obiektów handlowych. Wobec dostrzeżonego braku, organ nadzoru uznał, że uchwalenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego niezgodnego z ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy narusza zasady sporządzania planu określone w art. 15 ust. 1, art. 17 pkt 4 i art. 20 ust. 1 u.p.z.p., co powinno prowadzić do nieważności uchwały w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (art. 28 u.p.z.p.). W ocenie organu uchwałodawczego, miasto Jelenia Góra dysponowało – uchwalonym w dniu 22 maja 2001 r. – studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, które zachowało moc obowiązującą na podstawie art. 87 ust. 1 u.p.z.p. Obszar oznaczony w planie symbolem U/UC został przewidziany w studium na cele usługowo-produkcyjne, co oznacza, że przeznaczenie określone w studium nie jest sprzeczne z ustaleniami planu. Konieczność zmiany studium ma bowiem uzasadnienie tylko wówczas, gdy dotychczasowe przeznaczenie terenu określone w studium pozostaje w oczywistej sprzeczności z przewidywanymi ustaleniami planu (np. gdyby na terenie przewidzianym w studium dla budownictwa mieszkaniowego zamierzano w planie lokować wielkopowierzchniowy obiekt handlowy), gdyż do takich przypadków odnosi się art. 33 u.p.z.p. Uwzględniając stan prawny obowiązujący w dniu podjęcia zaskarżonej uchwały (10 października 2006 r.), nie można podzielić stanowiska organu uchwałodawczego o zgodności tego aktu z regułami uchwalania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w zakresie relacji między studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy a treścią planu. Z tego też powodu należy przede wszystkim zwrócić uwagę na unormowania określające stosunek studium do planu oraz konsekwencje prawne wynikające z rozbieżności między tymi aktami. Wykonując zadanie własne gminy, jakim jest kształtowanie i prowadzenie polityki przestrzennej na terenie podstawowej jednostki samorządu terytorialnego (art. 3 ust. 1 u.p.z.p.), organ stanowiący gminy (art. 15 ust. 1 u.s.g.) uchwała studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (art. 3 ust. 1 w zw. z art. 12 ust. 1 u.p.z.p.) oraz miejscowy plan zagospodarowania terenu (art. 3 ust. 1 w zw. z art. 12 ust. 1 u.p.z.p.), przy czym uchwalenie planu miejscowego następuje po stwierdzeniu jego zgodności z ustaleniami studium. Ten ostatni warunek ustawowy jest konsekwencją unormowań o związaniu ustaleniami studium organów gminy przy sporządzaniu planów miejscowych (art. 9 ust. 4 u.p.z.p.). Już bowiem na etapie sporządzania projektu planu miejscowego wymaga się jego zgodności „z zapisami studium” (art. 15 ust. 1 u.p.z.p.). Po podjęciu zaś przez radę gminy uchwały o przystąpieniu do sporządzania planu miejscowego – wójt, burmistrz albo prezydent miasta sporządza projekt planu miejscowego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, uwzględniając ustalenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (art. 17 pkt 4 u.p.z.p.). Tak więc postanowienia studium uwarunkowań i kierun-

ków zagospodarowania przestrzennego gminy mają dla organów wykonawczych gminy charakter wiążący przy sporządzaniu projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, dla organów stanowiących zaś przy uchwalaniu tychże planów (zob. wyrok NSA z dnia 30 października 2008 r., II OSK1294/07, LEX nr 516797). Komentując związanie ustaleniami studium organów gminy, w szczególności zaś rady gminy, podkreśla się, że rada gminy – wyposażona w kompetencje zarówno do uchwalania studium, jak i miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego – przy podejmowaniu uchwały w sprawie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, dokonuje swobodnego samoograniczenia w sferze uchwalanych na podstawie tego aktu planów. Samoograniczenie to może być modyfikowane przez radę gminy wskutek zmiany studium w celu realizacji przedsięwzięć nieprzewidzianych w dotychczasowej wersji tego aktu. Jeżeli więc organy gminy uznają za niezbędne zagospodarowanie terenu w sposób odmienny od postanowień studium, zmiana planu w tym zakresie może nastąpić jedynie po uprzedniej nowelizacji studium. Przyjęcie w planie ustaleń niezgodnych z treścią studium stanowi naruszenie zasad sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego prowadzące do nieważności tego aktu (art. 28 ust. 1 w zw. z art. 9 ust. 1 u.p.z.p.; zob. T. Bąkowski, Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Komentarz, Zakamycze 2004, akapit 7 komentarza do art. 9 oraz akapit 2 komentarza do art. 15 tej ustawy; także wyrok NSA z dnia 9 kwietnia 2008 r., II OSK 34/08, LEX nr 565688). Uwzględniając przywołane unormowania, należy zauważyć, że w rozpoznawanej sprawie doszło do przyjęcia w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego postanowień sprzecznych z treścią studium. W § 5 ust. 1 lit. A) zaskarżonej uchwały dla terenów oznaczonych symbolem U/UC ustalono: „1) przeznaczenie podstawowe terenu: a) tereny zabudowy usługowej, b) tereny rozmieszczenia obiektów budowlanych o pow. sprzedaży powyżej 2000 m²”. Również w legendzie załącznika nr 1 do badanej uchwały przy symbolu U/UC napisano: „Tereny zabudowy usługowej i tereny rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m²”. Tymczasem – jak trafnie zauważył organ nadzoru – w przyjętym uchwałą Rady Miejskiej z dnia 22 maja 2001 r. studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Jeleniej Góry tereny określone w planie jako U/UC figurują pod symbolem UP, co oznacza „tereny bez nowego mieszkalnictwa, na których preferuje się drobne funkcje produkcyjne i usługi nie kolidujące z funkcjami produkcyjnymi; zasady zagospodarowania: a) dopuszcza się obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej oraz komunikacji, nie kolidujące w istotny sposób z preferowanym zagospodarowaniem terenu; b) dopuszcza się zieleń urządzoną i towarzyszącą zabudowie; c) nowa zabudowa powinna harmonizować z regionalnymi tradycjami architektonicznymi”. Zestawienie ukazanych unormowań miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego z postanowieniami studium prowadzi do istotnej dysharmonii między tymi aktami. Ujęcie w planie terenów U/UC nie tylko nie pokrywa się z symbolem UP zastosowanym w studium, ale – co najważniejsze – objęte planem „tereny rozmieszczenia obiektów handlowych o pow. sprzedaży powyżej 2 000 m²” nie mają właściwego odzwierciedlenia w studium. Nie sposób bowiem tzw. wielkopowierzchniowych obiektów handlowych przyporządkować preferowanym w studium „drobnym funkcjom produkcyjnym i usługom niekolidującym z funkcjami produkcyjnymi”, ani też uznać je za „obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej oraz komunikacji”. W rozpoznawanej sprawie przy uchwalaniu miejscowego planu zagospodarowania nie zachowano zatem wymagań przewidzianych w art. 15 ust. 3 pkt 4 w zw. z art. 10 ust. 2 pkt 8 u.p.z.p. (w wersji obowiązującej w dniu podjęcia zaskarżonej uchwały). Jeżeli bowiem Rada Miejska Jeleniej Góry uznała za potrzebne określenie w miejscowym planie „granic terenów pod budowę obiektów handlowych, o których mowa w art. 10 ust. 2 pkt 8” u.p.z.p., to – stosownie do dyspozycji ostatniego przepisu i z uwzględnieniem zasady związania ustaleniami studium organów gminy przy sporządzaniu planów miejscowych (art. 9 ust. 4 u.p.z.p.) – należało najpierw w studium określić „obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2 000 m² oraz obszary przestrzeni publicznej”. Taka ocena unormowań mających zastosowanie w stanie faktycznym rozpoznawanej sprawy znajduje także wsparcie w judykaturze i piśmiennictwie. Jeżeli bowiem „podstawową wytyczną określającą ustalenia przeznaczenia terenu objętego granicami planu jest studium gminne”, to „każde planowane przedsięwzięcie wykraczające poza jego merytoryczne założenia winno być poprzedzone nowelizacją uchwały w sprawie studium”. To zaś oznacza, że „przyjęcie ustaleń niezgodnych z treścią studium powinno być uznane za działania naruszające zasady sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i powodować jego nieważność (zob. art. 28 ust. 1 u.p.z.p.)” (tak T. Bąkowski, Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Komentarz, Zakamycze 2004, akapit 2 komentarza do art. 15 tej ustawy). Dlatego też „zmiany w planie miejscowym przeznaczenia terenów nie przewidzianych w studium [...] gmina może dokonać po uprzedniej zmianie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego – z zachowaniem trybu, w jakim studium jest uchwalane” (tak NSA w wyroku z dnia 9 kwietnia 2008 r., II OSK 34/08, LEX nr 565688). Z tych względów późniejsza zmiana studium (uchwałą Rady Miejskiej Jeleniej Góry z dnia 28 września 2010 r., nr 625/LXXII/2010) nie mogła sanować wadliwości wcześniej uchwalonego planu. W konsekwencji wniosek organu uchwałodawczego o umorzenie postępowania sądowego nie mógł być uwzględniony przez Sąd. Skoro wszczęte skargą organu nadzoru postępowanie sądowe pozwoliło stwierdzić uchwalenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego z naruszeniem zasad sporządzania takich aktów (tj. art. 15 ust. 1 w zw. z ust. 3 pkt 4 i art. 10 ust. 2 pkt 8, art. 17 pkt 4 oraz art. 20 ust. 1 u.p.z.p.), przeto – stosownie do dyspozycji art. 28

ust. 1 u.p.z.p. w zw. z art. 147 § 1 u.p.p.s.a. – należało orzec jak w sentencji wyroku. Wobec zmodyfikowanego na rozprawie w dniu 10 grudnia 2010 r. stanowiska organu nadzoru oraz uznania przez Sąd, że bez niezgodnych z prawem unormowań miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego może funkcjonować w obrocie prawnym, celowe było stwierdzenie nieważności jedynie uregulowań szczegółowo wy-mienionych w sentencji wyroku.

3394**WYROK NR SYGN. AKT II SA/WR 593/10
WOJEWÓDZKIEGO SĄDU ADMINISTRACYJNEGO WE WROCŁAWIU**

z dnia 28 kwietnia 2011 r.

w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Rakoszyce

Wojewódzki Sąd Administracyjny we Wrocławiu
w składzie następującym:

Przewodniczący Sędzia NSA
Sędziowie: Sędzia WSA
Sędzia NSA
Protokolant

Zygmunt Wiśniewski
Anna Siedlecka (sprawozdawca)
Julia Szczygielska
Marlena Wiktor

po rozpoznaniu w Wydziale II na rozprawie w dniu 21 kwietnia 2011 r.

sprawy ze skargi Wojewody Dolnośląskiego

na uchwałę Rady Miejskiej w Środzie Śląskiej

z dnia 30 czerwca 2010 r. nr XLVII/398/10

w przedmiocie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Rakoszyce

- I. stwierdza nieważność § 15 ust. 5 we fragmencie: „w oparciu o uzgodnienie Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków”, § 15 ust. 6, § 16 ust. 7, § 17 ust. 6, § 17 ust. 7 we fragmencie „pod warunkiem uzyskania uzgodnienia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków”, § 18 ust. 4 pkt 1 i 3, § 19 ust. 3 pkt 2 i 3, § 20 ust. 3 pkt 2, § 25 ust. 4, § 25 ust. 7, § 65 ust. 1 pkt 2, § 66 ust. 1 pkt 2, § 67 ust. 1 pkt 3 zaskarżonej uchwały;
II. stwierdza, że zaskarżona uchwała w części opisanej w punkcie I wyroku nie podlega wykonaniu;
III. zasądza od Gminy Środa Śląska na rzecz Wojewody Dolnośląskiego kwotę 240 zł (dwieście czterdzieści) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

UZASADNIENIE

Uchwałą z dnia 30 czerwca 2010 r. nr XLVII/398/10, podjętą na podstawie art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717 ze zm.) oraz art. 18 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.), w związku z uchwałą nr VII/72/07 z dnia 25 kwietnia 2007 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, po stwierdzeniu jego zgodności z ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Środa Śląska zatwierdzonego uchwałą Rady Miejskiej w Środzie Śląskiej z dnia 30 września 2008 r. nr XXIII/185/08, Rada Miejska w Środzie Śląskiej uchwaliła miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wsi Rakoszyce. Skargę na powyższą uchwałę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu wniósł Wojewoda Dolnośląski, domagając się stwierdzenia nieważności jej § 25 ust. 4, § 65 ust. 1 pkt 2, § 66 ust. 1 pkt 2 oraz § 67 ust. 1 pkt 3 jako podjętych z istotnym naruszeniem art. 15 ust. 2 i art. 27 w związku z art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz zasądzenie kosztów postępowania według norm przypisanych. Uzasadniając skargę organ nadzoru wskazał, że mocą § 25 ust. 4 zaskarżonej uchwały Rada postanowiła: „Poza wyznaczonymi na rysunku planu liniami rozgraniczającymi, dopuszcza się dodatkowe konieczne poszerzenia pasów drogowych na cele związane z poprawą parametrów techniczno-użytkowych drogi, w szczególności związanych z bezpieczeństwem ruchu, bezpieczeństwem użytkowników terenów przylegających do drogi oraz z ochroną zdrowia ludzi”.

Dodatkowo w § 65 ust. 1 pkt 2 oraz § 66 ust. 1 pkt 2 Rada postanowiła: „poza wyznaczonymi na rysunku planu liniami rozgraniczającymi, dopuszcza się dodatkowe konieczne poszerzenie pasa drogowego na cele związane z poprawą parametrów techniczno-użytkowych drogi; poszerzenie pasa drogowego istniejących dróg może się odbywać na wniosek zarządcy drogi za zgodą właścicieli gruntów które będą służyć poszerzeniu ulicy”. Ponadto mocą § 67 ust. 1 pkt 3 Rada Miejska postanowiła: „poza wyznaczonymi na rysunku planu liniami rozgraniczającymi, dopuszcza się dodatkowe konieczne poszerzenie pasa drogowego na cele związane z poprawą parametrów techniczno-użytkowych drogi”. Zdaniem organu nadzoru przytoczone wyżej postanowienia uchwały pozostają w sprzeczności z zasadami sporządzania planu zagospodarowania przestrzennego i naruszają art. 15 ust. 2 pkt 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Jak bowiem wynika z powołanego przepisu w planie miejscowym określa się obowiązkowo przeznaczenie terenów oraz linie rozgraniczające tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania. Z treści ww. art. 15 ust. 2 pkt 1 wynika ponadto, że linie rozgraniczające tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania powinny być ustalone jednoznacznie. Ponadto w art. 16 ww. ustawy ustawodawca zobowiązał ministra właściwego do spraw budownictwa, gospodarki przestrzennej i mieszkaniowej do określenia, w drodze rozporządzenia, wymaganego zakresu projektu planu miejscowego w części tekstowej i graficznej, przy uwzględnieniu w szczególności wymogów dotyczących materiałów planistycznych, skali opracowań kartograficznych, stosowanych oznaczeń, nazewnictwa, standardów oraz sposobu dokumentowania prac planistycznych. W § 7 pkt 7 rozporządzenia z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (Dz. U. Nr 164, poz. 1587) Minister Infrastruktury postanowił, że projekt rysunku planu miejscowego powinien zawierać m.in. linie rozgraniczające tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania oraz ich oznaczenia. Z kolei w § 3 pkt 4 tego rozporządzenia postanowił, że projekt tekstu planu miejscowego powinien zawierać ustalenia, o których mowa w art. 15 ust. 2 i 3 ustawy, czyli m.in. ww. linie rozgraniczające tereny o różnym przeznaczeniu. Wyżej wymienione postanowienia zaskarżonej uchwały wprowadzają możliwość zmiany obowiązującego ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego poprzez zmianę położenia linii rozgraniczających ulice, a także poprzez odstąpienie od wydzielenia ustalonych na rysunku planu dróg wewnętrznych. W myśl art. 27 ustawy zmiana studium lub planu miejscowego następuje w takim trybie, w jakim są one uchwalane. Przepis ten wprowadza generalną zasadę, zgodnie z którą miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego zmienia się w takim samym trybie, w jakim został on uchwalony. Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wyraźnie stanowi w jakim trybie przeprowadza się zmianę miejscowego planu i nie daje radzie kompetencji ani możliwości decydowania, czy przeprowadzenie procedury planistycznej jest w danym przypadku konieczne, zasadne i celowe, czy też nie. Za niedozwoloną należy uznać możliwość wprowadzenia zmian położenia linii rozgraniczających ulic, a także odstąpienie od wydzielenia ustalonych na rysunku planu dróg wewnętrznych. W piśmie z dnia 17 sierpnia 2010 r. GPA 7322-50/10 Zastępca Burmistrza wyjaśnił, że „zapisy zawarte w planie określają możliwość poszerzenia pasa drogowego. Wynika to z przyjętej zasady możliwości wprowadzenia w ustaleniach planu funkcji uzupełniających na poszczególnych terenach. W tym konkretnym przypadku jako funkcję uzupełniającą zapisano możliwość poszerzenia pasa drogowego. W ocenie Wojewody regulacja przyjęta w § 25 ust. 4, § 65 ust. 1 pkt 2, § 66 ust. 1 pkt 2 oraz § 67 ust. 1 pkt 3 zaskarżonej uchwały nie wprowadza funkcji uzupełniającej dla poszczególnych terenów objętych granicami planu w załącznikach graficznych do planu, gdyż obszar obowiązywania tej funkcji nie został faktycznie określony ani w tekście uchwały ani w załącznikach do niej. Ponadto zgodnie z § 65 ust. 1 pkt 2 oraz § 66 ust. 1 pkt 2 uchwały „poszerzenie pasa drogowego może się odbywać na wniosek zarządcy drogi za zgodą właściciela gruntów, które będą służyć poszerzeniu ulicy”. Podejmując powyższą regulację Rada upoważniła zarządcę drogi do podejmowania czynności w zakresie poszerzania pasa drogowego, tymczasem w wyroku z dnia 23 czerwca 2008 r. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Krakowie (sygn. akt II SA/Kr 378/08) orzekł, że kreowanie kompetencji administracyjnych nie mieści się w zakresie kompetencji rady gminy, a zwłaszcza w zakresie zasad sporządzania planu miejscowego będącego aktem rangi podustawowej. Procedura uchwalania planu miejscowego – jak wskazał organ nadzoru – jest ściśle wyznaczona przepisami ustawy. Zgodnie z art. 28 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym naruszenie zasad sporządzania studium lub planu miejscowego, istotne naruszenie trybu ich sporządzania, a także naruszenie właściwości organów w tym zakresie, powodują nieważność uchwały rady gminy w całości lub części. Z całą pewnością zmiana położenia linii rozgraniczających ulice stanowi zmianę planu. Rada Miejska w Środzie Śląskiej zaskarżonymi zapisami istotnie naruszyła postanowienia ustawowe obligujące radę do podjęcia procedury planistycznej właściwej dla zmiany miejscowego planu. Tak więc zapisy 25 ust. 4, § 65 ust. 1 pkt 2, § 66 ust. 1 pkt 2 oraz § 67 ust. 1 pkt 3 zaskarżonej uchwały zostały podjęte z istotnym naruszeniem art. 27 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Stanowisko organu nadzoru potwierdza również orzeczenie WSA w Kielcach (sygn. akt II SA/Ke 166/09), zgodnie z którym brak jest podstaw do weryfikacji linii rozgraniczającej tereny przyległe do planowanych ulic jak i samych ulic, albowiem wiązałoby się to ściśle ze zmianą przeznaczenia lub zasad zagospodarowania, a to może nastąpić jedynie poprzez zmianę planu miejscowego w trybie i na zasadach określonych ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Podejmując przytoczony wyżej wyrok WSA w Kielcach orzekł o niedopuszczalności korygowania linii rozgraniczających w innym trybie niż poprzez planu. Jak wskazał natomiast Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 10 czerwca 2009 r. (sygn. akt II OSK 1854/08) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego jako akt prawa miejsco-

wego, stanowiący o ograniczeniach w sposobie wykonywania prawa własności, winien stanowić o tym w sposób „czytelny i budzący jak najmniej wątpliwości interpretacyjnych”. Jeżeli tego nie czyni, budząc wątpliwości zasadniczej natury co do przeznaczenia terenu, to rzeczywiście może stanowić zagrożenie dla standardów demokratycznego państwa, powielając wątpliwości na etapie rozstrzygnięć indywidualnych. W konsekwencji taki plan to prosta droga do niekończących się sporów interpretacyjnych. Oczywiście nie chodzi tu o „zwykłe” wątpliwości interpretacyjne pojedynczych norm prawnych, poddające się wykładni, ale takie, które dotyczą kluczowych kwestii jak przeznaczenie terenu. Jeżeli tak to tym bardziej przedmiotowy plan nie może się ostać w obrocie prawnym. W odpowiedzi na skargę Przewodniczący Rady wniósł o jej oddalenie w całości, wskazując że przepisy zawarte w planie określające możliwość poszerzenia pasa drogowego wynikają z przyjętej zasady możliwości wprowadzenia w ustalenia planu funkcji uzupełniającej na poszczególnych terenach. Poszerzenie nie jest dowolne i nieograniczone, ale dotyczy tylko poszerzenia pasów drogowych na cele związane z poprawą parametrów techniczno-użytkowych drogi w szczególności związanych z bezpieczeństwem ruchu, bezpieczeństwem użytkowników terenów przylegających do drogi oraz z ochroną zdrowia ludzi – w sytuacji braku planów inwestycyjnych i pieniędzy na modernizację dróg, głównie środków na koszty związane z natychmiastowym wykupem terenów ujętych w liniach rozgraniczających dróg publicznych – zapewnia warunki najkorzystniejszych działań modernizacyjnych w dowolnym okresie, przyjętym przez zarządcę drogi, w miarę dostępnych środków. Ponadto poszerzenie pasa drogowego odbywać się może za zgodą właścicieli gruntów, czyli nie ma tutaj naruszenia interesu osób trzecich. Szczególną podstawą prawną do ww. postanowień jest art. 15 ust. 2 pkt 10 ustawy pozwalający na określenie zasad modernizacji i rozbudowy systemów komunikacji. Projekt planu z takimi zapisami przeszedł procedurę określoną w ustawie. Zainteresowani rozwiązaniami planu i regułami w nim zawartymi mogli się zapoznać. Uwag w sprawie możliwości poszerzenia pasa drogowego, w czasie wyłożenia projektu planu do publicznego wglądu nie zgłoszono. Jest to zapis powszechnie akceptowany i zalecany przez zarządców drogi. Wynika m z użytych uzgodnień. Postanowienie dotyczące odstąpienia od wydzielenia drogi wewnętrznej również uwzględnia delegację ustawową do określenia przeznaczenia terenów i zasad ich zagospodarowania. W specyficznej sytuacji realizacji małych zespołów mieszkaniowych – wobec braku jednoznacznych przesłanek do jednoznacznego określenia ich organizacji przestrzennej – zapis jest nieodzowny. Zastosowanie dopuszczenia w ściśle określonych sytuacjach daje możliwość lokalnego dostosowania ustaleń planu do zmieniającej się sytuacji dotyczącej organizacji realizacji zabudowy lub zmieniających się stosunków własnościowych, a tym samym pozwala na tworzenie lepszego i skuteczniejszego planu miejscowego. Wśród wielu dyskusyjnych problemów związanych z opracowaniem i realizacją planów miejscowych występuje zagadnienie elastyczności zapisów. Odpowiedzią na to zagadnienie jest możliwość wprowadzenia w określonych sytuacjach innego przebiegu drogi wewnętrznej. Wobec zmieniających się dynamicznie potrzeb inwestycyjnych, uwarunkowań i okoliczności kształtujących procesy zmiany zagospodarowania i funkcjonowania gospodarki przestrzennej obecnie funkcjonujące prawo powinno służyć realizacji celów społecznych i być pozytywnie wykorzystane do powstania/realizacji skutecznego narzędzia gospodarki przestrzennej, jakim jest plan miejscowy. W ocenie strony przeciwnej zawarte w planie ustalenia realizują zawarte w art. 15 ust. 2 pkt 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym postanowienia. Nie wprowadzają też zmiany w obowiązujących ustaleniach poprzez zmianę ewentualną linii rozgraniczających. Ewentualne przesunięcie linii rozgraniczającej nie będzie bowiem powodowało zmiany przeznaczenia terenu, ale dookreślenie przeznaczenia danego terenu dopuszczając dodatkowe przeznaczenie. Powyższe stanowisko zostało potwierdzone w orzecznictwie WSA we Wrocławiu (sygn. akt: II SA/Wr 126/10, II SA/Wr 70/10, II SA/Wr 129/10). Tym samym zapis przyjęty w planie nie jest sprzeczny z art. 15 ust. 2 w/w ustawy. Ponadto zagadnienie zapisów postanowień planu dotyczy w dużej mierze zagadnień zagospodarowania przestrzennego, do kształtowania których gmina ma prawo w ramach przysługującego jej władztwa planistycznego. W związku z czym wolą ustawodawcy wyrażoną w art. 3 opisz, jak wskazała strona przeciwna, jest przyznanie gminie władztwa planistycznego. Władztwo to jest rozumiane jako uprawnienie gminy do kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej na swoim terenie. Kwestionowanym zapisem gmina nie przekroczyła w ramach przyznanej jej swobody władztwa planistycznego. Wobec specyfiki inwestycyjnej związanej z modernizacją dróg niezbędne jest zastosowanie elastycznych rozwiązań. W przeciwnym razie niezbędna byłaby częsta zmiana planu. Odnosząc się natomiast do problemu ograniczania prawa własności, Przewodniczący stwierdził, że zapisy planu w żaden sposób nie ograniczają wykonywania prawa własności. Jednak w trakcie realizacji planu mogą wystąpić nieprzewidziane dzisiaj okoliczności i potrzeby, których realizacja może być oparta wyłącznie o zasadę współdziałania i konsensu – zasadę, która w coraz większym stopniu zyskuje w naszym społeczeństwie uznanie, jako sprawna i skuteczna metoda realizacji celów poszczególnych stron oraz celu publicznego. Jedynie wobec braku możliwości porozumienia wymagane będzie wówczas wdrożenie kosztownych i skomplikowanych procedur prawnych z ich zawiłymi wykładniami. Zapis nie tylko nie ogranicza sposobu wykonywania prawa własności, ale przeciwnie – daje większą swobodę w wykonywaniu prawa własności. Zgodnie ze stanowiskiem NSA wyrażonym w wyroku z dnia 12 października 1990 r. (sygn. akt SA/Lu 663/90, publ. ONSA 1990, nr 4 poz. 6) orzeczenie o stwierdzeniu nieważności uchwały organu gminy przez organ nadzoru (wojewodę) może być wydane tylko wtedy, gdy uchwała taka pozostaje w wyraźnej sprzeczności z określonym przepisem prawa. Dochodzenie do wniosku, że uchwała organu gminy jest sprzeczna z prawem w drodze zawiłej nieraz wykładni określonego przepisu prawnego, a w szczególności, gdy zachodzić może w tym przedmiocie niejednoznaczność poglądów

prawnych, może powodować negatywne następstwa społeczne nie zamierzone przez ustawodawcę w postaci ograniczenia samodzielności organów samorządu terytorialnego przez organ nadzoru. Dlatego też orzecznictwo organów nadzoru powinny mieć zawsze nie budzącą wątpliwość podstawę prawną. Na rozprawie w dniu 13 stycznia 2011 r. pełnomocnik Wojewody poparł skargę i wnioski w niej zawarte, jednocześnie rozszerzając żądania skargi poprzez stwierdzenie nieważności § 25 ust. 7 zaskarżonej uchwały. Pełnomocnik podniósł dodatkowe zarzuty i wniósł o stwierdzenie nieważności § 15 ust. 5 we fragmencie „w oparciu o uzgodnienie wojewódzkiego konserwatora zabytków”, § 15 ust. 6, § 16 ust. 7, § 17 ust. 6 i ust. 7 we fragmencie „pod warunkiem uzyskania uzgodnienia wojewódzkiego konserwatora zabytków”, § 18 ust. 4 pkt 1 i pkt 3, § 19 ust. 3 pkt 2 i pkt 3, § 20 ust. 3 pkt 2. W ocenie pełnomocnika ww. zapisy planu naruszają art. 15 ust. 2 pkt 4 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w związku z art. 7 Konstytucji RP. W wykonaniu zobowiązania Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu z dnia 13 stycznia 2011 r. do złożenia pisma rozszerzającego zarzuty skargi (zgłoszone ustnie na rozprawie w dniu 13 stycznia 2011 r.) pismem z dnia 18 stycznia 2011 r. Wojewoda Dolnośląski wniósł o rozszerzenie zakresu wniesionej skargi i stwierdzenie nieważności zapisów: 1. § 25 ust. 7 zaskarżonej uchwały z powodu istotnego naruszenia art. 15 ust. 2 pkt 1 i art. 27 w związku z art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym; 2. § 15 ust. 5 we fragmencie: „w oparciu o uzgodnienie Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków”, § 15 ust. 6, § 16 ust. 7, § 17 ust. 6 i 7 we fragmencie: „pod warunkiem uzyskania uzgodnienia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków”, § 18 ust. 4 pkt 1 i 3, § 19 ust. 3 pkt 2 i 3, § 20 ust. 3 pkt 2 z powodu istotnego naruszenia art. 15 ust. 2 pkt 4 ww. ustawy w związku z art. 7 Konstytucji RP, a także istotnego naruszenia art. 39 ust. 3 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (t.j.: Dz. U. 2010 r. Nr 243, poz. 1623), art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2003 r. Nr 162, poz. 1568 ze zm.) w związku z § 118 w zw. z § 143 załącznika do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. Nr 100, poz. 908). W uzasadnieniu powyższego pisma organ nadzoru wskazał, że mocą § 25 ust. 7 zaskarżonej uchwały Rada Miejska w Środzie Śląskiej postanowiła, że: „Dopuszcza się, niezależnie od wyznaczonych na rysunku planu, wydzielanie dodatkowych dróg wewnętrznych dla obsługi zespołów budowlanych. Minimalna szerokość pasa terenu pod drogę wewnętrzną powinna wynosić 8 m.”. W ocenie organu nadzoru powyższy zapis uchwały jest obciążony identycznym naruszeniem, bowiem wprowadza możliwość wyznaczenia dodatkowych dróg wewnętrznych, w planie nieprzewidzianych, bez przeprowadzenia postępowania przewidzianego dla zmiany planu. W tej sytuacji zasadne jest rozszerzenie zarzutu skargi o zapis § 25 ust. 7 przedmiotowej uchwały z identyczną argumentacją, jak zawarta w skardze. Ponadto w rozdziale IV zaskarżonej uchwały Rada uregulowała zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej i krajobrazu kulturowego. Zapisami niniejszego rozdziału wyznaczono strefę ochrony konserwatorskiej „A” i „B” oraz strefę obserwacji archeologicznej „OW” i „W”. W ramach ochrony ustalonej w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego w zakresie stref wyznaczonych w granicach oznaczonych na rysunku planu, wprowadzono obowiązek uzyskiwania uzgodnienia wojewódzkiego konserwatora zabytków lub pozwolenia konserwatorskiego dla wszelkich robót budowlanych, konserwatorskich i restauratorskich przy obiektach zabytkowych, ich otoczeniu, a także stanowiskach archeologicznych. W uregulowaniach tych wskazano jednocześnie szczegółowy zakres przedmiotowy uzgodnienia (czego ma dotyczyć). Innymi słowy, w kwestionowanych przez organ nadzoru zapisach niniejszej uchwały, Rada Miejska w Środzie Śląskiej wprowadziła instytucję współdziałania organów administracji publicznej przed wydaniem decyzji o pozwoleniu na prowadzenie robót budowlanych, rozbiórkę, przy dokonywaniu zgłoszenia wykonywania robót budowlanych, a także przed rozpoczęciem wszelkich innych zamierzeń inwestycyjnych związanych z pracami ziemnymi. W pierwszej kolejności Wojewoda wskazał, że w myśl z art. 7 pkt 4 i art. 19 ust. 3 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2004 r. Nr 94, poz. 959 ze zm.) jedną z form ochrony zabytków są ustalenia ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. W planie ustala się, w zależności od potrzeb, strefy ochrony konserwatorskiej obejmujące obszary, na których obowiązują określone ustaleniami planu ograniczenia, zakazy i nakazy, mające na celu ochronę znajdujących się na tym obszarze zabytków. Kompetencja ta ściśle koresponduje z art. 15 ust. 2 pkt 4 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w myśl którego w planie miejscowym określa się obowiązkowo zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej. Wskazane upoważnienia zakreślają kompetencję do określenia w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego szczególnych zasad, na jakich poszczególne zabytki, zależnie od indywidualnych uwarunkowań, mogą być chronione. Kompetencja ta nie oznacza jednak pełnej dowolności i musi być wykładana przez pryzmat obowiązującego prawa. W świetle art. 7 Konstytucji RP organy władzy publicznej działają w granicach i na podstawie prawa. Oznacza to, że każde działanie organu władzy, w tym także Rady Miejskiej w Środzie Śląskiej, musi mieć oparcie w obowiązującym prawie. Naczelną zasadą prawa administracyjnego jest zakaz domniemania kompetencji. Ponadto podkreślono, że normy kompetencyjne powinny być interpretowane w sposób ścisły, literalny. Jednocześnie zakazuje się dokonywania wykładni rozszerzającej przepisów kompetencyjnych oraz wyprowadzania kompetencji w drodze analogii. W ocenie organu nadzoru wskazane uregulowanie uchwały wykracza poza przyznaną radzie gminy kompetencję do określenia w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej, w tym określenie nakazów i zakazów obowiązujących w strefie ochrony konserwatorskiej wyznaczonej w planie. Powyższe upo-

ważnienie nie obejmuje możliwości umieszczania w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego uregulowań kwestii związanych z koniecznością współdziałania między organami publicznymi poprzez konieczność uzyskania uzgodnienia przed wydaniem pozwolenia na budowę, rozbiórkę lub przy dokonywaniu zgłoszenia wykonywania robót budowlanych, rozbiórkę, przy dokonywaniu zgłoszenia wykonywania robót budowlanych, a także przed rozpoczęciem wszelkich innych zamierzeń inwestycyjnych związanych z pracami ziemnymi. Wszelkie kompetencje i formy działania organów nadzoru konserwatorskiego w zakresie współdziałania z organami administracji architektoniczno-budowlanej i nadzoru budowlanego przy wydawaniu decyzji w zakresie pozwoleń na budowę, rozbiórkę oraz zgłaszaniu wykonywania robót budowlanych zostały już określone przez ustawodawcę. Rada gminy nie ma żadnych kompetencji do modyfikowania zakresu współdziałania organów w postępowaniu administracyjnym przy wydawaniu decyzji administracyjnych. W tym kontekście za niedopuszczalne Wojewoda uznał zobowiązanie i nakładanie zadań w drodze uchwały rady gminy, z jednej strony na organ administracji publicznej w zakresie konieczności uzgadniania czy też wydawania pozwoleń konserwatorskich, w zakresie podejmowanych działań przy zabytku. Ilekroć ustawodawca chce wprowadzić wymóg uzyskania uzgodnienia lub pozwolenia konserwatorskiego wprost o tym stanowi w ustawie. Z drugiej strony brak również podstaw prawnych do nakładania na uczestników procesu budowlanego obowiązku uzyskania uzgodnienia czy też pozwolenia konserwatorskiego związanego z zabytkiem znajdującym się w obszarze strefy ochrony konserwatorskiej oraz strefy ochrony zabytków archeologicznych, w sytuacjach które wykraczają poza zakres przedmiotowy wskazany w ustawie. Wojewoda podkreślił także, że z dniem 5 czerwca 2010 r. uległ zmianie art. 39 ust. 3 Prawa budowlanego, który w aktualnym brzmieniu stanowi, że w stosunku do obiektów budowlanych oraz obszarów niewpisanych do rejestru zabytków, a ujętych w gminnej ewidencji zabytków, pozwolenie na budowę lub rozbiórkę obiektu budowlanego wydaje właściwy organ w uzgodnieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków. W brzmieniu sprzed zmiany zakres uzgodnienia dotyczył obiektów budowlanych oraz obszarów niewpisanych do rejestru zabytków, a objętych ochroną konserwatorską na podstawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Ze wskazanej zmiany Prawa budowlanego wynika, że w chwili obecnej (również w momencie uchwalenia planu) zakres uzgadniania pozwoleń na budowę lub rozbiórkę jest węższy, bo dotyczy jedynie obiektów ujętych w gminnej ewidencji zabytków, a nie objętych ochroną konserwatorską na podstawie planu. Jednocześnie wskazał, że zapisy art. 36 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami wprost wskazują sytuacje, w których niezbędne jest uzyskanie pozwolenia konserwatorskiego. Z niniejszego wynika, że na etapie postępowania o wydanie pozwolenia na budowę (rozbiórkę) właściwy organ administracji architektoniczno-budowlanej może domagać się od inwestora przedstawienia zgody właściwego organu ochrony zabytków tylko co do obiektów objętych nadzorem konserwatorskim w rozumieniu w/w ustawy. Powyższe oznacza, że kompetencje nadzorcze właściwych organów konserwatorskich zostały przez ustawodawcę ograniczone pod względem przedmiotowym. Reasumując, w ocenie organu nadzoru, wszelkie zapisy planu odnoszące się do postępowania administracyjnego w zakresie współdziałania organów, w zależności od sytuacji, można potraktować jako niezgodne z prawem powtórzenie ustawowe lub modyfikację, jeżeli uregulowanie takie wynika wprost z ustawy. Natomiast, jeżeli ustawodawca nie przewidział w ogóle wymogu uzgodnienia organu nadzoru konserwatorskiego, czy wymogu uzyskania pozwolenia konserwatorskiego, a rada gminy w drodze uchwały taki obowiązek na organ nadzoru konserwatorskiego nałożyła, to jest to przekroczenie kompetencji przez organ stanowiący. W przypadku uregulowań zaskarżonej uchwały, kwestionowanych przez organ nadzoru w niniejszym piśmie, zapisy te zawierają dwojakiego rodzaju naruszenia, tj. stanowią zarówno w części modyfikację art. 39 ust. 3 Prawa budowlanego i art. 36 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, jak również zawierają uregulowania wykraczające poza przyznaną kompetencję do określenia zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej. W zakresie władztwa planistycznego gminy i obowiązku zawarcia w planie postanowień, o których mowa w art. 15 ust. 2 pkt 4 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, nie mieści się kompetencja do regulowania kwestii związanych z postępowaniem administracyjnym dotyczącym prowadzenia robót budowlanych i rozbiórki obiektów budowlanych. Ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami oraz ustawa – Prawo budowlane kompleksowo regulują współdziałanie organów w administracyjnym procesie budowlanym związanym z zabytkiem. Natomiast uzależnienie wydania decyzji administracyjnej od stanowiska (uzgodnienia) innego organu lub nałożenie obowiązku uzyskania pozwolenia konserwatorskiego przed uzyskaniem pozwolenia na budowę, może być oparte jedynie na wyraźnym przepisie prawa rangi ustawowej. Organ nadzoru powołał się przy tym na orzecznictwo, w którym wielokrotnie wskazywało się, że powtórzenia i modyfikacje jako wysoce dezinformujące stanowią istotne naruszenie prawa (wyrok NSA z dnia 16 czerwca 1992 r., sygn. akt ONSA 1993/2/44; wyrok NSA z dnia 14 października 1999 r., sygn. akt OSS 2000/1/17; wyrok NSA z dnia 6 czerwca 1996 r., sygn. akt SA/Wr 2761/95, nie opubl.). W takim kontekście jawisko powtarzania i modyfikacji w aktach prawnych przepisów zawartych w aktach hierarchicznie wyższych należy uznać za niedopuszczalne. Ze stanowiskiem takim koresponduje § 118 w zw. z § 143 zasad techniki prawodawczej, zgodnie z którym w aktach organów samorządu terytorialnego nie powtarza się przepisów ustawy upoważniającej i przepisów innych aktów normatywnych. Powtarzanie regulacji ustawowych bądź ich modyfikacja i uzupełnienie przez przepisy uchwały może bowiem prowadzić do odmiennej czy sprzecznej z intencjami ustawodawcy interpretacji. Trzeba bowiem liczyć się z tym, że powtórzony czy zmodyfikowany przepis będzie interpretowany w kontekście uchwały, w której go zamieszczono, co może prowa-

dzić do całkowitej lub częściowej zmiany intencji prawodawcy. I tak jest w tym przypadku. Odnosząc się do powyższego pisma Przewodniczący Rady w piśmie z dnia 24 lutego 2011 r. wniósł o oddalenie skargi Wojewody w pkt. 1, zaś pkt 2 skargi uznał za zasadny. W odniesieniu do pkt. 1 strona przeciwna wskazała, że zapisy zawarte w planie określają możliwość wydzielenia dodatkowych dróg wewnętrznych. Zapis ten jest nieodzowny wobec specyfiki inwestycyjnej dotyczącej terenów wiejskich jak i dotychczasowych wieloletnich doświadczeń związanych z realizacją, prowadzeniem oraz doświadczeń związanych z praktyczną koordynacją procesu budowlanego. Wynika też z uprawianej i z powodzeniem stosowanej wiedzy i nauki, zdefiniowanej w tradycji europejskiej jako urbanistyka. Ponadto zauważono, że zagadnienie zapisów postanowień planu dotyczy w dużej mierze zagadnień zagospodarowania przestrzennego, do kształtowania których gmina ma prawo w ramach przysługującego jej władztwa planistycznego. W związku z czym wolą ustawodawcy wyrażoną w art. 3 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym jest przyznanie gminie władztwa planistycznego. Władztwo to rozumiane jest jako uprawnienie gminy do kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej na swoim terenie. Kwestionowanym zapisem gmina nie przekroczyła w ramach przyznanej jej swobody władztwa planistycznego. Dodatkowo wyjaśniono, że zapis w uchwale wynika z przyjętej zasady możliwości wprowadzenia w ustalenia planu przeznaczenia uzupełniającego na poszczególnych terenach. Przeznaczeniem tym jest infrastruktura drogowa zdefiniowana w § 3 uchwały. Zapis dotyczący wydzielenia drogi wewnętrznej również uwzględnia delegację ustawową do określenia przeznaczenia terenów i zasad ich zagospodarowania (art. 15 ust. 2 pkt 1, 9 i 10 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym). W specyficznej sytuacji realizacji małych zespołów mieszkaniowych – wobec braku jednoznacznych przesłanek do jednoznacznego określenia ich organizacji przestrzennej – zapis jest nieodzowny. Zastosowanie tego dopuszczenia daje możliwość lokalnego wykorzystywania ustaleń planu do zmieniającej się sytuacji dotyczącej organizacji przestrzennej, sposobu realizacji zabudowy lub zmieniających się stosunków własnościowych, a tym samym pozwala na tworzenie lepszego i skuteczniejszego planu miejscowego. Wśród wielu dyskusyjnych problemów związanych z opracowaniem i realizacją planów miejscowych występuje zagadnienie elastyczności zapisów. Odpowiedzią na to zagadnienie jest możliwość wprowadzenia drogi, której ewentualna potrzeba realizacji może wynikać z konkretnego sposobu zagospodarowania, którego kształtu w dniu opracowania planu nie można przewidzieć. Ponadto – jak wskazała strona przeciwna – w ramach prac planistycznych podjęta została próba ścisłego zdefiniowania kompozycji przestrzennej poszczególnych terenów w obszarze planu, w tym jednoznacznego wydzielenia liniami rozgraniczającymi dróg wewnętrznych. Próby te spotkały się z oporem zainteresowanych właścicieli i przyszłych inwestorów. Przede wszystkim zainteresowane osoby nie wyraziły zgody na ściśle zdefiniowanie formy przyszłego zagospodarowania swoich terenów wobec braku poglądu na przyszłe ich potrzeby, perspektywy inwestycyjne i terminy ich realizacji. Powszechnie było żądanie pozostawienia niezbędnej swobody w zagospodarowaniu do czasu określenia przez zainteresowanych, w zależności od indywidualnych perspektyw życiowych, konkretnych swoich potrzeb. W następstwie czego – w konsultacjach z projektantem – uznano za celowe wprowadzenia rozwiązań przestrzennych, jak w uchwalonym planie, dających możliwość zdefiniowania zagospodarowania poszczególnych terenów na etapie ich realizacji. Realizacja zabudowy zgodnie z postanowieniami planu nie wiąże się z bezwzględną koniecznością wydzielenia i budowy dróg, o których mowa w § 27. Wydzielenie i budowa drogi będzie konieczna w przypadku realizacji zabudowy uzupełniającej lub kolonii mieszkalnej (realizowanej nie tylko w formach zorganizowanych) w obszarze obejmującym dotychczas jedną lub dwie działki w ramach wyznaczonego liniami rozgraniczającymi pojedynczego terenu, dla którego ustalenia planu nie wprowadzają żadnych ograniczeń co do ilości możliwych do wydzielenia działek jak i ilości budynków składających się na przyszły zespół budowlany. Charakterystycznym innym przykładem zapisów o drogach wewnętrznych są wyznaczane powszechnie w planach tereny stref aktywności gospodarczej (niezadko w obszarze powyżej kilkudziesięciu ha, a nawet kilkuset ha), gdzie wobec braku podstaw do jakiegokolwiek limitowania powierzchni poszczególnych inwestycji (dopiero konkretny inwestor jest w stanie określić swoje wymagania), ustalenia planu muszą gwarantować budowę systemu dróg wewnętrznych zgodnie z dynamicznie zmieniającą się sytuacją inwestycyjną i nieustającym programowaniem poszczególnych przedsięwzięć. Nie można też sobie wyobrazić funkcjonowania zespołu budowlanego zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej bez drogi wewnętrznej, której lokalizację może wyznaczać projekt budowlany. Wydzielenie działek budowlanych w okolicznościach, o których mowa wyżej, nierozdzielnie związana jest i będzie z wydzieleniem dróg wewnętrznych - trudnych do przewidzenia na etapie sporządzenia planu miejscowego. Wynika to z art. 5 ust 1 i art. 6 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane oraz z art. 93 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 ze zm). Natomiast określenie parametru szerokości drogi wewnętrznej, wobec możliwości zbyt wąskiego jej wydzielenia, jest nieodzowne. Bowiem w pasach drogowych będą prowadzone niezbędne przewody infrastruktury technicznej, niezależnie od jezdni, których szerokość należy dostosować do wymogów technicznych. Zapis nie tylko nie ogranicza sposobu wykonywania prawa własności, ale przeciwnie, daje większą swobodę w wykonywaniu prawa własności. Wobec zmieniających się dynamicznie potrzeb inwestycyjnych, uwarunkowań i okoliczności kształtujących procesy zmiany zagospodarowania i funkcjonowania gospodarki przestrzennej, skonstruowane zapisy planu oparto o funkcjonujące prawo i wieloletnie doświadczenia, jak i zapisy sprawdzone w niezliczonej ilości planów. Zapisy te powinny przyczynić się do powstania skutecznego narzędzia gospodarki przestrzennej, również z uwagi na uspołeczniony charakter ich powstawania. Plan ten powinien

przyczynić się do realizacji celów społecznych i być wykorzystany do budowy pozytywnego stanu zagospodarowania gminy i jej rozwoju. W odniesieniu do pkt. 2 skargi strona przeciwna wyjaśniła, że zaskarżone w skardze zapisy projektu planu wynikały z wniosków składanych przez Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków, które wpłynęły po zawiadomieniu Burmistrza Środy Śląskiej właściwych instytucji i organów o podjęciu uchwały o przystąpieniu do sporządzenia planu. Wnioski te jednoznacznie wskazywały na wymagany przez wnioskodawcę sposób zapisu ustaleń planu. Dodatkowo w czasie prowadzonych z przedstawicielem Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków konsultacji co do merytorycznego zakresu ustaleń planu i sposobu formułowania dla nich zapisów, potwierdzono wymóg stosowania zapisów formułowanych na etapie składanych wniosków do planu. Problem współpracy z WUOZ w zakresie nakazanych zapisów zawsze stanowił pole konfliktu. Jednak w związku z długotrwałym procesem rozwiązywania tego typu sporów władze gminy przychyliły się do utrzymania zapisów stanowiących powtórzenie przepisów prawa. Zagadnienie formułowania zapisów w zakresie zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz uzgodnień z WUOZ było też przedmiotem konsultacji środowiska urbanistów z Dolnośląskim Urzędem Wojewódzkim. Jednocześnie zauważyła, że zagadnienia ochrony zabytków w realnym procesie budowlanym nie funkcjonują właściwie – niezależnie od stanu świadomości w tym zakresie poszczególnych uczestników procesu budowlanego i jego nadzorców. Ograniczony też jest wpływ właściwych organów na egzekwowania zapisów ustawowych (często poprzez akceptowanie naruszeń i wykroczeń wynikających z nieświadomości i wiedzy inwestora). Stąd dla służb konserwatorskich zapisy planu miejscowego stanowią często jedyną okazję zaprezentowania wymogów i zasad postępowania w sprawie ochrony zabytków. Według tych służb jest też jedyną okazją do kształtowania świadomości społeczeństwa i administracji. Wojewódzki Sąd Administracyjny zważył, co następuje: Przewidziana w art. 93 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.) skarga do sądu administracyjnego przysługuje organowi nadzoru, który przed upływem 30 dni od daty doręczenia mu uchwały organu gminy nie skorzystał ze środka nadzoru określonego w art. 91 ww. ustawy, tj. nie stwierdził nieważności tej uchwały we własnym zakresie. Po upływie powyższego terminu organ nadzoru chcąc spowodować wyeliminowanie z obrotu prawnego wadliwej w jego ocenie uchwały musi ją zaskarżyć do sądu administracyjnego. Sąd administracyjny po rozpatrzeniu skargi na uchwałę gminy w razie jej uwzględnienia orzeka stosownie do art. 147 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 153, poz. 1270 ze zm.), o nieważności uchwały, bądź stwierdza, że została wydana z naruszeniem prawa. W razie zaś nieuwzględnienia skargi sąd skargę oddala (art. 151 ww. ustawy). Wskazać należy, że przepis art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. Nr 13, poz. 74 z 1996 r. ze zm.) stanowi, że uchwała organu gminy jest nieważna, gdy jest sprzeczna z prawem. Ustawa o samorządzie gminnym wyróżnia dwie kategorie wad uchwał organów gminy: istotne naruszenie prawa oraz nieistotne naruszenie prawa. W art. 91 ust. 4 stanowi, że w przypadku nieistotnego naruszenia prawa organ nadzoru nie stwierdza nieważności uchwały, ograniczając się do wskazania, że uchwałę wydano z naruszeniem prawa. Nie wylicza rodzaju wad uchwał, które należą do istotnego naruszenia prawa. W art. 91 ust. 5 wskazuje jednak, że należy odpowiednio stosować przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego. Zgodnie z utrwalonym już w tym względzie orzecznictwem Naczelnego Sądu Administracyjnego przy ustalaniu zakresu pojęcia „istotnego naruszenia prawa” należałoby oprzeć się na rozwiązaniach przyjętych w kodeksie postępowania administracyjnego. W orzecznictwie tym przyjęto, że „istotne naruszenie prawa”, powodujące nieważność uchwały organu gminy, czy też rozstrzygnięcia nadzorczego nie pokrywa się z przesłankami nieważności decyzji w rozumieniu art. 156 k.p.a. (por. wyrok NSA z dnia 18.09.1990 r., sygn. SA/Wr 849/90, OSNA 1990 r., nr 4, poz. 2 wyrok NSA z dnia 26.03.1991 r., sygn. SA/Wr 81/91, Wspólnota 1991/26/14, wyrok NSA z dnia 16.11.2000 r. sygn. II SA/Wr 157/99, nie publ.). Z poglądem tym należy się zgodzić, uwzględniając jednak, że w oparciu konstrukcję wad powodujących nieważność oraz wzruszalność decyzji administracyjnych można wskazać rodzaje naruszeń przepisów prawa, które trzeba zaliczyć do istotnych naruszeń prawa skutkujących nieważnością uchwały organu gminy, czy rozstrzygnięcia nadzorczego. Do nich należy zaliczyć: naruszenie przepisów wyznaczających kompetencje do podejmowania tych aktów, podstawy prawnej ich podejmowania, przepisów prawa ustrojowego, przepisów regulujących procedurę podejmowania tych aktów. Odwołać się tu należy do stanowiska prezentowanego przez B. Adamiak w artykule „Wyroki Naczelnego Sądu Administracyjnego w sprawach z zakresu samorządu terytorialnego” (publ. w Samorządzie Terytorialnym 1997/4/23. Podobne stanowisko zajmuje Z. Kmiecik w publikacji „Ustawowe założenia systemu nadzoru nad działalnością komunalną”, zamieszczonej w Samorządzie Terytorialnym 1994/6/13, wyrażając pogląd, że „orzeczenie o nieważności uchwały /organu gminy/ zapada w razie ustalenia, że jest ona dotknięta wadą kwalifikowaną, polegającą na tego rodzaju sprzeczności uchwały z prawem, która jest „czymś więcej” niż tylko nieistotnym naruszeniem prawa. W niniejszej sprawie przedmiotem oceny Sądu jest uchwała Rady Miejskiej w Środzie Śląskiej z dnia 30 czerwca 2010 r. nr XLVII/398/10 w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Rakoszyce, podjętą na podstawie art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717 ze zm.) oraz art. 18 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.), w związku z uchwałą nr VII/72/07 z dnia 25 kwietnia 2007 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, po stwierdzeniu jego zgodności z ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Środa Śląska zatwierdzonego uchwałą Rady Miejskiej w Środzie Śląskiej z dnia

30 września 2008 r. nr XXIII/185/08. Uchwała w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest wyrazem tzw. władztwa planistycznego, które posiada gmina. Może ona samodzielnie decydować o sposobie zagospodarowania terenu, wprowadzając do planu miejscowego zagospodarowania przestrzennego bądź to precyzyjne zapisy bądź też postanowienia ogólne dla poszczególnych terenów. Wszelkie jednak czynności gminy, także o charakterze publicznoprawnym, muszą odznaczać się legalnością, gdyż gmina jest obowiązana działać zgodnie z prawem. Zgodnie z treścią art. 28 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717 ze zm.), zwanej dalej „u.p.z.p.”, podstawę do stwierdzenia nieważności uchwały rady gminy w całości lub w części stanowi naruszenie zasad sporządzania planu miejscowego, istotne naruszenie trybu jego sporządzania, a także naruszenie właściwości organów w tym zakresie. Wskazanie w powyższym przepisie podstaw nieważności uchwały w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego prowadzi do wniosku, że przepis ten stanowi *lex specialis* wobec art. 91 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, zgodnie z którym uchwała lub zarządzenie organu gminy sprzeczne z prawem są nieważne. Oznacza to, że rozstrzygnięcia nadzorcze wojewody albo orzeczenia sądu administracyjnego stwierdzające nieważność uchwał w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego są wydawane w przypadku zajścia co najmniej jednej z podstaw nieważności wymienionych w art. 28 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Zatem pozostałe naruszenia prawa (niewymienione w powołanym wyżej przepisie) należałoby traktować jako nieistotne, a więc nie będące przyczyną nieważności uchwały (por.: T. Bąkowski: Komentarz do art. 28 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. 03.80.717), w: T. Bąkowski, Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Komentarz, Warszawa 2004). Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego jest aktem prawa miejscowego (art. 14 ust. 8 u.p.z.p.) uchwalanym przez organ stanowiący gminy, tj. radę gminy. Zasady sporządzania planu miejscowego rozumiane są jako wartości i merytoryczne wymogi kształtowania polityki przestrzennej przez uprawnione organy dotyczące m.in. zawartych w akcie planistycznym ustaleń. W przypadku naruszenia zasad sporządzania planu ustawodawca nie wymaga, aby przedmiotowe naruszenie miało charakter istotny, co oznacza, że każde naruszenie zasad sporządzania planu miejscowego skutkować będzie stwierdzeniem nieważności uchwały rady gminy w całości lub w części (zob.: Z. Niewiadomski (red.): Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Komentarz, Warszawa 2004, s. 253–254). Z tych samych względów każde naruszenie właściwości organów w zakresie sporządzania planu miejscowego skutkować będzie stwierdzeniem nieważności uchwały rady gminy w całości lub w części. Powyższe wskazuje, że dla wyeliminowania z obrotu prawnego uchwały organu jednostki samorządu terytorialnego niezbędnym jest wykazanie naruszenia prawa o charakterze kwalifikowanym. Analiza zaś uchwały będącej przedmiotem skargi w niniejszej sprawie pozwala na stwierdzenie, że z takim właśnie naruszeniem prawa mamy do czynienia. W pierwszej kolejności należy podzielić stanowisko Wojewody Dolnośląskiego, że zaskarżona uchwała w sposób rażąco narusza przepis art. 15 ust. 2 pkt 1 i art. 27 w związku z art. 28 ust. 1 u.p.z.p.. Stąd koniecznym stało się stwierdzenie nieważności § 25 ust. 4 i ust. 7, § 65 ust. 1 pkt 2, § 66 ust. 1 pkt 2 oraz § 67 ust. 1 pkt 3 zaskarżonej uchwały. § 25 ust. 4, 7 zaskarżonej uchwały stanowi: 4. Poza wyznaczonymi na rysunku planu liniami rozgraniczającymi, dopuszcza się dodatkowe konieczne poszerzenia pasów drogowych na cele związane z poprawą parametrów techniczno-użytkowych drogi, w szczególności związanych z bezpieczeństwem ruchu, bezpieczeństwem użytkowników terenów przylegających do drogi oraz z ochroną zdrowia ludzi. 7. Dopuszcza się, niezależnie od wyznaczonych na rysunku planu, wydzielenie dodatkowych dróg wewnętrznych dla obsługi zespołów budowlanych. Minimalna szerokość pasa terenu pod drogę wewnętrzną powinna wynosić 8 m § 65 ust. 1 pkt 2 oraz § 66 ust. 1 pkt 2 oraz § 67 ust. 1 pkt 3 brzmią natomiast: 2) poza wyznaczonymi na rysunku planu liniami rozgraniczającymi, dopuszcza się dodatkowe konieczne poszerzenie pasa drogowego na cele związane z poprawą parametrów techniczno-użytkowych drogi; poszerzenie pasa drogowego istniejących dróg może się odbywać na wniosek zarządcy drogi za zgodą właścicieli gruntów które będą służyć poszerzeniu ulicy. 3) poza wyznaczonymi na rysunku planu liniami rozgraniczającymi, dopuszcza się dodatkowe konieczne poszerzenie pasa drogowego na cele związane z poprawą parametrów techniczno-użytkowych ulicy. Umieszczając powyższe zapisy w zaskarżonej uchwale Rada w istocie nie wyznaczyła jakichkolwiek linii rozgraniczających, co jest sprzeczne z zasadami sporządzania planu zagospodarowania przestrzennego, tj. z art. 15 ust. 2 pkt 1 u.p.z.p., który stanowi, że w planie miejscowym określa się obowiązkowo przeznaczenie terenów oraz linie rozgraniczające tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania. Istotne jest przy tym, że linie rozgraniczające tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania powinny być ustalone jednoznacznie. Ponadto na podstawie art. 16 u.p.z.p. Minister Infrastruktury wydał rozporządzenie z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (Dz. U. Nr 164, poz. 1587), zwanego dalej „rozporządzeniem”, którego § 7 pkt 7 stanowi, że projekt rysunku planu miejscowego powinien zawierać m.in. linie rozgraniczające tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania oraz ich oznaczenia. Z kolei w § 3 pkt 4 rozporządzenia zapisano, że projekt tekstu planu miejscowego powinien zawierać ustalenia, o których mowa w art. 15 ust. 2 i 3 ustawy, czyli m.in. linie rozgraniczające tereny o różnym przeznaczeniu. Powyższe zapisy zaskarżonej uchwały wprowadzają możliwość zmiany obowiązującego ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego poprzez zmianę położenia linii rozgraniczających ulice, a także poprzez odstępianie od wydzielenia ustalonych na rysunku planu dróg wewnętrznych. W myśl zaś art. 27 u.p.z.p. zmiana studium lub planu miejscowego następuje w takim trybie, w jakim

są one uchwalane. Przepis ten wprowadza generalną zasadę, zgodnie z którą miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego zmienia się w takim samym trybie, w jakim został uchwalony plan. Procedura uchwalania i zmiany planu miejscowego jest zatem ściśle wyznaczona przepisami u.p.z.p.. Zgodnie natomiast z art. 28 ust. 1 u.p.z.p. naruszenie zasad sporządzania studium lub planu miejscowego, istotne naruszenie trybu ich sporządzania, a także naruszenie właściwości organów w tym zakresie, powodują nieważność uchwały rady gminy w całości lub części. Za takie należy uznać niesprecyzowanie linii rozgraniczających ulice, co w konsekwencji może doprowadzić do obejścia procedury przewidzianej do zmiany planu. Jak wskazuje się w orzecznictwie sądowoadministracyjnym brak jest podstaw do weryfikacji linii rozgraniczającej tereny przyległe do planowanych ulic jak i samych ulic, albowiem wiązałoby się to ściśle ze zmianą przeznaczenia lub zasad zagospodarowania, a to może nastąpić jedynie poprzez zmianę planu miejscowego w trybie i na zasadach określonych ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (zob. wyrok WSA w Kielcach (sygn. akt IISA/Ke 166/09)). Z powyższego wynika zatem, że niedopuszczalne jest korygowanie linii rozgraniczających w innym trybie niż poprzez zmianę planu, określonym w art. 28 u.p.z.p.. Na akceptację zasługują także zarzuty zawarte w piśmie z dnia 18 stycznia 2011 r., tj. istotnego naruszenia art. 15 ust. 2 pkt 4 u.p.z.p. w związku z art. 7 Konstytucji RP, a także istotnego naruszenia art. 39 ust. 3 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (t.j.: Dz. U. 2010 r. Nr 243, poz. 1623), art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2003 r. Nr 162, poz. 1568 ze zm.) w związku z § 118 w zw. z § 143 załącznika do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. Nr 100, poz. 908) poprzez umieszczenie w § 15 ust. 5 fragmentu: „w oparciu o uzgodnienie Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków”, w § 15 ust. 6, § 16 ust. 7, § 17 ust. 6, § 17 ust. 7: „pod warunkiem uzyskania uzgodnienia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków”, a także § 18 ust. 4 pkt 1 i 3, § 19 ust. 3 pkt 2 i 3 oraz § 20 ust. 3 pkt 2 zaskarżonej uchwały. Oceniając legalność przytoczonych wyżej zapisów zaskarżonej uchwały, Sąd miał na uwadze, że w stanowieniu aktów prawa miejscowego organy samorządu terytorialnego związane są ramami stworzonymi przez ustawy. Akty powyższe są aktami o charakterze podstawowym, a zatem są stanowione na podstawie upoważnień ustawowych, nie mogą zatem wykraczać poza jakiekolwiek unormowania ustawowe, czynić wyjątków od ogólnie przyjętych rozwiązań ustawowych, a także powtarzać kwestii uregulowanych w aktach prawnych hierarchicznie wyższych. W doktrynie występuje przekonanie, że prawo miejscowe ma charakter wyłącznie wykonawczy w stosunku do ustaw. W Konstytucji RP próżno bowiem szukać delegacji prawotwórczych dla organów samorządowych. A zatem trafna jest teza, że samorząd terytorialny nie posiada pozycji autonomicznej, lecz jest jedynie formą zdecentralizowanej administracji (por. W. Kisiel, *Ustrój samorządu terytorialnego w Polsce*, Warszawa 2003, s. 84). Decentralizacja procesu tworzenia przepisów wykonawczych do ustaw, w postaci prawa miejscowego, zakłada co prawda zróżnicowanie ich treści, ale to zróżnicowanie może sięgnąć do granic wyznaczonych przez prawo (por. D. Dąbek, *Prawo miejscowe*, Warszawa 2007, s. 259). Pomiędzy aktem prawa miejscowego, a aktem prawnym hierarchicznie wyższym powinna istnieć podwójna więź: formalna i materialna. Z pierwszą mamy do czynienia wówczas, gdy występuje postanowienie w akcie prawnym, o charakterze ustawowym, upoważniające do normatywizacji danej kwestii w drodze aktu prawa miejscowego. Natomiast więź materialna to więź treściowa. Istniejąca wtedy, gdy akt podjęty przez organ samorządu terytorialnego będzie swoistym dopełnieniem materii ustawy, a co z tym związane będzie w swej treści zgodny z treścią aktu, z upoważnienia którego został wydany (por. D. Dąbek, *Prawo... op.cit.*, s. 95). Wyjaśnić nadto należy, że w stanowieniu prawa miejscowego prawodawca lokalny będący organem władzy publicznej musi przestrzegać zasad podstawowych w demokratycznym państwie prawnym, to jest zasad praworządności i legalności. Tylko w takim przypadku system prawa będzie spójny, a więc będzie można mówić o jego jedności (por. D. Dąbek, *Prawo... op.cit.* s. 259). Wprowadzając analizowane obecnie regulacje § 15 ust. 5, § 15 ust. 6, § 16 ust. 7, § 17 ust. 6, § 17 ust. 7, § 18 ust. 4 pkt 1 i 3, § 19 ust. 3 pkt 2 i 3 oraz § 20 ust. 3 pkt 2 zaskarżonej uchwały Rada zobligowana więc była działać w zakresie przyznanym jej ustawowo kompetencji wynikających z przepisów u.p.z.p.. Przepis art. 1 ust. 2 pkt 4 u.p.z.p. nakazuje w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym uwzględniać wymagania ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej. Zgodnie z art. 15 ust. 2 pkt 4 u.p.z.p. w planie miejscowym określa się zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej. Stosownie jednak do § 4 pkt 4 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (Dz. U. Nr 164, poz. 1587), wydanego na podstawie delegacji ustawowej zawartej w art. 16 ust. 2 u.p.z.p., ustalenia dotyczące zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej powinny zawierać określenie obiektów i terenów chronionych ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, w tym określenie nakazów, zakazów, dopuszczeń i ograniczeń w zagospodarowaniu terenów. W zaskarżonej uchwale Rada w rozdziale IV uregulowała zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej i krajobrazu kulturowego. Zapisami tego rozdziału wyznaczono strefę ochrony konserwatorskiej „A” i „B” oraz strefę obserwacji archeologicznej „OW” i „W”. § 15 ust. 5 zaskarżonej uchwały stanowi: Wszelkie roboty budowlane oraz konserwatorskie i restauratorskie przy zabytkach (objętych ochroną postanowieniami planu), jak i w ich otoczeniu (w granicach działki, na której są zlokalizowane), prowadzić zgodnie z przepisami odrębnymi oraz ustaleniami planu, w oparciu o uzgodnienie Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. W § 15 ust. 6 wskazano natomiast zakres uzgodnienia z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków, tj. 1) ukształtowania bryły i dachu budynku oraz zastosowa-

nych materiałów budowlanych; 2) kompozycji i wystroju elewacji; 3) ukształtowania detalu architektonicznego, stolarki okiennej i drzwiowej oraz zastosowanych materiałów budowlanych; 4) kolorystyki; 5) ukształtowania nośnika reklam i oświetlenia oraz małej architektury; 6) ukształtowania i lokalizacji obiektów infrastruktury technicznej na działce; 7) ukształtowania działki w zakresie sposobu skomponowania terenów utwardzonych i zastosowanych materiałów do realizacji nawierzchni; 8) lokalizacji konstrukcji wsporczych i anten oraz innych instalacji technicznych na zewnątrz budynku. Również w § 16 ust. 7 zapisano, że: Wszelkie roboty budowlane oraz konserwatorskie i restauratorskie przy zabytkach oraz w ich otoczeniu, wymagają uzgodnienia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Uzgodnienie winno dotyczyć: 1) elementów architektonicznego ukształtowania obiektów zabytkowych; 2) lokalizacji nowych budynków; 3) gabarytów, ukształtowania bryły, formy i geometrii dachu oraz rodzaju pokrycia dachu nowych budynków jak i budynków niezabytkowych, poddanych przebudowie, rozbudowie i nadbudowie; 4) rozwiązań materiałowych nowych budynków jak i budynków niezabytkowych, poddanych przebudowie, rozbudowie i nadbudowie; 5) zmian w zagospodarowaniu terenu parku, w tym nowych nasadzeń, wycinek drzew i konserwacji zieleni; 6) sposobu skomponowania i odbudowy parku; 7) lokalizacji i ukształtowania elementów małej architektury i nośników reklam oraz ogrodzeń; 8) przebiegu i ukształtowania nawierzchni dróg; 9) lokalizacji i ukształtowania obiektów infrastruktury technicznej; 10) zmian dokonywanych w podziałach geodezyjnych; 11) wszelkich robót ziemnych. Według § 17 ust. 6 zaskarżonej uchwały: W strefie ochrony krajobrazu kulturowego /w strefie ochrony konserwatorskiej ustala się obowiązek uzgodnienia z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków: 1) robót budowlanych oraz konserwatorskich i restauratorskich, dotyczących elementów architektonicznego ukształtowania obiektów zabytkowych; 2) gabarytów, ukształtowania bryły, formy i geometrii dachu oraz rodzaju pokrycia dachu nowych budynków jak i budynków niezabytkowych, poddanych przebudowie, rozbudowie i nadbudowie; 3) kompozycji i wystroju elewacji; 4) rozwiązań materiałowych nowych budynków jak i budynków niezabytkowych, poddanych przebudowie, rozbudowie i nadbudowie; 5) wycinek i konserwacji zieleni w zespołach parkowych / zieleni urządzonej oraz drzew; 6) lokalizacji i ukształtowania elementów małej architektury i nośników reklam oraz ogrodzeń w przestrzeni publicznej; 7) ukształtowania i rodzaju nawierzchni w obszarze przestrzeni publicznej; 8) lokalizacji i ukształtowania obiektów infrastruktury technicznej; 9) robót ziemnych, zgodnie z ustaleniami § 18, § 19, § 20, § 21. § 17 ust. 7 stanowi zaś: Dopuszcza się odmienny, od ustalonego w § 15, § 16, § 17 zakres ochrony elementów wskazanych w planie do ochrony, pod warunkiem uzyskania uzgodnienia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. W § 18 ust. 4 ustalono warunki i zasady ochrony stanowisk archeologicznych / krzyży pokutnych oraz ich bezpośredniego sąsiedztwa: 1) wszelkie zamierzenia inwestycyjne, w tym projektowanie zmiany zagospodarowania terenu, jak i wszelkie roboty budowlane oraz podziały geodezyjne, należy uzgodnić z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków; 3) ratownicze badania archeologiczne należy przeprowadzić na podstawie pisemnego pozwolenia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. W § 19 ust. 3 ustalono natomiast warunki i zasady ochrony obiektów archeologicznych terenów objętych strefą: 2) wszelkie zamierzenia inwestycyjne związane z pracami ziemnymi należy uzgodnić z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków co do konieczności ich prowadzenia pod nadzorem archeologicznym i za pozwoleniem Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków; 3) pozwolenie konserwatorskie, o których mowa w pkt 2, należy uzyskać przed wydaniem pozwolenia na budowę, a dla robót nie wymagających pozwolenia na budowę – przed realizacją inwestycji, tj. przed uzyskaniem zaświadczenia potwierdzającego akceptację przyjęcia zgłoszenia wykonywania robót budowlanych. Ponadto w § 20 ust. 3 pkt 2 ustalono: wszelkie prace należy uzgodnić z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków oraz prowadzić za pozwoleniem na prace archeologiczne i wykopaliskowe. Należy w tym miejscu wskazać na przepis art. 7 pkt 4 i art. 19 ust. 3 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2004 r. Nr 94, poz. 959 ze zm.), zgodnie z którym jedną z form ochrony zabytków są ustalenia ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. W planie ustala się, w zależności od potrzeb, strefy ochrony konserwatorskiej obejmujące obszary, na których obowiązują określone ustaleniami planu ograniczenia, zakazy i nakazy, mające na celu ochronę znajdujących się na tym obszarze zabytków. W myśl zaś art. 15 ust. 2 pkt 4 u.p.z.p. w planie miejscowym określa się obowiązkowo zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej. Z powyższych przepisów wynika zakres kompetencji rady gminy do określenia w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego szczególnych zasad ochrony zabytków. Kompetencja ta jednak nie oznacza pełnej dowolności i musi być wykładana przez pryzmat obowiązującego prawa. W świetle art. 7 Konstytucji RP organy władzy publicznej działają w granicach i na podstawie prawa. Oznacza to, że każde działanie organu władzy musi mieć oparcie w obowiązującym prawie, zaś normy kompetencyjne powinny być interpretowane w sposób ścisły, literalny. Jednocześnie niedopuszczalne jest dokonywanie wykładni rozszerzającej przepisów kompetencyjnych oraz wyprowadzania kompetencji w drodze analogii. Zdaniem Sądu powyższe zapisy zaskarżonej uchwały wykraczają poza przyznaną radzie gminy kompetencję do określenia w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej, w tym określenie nakazów i zakazów obowiązujących w strefie ochrony konserwatorskiej wyznaczonej w planie. W świetle przywołanych regulacji ustawowych oraz przepisu wykonawczego, jeżeli zachodzą okoliczności faktyczne uzasadniające objęcie planem tejsze kwestii, rada gminy zobligowana jest do określenia obiektów i terenów chronionych ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, w tym określenia nakazów, zakazów, dopuszczeń i ograniczeń w zagospodarowaniu terenów. Jednakże normując tę materię, winna mieć na względzie także to, że – zgodnie z zasadą

praworządności i legalności – nie może wykraczać poza jakiekolwiek unormowania ustawowe, czynić wyjątków od ogólnie przyjętych rozwiązań ustawowych, a także powtarzać kwestii uregulowanych w aktach prawnych hierarchicznie wyższych. W niniejszej sprawie wyznaczając strefę ochrony zabytków archeologicznych oraz ustalając zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej Rada nakazała, aby wszelkie roboty budowlane oraz konserwatorskie i restauracyjne przy zabytkach i obiektach zabytkowych, jak i w ich otoczeniu, w strefie ochrony krajobrazu kulturowego, wszelkie zamierzenia inwestycyjne, w tym projektowanie zmiany zagospodarowania terenu, jak i wszelkie roboty budowlane, podziały geodezyjne, ratownicze badania archeologiczne stanowisk archeologicznych / krzyża pokutnego oraz ich bezpośredniego sąsiedztwa, wszelkie mierzenia inwestycyjne związane z pracami ziemnymi uzgadniać z właściwym Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków, a nadto uzyskać pozwolenie konserwatorskie przed wydaniem pozwolenia na budowę i dla robót niewymagających pozwolenia na budowę. Tymczasem wymogi dotyczące konieczności ochrony zabytków, które powinien spełnić inwestor, aby uzyskać stosowne pozwolenie organu administracji architektoniczno-budowlanej zostały określone w ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane, w której to art. 2 ust. 2 pkt 3 zawarta została zasada, że ustawa ta nie narusza przepisów m.in. ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Potwierdzenie tej deklaracji znajduje się m.in. w art. 39 tej ustawy, którego ust. 1 stanowi, że prowadzenie robót budowlanych przy obiekcie budowlanym wpisanym do rejestru zabytków lub na obszarze wpisanym do rejestru zabytków wymaga, przed wydaniem decyzji o pozwoleniu na budowę, uzyskania pozwolenia na prowadzenie tych robót, wydanego przez właściwego wojewódzkiego konserwatora zabytków. Pozwolenie na rozbiórkę obiektu budowlanego wpisanego do rejestru zabytków może być wydane po uzyskaniu decyzji Generalnego Konserwatora Zabytków działającego w imieniu ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego o skreśleniu tego obiektu z rejestru zabytków (art. 39 ust. 2 ustawy). Z kolei w stosunku do obiektów budowlanych oraz obszarów niewpisanych do rejestru zabytków, a ujętych w gminnej ewidencji zabytków, pozwolenie na budowę lub rozbiórkę obiektu budowlanego wydaje właściwy organ w uzgodnieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków. Powyższy przepis rangi ustawowej, określający w jakich sytuacjach zachodzi konieczność współdziałania z organami administracji architektoniczno-budowlanej, w żadnym razie nie może być modyfikowany w akcie prawa miejscowego. Niedopuszczalne jest nadto rozszerzenie zakresu jego normowania na inne przypadki niż te, które zostały określone w materii ustawowej. Z taką sytuacją mamy do czynienia w niniejszej sprawie, gdyż lokalny prawodawca obowiązek uzyskania pozwolenia konserwatorskiego rozciągnął na wszelkie zamierzenia inwestycyjne związane z pracami ziemnymi podejmowanymi w strefie ochrony zabytków archeologicznych. W tym kontekście za niedopuszczalne należy uznać zobowiązywanie i nakładanie zadań w drodze uchwały rady gminy w zakresie uzgadniania podejmowanych działań przy zabytku. Ilekroć bowiem ustawodawca chce wprowadzić wymóg uzyskania takiego uzgodnienia wprost o tym stanowi w przepisach ustawy, jak ma to miejsce w powyższym przepisie Prawa budowlanego. Dla przyjętych w zaskarżonej uchwale rozwiązań, kompetencji do ich podjęcia próżno również szukać w ustawie z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, która określa przedmiot, zakres i formy ochrony zabytków oraz opieki nad nimi, zasady tworzenia krajowego programu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami oraz finansowania prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy zabytkach, a także organizację organów ochrony zabytków. W tym kontekście wskazać należy, że w art. 36 ww. ustawy ustawodawca określił w sposób enumeratywny te wszystkie przypadki dla których wymagane jest uzyskanie pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków, co też oznacza, że tylko w sytuacjach tam określonych, występuje obowiązek uzyskania tegoż pozwolenia. Skoro zatem materia ta została w sposób kompletny uregulowana przepisami ustawy, to brak jest możliwości rozszerzenia obowiązku uzyskania pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków w aktach prawa miejscowego. Oczywiście za jedną z form ochrony zabytku uznaje się ustalenie ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, jednakże ochrona taka musi być spójna z regulacją ustawową, a po drugie winna mieć uzasadnienie w przepisach upoważniających do jej podjęcia. Rozszerzenie zatem w niniejszej sprawie wymogu uzgodnienia z organem nadzoru konserwatorskiego, stanowi przekroczenie kompetencji przez organ uchwalodawczy i skutkuje stwierdzeniem nieważności tychże zapisów. Skoro bowiem Rada nie była w świetle obowiązujących przepisów prawa upoważniona do podjęcia tychże regulacji, uchybieniem byłoby pozostawienie w obrocie prawnym postanowień podjętych bez podstawy prawnej. Przedstawione wywody prowadzą do wniosku, że jeżeli kwestie związane ze współdziałaniem organów w administracyjnym procesie budowlanym związanym z zabytkiem zostały kompleksowo uregulowane tak w ustawie – Prawo budowlane, jak i w ustawie o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, to określenie tejże materii w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego w sposób odmienny należy pojmować jako modyfikację materii ustawowej. Regulowanie tych kwestii inaczej niż to uczynił ustawodawca stanowi naruszenie prawa, gdyż działanie to jest sprzeczne z przyjętą zasadą tworzenia aktów prawa miejscowego na podstawie i w granicach prawa. Podkreślenia wymaga również, że powtórzenie regulacji ustawowych lub ich modyfikacja w akcie prawa miejscowego jest niedopuszczalne, gdyż trzeba się liczyć z tym, że powtórzony przepis będzie interpretowany w kontekście uchwały, w której go powtórzono, co może prowadzić do całkowitej lub częściowej zmiany intencji prawodawcy (wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego OZ we Wrocławiu z dnia 14 października 1999 r., sygn. akt II SA/Wr 1179/98). Za powyższym stanowiskiem przemawia również zapis § 118 w związku z § 143 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. Nr 100, poz. 908), który stanowi, że w aktach

organów samorządu terytorialnego nie powtarza się przepisów ustawy upoważniającej i przepisów innych aktów normatywnych. Zauważyć również trzeba, że sposób normowania rozwiązań przyjętych w analizowanych przepisach zaskarżonej uchwały budzi istotne problemy interpretacyjne. W § 19 ust. 3 pkt 2 Rada nakazała, aby wszelkie zamierzenia inwestycyjne związane z pracami ziemnymi uzgodnić z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków. W pkt 3 już jednak przyjął, że „pozwolenie konserwatorskie, o którym mowa w pkt 2, należy uzyskać przed wydaniem pozwolenia na budowę, a dla robót nie wymagających pozwolenia na budowę – przed realizacją inwestycji”. W taki sposób sformułowane normy prawa miejscowego mogą budzić uzasadnioną wątpliwość, co do tego czy dla wszelkich zamierzeń inwestycyjnych związanych z pracami ziemnymi wymagane jest uzgodnienie, czy też pozwolenie konserwatorskie, co powoduje, że wskazane przepisy stają się nieczytelne. To z kolei pozostawia podmiotom stosującym te regulacje swoisty luz decyzyjny, a biorąc pod uwagę przyjęte w przywołanych powyżej przepisach niedookreślone wyrażenie „prace ziemne” zwiększa niebezpieczeństwa nie tylko podjęcia decyzji arbitralnych w drodze „swobodnego uznania”, a także nieuprawnionego rozszerzenia katalogu prac, dla których wymagane jest pozwolenie wojewódzkiego konserwatora zabytków. Mając powyższe na uwadze Sąd, działając na podstawie przepisów art. 147 § 1 ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi orzekł jak w pkt I sentencji. Klauzula zawarta w pkt. II wyroku wynika z obowiązku zastosowania przepisu art. 152 ww. ustawy. Orzeczenie o kosztach znajduje swoje uzasadnienie w treści art. 200 ww. ustawy.

3395**WYROK NR SYGN. AKT II SA/WR 594/10
WOJEWÓDZKIEGO SĄDU ADMINISTRACYJNEGO WE WROCŁAWIU**

z dnia 28 kwietnia 2011 r.

w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Gazdowa

Wojewódzki Sąd Administracyjny we Wrocławiu
w składzie następującym:

Przewodniczący Sędzia NSA
Sędziowie: Sędzia WSA
Sędzia NSA
Protokolant

Zygmunt Wiśniewski (sprawozdawca)
Anna Siedlecka
Julia Szczygielska
Marlena Wiktor

po rozpoznaniu w Wydziale II na rozprawie w dniu 21 kwietnia 2011 r.
sprawy ze skargi Wojewody Dolnośląskiego
na uchwałę Rady Miejskiej w Środzie Śląskiej
z dnia 30 czerwca 2010 r. nr XLVII/399/10
w przedmiocie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Gazdowa

I. stwierdza nieważność § 16 ust. 5 we fragmencie: „w oparciu o uzgodnienie Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków”, § 16 ust. 6, § 17 ust. 7, § 18 ust. 6, § 18 ust. 7 we fragmencie: „pod warunkiem uzyskania uzgodnienia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków”, § 19 ust. 3 pkt 1 i 3, § 20 ust. 3 pkt 2 i 3, § 25 ust. 4, 7 i 9, § 50 ust. 1 pkt 2 oraz § 51 ust. 1 pkt 3 zaskarżonej uchwały;

II. orzeka, że zaskarżona uchwała w części opisanej w punkcie I wyroku nie podlega wykonaniu;

III. zasądza od Gminy Środa Śląska na rzecz Wojewody Dolnośląskiego 240 zł (słownie: dwieście czterdzieści) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

UZASADNIENIE

Uchwałą z dnia 30 czerwca 2010 r. nr XLVII/399/10, podjętą na podstawie art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717 ze zm.) oraz art. 18 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.), w związku z uchwałą nr VII/71/07 z dnia 25 kwietnia 2007 r. w sprawie przystąpienia

do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, po stwierdzeniu jego zgodności z ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Środa Śląska zatwierdzonego uchwałą Rady Miejskiej w Środzie Śląskiej z dnia 30 września 2008 r. nr XXIII/185/08, Rada Miejska w Środzie Śląskiej uchwaliła miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wsi Gozdawa. Skargę na powyższą uchwałę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu wniósł Wojewoda Dolnośląski, domagając się stwierdzenia nieważności jej § 25 ust. 4 i 9, § 50 ust. 1 pkt 2 oraz § 51 ust. 1 pkt 3 jako podjętych z istotnym naruszeniem art. 15 ust. 2 i art. 27 w związku z art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz zasądzenie kosztów postępowania według norm przepisanych. Uzasadniając skargę organ nadzoru wskazał, że mocą § 25 ust. 4 i 9 zaskarżonej uchwały Rada postanowiła: „4. Poza wyznaczonymi na rysunku planu liniami rozgraniczającymi, dopuszcza się dodatkowe konieczne poszerzenia pasów drogowych na cele związane z poprawą parametrów techniczno-użytkowych drogi, w szczególności związanych z bezpieczeństwem ruchu, bezpieczeństwem użytkowników terenów przylegających do drogi oraz z ochroną zdrowia ludzi. Poszerzenie pasa drogowego istniejących dróg może się odbywać za zgodą właścicieli gruntów. 9. Dopuszcza się odstępianie od wydzielenia ustalonych na rysunku planu dróg wewnętrznych za zgodą właścicieli lub użytkowników, których te działki miały obsługiwać – w takich przypadkach ustala się przeznaczenie terenu planowanej drogi wewnętrznej takie jak przeznaczenie terenów przyległych.”. Dodatkowo w § 50 ust. 1 pkt 2 oraz § 51 ust. 1 pkt 3 Rada postanowiła: „2) poza wyznaczonymi na rysunku planu liniami rozgraniczającymi, dopuszcza się dodatkowe konieczne poszerzenie pasa drogowego na cele związane z poprawą parametrów techniczno-użytkowych drogi; poszerzenie pasa drogowego istniejących dróg może się odbywać na wniosek zarządcy drogi za zgodą właścicieli gruntów które będą służyć poszerzeniu ulicy. (...) 3) poza wyznaczonymi na rysunku planu liniami rozgraniczającymi, dopuszcza się dodatkowe konieczne poszerzenie pasa drogowego na cele związane z poprawą parametrów techniczno-użytkowych ulicy.”. Zdaniem organu nadzoru przytoczone wyżej postanowienia uchwały pozostają w sprzeczności z zasadami sporządzania planu zagospodarowania przestrzennego i naruszają art. 15 ust. 2 pkt 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Jak bowiem wynika z powołanego przepisu w planie miejscowym określa się obowiązkowo przeznaczenie terenów oraz linie rozgraniczające tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania. Z treści ww. art. 15 ust. 2 pkt 1 wynika ponadto, że linie rozgraniczające tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania powinny być ustalone jednoznacznie. Ponadto w art. 16 ww. ustawy ustawodawca zobowiązał ministra właściwego do spraw budownictwa, gospodarki przestrzennej i mieszkaniowej do określenia, w drodze rozporządzenia, wymaganego zakresu projektu planu miejscowego w części tekstowej i graficznej, przy uwzględnieniu w szczególności wymogów dotyczących materiałów planistycznych, skali opracowań kartograficznych, stosowanych oznaczeń, nazewnictwa, standardów oraz sposobu dokumentowania prac planistycznych. W § 7 pkt 7 rozporządzenia z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (Dz. U. Nr 164, poz. 1587) Minister Infrastruktury postanowił, że projekt rysunku planu miejscowego powinien zawierać m.in. linie rozgraniczające tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania oraz ich oznaczenia. Z kolei w § 3 pkt 4 tego rozporządzenia postanowił, że projekt tekstu planu miejscowego powinien zawierać ustalenia, o których mowa w art. 15 ust. 2 i 3 ustawy, czyli m.in. ww. linie rozgraniczające tereny o różnym przeznaczeniu. Wyżej wymienione postanowienia zaskarżonej uchwały wprowadzają – zdaniem organu nadzoru – możliwość zmiany obowiązującego ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego poprzez zmianę położenia linii rozgraniczających ulice, a także poprzez odstępianie od wydzielenia ustalonych na rysunku planu dróg wewnętrznych. W myśl art. 27 ustawy zmiana studium lub planu miejscowego następuje w takim trybie, w jakim są one uchwalane. Przepis ten wprowadza generalną zasadę, zgodnie z którą miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego zmienia się w takim samym trybie, w jakim został on uchwalony. Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wyraźnie stanowi w jakim trybie przeprowadza się zmianę miejscowego planu i nie daje radzie kompetencji ani możliwości decydowania, czy przeprowadzenie procedury planistycznej jest w danym przypadku konieczne, zasadne i celowe, czy też nie. Za niedozwoloną należy uznać możliwość wprowadzenia zmian położenia linii rozgraniczających ulic, a także odstępianie od wydzielenia ustalonych na rysunku planu dróg wewnętrznych. W piśmie z dnia 17 sierpnia 2010 r. GPA 7322-50/10 Zastępca Burmistrza Środy Śląskiej wyjaśnił, że „zapisy zawarte w planie określają możliwość poszerzenia pasa drogowego. Wynika to z przyjętej zasady możliwości wprowadzenia w ustaleniach planu funkcji uzupełniających na poszczególnych terenach. W tym konkretnym przypadku jako funkcję uzupełniającą zapisano możliwość poszerzenia pasa drogowego”. W ocenie Wojewody regulacja przyjęta w § 25 ust. 4 i 9, § 50 ust. 1 pkt 2 oraz § 51 ust. 1 pkt 3 zaskarżonej uchwały nie wprowadza funkcji uzupełniającej dla poszczególnych terenów objętych granicami planu w załącznikach graficznych do planu, gdyż obszar obowiązywania tej funkcji nie został faktycznie określony ani w tekście uchwały ani w załącznikach do niej. Ponadto zgodnie z § 50 ust. 1 pkt 2 uchwały „poszerzenie pasa drogowego może się odbywać na wniosek zarządcy drogi za zgodą właściciela gruntów, które będą służyć poszerzeniu ulicy”. Podejmując powyższą regulację Rada upoważniła zarządcę drogi do podejmowania czynności w zakresie poszerzania pasa drogowego, tymczasem WSA w Krakowie w wyroku z dnia 23 czerwca 2008 r., sygn. akt II SA/Kr 378/08 orzekł, że kreowanie kompetencji administracyjnych nie mieści się w zakresie kompetencji rady gminy, a zwłaszcza w zakresie zasad sporządzania planu miejscowego będącego aktem rangi podstawowej. Procedura uchwalania planu

miejscowego – wskazał organ nadzoru – jest ściśle wyznaczona przepisami ustawy. Zgodnie z art. 28 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym naruszenie zasad sporządzania studium lub planu miejscowego, istotne naruszenie trybu ich sporządzania, a także naruszenie właściwości organów w tym zakresie, powodują nieważność uchwały rady gminy w całości lub części. Z całą pewnością zmiana położenia linii rozgraniczających ulice stanowi zmianę planu. Rada Miejska w Środzie Śląskiej zaskarżonymi zapisami istotnie naruszyła postanowienia ustawowe obligujące radę do podjęcia procedury planistycznej właściwej dla zmiany miejscowego planu. Tak więc zapisy 25 ust. 4 i 9, § 50 ust. 1 pkt 2 oraz § 51 ust. 1 pkt 3 zaskarżonej uchwały zostały podjęte z istotnym naruszeniem art. 27 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Stanowisko organu nadzoru potwierdza również orzeczenie WSA w Kielcach, sygn. akt II SA/Ke 166/09, zgodnie z którym brak jest podstaw do weryfikacji linii rozgraniczającej tereny przyległe do planowanych ulic jak i samych ulic, albowiem wiązałoby się to ściśle ze zmianą przeznaczenia lub zasad zagospodarowania, a to może nastąpić jedynie poprzez zmianę planu miejscowego w trybie i na zasadach określonych ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Podejmując przytoczony wyżej wyrok WSA w Kielcach orzekł o niedopuszczalności korygowania linii rozgraniczających w innym trybie niż poprzez planu. Jak wskazał natomiast Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 10 czerwca 2009 r., sygn. akt II OSK 1854/08, miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego jako akt prawa miejscowego, stanowiący o ograniczeniach w sposobie wykonywania prawa własności, winien stanowić o tym w sposób „czytelny i budzący jak najmniej wątpliwości interpretacyjnych”. Jeżeli tego nie czyni, budząc wątpliwości zasadniczej natury co do przeznaczenia terenu, to rzeczywiście może stanowić zagrożenie dla standardów demokratycznego państwa, powielając wątpliwości na etapie rozstrzygnięć indywidualnych. W konsekwencji taki plan to prosta droga do niekończących się sporów interpretacyjnych. Oczywiście nie chodzi tu o „zwykłe” wątpliwości interpretacyjne pojedynczych norm prawnych, poddające się wykładni, ale takie, które dotyczą kluczowych kwestii jak przeznaczenie terenu. Jeżeli tak to tym bardziej przedmiotowy plan nie może się ostać w obrocie prawnym. W odpowiedzi na skargę Przewodniczący Rady wniosł o jej oddalenie, wskazując że zapisy zawarte w planie określające możliwość poszerzenia pasa drogowego wynikają z przyjętej zasady możliwości wprowadzenia w ustalenia planu funkcji uzupełniającej na poszczególnych terenach. Poszerzenie nie jest dowolne i nieograniczone, ale dotyczy tylko poszerzenia pasów drogowych na cele związane z poprawą parametrów techniczno-użytkowych drogi w szczególności związanych z bezpieczeństwem ruchu, bezpieczeństwem użytkowników terenów przylegających do drogi oraz z ochroną zdrowia ludzi – w sytuacji braku planów inwestycyjnych i pieniędzy na modernizację dróg, głównie środków na koszty związane z natychmiastowym wykupem terenów ujętych w liniach rozgraniczających dróg publicznych – zapewnia warunki najkorzystniejszych działań modernizacyjnych w dowolnym okresie, przyjętym przez zarządcę drogi, w miarę dostępnych środków. Ponadto poszerzenie pasa drogowego odbywać się może za zgodą właścicieli gruntów, czyli nie ma tutaj naruszenia interesu osób trzecich. Szczególną podstawą prawną do ww. zapisów jest art. 15 ust. 2 pkt 10 ustawy pozwalający na określenie zasad modernizacji i rozbudowy systemów komunikacji. Projekt planu z takimi zapisami przeszedł procedurę określoną w ustawie. Zainteresowani rozwiązaniami planu i regułami w nim zawartymi mogli się zapoznać. Uwag w sprawie możliwego poszerzenia pasa drogowego, w czasie wyłożenia projektu planu do publicznego wglądu nie zgłoszono. Jest to zapis powszechnie akceptowany i zalecany przez zarządców drogi. Wynika też z uzyskanych uzgodnień. Zapis dotyczący odstąpienia od wydzielenia drogi wewnętrznej również uwzględnia delegację ustawową do określenia przeznaczenia terenów i zasad ich zagospodarowania. W specyficznej sytuacji realizacji małych zespołów mieszkaniowych – wobec braku jednoznacznych przesłanek do jednoznacznego określenia ich organizacji przestrzennej – zapis jest nieodporny. Zastosowanie dopuszczenia w ściśle określonych sytuacjach daje możliwość lokalnego dostosowania ustaleń planu do zmieniającej się sytuacji dotyczącej organizacji realizacji zabudowy lub zmieniających się stosunków własnościowych, a tym samym pozwala na tworzenie lepszego i skuteczniejszego planu miejscowego. Wśród wielu dyskusyjnych problemów związanych z opracowaniem i realizacją planów miejscowych występuje zagadnienie elastyczności zapisów. Odpowiedzią na to zagadnienie jest możliwość wprowadzenia w określonych sytuacjach innego przebiegu drogi wewnętrznej. Wobec zmieniających się dynamicznie potrzeb inwestycyjnych, uwarunkowań i okoliczności kształtujących procesy zmiany zagospodarowania i funkcjonowania gospodarki przestrzennej obecnie funkcjonujące prawo powinno służyć realizacji celów społecznych i być pozytywnie wykorzystane do powstania/realizacji skutecznego narzędzia gospodarki przestrzennej, jakim jest plan miejscowy. W ocenie strony przeciwnej zawarte w planie ustalenia realizują zawarte w art. 15 ust. 2 pkt 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym postanowienia. Nie wprowadzają też zmiany w obowiązujących ustaleniach poprzez zmianę ewentualną linii rozgraniczających. Ewentualne przesunięcie linii rozgraniczającej nie będzie bowiem powodowało zmiany przeznaczenia terenu, ale dookreślenie przeznaczenia danego terenu dopuszczając dodatkowe przeznaczenie. Powyższe stanowisko zostało potwierdzone w orzecznictwie WSA we Wrocławiu (sygn. akt: II SA/Wr 126/10, II SA/Wr 70/10, II SA/Wr 129/10). Tym samym zapis przyjęty w planie nie jest sprzeczny z art. 15 ust. 2 ww. ustawy. Ponadto zagadnienie zapisów postanowień planu dotyczy w dużej mierze zagadnień zagospodarowania przestrzennego, do kształtowania których gmina ma prawo w ramach przysługującego jej władztwa planistycznego. W związku z czym wolą ustawodawcy wyrażoną w art. 3 ustawy, jak wskazała strona przeciwna, jest przyznanie gminie władztwa planistycznego. Władztwo to jest rozumiane jako uprawnienie gminy do kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej na swoim terenie. Kwestionowanym zapisem

gmina nie przekroczyła w ramach przyznanej jej swobody władztwa planistycznego. Wobec specyfiki inwestycyjnej związanej z modernizacją dróg niezbędne jest zastosowanie elastycznych rozwiązań. W przeciwnym razie niezbędna byłaby częsta zmiana planu. Odnosząc się natomiast do problemu ograniczania prawa własności, Przewodniczący stwierdził, że zapisy planu w żaden sposób nie ograniczają wykonywania prawa własności. Jednak w trakcie realizacji planu mogą wystąpić nieprzewidziane dzisiaj okoliczności i potrzeby, których realizacja może być oparta wyłącznie o zasadę współdziałania i konsensu – zasadę, która w coraz większym stopniu zyskuje w naszym społeczeństwie uznanie, jako sprawna i skuteczna metoda realizacji celów poszczególnych stron oraz celu publicznego. Jedynie wobec braku możliwości porozumienia wymagane będzie wówczas wdrożenie kosztownych i skomplikowanych procedur prawnych z ich zawiłymi wykładniami. Zapis nie tylko nie ogranicza sposobu wykonywania prawa własności, ale przeciwnie – daje większą swobodę w wykonywaniu prawa własności. Zgodnie ze stanowiskiem NSA wyrażonym w wyroku z dnia 12 października 1990 r., sygn. akt SA/Lu 663/90 (publ. ONSA 1990, nr 4 poz. 6) orzeczenie o stwierdzeniu nieważności uchwały organu gminy przez organ nadzoru (wojewodę) może być wydane tylko wtedy, gdy uchwała taka pozostaje w wyraźnej sprzeczności z określonym przepisem prawa. Dochodzenie do wniosku, że uchwała organu gminy jest sprzeczna z prawem w drodze zawiłej nieraz wykładni określonego przepisu prawnego, a w szczególności, gdy zachodzić może w tym przedmiocie niejednorodność poglądów prawnych, może powodować negatywne następstwa społeczne nie zamierzone przez ustawodawcę w postaci ograniczenia samodzielności organów samorządu terytorialnego przez organ nadzoru. Dlatego też orzecznictwo organów nadzoru powinno mieć zawsze nie budzącą wątpliwość podstawę prawną. Na rozprawie w dniu 13 stycznia 2011 r. pełnomocnik Wojewody poparł skargę i wnioski w niej zawarte, jednocześnie rozszerzając żądania skargi poprzez stwierdzenie nieważności § 25 ust. 7 zaskarżonej uchwały. Pełnomocnik podniósł dodatkowe zarzuty i wniósł o stwierdzenie nieważności § 16 ust. 5 we fragmencie „w oparciu o uzgodnienie wojewódzkiego konserwatora zabytków”, § 16 ust. 6, § 17 ust. 7, § 18 ust. 6 i ust. 7 we fragmencie „pod warunkiem uzyskania uzgodnienia wojewódzkiego konserwatora zabytków”, § 19 ust. 3 pkt 1 i pkt 3, § 20 ust. 3 pkt 2 i pkt 3. W ocenie pełnomocnika ww. zapisy planu naruszają art. 15 ust. 2 pkt 4 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w związku z art. 7 Konstytucji RP. W wykonaniu postanowienia Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu z dnia 13 stycznia 2011 r. Wojewoda Dolnośląski pismem z dnia 18 stycznia 2011 r. rozszerzył zakres wniesionej skargi, wnosząc o stwierdzenie nieważności zapisów: 1. § 25 ust. 7 zaskarżonej uchwały z powodu istotnego naruszenia art. 15 ust. 2 pkt 1 i art. 27 w związku z art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym; 2. § 16 ust. 5 we fragmencie: „w oparciu o uzgodnienie Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków”, § 16 ust. 6, § 17 ust. 7, § 18 ust. 6, § 18 ust. 7 we fragmencie: „pod warunkiem uzyskania uzgodnienia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków”, § 19 ust. 3 pkt 1 i 3, § 20 ust. 3 pkt 2 i 3, z powodu istotnego naruszenia art. 15 ust. 2 pkt 4 ww. ustawy w związku z art. 7 Konstytucji RP, a także istotnego naruszenia art. 39 ust. 3 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (t.j. Dz. U. 2010 r. Nr 243, poz. 1623), art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2003 r. Nr 162, poz. 1568 ze zm.) w związku z § 118 w zw. z § 143 załącznika do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. Nr 100, poz. 908). W uzasadnieniu powyższego pisma organ nadzoru wskazał, że mocą § 25 ust. 7 zaskarżonej uchwały Rada Miejska w Środzie Śląskiej postanowiła, że: „Dopuszcza się, niezależnie od wyznaczonych na rysunku planu, wydzielanie dodatkowych dróg wewnętrznych dla obsługi zespołów budowlanych. Minimalna szerokość pasa terenu pod drogę wewnętrzną powinna wynosić 8 m.”. W ocenie organu nadzoru powyższy zapis uchwały jest obciążony identycznym naruszeniem, bowiem wprowadza możliwość wyznaczenia dodatkowych dróg wewnętrznych, w planie nieprzewidzianych, bez przeprowadzenia postępowania przewidzianego dla zmiany planu. W tej sytuacji zasadne jest rozszerzenie zarzutu skargi o zapis § 25 ust. 7 przedmiotowej uchwały z identyczną argumentacją, jak zawarta w skardze. Ponadto w rozdziale IV zaskarżonej uchwały Rada uregulowała zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej i krajobrazu kulturowego. Zapisami niniejszego rozdziału wyznaczono strefę ochrony konserwatorskiej „A” i „B” oraz strefę obserwacji archeologicznej „OW” i „W”. W ramach ochrony ustalonej w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego w zakresie stref wyznaczonych w granicach oznaczonych na rysunku planu, wprowadzono obowiązek uzyskiwania uzgodnienia wojewódzkiego konserwatora zabytków lub pozwolenia konserwatorskiego dla wszelkich robót budowlanych, konserwatorskich i restauratorskich przy obiektach zabytkowych, ich otoczeniu, a także stanowiskach archeologicznych. W uregulowaniach tych wskazano jednocześnie szczegółowy zakres przedmiotowy uzgodnienia (czego ma dotyczyć). Innymi słowy, w kwestionowanych przez organ nadzoru zapisach niniejszej uchwały, Rada Miejska w Środzie Śląskiej wprowadziła instytucję współdziałania organów administracji publicznej przed wydaniem decyzji o pozwoleniu na prowadzenie robót budowlanych, rozbiorę, przy dokonywaniu zgłoszenia wykonywania robót budowlanych, a także przed rozpoczęciem wszelkich innych zamierzeń inwestycyjnych związanych z pracami ziemnymi. W pierwszej kolejności Wojewoda wskazał, że w myśl z art. 7 pkt 4 i art. 19 ust. 3 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2004 r. Nr 94, poz. 959 ze zm.) jedną z form ochrony zabytków są ustalenia ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. W planie ustala się, w zależności od potrzeb, strefy ochrony konserwatorskiej obejmujące obszary, na których obowiązują określone ustaleniami planu ograniczenia, zakazy i nakazy, mające na celu ochronę znajdujących się na tym obszarze zabytków. Kompetencja ta ściśle koresponduje z art. 15 ust. 2

pkt 4 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w myśl którego w planie miejscowym określa się obowiązkowo zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej. Wskazane upoważnienia określają kompetencję do określenia w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego szczególnych zasad, na jakich poszczególne zabytki, zależnie od indywidualnych uwarunkowań, mogą być chronione. Kompetencja ta nie oznacza jednak pełnej dowolności i musi być wykładana przez pryzmat obowiązującego prawa. W świetle art. 7 Konstytucji RP organy władzy publicznej działają w granicach i na podstawie prawa. Oznacza to, że każde działanie organu władzy, w tym także Rady Miejskiej w Środzie Śląskiej, musi mieć oparcie w obowiązującym prawie. Naczelną zasadą prawa administracyjnego jest zakaz domniemania kompetencji. Ponadto podkreślono, że normy kompetencyjne powinny być interpretowane w sposób ścisły, literalny. Jednocześnie zakazuje się dokonywania wykładni rozszerzającej przepisów kompetencyjnych oraz wyprowadzania kompetencji w drodze analogii. W ocenie organu nadzoru wskazane uregulowanie uchwały wykracza poza przyznaną radzie gminy kompetencję do określenia w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej, w tym określenie nakazów i zakazów obowiązujących w strefie ochrony konserwatorskiej wyznaczonej w planie. Powyższe upoważnienie nie obejmuje możliwości umieszczania w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego uregulowań kwestii związanych z koniecznością współdziałania między organami publicznymi poprzez konieczność uzyskania uzgodnienia przed wydaniem pozwolenia na budowę, rozbiórkę lub przy dokonywaniu zgłoszenia wykonywania robót budowlanych, rozbiórkę, przy dokonywaniu zgłoszenia wykonywania robót budowlanych, a także przed rozpoczęciem wszelkich innych zamierzeń inwestycyjnych związanych z pracami ziemnymi. Wszelkie kompetencje i formy działania organów nadzoru konserwatorskiego w zakresie współdziałania z organami administracji architektoniczno-budowlanej i nadzoru budowlanego przy wydawaniu decyzji w zakresie pozwoleń na budowę, rozbiórkę oraz zgłaszaniu wykonywania robót budowlanych zostały już określone przez ustawodawcę. Rada gminy nie ma żadnych kompetencji do modyfikowania zakresu współdziałania organów w postępowaniu administracyjnym przy wydawaniu decyzji administracyjnych. W tym kontekście za niedopuszczalne Wojewoda uznał zobowiązanie i nakładanie zadań w drodze uchwały rady gminy, z jednej strony na organ administracji publicznej w zakresie konieczności uzgadniania czy też wydawania pozwoleń konserwatorskich, w zakresie podejmowanych działań przy zabytku. Ilekroć ustawodawca chce wprowadzić wymóg uzyskania uzgodnienia lub pozwolenia konserwatorskiego wprost o tym stanowi w ustawie. Z drugiej strony brak również podstaw prawnych do nakładania na uczestników procesu budowlanego obowiązku uzyskania uzgodnienia czy też pozwolenia konserwatorskiego związanego z zabytkiem znajdującym się w obszarze strefy ochrony konserwatorskiej oraz strefy ochrony zabytków archeologicznych, w sytuacjach które wykraczają poza zakres przedmiotowy wskazany w ustawie. Wojewoda podkreślił także, że z dniem 5 czerwca 2010 r. uległ zmianie art. 39 ust. 3 Prawa budowlanego, który w aktualnym brzmieniu stanowi, że w stosunku do obiektów budowlanych oraz obszarów niewpisanych do rejestru zabytków, a ujętych w gminnej ewidencji zabytków, pozwolenie na budowę lub rozbiórkę obiektu budowlanego wydaje właściwy organ w uzgodnieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków. W brzmieniu sprzed zmiany zakres uzgodnienia dotyczył obiektów budowlanych oraz obszarów niewpisanych do rejestru zabytków, a objętych ochroną konserwatorską na podstawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Ze wskazanej zmiany Prawa budowlanego wynika, że w chwili obecnej (również w momencie uchwalenia planu) zakres uzgadniania pozwoleń na budowę lub rozbiórkę jest węższy, bo dotyczy jedynie obiektów ujętych w gminnej ewidencji zabytków, a nie objętych ochroną konserwatorską na podstawie planu. Jednocześnie wskazał, że zapisy art. 36 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami wprost wskazują sytuacje, w których niezbędne jest uzyskanie pozwolenia konserwatorskiego. Z niniejszego wynika, że na etapie postępowania o wydanie pozwolenia na budowę (rozbiórkę) właściwy organ administracji architektoniczno-budowlanej może domagać się od inwestora przedstawienia zgody właściwego organu ochrony zabytków tylko co do obiektów objętych nadzorem konserwatorskim w rozumieniu w/w ustawy. Powyższe oznacza, że kompetencje nadzorcze właściwych organów konserwatorskich zostały przez ustawodawcę ograniczone pod względem przedmiotowym. Reasumując, w ocenie organu nadzoru, wszelkie zapisy planu odnoszące się do postępowania administracyjnego w zakresie współdziałania organów, w zależności od sytuacji, można potraktować jako niezgodne z prawem powtórzenie ustawowe lub modyfikację, jeżeli uregulowanie takie wynika wprost z ustawy. Natomiast, jeżeli ustawodawca nie przewidział w ogóle wymogu uzgodnienia organu nadzoru konserwatorskiego, czy wymogu uzyskania pozwolenia konserwatorskiego, a rada gminy w drodze uchwały taki obowiązek na organ nadzoru konserwatorskiego nałożyła, to jest to przekroczenie kompetencji przez organ stanowiący. W przypadku uregulowań zaskarżonej uchwały, kwestionowanych przez organ nadzoru w niniejszym piśmie, zapisy te zawierają dwójakiego rodzaju naruszenia, tj. stanowią zarówno w części modyfikację art. 39 ust. 3 Prawa budowlanego i art. 36 ust.1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, jak również zawierają uregulowania wykraczające poza przyznaną kompetencję do określenia zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej. W zakresie władztwa planistycznego gminy i obowiązku zawarcia w planie postanowień, o których mowa w art. 15 ust. 2 pkt 4 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, nie mieści się kompetencja do regulowania kwestii związanych z postępowaniem administracyjnym dotyczącym prowadzenia robót budowlanych i rozbiórki obiektów budowlanych. Ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami oraz ustawa - Prawo budowlane kompleksowo regulują współdziałanie organów

w administracyjnym procesie budowlanym związanym z zabytkiem. Natomiast uzależnienie wydania decyzji administracyjnej od stanowiska (uzgodnienia) innego organu lub nałożenie obowiązku uzyskania pozwolenia konserwatorskiego przed uzyskaniem pozwolenia na budowę, może być oparte jedynie na wyraźnym przepisie prawa rangi ustawowej. Organ nadzoru powołał się przy tym na orzecznictwo, w którym wielokrotnie wskazywało się, że powtórzenia i modyfikacje jako wysoce dezinformujące stanowią istotne naruszenie prawa (wyrok NSA z dnia 16 czerwca 1992 r., sygn. akt ONSA 1993/2/44; wyrok NSA z dnia 14 października 1999 r., sygn. akt OSS 2000/1/17; wyrok NSA z dnia 6 czerwca 1996 r., sygn. akt SA/Wr 2761/95, nie opubl.). W takim kontekście zjawisko powtarzania i modyfikacji w aktach prawnych przepisów zawartych w aktach hierarchicznie wyższych należy uznać za niedopuszczalne. Ze stanowiskiem takim koresponduje § 118 w zw. z § 143 zasad techniki prawodawczej, zgodnie z którym w aktach organów samorządu terytorialnego nie powtarza się przepisów ustawy upoważniającej i przepisów innych aktów normatywnych. Powtarzanie regulacji ustawowych bądź ich modyfikacja i uzupełnienie przez przepisy uchwały może bowiem prowadzić do odmiennej czy sprzecznej z intencjami ustawodawcy interpretacji. Trzeba bowiem liczyć się z tym, że powtórzony czy zmodyfikowany przepis będzie interpretowany w kontekście uchwały, w której go zamieszczono, co może prowadzić do całkowitej lub częściowej zmiany intencji prawodawcy. I tak jest w tym przypadku. Odnosząc się do powyższego pisma Przewodniczący Rady w piśmie z dnia 24 lutego 2011 r. wniósł o oddalenie skargi Wojewody w pkt. 1, zaś pkt 2 skargi uznał za zasadny. W odniesieniu do pkt 1 strona przeciwna wskazała, że zapisy zawarte w planie określają możliwość wydzielenia dodatkowych dróg wewnętrznych. Zapis ten jest nieodczowny wobec specyfiki inwestycyjnej dotyczącej terenów wiejskich jak i dotychczasowych wieloletnich doświadczeń związanych z realizacją, prowadzeniem oraz doświadczeń związanych z praktyczną koordynacją procesu budowlanego. Wynika też z uprawianej i z powodzeniem stosowanej wiedzy i nauki, zdefiniowanej w tradycji europejskiej jako urbanistyka. Ponadto zauważono, że zagadnienie zapisów postanowień planu dotyczy w dużej mierze zagadnień zagospodarowania przestrzennego, do kształtowania których gmina ma prawo w ramach przysługującego jej władztwa planistycznego. W związku z czym wolą ustawodawcy wyrażoną w art. 3 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym jest przyznanie gminie władztwa planistycznego. Władztwo to rozumiane jest jako uprawnienie gminy do kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej na swoim terenie. Kwestionowanym zapisem gmina nie przekroczyła w ramach przyznanej jej swobody władztwa planistycznego. Dodatkowo wyjaśniono, że zapis w uchwale wynika z przyjętej zasady możliwości wprowadzenia w ustaleniach planu przeznaczenia uzupełniającego na poszczególnych terenach. Przeznaczeniem tym jest infrastruktura drogowa zdefiniowana w § 3 uchwały. Zapis dotyczący wydzielenia drogi wewnętrznej również uwzględnia delegację ustawową do określenia przeznaczenia terenów i zasad ich zagospodarowania (art. 15 ust. 2 pkt 1, 9 i 10 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym). W specyficznej sytuacji realizacji małych zespołów mieszkaniowych – wobec braku jednoznacznych przesłanek do jednoznacznego określenia ich organizacji przestrzennej – zapis jest nieodczowny. Zastosowanie tego dopuszczenia daje możliwość lokalnego wykorzystywania ustaleń planu do zmieniającej się sytuacji dotyczącej organizacji przestrzennej, sposobu realizacji zabudowy lub zmieniających się stosunków własnościowych, a tym samym pozwala na tworzenie lepszego i skuteczniejszego planu miejscowego. Wśród wielu dyskusyjnych problemów związanych z opracowaniem i realizacją planów miejscowych występuje zagadnienie elastyczności zapisów. Odpowiedzią na to zagadnienie jest możliwość wprowadzenia drogi, której ewentualna potrzeba realizacji może wynikać z konkretnego sposobu zagospodarowania, którego kształtu w dniu opracowania planu nie można przewidzieć. Ponadto – jak wskazała strona przeciwna – w ramach prac planistycznych podjęta została próba ścisłego zdefiniowania kompozycji przestrzennej poszczególnych terenów w obszarze planu, w tym jednoznacznego wydzielenia liniami rozgraniczającymi dróg wewnętrznych. Próby te spotkały się z oporem zainteresowanych właścicieli i przyszłych inwestorów. Przede wszystkim zainteresowane osoby nie wyraziły zgody na ścisłe zdefiniowanie formy przyszłego zagospodarowania swoich terenów wobec braku poglądu na przyszłe ich potrzeby, perspektywy inwestycyjne i terminy ich realizacji. Powszechne było żądanie pozostawienia niezbędnej swobody w zagospodarowaniu do czasu określenia przez zainteresowanych, w zależności od indywidualnych perspektyw życiowych, konkretnych swoich potrzeb. W następstwie czego – w konsultacjach z projektantem – uznano za celowe wprowadzenia rozwiązań przestrzennych, jak w uchwalonym planie, dających możliwość zdefiniowania zagospodarowania poszczególnych terenów na etapie ich realizacji. Realizacja zabudowy zgodnie z postanowieniami planu nie wiąże się z bezwzględną koniecznością wydzielenia i budowy dróg, o których mowa w § 27. Wydzielenie i budowa drogi będzie konieczna w przypadku realizacji zabudowy uzupełniającej lub kolonii mieszkalnej (realizowanej nie tylko w formach zorganizowanych) w obszarze obejmującym dotychczas jedną lub dwie działki w ramach wyznaczonego liniami rozgraniczającymi pojedynczego terenu, dla którego ustalenia planu nie wprowadzają żadnych ograniczeń co do ilości możliwości do wydzielenia działek jak i ilości budynków składających się na przyszły zespół budowlany. Charakterystycznym innym przykładem zapisów o drogach wewnętrznych są wyznaczane powszechnie w planach tereny stref aktywności gospodarczej (nierazko w obszarze powyżej kilkudziesięciu ha, a nawet kilkuset ha), gdzie wobec braku podstaw do jakiegokolwiek limitowania powierzchni poszczególnych inwestycji (dopiero konkretny inwestor jest w stanie określić swoje wymagania), ustalenia planu muszą gwarantować budowę systemu dróg wewnętrznych zgodnie z dynamicznie zmieniającą się sytuacją inwestycyjną i nieustającym programowaniem poszczególnych przedsięwzięć. Nie można też sobie wyobrazić funkcjonowania zespołu budowlanego zabudowy

mieszkaniowej wielorodzinnej bez drogi wewnętrznej, której lokalizację może wyznaczać projekt budowlany. Wydzielenie działek budowlanych w okolicznościach, o których mowa wyżej, nierozzerwalnie związana jest i będzie z wydzieleniem dróg wewnętrznych – trudnych do przewidzenia na etapie sporządzenia planu miejscowego. Wynika to z art. 5 ust 1 i art. 6 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane oraz z art. 93 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 ze zm.). Natomiast określenie parametru szerokości drogi wewnętrznej, wobec możliwości zbyt wąskiego jej wydzielenia, jest nieodzwonne. Bowiem w pasach drogowych będą prowadzone niezbędne przewody infrastruktury technicznej, niezależnie od jezdni, których szerokość należy dostosować do wymogów technicznych. Zapis nie tylko nie ogranicza sposobu wykonywania prawa własności, ale przeciwnie, daje większą swobodę w wykonywaniu prawa własności. Wobec zmieniających się dynamicznie potrzeb inwestycyjnych, uwarunkowań i okoliczności kształtujących procesy zmiany zagospodarowania i funkcjonowania gospodarki przestrzennej, skonstruowane zapisy planu oparto o funkcjonujące prawo i wieloletnie doświadczenia, jak i zapisy sprawdzone w niezliczonej ilości planów. Zapisy te powinny przyczynić się do powstania skutecznego narzędzia gospodarki przestrzennej, również z uwagi na uspołeczniony charakter ich powstawania. Plan ten powinien przyczynić się do realizacji celów społecznych i być wykorzystany do budowy pozytywnego stanu zagospodarowania gminy i jej rozwoju. W odniesieniu do pkt. 2 skargi strona przeciwna wyjaśniła, że zaskarżone w skardze zapisy projektu planu wynikały z wniosków składanych przez Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków, które wpłynęły po zawiadomieniu właściwych instytucji i organów o podjęciu uchwały o przystąpieniu do sporządzenia planu. Wnioski te jednoznacznie wskazywały na wymagany przez wnioskodawcę sposób zapisu ustaleń planu. Dodatkowo w czasie prowadzonych z przedstawicielem Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków konsultacji co do merytorycznego zakresu ustaleń planu i sposobu formułowania dla nich zapisów, potwierdzono wymóg stosowania zapisów formułowanych na etapie składanych wniosków do planu. Problem współpracy z WUOZ w zakresie nakazanych zapisów zawsze stanowił pole konfliktu. Jednak w związku z długotrwałym procesem rozwiązywania tego typu sporów władze gminy przychyliły się do utrzymania zapisów stanowiących powtórzenie przepisów prawa. Zagadnienie formułowania zapisów w zakresie zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz uzgodnień z WUOZ było też przedmiotem konsultacji środowiska urbanistów z Dolnośląskim Urzędem Wojewódzkim. Jednocześnie strona przeciwna zauważyła, że zagadnienia ochrony zabytków w realnym procesie budowlanym nie funkcjonują właściwie – niezależnie od stanu świadomości w tym zakresie poszczególnych uczestników procesu budowlanego i jego nadzorców. Ograniczony też jest wpływ właściwych organów na egzekwowanie zapisów ustawowych (często poprzez akceptowanie naruszeń i wykroczeń wynikających z nieświadomości i wiedzy inwestora). Stąd dla służb konserwatorskich zapisy planu miejscowego stanowią często jedyną okazję zaprezentowania wymogów i zasad postępowania w sprawie ochrony zabytków. Według tych służb jest też jedyną okazją do kształtowania świadomości społeczeństwa i administracji. Wojewódzki Sąd Administracyjny zważył, co następuje: Przewidziana w art. 93 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.) skarga do sądu administracyjnego przysługuje organowi nadzoru, który przed upływem 30 dni od daty doręczenia mu uchwały organu gminy nie skorzystał ze środka nadzoru określonego w art. 91 ww. ustawy, tj. nie stwierdził nieważności tej uchwały we własnym zakresie. Po upływie powyższego terminu organ nadzoru chcąc spowodować wyeliminowanie z obrotu prawnego wadliwej w jego ocenie uchwały musi ją zaskarżyć do sądu administracyjnego. Sąd administracyjny po rozpatrzeniu skargi na uchwałę gminy w razie jej uwzględnienia orzeka stosownie do art. 147 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 153, poz. 1270 ze zm.), o nieważności uchwały w całości lub w części, bądź stwierdza, że została wydana z naruszeniem prawa. W razie zaś nieuwzględnienia skargi sąd skargę oddala (art. 151 ww. ustawy). Wskazać należy, że przepis art. 91 ust. 1 ww. ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym stanowi, że uchwała organu gminy jest nieważna, gdy jest sprzeczna z prawem. Ustawa o samorządzie gminnym wyróżnia dwie kategorie wad uchwał organów gminy: istotne naruszenie prawa oraz nieistotne naruszenie prawa. W art. 91 ust. 4 stanowi, że w przypadku nieistotnego naruszenia prawa organ nadzoru nie stwierdza nieważności uchwały, ograniczając się do wskazania, że uchwałę wydano z naruszeniem prawa. Nie wylicza rodzaju wad uchwał, które należą do istotnego naruszenia prawa. W art. 91 ust. 5 wskazuje jednak, że należy odpowiednio stosować przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego. Zgodnie z utrwalonym już w tym względzie orzecznictwem Naczelnego Sądu Administracyjnego przy ustalaniu zakresu pojęcia „istotnego naruszenia prawa” należałoby oprzeć się na rozwiązaniach przyjętych w kodeksie postępowania administracyjnego. W orzecznictwie tym przyjęto, że „istotne naruszenie prawa”, powodujące nieważność uchwały organu gminy, czy też rozstrzygnięcia nadzorczego nie pokrywa się z przesłankami nieważności decyzji w rozumieniu art. 156 k.p.a. /por. wyrok NSA z dnia 18.09.1990 r., sygn. SA/Wr 849/90, OSNA 1990 r., nr 4, poz. 2 wyrok NSA z dnia 26.03.1991 r., sygn. SA/Wr 81/91, Współnota 1991/26/14, wyrok NSA z dnia 16.11.2000 r. sygn. II SA/Wr 157/99, nie publ./ Z poglądem tym należy się zgodzić, uwzględniając jednak, że w oparciu o konstrukcję wad powodujących nieważność oraz wzruszalność decyzji administracyjnych można wskazać rodzaje naruszeń przepisów prawa, które trzeba zaliczyć do istotnych naruszeń prawa skutkujących nieważnością uchwały organu gminy, czy rozstrzygnięcia nadzorczego. Do nich należy zaliczyć: naruszenie przepisów wyznaczających kompetencje do podejmowania tych aktów, podstawy prawnej ich podejmowania, przepisów prawa ustrojowego, przepisów regulujących procedurę podejmowania tych aktów. Odwołać się tu należy do stanowiska prezentowanego

przez Barbarę Adamiak w artykule „Wyroki Naczelnego Sądu Administracyjnego w sprawach z zakresu samorządu terytorialnego” /publ. w Samorządzie Terytorialnym 1997/4/23/. Podobne stanowisko zajmuje Z. Kmiecik w publikacji „Ustawowe założenia systemu nadzoru nad działalnością komunalną”, zamieszczonej w Samorządzie Terytorialnym 1994/6/13, wyrażając pogląd, że „orzeczenie o nieważności uchwały /organu gminy/ zapada w razie ustalenia, że jest ona dotknięta wadą kwalifikowaną, polegającą na tego rodzaju sprzeczności uchwały z prawem, która jest „czymś więcej” niż tylko nieistotnym naruszeniem prawa. W niniejszej sprawie przedmiotem oceny Sądu jest uchwała Rady Miejskiej w Środzie Śląskiej z dnia 30 czerwca 2010 r. nr XLVII/399/10 w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Gozdawa, podjęta na podstawie art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717 ze zm.) oraz art. 18 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.), w związku z uchwałą nr VII/71/07 z dnia 25 kwietnia 2007 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, po stwierdzeniu jego zgodności z ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Środa Śląska zatwierdzonego uchwałą Rady Miejskiej w Środzie Śląskiej z dnia 30 września 2008 r. nr XXIII/185/08. Uchwała w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest wyrazem tzw. władztwa planistycznego, które posiada gmina. Może ona samodzielnie decydować o sposobie zagospodarowania terenu, wprowadzając do planu miejscowego zagospodarowania przestrzennego bądź to precyzyjne zapisy bądź też postanowienia ogólne dla poszczególnych terenów. Wszelkie jednak czynności gminy, także o charakterze publicznoprawnym, muszą odznaczać się legalnością, gdyż gmina jest obowiązana działać zgodnie z prawem. Zgodnie z treścią art. 28 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717 ze zm.), zwanej dalej „u.p.z.p.”, podstawę do stwierdzenia nieważności uchwały rady gminy w całości lub w części stanowi naruszenie zasad sporządzania planu miejscowego, istotne naruszenie trybu jego sporządzania, a także naruszenie właściwości organów w tym zakresie. Wskazanie w powyższym przepisie podstaw nieważności uchwały w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego prowadzi do wniosku, że przepis ten stanowi *lex specialis* wobec art. 91 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, zgodnie z którym uchwała lub zarządzenie organu gminy sprzeczne z prawem są nieważne. Oznacza to, że rozstrzygnięcia nadzorcze wojewody albo orzeczenia sądu administracyjnego stwierdzające nieważność uchwał w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego są wydawane w przypadku zajścia co najmniej jednej z podstaw nieważności wymienionych w art. 28 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Zatem pozostałe naruszenia prawa (niewymienione w powołanym wyżej przepisie) należałoby traktować jako nieistotne, a więc nie będące przyczyną nieważności uchwały (por.: T. Bąkowski: Komentarz do art. 28 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. 03.80.717), w: T. Bąkowski, Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Komentarz, Zakamycze, 2004). Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego jest aktem prawa miejscowego (art. 14 ust. 8 u.p.z.p.) uchwalanym przez organ stanowiący gminy, tj. radę gminy. Zasady sporządzania planu miejscowego rozumiane są jako wartości i merytoryczne wymogi kształtowania polityki przestrzennej przez uprawnione organy dotyczące m.in. zawartych w akcie planistycznym ustaleń. W przypadku naruszenia zasad sporządzania planu ustawodawca nie wymaga, aby przedmiotowe naruszenie miało charakter istotny, co oznacza, że każde naruszenie zasad sporządzania planu miejscowego skutkować będzie stwierdzeniem nieważności uchwały rady gminy w całości lub w części (zob.: Z. Niewiadomski (red.): Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Komentarz, Warszawa 2004, s. 253–254). Z tych samych względów każde naruszenie właściwości organów w zakresie sporządzania planu miejscowego skutkować będzie stwierdzeniem nieważności uchwały rady gminy w całości lub w części. Powyższe wskazuje, że dla wyeliminowania z obrotu prawnego uchwały organu jednostki samorządu terytorialnego niezbędnym jest wykazanie naruszenia prawa o charakterze kwalifikowanym. Analiza zaś uchwały będącej przedmiotem skargi w niniejszej sprawie pozwala na stwierdzenie, że z takim właśnie naruszeniem prawa mamy do czynienia. W pierwszej kolejności należy podzielić stanowisko Wojewody Dolnośląskiego, że zaskarżona uchwała w sposób rażąco narusza przepis art. 15 ust. 2 pkt 1 i art. 27 w związku z art. 28 ust. 1 u.p.z.p.. Stąd koniecznym stało się stwierdzenie nieważności § 25 ust. 4, 7 i 9, § 50 ust. 1 pkt 2 oraz § 51 ust. 1 pkt 3 zaskarżonej uchwały. § 25 ust. 4, 7 i 9 zaskarżonej uchwały stanowi: 4. Poza wyznaczonymi na rysunku planu liniami rozgraniczającymi, dopuszcza się dodatkowe konieczne poszerzenia pasów drogowych na cele związane z poprawą parametrów techniczno-użytkowych drogi, w szczególności związanych z bezpieczeństwem ruchu, bezpieczeństwem użytkowników terenów przylegających do drogi oraz z ochroną zdrowia ludzi. Poszerzenie pasa drogowego istniejących dróg może się odbywać za zgodą właścicieli gruntów. 7. Dopuszcza się, niezależnie od wyznaczonych na rysunku planu, wydzielanie dodatkowych dróg wewnętrznych dla obsługi zespołów budowlanych. Minimalna szerokość pasa terenu pod drogę wewnętrzną powinna wynosić 8 m. 9. Dopuszcza się odstępianie od wydzielania ustalonych na rysunku planu dróg wewnętrznych za zgodą właścicieli lub użytkowników, których te działki miały obsługiwać – w takich przypadkach ustala się przeznaczenie terenu planowanej drogi wewnętrznej takie jak przeznaczenie terenów przyległych. § 50 ust. 1 pkt 2 oraz § 51 ust. 1 pkt 3 brzmią natomiast: 2) poza wyznaczonymi na rysunku planu liniami rozgraniczającymi, dopuszcza się dodatkowe konieczne poszerzenie pasa drogowego na cele związane z poprawą parametrów techniczno-użytkowych drogi; poszerzenie pasa drogowego istniejących dróg może się odbywać na wniosek zarządcy drogi za zgodą właścicieli gruntów które będą służyć poszerzeniu ulicy. 3) poza wyznaczonymi

na rysunku planu liniami rozgraniczającymi, dopuszcza się dodatkowe konieczne poszerzenie pasa drogowego na cele związane z poprawą parametrów techniczno-użytkowych ulicy. Umieszczając powyższe zapisy w zaskarżonej uchwale Rada w istocie nie wyznaczyła jakichkolwiek linii rozgraniczających, co jest sprzeczne z zasadami sporządzania planu zagospodarowania przestrzennego, tj. z art. 15 ust. 2 pkt 1 u.p.z.p., który stanowi, że w planie miejscowym określa się obowiązkowo przeznaczenie terenów oraz linie rozgraniczające tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania. Istotne jest przy tym, że linie rozgraniczające tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania powinny być ustalone jednoznacznie. Ponadto na podstawie art. 16 u.p.z.p. Minister Infrastruktury wydał rozporządzenie z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (Dz. U. Nr 164, poz. 1587), zwanego dalej „rozporządzeniem”, którego § 7 pkt 7 stanowi, że projekt rysunku planu miejscowego powinien zawierać m.in. linie rozgraniczające tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania oraz ich oznaczenia. Z kolei w § 3 pkt 4 rozporządzenia zapisano, że projekt tekstu planu miejscowego powinien zawierać ustalenia, o których mowa w art. 15 ust. 2 i 3 ustawy, czyli m.in. linie rozgraniczające tereny o różnym przeznaczeniu. Powyższe zapisy zaskarżonej uchwały wprowadzają możliwość zmiany obowiązującego ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego poprzez zmianę położenia linii rozgraniczających ulice, a także poprzez odstąpienie od wydzielenia ustalonych na rysunku planu dróg wewnętrznych. W myśl zaś art. 27 u.p.z.p. zmiana studium lub planu miejscowego następuje w takim trybie, w jakim są one uchwalane. Przepis ten wprowadza generalną zasadę, zgodnie z którą miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego zmienia się w takim samym trybie, w jakim został uchwalony plan. Procedura uchwalania i zmiany planu miejscowego jest zatem ściśle wyznaczona przepisami u.p.z.p. Zgodnie natomiast z art. 28 ust. 1 u.p.z.p. naruszenie zasad sporządzania studium lub planu miejscowego, istotne naruszenie trybu ich sporządzania, a także naruszenie właściwości organów w tym zakresie, powodują nieważność uchwały rady gminy w całości lub części. Za takie należy uznać niesprecyzowanie linii rozgraniczających ulice, co w konsekwencji może doprowadzić do obejścia procedury przewidzianej do zmiany planu. Jak wskazuje się w orzecznictwie sądowoadministracyjnym brak jest podstaw do weryfikacji linii rozgraniczającej tereny przyległe do planowanych ulic jak i samych ulic, albowiem wiązałoby się to ściśle ze zmianą przeznaczenia lub zasad zagospodarowania, a to może nastąpić jedynie poprzez zmianę planu miejscowego w trybie i na zasadach określonych ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (zob. wyrok WSA w Kielcach (sygn. akt II SA/Ke 166/09)). Z powyższego wynika zatem, że niedopuszczalne jest korygowanie linii rozgraniczających w innym trybie niż poprzez zmianę planu, określonym w art. 28 u.p.z.p.. Na marginesie należy wskazać, że powoływane przez stronę przeciwną wyroki WSA we Wrocławiu sygn. akt: II SA/Wr 129/10 i II SA/Wr 70/10 zostały uchylone wyrokami NSA: z dnia 20 stycznia 2011 r., sygn. akt II OSK 2235/10 i z dnia 17 listopada 2010 r., sygn. akt II OSK 1864/10. Na akceptację zasługują także zarzuty zawarte w piśmie z dnia 18 stycznia 2011 r., tj. istotne naruszenie art. 15 ust. 2 pkt 4 u.p.z.p. w związku z art. 7 Konstytucji RP, a także istotne naruszenie art. 39 ust. 3 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (t.j.: Dz. U. 2010 r. Nr 243, poz. 1623), art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2003 r. Nr 162, poz. 1568 ze zm.) w związku z § 118 w zw. z § 143 załącznika do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. Nr 100, poz. 908) poprzez umieszczenie w § 16 ust. 5 fragmentu: „w oparciu o uzgodnienie Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków”, w § 16 ust. 6, § 17 ust. 7, § 18 ust. 6, § 18 ust. 7: „pod warunkiem uzyskania uzgodnienia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków”, a także § 19 ust. 3 pkt 1 i 3, § 20 ust. 3 pkt 2 i 3 zaskarżonej uchwały. Oceniając legalność przytoczonych wyżej zapisów zaskarżonej uchwały, Sąd miał na uwadze, że w stanowieniu aktów prawa miejscowego organy samorządu terytorialnego związane są ramami stworzonymi przez ustawy. Akty powyższe są aktami o charakterze podstawowym, a zatem są stanowione na podstawie upoważnień ustawowych, nie mogą zatem wykraczać poza jakiegokolwiek unormowania ustawowe, czynić wyjątków od ogólnie przyjętych rozwiązań ustawowych, a także powtarzać kwestii uregulowanych w aktach prawnych hierarchicznie wyższych. W doktrynie występuje przekonanie, że prawo miejscowe ma charakter wyłącznie wykonawczy w stosunku do ustaw. W Konstytucji RP próżno bowiem szukać delegacji prawotwórczych dla organów samorządowych. A zatem trafna jest teza, że samorząd terytorialny nie posiada pozycji autonomicznej, lecz jest jedynie formą zdecentralizowanej administracji (por. W. Kisiel, *Ustrój samorządu terytorialnego w Polsce*, Warszawa 2003, s. 84). Decentralizacja procesu tworzenia przepisów wykonawczych do ustaw, w postaci prawa miejscowego, zakłada co prawda zróżnicowanie ich treści, ale to zróżnicowanie może sięgnąć do granic wyznaczonych przez prawo (por. D. Dąbek, *Prawo miejscowe*, Warszawa 2007, s. 259). Pomiędzy aktem prawa miejscowego, a aktem prawnym hierarchicznie wyższym powinna istnieć podwójna więź: formalna i materialna. Z pierwszą mamy do czynienia wówczas, gdy występuje postanowienie w akcie prawnym, o charakterze ustawowym, upoważniające do normatywizacji danej kwestii w drodze aktu prawa miejscowego. Natomiast więź materialna to więź treściowa. Istniejąca wtedy, gdy akt podjęty przez organ samorządu terytorialnego będzie swoistym dopełnieniem materii ustawy, a co z tym związane będzie w swej treści zgodny z treścią aktu, z upoważnienia którego został wydany (por. D. Dąbek, *Prawo... op.cit.*, s. 95). Wyjaśnić nadto należy, że w stanowieniu prawa miejscowego prawodawca lokalny będący organem władzy publicznej musi przestrzegać zasad podstawowych w demokratycznym państwie prawnym, to jest zasad praworządności i legalności. Tylko w takim przypadku system prawa będzie spójny, a więc będzie można mówić o jego jedności (por. D. Dąbek, *Prawo... op.cit.* s. 259). Wprowadza-

jąc analizowane obecnie regulacje § 16 ust. 5, § 16 ust. 6, § 17 ust. 7, § 18 ust. 6, § 18 ust. 7, § 19 ust. 3 pkt 1 i 3, § 20 ust. 3 pkt 2 i 3 zaskarżonej uchwały Rada zobligowana więc była działać w zakresie przyznanych jej ustawowo kompetencji wynikających z przepisów u.p.z.p.. Przepis art. 1 ust. 2 pkt 4 u.p.z.p. nakazuje w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym uwzględniać wymagania ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej. Zgodnie z art. 15 ust. 2 pkt 4 u.p.z.p. w planie miejscowym określa się zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej. Stosownie jednak do § 4 pkt 4 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (Dz. U. Nr 164, poz. 1587), wydanego na podstawie delegacji ustawowej zawartej w art. 16 ust. 2 u.p.z.p., ustalenia dotyczące zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej powinny zawierać określenie obiektów i terenów chronionych ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, w tym określenie nakazów, zakazów, dopuszczeń i ograniczeń w zagospodarowaniu terenów. W zaskarżonej uchwale Rada w rozdziale IV uregulowała zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej i krajobrazu kulturowego. Zapisami tego rozdziału wyznaczono strefę ochrony konserwatorskiej „A” i „B” oraz strefę obserwacji archeologicznej „OW” i „W”. § 16 ust. 5 zaskarżonej uchwały stanowi: Wszelkie roboty budowlane oraz konserwatorskie i restauratorskie przy zabytkach (objętych ochroną postanowieniami planu), jak i w ich otoczeniu (w granicach działki, na której są zlokalizowane), prowadzić zgodnie z przepisami odrębnymi oraz ustaleniami planu, w oparciu o uzgodnienie Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. W § 16 ust. 6 wskazano natomiast zakres uzgodnienia z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków, tj. 1) ukształtowania bryły i dachu budynku oraz zastosowanych materiałów budowlanych; 2) kompozycji i wystroju elewacji; 3) ukształtowania detalu architektonicznego, stolarki okiennej i drzwiowej oraz zastosowanych materiałów budowlanych; 4) kolorystyki; 5) ukształtowania nośnika reklam i oświetlenia oraz małej architektury; 6) ukształtowania i lokalizacji obiektów infrastruktury technicznej na działce; 7) ukształtowania działki w zakresie sposobu skomponowania terenów utwardzonych i zastosowanych materiałów do realizacji nawierzchni; 8) lokalizacji konstrukcji wsporczych i anten oraz innych instalacji technicznych na zewnątrz budynku. Również w § 17 ust. 7 zapisano, że: Wszelkie roboty budowlane oraz konserwatorskie i restauratorskie przy zabytkach oraz w ich otoczeniu, wymagają uzgodnienia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Uzgodnienie winno dotyczyć: 1) elementów architektonicznego ukształtowania obiektów zabytkowych, wymienionych w § 15 i 16; 2) lokalizacji nowych budynków; 3) gabarytów, ukształtowania bryły, formy i geometrii dachu oraz rodzaju pokrycia dachu nowych budynków jak i budynków niezabytkowych, poddanych przebudowie, rozbudowie i nadbudowie; 4) rozwiązań materiałowych nowych budynków jak i budynków niezabytkowych, poddanych przebudowie, rozbudowie i nadbudowie; 5) zmian w zagospodarowaniu terenu parku, w tym nowych nasadzeń, wycinek drzew i konserwacji zieleni; 6) sposobu skomponowania i odbudowy parku; 7) lokalizacji i ukształtowania elementów małej architektury i nośników reklam oraz ogrodzeń; 8) przebiegu i ukształtowania nawierzchni dróg; 9) lokalizacji i ukształtowania obiektów infrastruktury technicznej; 10) zmian dokonywanych w podziałach geodezyjnych; 11) wszelkich robót ziemnych. Według § 18 ust. 6 zaskarżonej uchwały: W strefie ochrony krajobrazu kulturowego /w strefie ochrony konserwatorskiej ustala się obowiązek uzgodnienia z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków: 1) robót budowlanych oraz konserwatorskich i restauratorskich, dotyczących elementów architektonicznego ukształtowania obiektów zabytkowych, o których mowa w § 16 i § 17; 2) gabarytów, ukształtowania bryły, formy i geometrii dachu oraz rodzaju pokrycia dachu nowych budynków jak i budynków niezabytkowych, poddanych przebudowie, rozbudowie i nadbudowie; 3) kompozycji i wystroju elewacji; 4) rozwiązań materiałowych nowych budynków jak i budynków niezabytkowych, poddanych przebudowie, rozbudowie i nadbudowie; 5) wycinek i konserwacji zieleni w zespołach parkowych / zieleni urządzonej oraz drzew; 6) lokalizacji i ukształtowania elementów małej architektury i nośników reklam oraz ogrodzeń w przestrzeni publicznej; 7) ukształtowania i rodzaju nawierzchni w obszarze przestrzeni publicznej; 8) lokalizacji i ukształtowania obiektów infrastruktury technicznej; 9) robót ziemnych, zgodnie z ustaleniami § 20, § 21, § 22, § 18 ust. 7 stanowi zaś: Dopuszcza się odmienny, od ustalonego w § 16, § 17 zakres ochrony elementów wskazanych w planie do ochrony, pod warunkiem uzyskania uzgodnienia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. W § 19 ust. 3 ustalono warunki i zasady ochrony stanowisk archeologicznych /krzyża pokutnego oraz ich bezpośredniego sąsiedztwa: 1) wszelkie zamierzenia inwestycyjne, w tym projektowanie zmiany zagospodarowania terenu, jak i wszelkie roboty budowlane oraz podziały geodezyjne, należy uzgodnić z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków; 3) ratownicze badania archeologiczne należy przeprowadzić na podstawie pisemnego pozwolenia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. W § 20 ust. 3 ustalono natomiast warunki i zasady ochrony obiektów archeologicznych terenów objętych strefą: 2) wszelkie zamierzenia inwestycyjne związane z pracami ziemnymi należy uzgodnić z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków co do konieczności ich prowadzenia pod nadzorem archeologicznym i za pozwoleniem Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków; 3) pozwolenie konserwatorskie, o których mowa w pkt 2, należy uzyskać przed wydaniem pozwolenia na budowę, a dla robót nie wymagających pozwolenia na budowę – przed realizacją inwestycji, tj. przed uzyskaniem zaświadczenia potwierdzającego akceptację przyjęcia zgłoszenia wykonywania robót budowlanych. Należy w tym miejscu wskazać na przepis art. 7 pkt 4 i art. 19 ust. 3 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2004 r. Nr 94, poz. 959 ze zm.), zgodnie z którym jedną z form ochrony zabytków są ustalenia ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. W planie ustala się, w zależności od potrzeb, strefy ochrony konserwator-

skiej obejmujące obszary, na których obowiązują określone ustaleniami planu ograniczenia, zakazy i nakazy, mające na celu ochronę znajdujących się na tym obszarze zabytków. W myśl zaś art. 15 ust. 2 pkt 4 u.p.z.p. w planie miejscowym określa się obowiązkowo zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej. Z powyższych przepisów wynika zakres kompetencji rady gminy do określenia w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego szczególnych zasad ochrony zabytków. Kompetencja ta jednak nie oznacza pełnej dowolności i musi być wykładana przez pryzmat obowiązującego prawa. W świetle art. 7 Konstytucji RP organy władzy publicznej działają w granicach i na podstawie prawa. Oznacza to, że każde działanie organu władzy musi mieć oparcie w obowiązującym prawie, zaś normy kompetencyjne powinny być interpretowane w sposób ścisły, literalny. Jednocześnie niedopuszczalne jest dokonywanie wykładni rozszerzającej przepisów kompetencyjnych oraz wyprowadzania kompetencji w drodze analogii. Zdaniem Sądu powyższe zapisy zaskarżonej uchwały wykraczają poza przyznaną radzie gminy kompetencję do określenia w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej, w tym określenie nakazów i zakazów obowiązujących w strefie ochrony konserwatorskiej wyznaczonej w planie. W świetle przywołanych regulacji ustawowych oraz przepisu wykonawczego, jeżeli zachodzą okoliczności faktyczne uzasadniające objęciem planem tejże kwestii, rada gminy zobligowana jest do określenia obiektów i terenów chronionych ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, w tym określenia nakazów, zakazów, dopuszczeń i ograniczeń w zagospodarowaniu terenów. Jednakże normując tę materię, winna mieć na względzie także to, że – zgodnie z zasadą praworządności i legalności – nie może wykraczać poza jakiekolwiek unormowania ustawowe, czynić wyjątków od ogólnie przyjętych rozwiązań ustawowych, a także powtarzać kwestii uregulowanych w aktach prawnych hierarchicznie wyższych. W niniejszej sprawie wyznaczając strefę ochrony zabytków archeologicznych oraz ustalając zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej Rada nakazała, aby wszelkie roboty budowlane oraz konserwatorskie i restauracyjne przy zabytkach i obiektach zabytkowych, jak i w ich otoczeniu, w strefie ochrony krajobrazu kulturowego, wszelkie zamierzenia inwestycyjne, w tym projektowanie zmiany zagospodarowania terenu, jak i wszelkie roboty budowlane, podziały geodezyjne, ratownicze badania archeologiczne stanowisk archeologicznych/krzyża pokutnego oraz ich bezpośredniego sąsiedztwa, wszelkie zamierzenia inwestycyjne związane z pracami ziemnymi uzgadniać z właściwym Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków, a nadto uzyskać pozwolenie konserwatorskie przed wydaniem pozwolenia na budowę i dla robót niewymagających pozwolenia na budowę. Tymczasem wymogi dotyczące konieczności ochrony zabytków, które powinien spełnić inwestor, aby uzyskać stosowne pozwolenie organu administracji architektoniczno-budowlanej zostały określone w ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane, w której to art. 2 ust. 2 pkt 3 zawarta została zasada, że ustawa ta nie narusza przepisów m.in. ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Potwierdzenie tej deklaracji znajduje się m.in. w art. 39 tej ustawy, którego ust. 1 stanowi, że prowadzenie robót budowlanych przy obiekcie budowlanym wpisanym do rejestru zabytków lub na obszarze wpisanym do rejestru zabytków wymaga, przed wydaniem decyzji o pozwoleniu na budowę, uzyskania pozwolenia na prowadzenie tych robót, wydanego przez właściwego wojewódzkiego konserwatora zabytków. Pozwolenie na rozbiórkę obiektu budowlanego wpisanego do rejestru zabytków może być wydane po uzyskaniu decyzji Generalnego Konserwatora Zabytków działającego w imieniu ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego o skreśleniu tego obiektu z rejestru zabytków (art. 39 ust. 2 ustawy). Z kolei w stosunku do obiektów budowlanych oraz obszarów niewpisanych do rejestru zabytków, a ujętych w gminnej ewidencji zabytków, pozwolenie na budowę lub rozbiórkę obiektu budowlanego wydaje właściwy organ w uzgodnieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków. Powyższy przepis rangi ustawowej, określający w jakich sytuacjach zachodzi konieczność współdziałania z organami administracji architektoniczno-budowlanej, w żadnym razie nie może być modyfikowany w akcie prawa miejscowego. Niedopuszczalne jest nadto rozszerzenie zakresu jego normowania na inne przypadki niż te, które zostały określone w materii ustawowej. Z taką sytuacją mamy do czynienia w niniejszej sprawie, gdyż lokalny prawodawca obowiązek uzyskania pozwolenia konserwatorskiego rozciągnął na wszelkie zamierzenia inwestycyjne związane z pracami ziemnymi podejmowanymi w strefie ochrony zabytków archeologicznych. W tym kontekście za niedopuszczalne należy uznać zobowiązanie i nakładanie zadań w drodze uchwały rady gminy w zakresie uzgadniania podejmowanych działań przy zabytku. Ilekroć bowiem ustawodawca chce wprowadzić wymóg uzyskania takiego uzgodnienia wprost o tym stanowi w przepisach ustawy, jak ma to miejsce w powyższym przepisie Prawa budowlanego. Dla przyjętych w zaskarżonej uchwale rozwiązań, kompetencji do ich podjęcia próżno również szukać w ustawie z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, która określa przedmiot, zakres i formy ochrony zabytków oraz opieki nad nimi, zasady tworzenia krajowego programu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami oraz finansowania prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy zabytkach, a także organizację organów ochrony zabytków. W tym kontekście wskazać należy, że w art. 36 w/w ustawy ustawodawca określił w sposób enumeratywny te wszystkie przypadki dla których wymagane jest uzyskanie pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków, co też oznacza, że tylko w sytuacjach tam określonych, występuje obowiązek uzyskania tegoż pozwolenia. Skoro zatem materia ta została w sposób kompletny uregulowana przepisami ustawy, to brak jest możliwości rozszerzenia obowiązku uzyskania pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków w aktach prawa miejscowego. Oczywiście za jedną z form ochrony zabytku uznaje się ustalenie ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, jednakże ochrona taka mu-

si być spójna z regulacją ustawową, a po drugie winna mieć uzasadnienie w przepisach upoważniających do jej podjęcia. Rozszerzenie zatem w niniejszej sprawie wymogu uzgodnienia z organem nadzoru konserwatorskiego, stanowi przekroczenie kompetencji przez organ uchwałodawczy i skutkuje stwierdzeniem nieważności tychże zapisów. Skoro bowiem Rada nie była w świetle obowiązujących przepisów prawa upoważniona do podjęcia tychże regulacji, uchybieniem byłoby pozostawienie w obrocie prawnym postanowień podjętych bez podstawy prawnej. Przedstawione wywody prowadzą do wniosku, że jeżeli kwestie związane ze współdziałaniem organów w administracyjnym procesie budowlanym związanym z zabytkiem zostały kompleksowo uregulowane tak w ustawie – Prawo budowlane, jak i w ustawie o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, to określenie tejże materii w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego w sposób odmienny należy pojmować jako modyfikację materii ustawowej. Regulowanie tych kwestii inaczej niż to uczynił ustawodawca stanowi naruszenie prawa, gdyż działanie to jest sprzeczne z przyjętą zasadą tworzenia aktów prawa miejscowego na podstawie i w granicach prawa. Podkreślenia wymaga również, że powtórzenie regulacji ustawowych lub ich modyfikacja w akcie prawa miejscowego jest niedopuszczalne, gdyż trzeba się liczyć z tym, że powtórzony przepis będzie interpretowany w kontekście uchwały, w której go powtórzono, co może prowadzić do całkowitej lub częściowej zmiany intencji prawodawcy (wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego OZ we Wrocławiu z dnia 14 października 1999 r., sygn. akt II SA/Wr 1179/98). Za powyższym stanowiskiem przemawia również zapis § 118 w związku z § 143 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. Nr 100, poz. 908), który stanowi, że w aktach organów samorządu terytorialnego nie powtarza się przepisów ustawy upoważniającej i przepisów innych aktów normatywnych. Zauważyć również trzeba, że sposób normowania rozwiązań przyjętych w analizowanych przepisach zaskarżonej uchwały budzi istotne problemy interpretacyjne. W § 20 ust. 3 pkt 2 Rada nakazała, aby wszelkie zamierzenia inwestycyjne związane z pracami ziemnymi uzgodnić z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków. W pkt 3 już jednak przyjęła, że „pozwolenie konserwatorskie, o których mowa w pkt 2, należy uzyskać przed wydaniem pozwolenia na budowę, a dla robót nie wymagających pozwolenia na budowę – przed realizacją inwestycji, tj. przed uzyskaniem zaświadczenia potwierdzającego akceptację przyjęcia zgłoszenia wykonywania robót budowlanych”. W taki sposób sformułowane normy prawa miejscowego mogą budzić uzasadnioną wątpliwość, co do tego czy dla wszelkich zamierzeń inwestycyjnych związanych z pracami ziemnymi wymagane jest uzgodnienie, czy też pozwolenie konserwatorskie, co powoduje, że wskazane przepisy stają się nieczytelne. To z kolei pozostawia podmiotom stosującym te regulacje swoisty luz decyzyjny, a biorąc pod uwagę przyjęte w przywołanych powyżej przepisach niedookreślone wyrażenie „prace ziemne” zwiększa niebezpieczeństwo nie tylko podjęcia decyzji arbitralnych w drodze „swobodnego uznania”, a także nieuprawnionego rozszerzenia katalogu prac, dla których wymagane jest pozwolenie wojewódzkiego konserwatora zabytków. Mając powyższe na uwadze Sąd, działając na podstawie przepisów art. 147 § 1 ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi orzekł jak w pkt I sentencji. Klauzula zawarta w pkt. II wyroku wynika z obowiązku zastosowania przepisu art. 152 ww. ustawy. Orzeczenie o kosztach znajduje swoje uzasadnienie w treści art. 200 ww. ustawy.

3396**WYROK NR SYGN. AKT II SA/WR 595/10
WOJEWÓDZKIEGO SĄDU ADMINISTRACYJNEGO WE WROCŁAWIU**

z dnia 28 kwietnia 2011 r.

w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Michałów

Wojewódzki Sąd Administracyjny we Wrocławiu w składzie następującym:

Przewodniczący Sędzia NSA
Sędziowie: Sędzia WSA
Sędzia NSAZygmunt Wiśniewski
Anna Siedlecka (sprawozdawca)
Julia Szczygielska

Protokolant

Marlena Wiktor

po rozpoznaniu w Wydziale II na rozprawie w dniu 21 kwietnia 2011 r.

sprawy ze skargi Wojewody Dolnośląskiego

na uchwałę Rady Miejskiej w Środzie Śląskiej

z dnia 30 czerwca 2010 r. nr XLVII/400/10

w przedmiocie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Michałów

I. stwierdza nieważność § 16 ust. 5 we fragmencie: „w oparciu o uzgodnienie Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków”, § 16 ust. 6, § 17 ust. 7, § 18 ust. 6, § 18 ust. 7 we fragmencie „pod warunkiem uzyskania uzgodnienia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków”, § 19 ust. 4 pkt 1 i 3, § 20 ust. 3 pkt 2, § 21 ust. 3 pkt 2 i 3, § 26 ust. 4, 7 i 9, § 57 ust. 2 pkt 3 zaskarżonej uchwały;

II. stwierdza, że zaskarżona uchwała w części opisanej w punkcie I wyroku nie podlega wykonaniu;

III. zasądza od Gminy Środa Śląska na rzecz Wojewody Dolnośląskiego kwotę 240 zł (dwieście czterdzieści) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego

UZASADNIENIE

Uchwałą z dnia 30 czerwca 2010 r. nr XLVII/400/10, podjętą na podstawie art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717 ze zm.) oraz art. 18 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.), w związku z uchwałą nr VII/75/07 z dnia 25 kwietnia 2007 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, po stwierdzeniu jego zgodności z ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Środa Śląska zatwierdzonego uchwałą Rady Miejskiej w Środzie Śląskiej z dnia 30 września 2008 r. nr XXIII/185/08, Rada Miejska w Środzie Śląskiej uchwaliła miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wsi Michałów. Skargę na powyższą uchwałę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu wniósł Wojewoda Dolnośląski, domagając się stwierdzenia nieważności jej § 26 ust. 4 i 9, § 57 ust. 2 pkt 3 jako podjętych z istotnym naruszeniem art. 15 ust. 2 i art. 27 w związku z art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz zasądzenie kosztów postępowania według norm przepisanych. Uzasadniając skargę organ nadzoru wskazał, że mocą § 26 ust. 4 i 9 zaskarżonej uchwały Rada postanowiła: 4) „Poza wyznaczonymi na rysunku planu liniami rozgraniczającymi, dopuszcza się dodatkowe konieczne poszerzenia pasów drogowych na cele związane z poprawą parametrów techniczno-użytkowych drogi, w szczególności związanych z bezpieczeństwem ruchu, bezpieczeństwem użytkowników terenów przylegających do drogi oraz z ochroną zdrowia ludzi. Poszerzenie pasa drogowego istniejących dróg może się odbywać za zgodą właścicieli gruntów”. 9) „Dopuszcza się odstępianie od wydzielenia ustalonych na rysunku planu dróg wewnętrznych za zgodą właścicieli lub użytkowników, których te działki miały obsługiwać – w takich przypadkach ustala się przeznaczenie terenu planowanej drogi wewnętrznej takie jak przeznaczenie terenów przyległych”. Dodatkowo w § 57 ust. 2 pkt 3 Rada postanowiła: „poza wyznaczonymi na rysunku planu liniami rozgraniczającymi, dopuszcza się dodatkowe konieczne poszerzenie pasa drogowego na cele związane z poprawą parametrów techniczno-użytkowych drogi”. Zdaniem organu nadzoru przytoczone wyżej postanowienia uchwały pozostają w sprzeczności z zasadami sporządzania planu zagospodarowania przestrzennego i naruszają art. 15 ust. 2 pkt 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Jak bowiem wynika z powołanego przepisu w planie miejscowym określa się obowiązkowo przeznaczenie terenów oraz linie rozgraniczające tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania. Z treści ww. art. 15 ust. 2 pkt 1 wynika ponadto, że linie rozgraniczające tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania powinny być ustalone jednoznacznie. Ponadto w art. 16 ww. ustawy ustawodawca zobowiązał ministra właściwego do spraw budownictwa, gospodarki przestrzennej i mieszkaniowej do określenia, w drodze rozporządzenia, wymaganego zakresu projektu planu miejscowego w części tekstowej i graficznej, przy uwzględnieniu w szczególności wymogów dotyczących materiałów planistycznych, skali opracowań kartograficznych, stosowanych oznaczeń, nazewnictwa, standardów oraz sposobu dokumentowania prac planistycznych. W § 7 pkt 7 rozporządzenia z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (Dz. U. Nr 164, poz. 1587) Minister Infrastruktury postanowił, że projekt rysunku planu miejscowego powinien zawierać m.in. linie rozgraniczające tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania oraz ich oznaczenia. Z kolei w § 3 pkt 4 tego rozporządzenia postanowił, że projekt tekstu planu miejscowego powinien zawierać ustalenia, o których mowa w art. 15 ust. 2 i 3 ustawy, czyli m.in. w/w linie rozgraniczające tereny o różnym przeznaczeniu. Wyżej wymienione postanowienia zaskarżonej uchwały wprowadzają możliwość zmiany obowiązującego ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego poprzez zmianę położenia linii rozgraniczających ulice, a także poprzez odstępianie od wydzielenia ustalonych na rysunku planu dróg wewnętrznych. W myśl art. 27 ustawy zmiana studium lub planu miejscowego następuje w takim trybie, w jakim są one uchwalane. Przepis ten wprowadza generalną zasadę, zgodnie z którą miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego zmienia się w takim samym trybie, w jakim został on uchwalony. Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wyraźnie stanowi w jakim trybie przeprowadza się zmianę miejscowego planu i nie daje radzie kompetencji ani możliwości decydowania, czy przeprowadzenie procedury planistycznej jest w danym przypadku konieczne, zasadne i celowe, czy też nie. Za niedozwoloną należy uznać możliwość wprowadzenia zmian położenia linii rozgraniczających ulic, a także odstępianie od wydzielenia ustalonych na rysunku planu dróg wewnętrznych. W piśmie z dnia 17 sierpnia 2010 r. GPA 7322-50/10 Zastępca Burmistrza wyjaśnił, że „zapisy zawarte w planie określają możliwość poszerzenia pasa drogowego. Wynika to z przyjętej zasady możliwości wprowadzenia w ustaleniach planu funkcji

uzupełniających na poszczególnych terenach. W tym konkretnym przypadku jako funkcję uzupełniającą zapisano możliwość poszerzenia pasa drogowego. W ocenie Wojewody regulacja przyjęta w § 26 ust. 4 i 9, § 57 ust. 2 pkt 3 zaskarżonej uchwały nie wprowadza funkcji uzupełniającej dla poszczególnych terenów objętych granicami planu w załącznikach graficznych do planu, gdyż obszar obowiązywania tej funkcji nie został faktycznie określony ani w tekście uchwały ani w załącznikach do niej. Podejmując powyższą regulację Rada upoważniła zarządcę drogi do podejmowania czynności w zakresie poszerzania pasa drogowego, tymczasem w wyroku z dnia 23 czerwca 2008 r. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Krakowie (sygn. akt II SA/Kr 378/08) orzekł, że kreowanie kompetencji administracyjnych nie mieści się w zakresie kompetencji rady gminy, a zwłaszcza w zakresie zasad sporządzania planu miejscowego będącego aktem rangi podstawowej. Procedura uchwalania planu miejscowego – jak wskazał organ nadzoru – jest ściśle wyznaczona przepisami ustawy. Zgodnie z art. 28 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym naruszenie zasad sporządzania studium lub planu miejscowego, istotne naruszenie trybu ich sporządzania, a także naruszenie właściwości organów w tym zakresie, powodują nieważność uchwały rady gminy w całości lub części. Z całą pewnością zmiana położenia linii rozgraniczających ulice stanowi zmianę planu. Rada Miejska w Środzie Śląskiej zaskarżonymi zapisami istotnie naruszyła postanowienia ustawowe obligujące radę do podjęcia procedury planistycznej właściwej dla zmiany miejscowego planu. Tak więc postanowienia § 26 ust. 4 i 9, § 57 ust. 2 pkt 2 zaskarżonej uchwały został podjęte z istotnym naruszeniem art. 27 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Stanowisko organu nadzoru potwierdza również orzeczenie WSA w Kielcach (sygn. akt II SA/Ke 166/09), zgodnie z którym brak jest podstaw do weryfikacji linii rozgraniczającej tereny przyległe do planowanych ulic jak i samych ulic, albowiem wiązałoby się to ściśle ze zmianą przeznaczenia lub zasad zagospodarowania, a to może nastąpić jedynie poprzez zmianę planu miejscowego w trybie i na zasadach określonych ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Podejmując przytoczony wyżej wyrok WSA w Kielcach orzekł o niedopuszczalności korygowania linii rozgraniczających w innym trybie niż poprzez planu. Jak wskazał natomiast Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 10 czerwca 2009 r. (sygn. akt II OSK 1854/08) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego jako akt prawa miejscowego, stanowiący o ograniczeniach w sposobie wykonywania prawa własności, winien stanowić o tym w sposób „czytelny i budzący jak najmniej wątpliwości interpretacyjnych”. Jeżeli tego nie czyni, budząc wątpliwości zasadniczej natury co do przeznaczenia terenu, to rzeczywiście może stanowić zagrożenie dla standardów demokratycznego państwa, powielając wątpliwości na etapie rozstrzygnięć indywidualnych. W konsekwencji taki plan to prosta droga do niekończących się sporów interpretacyjnych. Oczywiście nie chodzi tu o „zwykłe” wątpliwości interpretacyjne pojedynczych norm prawnych, poddające się wykładni, ale takie, które dotyczą kluczowych kwestii jak przeznaczenie terenu. Jeżeli tak to tym bardziej przedmiotowy plan nie może się ostać w obrocie prawnym. W odpowiedzi na skargę Przewodniczący Rady wniósł o jej oddalenie w całości, wskazując że przepisy zawarte w planie określające możliwość poszerzenia pasa drogowego wynikają z przyjętej zasady możliwości wprowadzenia w ustaleniach planu funkcji uzupełniającej na poszczególnych terenach. Poszerzenie nie jest dowolne i nieograniczone, ale dotyczy tylko poszerzenia pasów drogowych na cele związane z poprawą parametrów techniczno-użytkowych drogi w szczególności związanych z bezpieczeństwem ruchu, bezpieczeństwem użytkowników terenów przylegających do drogi oraz z ochroną zdrowia ludzi – w sytuacji braku planów inwestycyjnych i pieniędzy na modernizację dróg, głównie środków na koszty związane z natychmiastowym wykupem terenów ujętych w liniach rozgraniczających dróg publicznych – zapewnia warunki najkorzystniejszych działań modernizacyjnych w dowolnym okresie, przyjętym przez zarządcę drogi, w miarę dostępnych środków. Ponadto poszerzenie pasa drogowego odbywać się może za zgodą właścicieli gruntów, czyli nie ma tutaj naruszenia interesu osób trzecich. Szczególną podstawą prawną do w/w postanowień jest art. 15 ust. 2 pkt 10 ustawy pozwalający na określenie zasad modernizacji i rozbudowy systemów komunikacji. Projekt planu z takimi zapisami przeszedł procedurę określoną w ustawie. Zainteresowani rozwiązaniami planu i regułami w nim zawartymi mogli się zapoznać. Uwag w sprawie możliwego poszerzenia pasa drogowego, w czasie wyłożenia projektu planu do publicznego wglądu nie zgłoszono. Jest to zapis powszechnie akceptowany i zalecany przez zarządców drogi. Wynika m z uzyskanych uzgodnień. Postanowienie dotyczące odstąpienia od wydzielenia drogi wewnętrznej również uwzględnia delegację ustawową do określenia przeznaczenia terenów i zasad ich zagospodarowania. W specyficznej sytuacji realizacji małych zespołów mieszkaniowych – wobec braku jednoznacznych przesłanek do jednoznacznego określenia ich organizacji przestrzennej – zapis jest nieodzowny. Zastosowanie dopuszczenia w ściśle określonych sytuacjach daje możliwość lokalnego dostosowania ustaleń planu do zmieniającej się sytuacji dotyczącej organizacji realizacji zabudowy lub zmieniających się stosunków własnościowych, a tym samym pozwala na tworzenie lepszego i skuteczniejszego planu miejscowego. Wśród wielu dyskusyjnych problemów związanych z opracowaniem i realizacją planów miejscowych występuje zagadnienie elastyczności zapisów. Odpowiedzią na to zagadnienie jest możliwość wprowadzenia w określonych sytuacjach innego przebiegu drogi wewnętrznej. Wobec zmieniających się dynamicznie potrzeb inwestycyjnych, uwarunkowań i okoliczności kształtujących procesy zmiany zagospodarowania i funkcjonowania gospodarki przestrzennej obecnie funkcjonujące prawo powinno służyć realizacji celów społecznych i być pozytywnie wykorzystane do powstania/realizacji skutecznego narzędzia gospodarki przestrzennej, jakim jest plan miejscowy. W ocenie strony przeciwnej zawarte w planie ustalenia realizują zawarte w art. 15 ust. 2 pkt 1 ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym postanowienia. Nie wprowadzają też zmiany w obowiązujących ustaleniach poprzez zmia-

nę ewentualną linii rozgraniczających. Ewentualne przesunięcie linii rozgraniczającej nie będzie bowiem powodowało zmiany przeznaczenia terenu, ale dookreślenie przeznaczenia danego terenu dopuszczając dodatkowe przeznaczenie. Powyższe stanowisko zostało potwierdzone w orzecznictwie WSA we Wrocławiu (sygn. akt: II SA/Wr 126/10, II SA/Wr 70/10, II SA/Wr 129/10). Tym samym zapis przyjęty w planie nie jest sprzeczny z art. 15 ust. 2 ww. ustawy. Ponadto zagadnienie zapisów postanowień planu dotyczy w dużej mierze zagadnień zagospodarowania przestrzennego, do kształtowania których gmina ma prawo w ramach przysługującego jej władztwa planistycznego. W związku z czym wolą ustawodawcy wyrażoną w art. 3 opizp, jak wskazała strona przeciwna, jest przyznanie gminie władztwa planistycznego. Władztwo to jest rozumiane jako uprawnienie gminy do kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej na swoim terenie. Kwestionowanym zapisem gmina nie przekroczyła w ramach przyznanej jej swobody władztwa planistycznego. Wobec specyfiki inwestycyjnej związanej z modernizacją dróg niezbędne jest zastosowanie elastycznych rozwiązań. W przeciwnym razie niezbędna byłaby częsta zmiana planu. Odnosząc się natomiast do problemu ograniczania prawa własności, Przewodniczący stwierdził, że zapisy planu w żaden sposób nie ograniczają wykonywania prawa własności. Jednak w trakcie realizacji planu mogą wystąpić nieprzewidziane dzisiaj okoliczności i potrzeby, których realizacja może być oparta wyłącznie o zasadę współdziałania i konsensu – zasadę, która w coraz większym stopniu zyskuje w naszym społeczeństwie uznanie, jako sprawna i skuteczna metoda realizacji celów poszczególnych stron oraz celu publicznego. Jedynie wobec braku możliwości porozumienia wymagane będzie wówczas wdrożenie kosztownych i skomplikowanych procedur prawnych z ich zawitymi wykładniami. Zapis nie tylko nie ogranicza sposobu wykonywania prawa własności, ale przeciwnie – daje większą swobodę w wykonywaniu prawa własności. Zgodnie ze stanowiskiem NSA wyrażonym w wyroku z dnia 12 października 1990 r. (sygn. akt SA/Lu 663/90, publ. ONSA 1990, Nr 4, poz. 6) orzeczenie o stwierdzeniu nieważności uchwały organu gminy przez organ nadzoru (wojewodę) może być wydane tylko wtedy, gdy uchwała taka pozostaje w wyraźnej sprzeczności z określonym przepisem prawa. Dochodzenie do wniosku, że uchwała organu gminy jest sprzeczna z prawem w drodze zawitej nieraz wykładni określonego przepisu prawnego, a w szczególności, gdy zachodzić może w tym przedmiocie niejednoznaczność poglądów prawnych, może powodować negatywne następstwa społeczne nie zamierzone przez ustawodawcę w postaci ograniczenia samodzielności organów samorządu terytorialnego przez organ nadzoru. Dlatego też orzecznictwo organów nadzoru powinny mieć zawsze nie budzącą wątpliwość podstawę prawną. Na rozprawie w dniu 13 stycznia 2011 r. pełnomocnik Wojewody poparł skargę i wnioski w niej zawarte, jednocześnie rozszerzając żądania skargi poprzez stwierdzenie nieważności § 26 ust. 7 zaskarżonej uchwały. Pełnomocnik podniósł dodatkowe zarzuty i wniósł o stwierdzenie nieważności § 16 ust. 5 we fragmencie „w oparciu o uzgodnienie wojewódzkiego konserwatora zabytków”, § 16 ust. 6, § 17 ust. 7, § 18 ust. 6 i ust. 7 we fragmencie „pod warunkiem uzyskania uzgodnienia wojewódzkiego konserwatora zabytków”, § 19 ust. 4 pkt 1 i pkt 3, § 20 ust. 3 pkt 2, § 21 ust. 3 pkt 2 i 3. W ocenie pełnomocnika ww. postanowienia planu naruszają art. 15 ust. 2 pkt 4 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w związku z art. 7 Konstytucji RP. W wykonaniu zobowiązania Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu z dnia 13 stycznia 2011 r. do złożenia pisma rozszerzającego zarzuty skargi (zgłoszone ustnie na rozprawie w dniu 13 stycznia 2011 r.) pismem z dnia 18 stycznia 2011 r. Wojewoda Dolnośląski wniósł o rozszerzenie zakresu wniesionej skargi i stwierdzenie nieważności zapisów: 1. § 26 ust. 7 zaskarżonej uchwały z powodu istotnego naruszenia art. 15 ust. 2 pkt 1 i art. 27 w związku z art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym; 2. § 16 ust. 5 we fragmencie: „w oparciu o uzgodnienie Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków”, § 16 ust. 6, § 17 ust. 7, § 18 ust. 6 i 7 we fragmencie: „pod warunkiem uzyskania uzgodnienia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków”, § 19 ust. 4 pkt 1 i 3, § 20 ust. 3 pkt 2, § 21 ust. 3 pkt 2 i 3 z powodu istotnego naruszenia art. 15 ust. 2 pkt 4 ww. ustawy w związku z art. 7 Konstytucji RP, a także istotnego naruszenia art. 39 ust. 3 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (t.j.: Dz. U. 2010 r. Nr 243, poz. 1623), art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2003 r. Nr 162, poz. 1568 ze zm.) w związku z § 118 w zw. z § 143 załącznika do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. Nr 100, poz. 908). W uzasadnieniu powyższego pisma organ nadzoru wskazał, że mocą § 26 ust. 7 zaskarżonej uchwały Rada Miejska w Środzie Śląskiej postanowiła, że: „Dopuszcza się, niezależnie od wyznaczonych na rysunku planu, wydzielanie dodatkowych dróg wewnętrznych dla obsługi zespołów budowlanych. Minimalna szerokość pasa terenu pod drogę wewnętrzną powinna wynosić 8 m.”. W ocenie organu nadzoru powyższy zapis uchwały jest obciążony identycznym naruszeniem, bowiem wprowadza możliwość wyznaczenia dodatkowych dróg wewnętrznych, w planie nieprzewidzianych, bez przeprowadzenia postępowania przewidzianego dla zmiany planu. W tej sytuacji zasadne jest rozszerzenie zarzutu skargi o zapis § 26 ust. 7 przedmiotowej uchwały z identyczną argumentacją, jak zawarta w skardze. Ponadto w rozdziale IV zaskarżonej uchwały Rada uregulowała zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej i krajobrazu kulturowego. Zapisami niniejszego rozdziału wyznaczono strefę ochrony konserwatorskiej „A” i „B” oraz strefę obserwacji archeologicznej „OW” i „W”. W ramach ochrony ustalonej w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego w zakresie stref wyznaczonych w granicach oznaczonych na rysunku planu, wprowadzono obowiązek uzyskiwania uzgodnienia wojewódzkiego konserwatora zabytków lub pozwolenia konserwatorskiego dla wszelkich robót budowlanych, konserwatorskich i restauratorskich przy obiektach zabytkowych, ich otoczeniu, a także stanowiskach archeologicznych. W uregulowaniach tych wskazano jednocześnie szczegółowy zakres przedmio-

towy uzgodnienia (czego ma dotyczyć). Innymi słowy, w kwestionowanych przez organ nadzoru zapisach niniejszej uchwały, Rada Miejska w Środzie Śląskiej wprowadziła instytucję współdziałania organów administracji publicznej przed wydaniem decyzji o pozwoleniu na prowadzenie robót budowlanych, rozbiórkę, przy dokonywaniu zgłoszenia wykonywania robót budowlanych, a także przed rozpoczęciem wszelkich innych zamierzeń inwestycyjnych związanych z pracami ziemnymi. W pierwszej kolejności Wojewoda wskazał, że w myśl z art. 7 pkt 4 i art. 19 ust. 3 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2004 r. Nr 94, poz. 959 ze zm.) jedną z form ochrony zabytków są ustalenia ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. W planie ustala się, w zależności od potrzeb, strefy ochrony konserwatorskiej obejmujące obszary, na których obowiązują określone ustaleniami planu ograniczenia, zakazy i nakazy, mające na celu ochronę znajdujących się na tym obszarze zabytków. Kompetencja ta ściśle koresponduje z art. 15 ust. 2 pkt 4 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w myśl którego w planie miejscowym określa się obowiązkowo zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej. Wskazane upoważnienia określają kompetencję do określenia w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego szczególnych zasad, na jakich poszczególne zabytki, zależnie od indywidualnych uwarunkowań, mogą być chronione. Kompetencja ta nie oznacza jednak pełnej dowolności i musi być wykładana przez pryzmat obowiązującego prawa. W świetle art. 7 Konstytucji RP organy władzy publicznej działają w granicach i na podstawie prawa. Oznacza to, że każde działanie organu władzy, w tym także Rady Miejskiej w Środzie Śląskiej, musi mieć oparcie w obowiązującym prawie. Naczelną zasadą prawa administracyjnego jest zakaz domniemania kompetencji. Ponadto podkreślono, że normy kompetencyjne powinny być interpretowane w sposób ścisły, literalny. Jednocześnie zakazuje się dokonywania wykładni rozszerzającej przepisów kompetencyjnych oraz wyprowadzania kompetencji w drodze analogii. W ocenie organu nadzoru wskazane uregulowanie uchwały wykracza poza przyznaną radzie gminy kompetencję do określenia w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej, w tym określenie nakazów i zakazów obowiązujących w strefie ochrony konserwatorskiej wyznaczonej w planie. Powyższe upoważnienie nie obejmuje możliwości umieszczania w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego uregulowań kwestii związanych z koniecznością współdziałania między organami publicznymi poprzez konieczność uzyskania uzgodnienia przed wydaniem pozwolenia na budowę, rozbiórkę lub przy dokonywaniu zgłoszenia wykonywania robót budowlanych, rozbiórkę, przy dokonywaniu zgłoszenia wykonywania robót budowlanych, a także przed rozpoczęciem wszelkich innych zamierzeń inwestycyjnych związanych z pracami ziemnymi. Wszelkie kompetencje i formy działania organów nadzoru konserwatorskiego w zakresie współdziałania z organami administracji architektoniczno-budowlanej i nadzoru budowlanego przy wydawaniu decyzji w zakresie pozwoleń na budowę, rozbiórkę oraz zgłaszaniu wykonywania robót budowlanych zostały już określone przez ustawodawcę. Rada gminy nie ma żadnych kompetencji do modyfikowania zakresu współdziałania organów w postępowaniu administracyjnym przy wydawaniu decyzji administracyjnych. W tym kontekście za niedopuszczalne Wojewoda uznał zobowiązanie i nakładanie zadań w drodze uchwały rady gminy, z jednej strony na organ administracji publicznej w zakresie konieczności uzgadniania czy też wydawania pozwoleń konserwatorskich, w zakresie podejmowanych działań przy zabytku. Ilekroć ustawodawca chce wprowadzić wymóg uzyskania uzgodnienia lub pozwolenia konserwatorskiego wprost o tym stanowi w ustawie. Z drugiej strony brak również podstaw prawnych do nakładania na uczestników procesu budowlanego obowiązku uzyskania uzgodnienia czy też pozwolenia konserwatorskiego związanego z zabytkiem znajdującym się w obszarze strefy ochrony konserwatorskiej oraz strefy ochrony zabytków archeologicznych, w sytuacjach które wykraczają poza zakres przedmiotowy wskazany w ustawie. Wojewoda podkreślił także, że z dniem 5 czerwca 2010 r. uległ zmianie art. 39 ust. 3 Prawa budowlanego, który w aktualnym brzmieniu stanowi, że w stosunku do obiektów budowlanych oraz obszarów niewpisanych do rejestru zabytków, a ujętych w gminnej ewidencji zabytków, pozwolenie na budowę lub rozbiórkę obiektu budowlanego wydaje właściwy organ w uzgodnieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków. W brzmieniu sprzed zmiany zakres uzgodnienia dotyczył obiektów budowlanych oraz obszarów niewpisanych do rejestru zabytków, a objętych ochroną konserwatorską na podstawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Ze wskazanej zmiany Prawa budowlanego wynika, że w chwili obecnej (również w momencie uchwalenia planu) zakres uzgadniania pozwoleń na budowę lub rozbiórkę jest węższy, bo dotyczy jedynie obiektów ujętych w gminnej ewidencji zabytków, a nie objętych ochroną konserwatorską na podstawie planu. Jednocześnie wskazał, że zapisy art. 36 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami wprost wskazują sytuacje, w których niezbędne jest uzyskanie pozwolenia konserwatorskiego. Z niniejszego wynika, że na etapie postępowania o wydanie pozwolenia na budowę (rozbiórkę) właściwy organ administracji architektoniczno-budowlanej może domagać się od inwestora przedstawienia zgody właściwego organu ochrony zabytków tylko co do obiektów objętych nadzorem konserwatorskim w rozumieniu ww. ustawy. Powyższe oznacza, że kompetencje nadzorcze właściwych organów konserwatorskich zostały przez ustawodawcę ograniczone pod względem przedmiotowym. Reasumując, w ocenie organu nadzoru, wszelkie zapisy planu odnoszące się do postępowania administracyjnego w zakresie współdziałania organów, w zależności od sytuacji, można potraktować jako niezgodne z prawem powtórzenie ustawowe lub modyfikację, jeżeli uregulowanie takie wynika wprost z ustawy. Natomiast, jeżeli ustawodawca nie przewidział w ogóle wymogu uzgodnienia organu nadzoru konserwatorskiego, czy wymogu uzyskania pozwolenia konserwatorskiego, a rada gminy

w drodze uchwały taki obowiązek na organ nadzoru konserwatorskiego nałożyła, to jest to przekroczenie kompetencji przez organ stanowiący. W przypadku uregulowań zaskarżonej uchwały, kwestionowanych przez organ nadzoru w niniejszym piśmie, zapisy te zawierają dwojakiego rodzaju naruszenia, tj. stanowią zarówno w części modyfikację art. 39 ust. 3 Prawa budowlanego i art. 36 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, jak również zawierają uregulowania wykraczające poza przyznaną kompetencję do określenia zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej. W zakresie władztwa planistycznego gminy i obowiązku zawarcia w planie postanowień, o których mowa w art. 15 ust. 2 pkt 4 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, nie mieści się kompetencja do regulowania kwestii związanych z postępowaniem administracyjnym dotyczącym prowadzenia robót budowlanych i rozbiórki obiektów budowlanych. Ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami oraz ustawa – Prawo budowlane kompleksowo regulują współdziałanie organów w administracyjnym procesie budowlanym związanym z zabytkiem. Natomiast uzależnienie wydania decyzji administracyjnej od stanowiska (uzgodnienia) innego organu lub nałożenie obowiązku uzyskania pozwolenia konserwatorskiego przed uzyskaniem pozwolenia na budowę, może być oparte jedynie na wyraźnym przepisie prawa rangi ustawowej. Organ nadzoru powołał się przy tym na orzecznictwo, w którym wielokrotnie wskazywało się, że powtórzenia i modyfikacje jako wysoce dezinformujące stanowią istotne naruszenie prawa (wyrok NSA z dnia 16 czerwca 1992 r., sygn. akt ONSA 1993/2/44; wyrok NSA z dnia 14 października 1999 r., sygn. akt OSS 2000/1/17; wyrok NSA z dnia 6 czerwca 1996 r., sygn. akt SA/Wr 2761/95, nie opubl.). W takim kontekście zjawisko powtarzania i modyfikacji w aktach prawnych przepisów zawartych w aktach hierarchicznie wyższych należy uznać za niedopuszczalne. Ze stanowiskiem takim koresponduje § 118 w zw. z § 143 zasad techniki prawodawczej, zgodnie z którym w aktach organów samorządu terytorialnego nie powtarza się przepisów ustawy upoważniającej i przepisów innych aktów normatywnych. Powtarzanie regulacji ustawowych bądź ich modyfikacja i uzupełnienie przez przepisy uchwały może bowiem prowadzić do odmiennej czy sprzecznej z intencjami ustawodawcy interpretacji. Trzeba bowiem liczyć się z tym, że powtórzony czy zmodyfikowany przepis będzie interpretowany w kontekście uchwały, w której go zamieszczono, co może prowadzić do całkowitej lub częściowej zmiany intencji prawodawcy. I tak jest w tym przypadku. Odnosząc się do powyższego pisma Przewodniczący Rady w piśmie z dnia 24 lutego 2011 r. wniósł o oddalenie skargi Wojewody w pkt 1, zaś pkt 2 skargi uznał za zasadny. W odniesieniu do pkt 1 strona przeciwna wskazała, że zapisy zawarte w planie określają możliwość wydzielenia dodatkowych dróg wewnętrznych. Zapis ten jest nieodczowny wobec specyfiki inwestycyjnej dotyczącej terenów wiejskich jak i dotychczasowych wieloletnich doświadczeń związanych z realizacją, prowadzeniem oraz doświadczeń związanych z praktyczną koordynacją procesu budowlanego. Wynika też z uprawianej i z powodzeniem stosowanej wiedzy i nauki, zdefiniowanej w tradycji europejskiej jako urbanistyka. Ponadto zauważono, że zagadnienie zapisów postanowień planu dotyczy w dużej mierze zagadnień zagospodarowania przestrzennego, do kształtowania których gmina ma prawo w ramach przysługującego jej władztwa planistycznego. W związku z czym wolą ustawodawcy wyrażoną w art. 3 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym jest przyznanie gminie władztwa planistycznego. Władztwo to rozumiane jest jako uprawnienie gminy do kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej na swoim terenie. Kwestionowanym zapisem gmina nie przekroczyła w ramach przyznanej jej swobody władztwa planistycznego. Dodatkowo wyjaśniono, że zapis w uchwale wynika z przyjętej zasady możliwości wprowadzenia w ustaleniach planu przeznaczenia uzupełniającego na poszczególnych terenach. Przeznaczeniem tym jest infrastruktura drogowa zdefiniowana w § 3 uchwały. Zapis dotyczący wydzielenia drogi wewnętrznej również uwzględnia delegację ustawową do określenia przeznaczenia terenów i zasad ich zagospodarowania (art. 15 ust. 2 pkt 1, 9 i 10 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym). W specyficznej sytuacji realizacji małych zespołów mieszkaniowych – wobec braku jednoznacznych przesłanek do jednoznacznego określenia ich organizacji przestrzennej – zapis jest nieodczowny. Zastosowanie tego dopuszczenia daje możliwość lokalnego wykorzystywania ustaleń planu do zmieniającej się sytuacji dotyczącej organizacji przestrzennej, sposobu realizacji zabudowy lub zmieniających się stosunków własnościowych, a tym samym pozwala na tworzenie lepszego i skuteczniejszego planu miejscowego. Wśród wielu dyskusyjnych problemów związanych z opracowaniem i realizacją planów miejscowych występuje zagadnienie elastyczności zapisów. Odpowiedzią na to zagadnienie jest możliwość wprowadzenia drogi, której ewentualna potrzeba realizacji może wynikać z konkretnego sposobu zagospodarowania, którego kształtu w dniu opracowania planu nie można przewidzieć. Ponadto – jak wskazała strona przeciwna – w ramach prac planistycznych podjęta została próba ścisłego zdefiniowania kompozycji przestrzennej poszczególnych terenów w obszarze planu, w tym jednoznacznego wydzielenia liniami rozgraniczającymi dróg wewnętrznych. Próby te spotkały się z oporem zainteresowanych właścicieli i przyszłych inwestorów. Przede wszystkim zainteresowane osoby nie wyraziły zgody na ścisłe zdefiniowanie formy przyszłego zagospodarowania swoich terenów wobec braku poglądu na przyszłe ich potrzeby, perspektywy inwestycyjne i terminy ich realizacji. Powszechne było żądanie pozostawienia niezbędnej swobody w zagospodarowaniu do czasu określenia przez zainteresowanych, w zależności od indywidualnych perspektyw życiowych, konkretnych swoich potrzeb. W następstwie czego – w konsultacjach z projektantem – uznano za celowe wprowadzenia rozwiązań przestrzennych, jak w uchwalonym planie, dających możliwość zdefiniowania zagospodarowania poszczególnych terenów na etapie ich realizacji. Realizacja zabudowy zgodnie z postanowieniami planu nie wiąże się z bezwzględną koniecznością wydzielenia i budowy dróg, o których mowa w § 27. Wydzielenie i budowa drogi będzie konieczna w przypadku re-

alizacji zabudowy uzupełniającej lub koloni mieszkalnej (realizowanej nie tylko w formach zorganizowanych) w obszarze obejmującym dotychczas jedną lub dwie działki w ramach wyznaczonego liniami rozgraniczającymi pojedynczego terenu, dla którego ustalenia planu nie wprowadzają żadnych ograniczeń co do ilości możliwych do wydzielienia działek jak i ilości budynków składających się na przyszły zespół budowlany. Charakterystycznym innym przykładem zapisów o drogach wewnętrznych są wyznaczane powszechnie w planach tereny stref aktywności gospodarczej (nierzadko w obszarze powyżej kilkudziesięciu ha, a nawet kilkuset ha), gdzie wobec braku podstaw do jakiegokolwiek limitowania powierzchni poszczególnych inwestycji (dopiero konkretny inwestor jest w stanie określić swoje wymagania), ustalenia planu muszą gwarantować budowę systemu dróg wewnętrznych zgodnie z dynamicznie zmieniającą się sytuacją inwestycyjną i nieustającym programowaniem poszczególnych przedsięwzięć. Nie można też sobie wyobrazić funkcjonowania zespołu budowlanego zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej bez drogi wewnętrznej, której lokalizację może wyznaczać projekt budowlany. Wydzielenie działek budowlanych w okolicznościach, o których mowa wyżej, nierozzerwalnie związana jest i będzie z wydzieleniem dróg wewnętrznych – trudnych do przewidzenia na etapie sporządzenia planu miejscowego. Wynika to z art. 5 ust. 1 i art. 6 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane oraz z art. 93 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 ze zm.). Natomiast określenie parametru szerokości drogi wewnętrznej, wobec możliwości zbyt wąskiego jej wydzielenia, jest nieodzwonne. Bowiem w pasach drogowych będą prowadzone niezbędne przewody infrastruktury technicznej, niezależnie od jezdni, których szerokość należy dostosować do wymogów technicznych. Zapis nie tylko nie ogranicza sposobu wykonywania prawa własności, ale przeciwnie, daje większą swobodę w wykonywaniu prawa własności. Wobec zmieniających się dynamicznie potrzeb inwestycyjnych, uwarunkowań i okoliczności kształtujących procesy zmiany zagospodarowania i funkcjonowania gospodarki przestrzennej, skonstruowane zapisy planu oparto o funkcjonujące prawo i wieloletnie doświadczenia, jak i zapisy sprawdzone w niezliczonej ilości planów. Zapisy te powinny przyczynić się do powstania skutecznego narzędzia gospodarki przestrzennej, również z uwagi na uspołeczniony charakter ich powstawania. Plan ten powinien przyczynić się do realizacji celów społecznych i być wykorzystany do budowy pozytywnego stanu zagospodarowania gminy i jej rozwoju. W odniesieniu do pkt 2 skargi strona przeciwna wyjaśniła, że zaskarżone w skardze zapisy projektu planu wynikały z wniosków składanych przez Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków, które wpłynęły po zawiadomieniu Burmistrza Środy Śląskiej właściwych instytucji i organów o podjęciu uchwały o przystąpieniu do sporządzenia planu. Wnioski te jednoznacznie wskazywały na wymagany przez wnioskodawcę sposób zapisu ustaleń planu. Dodatkowo w czasie prowadzonych z przedstawicielem Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków konsultacji co do merytorycznego zakresu ustaleń planu i sposobu formułowania dla nich zapisów, potwierdzono wymóg stosowania zapisów formułowanych na etapie składanych wniosków do planu. Problem współpracy z WUOZ w zakresie nakazanych zapisów zawsze stanowił pole konfliktu. Jednak w związku z długotrwałym procesem rozwiązywania tego typu sporów władze gminy przychyliły się do utrzymania zapisów stanowiących powtórzenie przepisów prawa. Zagadnienie formułowania zapisów w zakresie zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz uzgodnień z WUOZ było też przedmiotem konsultacji środowiska urbanistów z Dolnośląskim Urzędem Wojewódzkim. Jednocześnie zauważyła, że zagadnienia ochrony zabytków w realnym procesie budowlanym nie funkcjonują właściwie – niezależnie od stanu świadomości w tym zakresie poszczególnych uczestników procesu budowlanego i jego nadzorców. Ograniczony też jest wpływ właściwych organów na egzekwowanie zapisów ustawowych (często poprzez akceptowanie naruszeń i wykroczeń wynikających z nieświadomości i wiedzy inwestora). Stąd dla służb konserwatorskich zapisy planu miejscowego stanowią często jedyną okazję zaprezentowania wymogów i zasad postępowania w sprawie ochrony zabytków. Według tych służb jest też jedyną okazją do kształtowania świadomości społeczeństwa i administracji. Wojewódzki Sąd Administracyjny zważył, co następuje: Przewidziana w art. 93 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.) skarga do sądu administracyjnego przysługuje organowi nadzoru, który przed upływem 30 dni od daty doręczenia mu uchwały organu gminy nie skorzystał ze środka nadzoru określonego w art. 91 w/w ustawy, tj. nie stwierdził nieważności tej uchwały we własnym zakresie. Po upływie powyższego terminu organ nadzoru chcąc spowodować wyeliminowanie z obrotu prawnego wadliwej w jego ocenie uchwały musi ją zaskarżyć do sądu administracyjnego. Sąd administracyjny po rozpatrzeniu skargi na uchwałę gminy w razie jej uwzględnienia orzeka stosownie do art. 147 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 153, poz. 1270 ze zm.), o nieważności uchwały, bądź stwierdza, że została wydana z naruszeniem prawa. W razie zaś nieuwzględnienia skargi sąd skargę oddala (art. 151 ww. ustawy). Wskazać należy, że przepis art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. Nr 13, poz. 74 z 1996 r. ze zm.) stanowi, że uchwała organu gminy jest nieważna, gdy jest sprzeczna z prawem. Ustawa o samorządzie gminnym wyróżnia dwie kategorie wad uchwał organów gminy: istotne naruszenie prawa oraz nieistotne naruszenie prawa. W art. 91 ust. 4 stanowi, że w przypadku nieistotnego naruszenia prawa organ nadzoru nie stwierdza nieważności uchwały, ograniczając się do wskazania, że uchwałę wydano z naruszeniem prawa. Nie wylicza rodzaju wad uchwał, które należą do istotnego naruszenia prawa. W art. 91 ust. 5 wskazuje jednak, że należy odpowiednio stosować przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego. Zgodnie z utrwalonym już w tym względzie orzecznictwem Naczelnego Sądu Administracyjnego przy ustalaniu zakresu pojęcia „istotnego naruszenia prawa” należałoby oprzeć się na rozwiązaniach przyjętych w kodeksie postępowania admini-

stracyjnego. W orzecznictwie tym przyjęto, że „istotne naruszenie prawa”, powodujące nieważność uchwały organu gminy, czy też rozstrzygnięcia nadzorczego nie pokrywa się z przesłankami nieważności decyzji w rozumieniu art. 156 k.p.a. (por. wyrok NSA z dnia 18.09.1990 r., sygn. SA/Wr 849/90, OSNA 1990 r., nr 4, poz. 2 wyrok NSA z dnia 26.03.1991 r., sygn. SA/Wr 81/91, Wspólnota 1991/26/14, wyrok NSA z dnia 16.11.2000 r. sygn. II SA/Wr 157/99, nie publ.). Z poglądem tym należy się zgodzić, uwzględniając jednak, że w oparciu o konstrukcję wad powodujących nieważność oraz wzruszalność decyzji administracyjnych można wskazać rodzaje naruszeń przepisów prawa, które trzeba zaliczyć do istotnych naruszeń prawa skutkujących nieważnością uchwały organu gminy, czy rozstrzygnięcia nadzorczego. Do nich należy zaliczyć: naruszenie przepisów wyznaczających kompetencje do podejmowania tych aktów, podstawy prawnej ich podejmowania, przepisów prawa ustrojowego, przepisów regulujących procedurę podejmowania tych aktów. Odwołać się tu należy do stanowiska prezentowanego przez B. Adamiak w artykule „Wyroki Naczelnego Sądu Administracyjnego w sprawach z zakresu samorządu terytorialnego” (publ. w Samorządzie Terytorialnym 1997/4/23). Podobne stanowisko zajmuje Z. Kmiecik w publikacji „Ustawowe założenia systemu nadzoru nad działalnością komunalną”, zamieszczonej w Samorządzie Terytorialnym 1994/6/13, wyrażając pogląd, że „orzeczenie o nieważności uchwały /organu gminy/ zapada w razie ustalenia, że jest ona dotknięta wadą kwalifikowaną, polegającą na tego rodzaju sprzeczności uchwały z prawem, która jest „czymś więcej” niż tylko nieistotnym naruszeniem prawa. W niniejszej sprawie przedmiotem oceny Sądu jest uchwała Rady Miejskiej w Środzie Śląskiej z dnia 30 czerwca 2010 r. nr XLVII/400/10 w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Michałów, podjętą na podstawie art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717 ze zm.) oraz art. 18 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.), w związku z uchwałą nr VII/75/07 z dnia 25 kwietnia 2007 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, po stwierdzeniu jego zgodności z ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Środa Śląska zatwierdzonego uchwałą Rady Miejskiej w Środzie Śląskiej z dnia 30 września 2008 r. nr XXIII/185/08. Uchwała w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest wyrazem tzw. władztwa planistycznego, które posiada gmina. Może ona samodzielnie decydować o sposobie zagospodarowania terenu, wprowadzając do planu miejscowego zagospodarowania przestrzennego bądź to precyzyjne zapisy bądź też postanowienia ogólne dla poszczególnych terenów. Wszelkie jednak czynności gminy, także o charakterze publicznoprawnym, muszą odznaczać się legalnością, gdyż gmina jest obowiązana działać zgodnie z prawem. Zgodnie z treścią art. 28 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717 ze zm.), zwanej dalej „u.p.z.p.”, podstawę do stwierdzenia nieważności uchwały rady gminy w całości lub w części stanowi naruszenie zasad sporządzania planu miejscowego, istotne naruszenie trybu jego sporządzania, a także naruszenie właściwości organów w tym zakresie. Wskazanie w powyższym przepisie podstaw nieważności uchwały w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego prowadzi do wniosku, że przepis ten stanowi lex specialis wobec art. 91 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, zgodnie z którym uchwała lub zarządzenie organu gminy sprzeczne z prawem są nieważne. Oznacza to, że rozstrzygnięcia nadzorcze wojewody albo orzeczenia sądu administracyjnego stwierdzające nieważność uchwał w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego są wydawane w przypadku zajścia co najmniej jednej z podstaw nieważności wymienionych w art. 28 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Zatem pozostałe naruszenia prawa (niewymienione w powołanym wyżej przepisie) należałoby traktować jako nieistotne, a więc nie będące przyczyną nieważności uchwały (por.: T. Bąkowski: Komentarz do art. 28 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. 03.80.717), w: T. Bąkowski, Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Komentarz, Zakamycze, 2004). Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego jest aktem prawa miejscowego (art. 14 ust. 8 u.p.z.p.) uchwalanym przez organ stanowiący gminy, tj. radę gminy. Zasady sporządzania planu miejscowego rozumiane są jako wartości i merytoryczne wymogi kształtowania polityki przestrzennej przez uprawnione organy dotyczące m.in. zawartych w akcie planistycznym ustaleń. W przypadku naruszenia zasad sporządzania planu ustawodawca nie wymaga, aby przedmiotowe naruszenie miało charakter istotny, co oznacza, że każde naruszenie zasad sporządzania planu miejscowego skutkować będzie stwierdzeniem nieważności uchwały rady gminy w całości lub w części (zob.: Z. Niewiadomski (red.): Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Komentarz, Warszawa 2004, s. 253–254). Z tych samych względów każde naruszenie właściwości organów w zakresie sporządzania planu miejscowego skutkować będzie stwierdzeniem nieważności uchwały rady gminy w całości lub w części. Powyższe wskazuje, że dla wyeliminowania z obrotu prawnego uchwały organu jednostki samorządu terytorialnego niezbędnym jest wykazanie naruszenia prawa o charakterze kwalifikowanym. Analiza zaś uchwały będącej przedmiotem skargi w niniejszej sprawie pozwala na stwierdzenie, że z takim właśnie naruszeniem prawa mamy do czynienia. W pierwszej kolejności należy podzielić stanowisko Wojewody Dolnośląskiego, że zaskarżona uchwała w sposób rażący narusza przepis art. 15 ust. 2 pkt 1 i art. 27 w związku z art. 28 ust. 1 u.p.z.p. Stąd koniecznym stało się stwierdzenie nieważności § 26 ust. 4, ust. 7 i ust. 9, § 57 ust. 2 pkt 3 zaskarżonej uchwały. Paragraf 26 ust. 4, ust. 7 i ust. 9 zaskarżonej uchwały stanowi: 4. Poza wyznaczonymi na rysunku planu liniami rozgraniczającymi, dopuszcza się dodatkowe konieczne poszerzenia pasów drogowych na cele związane z poprawą parametrów techniczno-użytkowych drogi, w szczególności związanych z bezpieczeństwem ruchu, bezpieczeństwem użytkowników terenów

przylegających do drogi oraz z ochroną zdrowia ludzi. 7. Dopuszcza się, niezależnie od wyznaczonych na rysunku planu, wydzielanie dodatkowych dróg wewnętrznych dla obsługi zespołów budowlanych. Minimalna szerokość pasa terenu pod drogę wewnętrzną powinna wynosić 8m. 9. Dopuszcza się odstąpienie od wydzielenia ustalonych na rysunku planu dróg wewnętrznych za zgodą właścicieli lub użytkowników, których te działki miały obsługiwać – w takich przypadkach ustala się przeznaczenie terenu planowanej drogi wewnętrznej takie jak przeznaczenie terenów przyległych. Paragraf 57 ust. 2 pkt 3 brzmi natomiast: poza wyznaczonymi na rysunku planu liniami rozgraniczającymi, dopuszcza się dodatkowe konieczne poszerzenie pasa drogowego na cele związane z poprawą parametrów techniczno-użytkowych ulicy. Umieszczając powyższe zapisy w zaskarżonej uchwale Rada w istocie nie wyznaczyła jakichkolwiek linii rozgraniczających, co jest sprzeczne z zasadami sporządzania planu zagospodarowania przestrzennego, tj. z art. 15 ust. 2 pkt 1 u.p.z.p., który stanowi, że w planie miejscowym określa się obowiązkowo przeznaczenie terenów oraz linie rozgraniczające tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania. Istotne jest przy tym, że linie rozgraniczające tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania powinny być ustalone jednoznacznie. Ponadto na podstawie art. 16 u.p.z.p. Minister Infrastruktury wydał rozporządzenie z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (Dz. U. Nr 164, poz. 1587), zwanego dalej „rozporządzeniem”, którego § 7 pkt 7 stanowi, że projekt rysunku planu miejscowego powinien zawierać m.in. linie rozgraniczające tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania oraz ich oznaczenia. Z kolei w § 3 pkt 4 rozporządzenia zapisano, że projekt tekstu planu miejscowego powinien zawierać ustalenia, o których mowa w art. 15 ust. 2 i 3 ustawy, czyli m.in. linie rozgraniczające tereny o różnym przeznaczeniu. Powyższe zapisy zaskarżonej uchwały wprowadzają możliwość zmiany obowiązującego ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego poprzez zmianę położenia linii rozgraniczających ulice, a także poprzez odstąpienie od wydzielenia ustalonych na rysunku planu dróg wewnętrznych. W myśl zaś art. 27 u.p.z.p. zmiana studium lub planu miejscowego następuje w takim trybie, w jakim są one uchwalane. Przepis ten wprowadza generalną zasadę, zgodnie z którą miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego zmienia się w takim samym trybie, w jakim został uchwalony plan. Procedura uchwalania i zmiany planu miejscowego jest zatem ściśle wyznaczona przepisami u.p.z.p. Zgodnie natomiast z art. 28 ust. 1 u.p.z.p. naruszenie zasad sporządzania studium lub planu miejscowego, istotne naruszenie trybu ich sporządzania, a także naruszenie właściwości organów w tym zakresie, powodują nieważność uchwały rady gminy w całości lub części. Za takie należy uznać niesprecyzowanie linii rozgraniczających ulice, co w konsekwencji może doprowadzić do obejścia procedury przewidzianej do zmiany planu. Jak wskazuje się w orzecznictwie sądowoadministracyjnym brak jest podstaw do weryfikacji linii rozgraniczającej tereny przyległe do planowanych ulic jak i samych ulic, albowiem wiązałoby się to ściśle ze zmianą przeznaczenia lub zasad zagospodarowania, a to może nastąpić jedynie poprzez zmianę planu miejscowego w trybie i na zasadach określonych ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (zob. wyrok WSA w Kielcach (sygn. akt IISA/Ke 166/09). Z powyższego wynika zatem, że niedopuszczalne jest korygowanie linii rozgraniczających w innym trybie niż poprzez zmianę planu, określonym w art. 28 u.p.z.p. Na akceptację zasługują także zarzuty zawarte w piśmie z dnia 18 stycznia 2011 r., tj. istotnego naruszenia art. 15 ust. 2 pkt 4 u.p.z.p. w związku z art. 7 Konstytucji RP, a także istotnego naruszenia art. 39 ust. 3 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (t.j.: Dz. U. 2010 r. Nr 243, poz. 1623), art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2003 r. Nr 162, poz. 1568 ze zm.) w związku z § 118 w zw. z § 143 załącznika do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. Nr 100, poz. 908) poprzez umieszczenie w § 16 ust. 5 fragmentu: „w oparciu o uzgodnienie Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków”, § 16 ust. 6, § 17 ust. 7, § 18 ust. 6 i ust. 7 we fragmencie: „pod warunkiem uzyskania uzgodnienia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków”, § 19 ust. 4 pkt 1 i 3, § 20 ust. 3 pkt 2, § 21 ust. 3 pkt 2 i 3 zaskarżonej uchwały. Oceniając legalność przytoczonych wyżej zapisów zaskarżonej uchwały, Sąd miał na uwadze, że w stanowieniu aktów prawa miejscowego organy samorządu terytorialnego związane są ramami stworzonymi przez ustawy. Akty powyższe są aktami o charakterze podstawowym, a zatem są stanowione na podstawie upoważnień ustawowych, nie mogą zatem wykraczać poza jakiekolwiek unormowania ustawowe, czynić wyjątków od ogólnie przyjętych rozwiązań ustawowych, a także powtarzać kwestii uregulowanych w aktach prawnych hierarchicznie wyższych. W doktrynie występuje przekonanie, że prawo miejscowe ma charakter wyłącznie wykonawczy w stosunku do ustaw. W Konstytucji RP próżno bowiem szukać delegacji prawotwórczych dla organów samorządowych. A zatem trafna jest teza, że samorząd terytorialny nie posiada pozycji autonomicznej, lecz jest jedynie formą zdecentralizowanej administracji (por. W. Kisiel, *Ustrój samorządu terytorialnego w Polsce*, Warszawa 2003, s. 84). Decentralizacja procesu tworzenia przepisów wykonawczych do ustaw, w postaci prawa miejscowego, zakłada co prawda zróżnicowanie ich treści, ale to zróżnicowanie może sięgnąć do granic wyznaczonych przez prawo (por. D. Dąbek, *Prawo miejscowe*, Warszawa 2007, s. 259). Pomiędzy aktem prawa miejscowego, a aktem prawnym hierarchicznie wyższym powinna istnieć podwójna więź: formalna i materialna. Z pierwszą mamy do czynienia wówczas, gdy występuje postanowienie w akcie prawnym, o charakterze ustawowym, upoważniające do normatywizacji danej kwestii w drodze aktu prawa miejscowego. Natomiast więź materialna to więź treściowa. Istniejąca wtedy, gdy akt podjęty przez organ samorządu terytorialnego będzie swoistym dopełnieniem materii ustawy, a co z tym związane będzie w swej treści zgodny z treścią aktu, z upoważnienia którego został wydany (por. D. Dąbek, *Prawo...*

op.cit., s. 95). Wyjaśnić nadto należy, że w stanowieniu prawa miejscowego prawodawca lokalny będący organem władzy publicznej musi przestrzegać zasad podstawowych w demokratycznym państwie prawnym, to jest zasad praworządności i legalności. Tylko w takim przypadku system prawa będzie spójny, a więc będzie można mówić o jego jedności (por. D. Dąbek, Prawo... op.cit. s. 259). Wprowadzając analizowane obecnie regulacje § 16 ust. 5, § 16 ust. 6, § 17 ust. 7, § 18 ust. 6 i 7, § 19 ust. 4 pkt 1 i 3, § 20 ust. 3 pkt 2, § 21 ust. 3 pkt 2 i 3 zaskarżonej uchwały Rada zobligowana więc była działać w zakresie przyznanych jej ustawowo kompetencji wynikających z przepisów u.p.z.p.. Przepis art. 1 ust. 2 pkt 4 u.p.z.p. nakazuje w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym uwzględniać wymagania ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej. Zgodnie z art. 15 ust. 2 pkt 4 u.p.z.p. w planie miejscowym określa się zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej. Stosownie jednak do § 4 pkt 4 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (Dz. U. Nr 164, poz. 1587), wydanego na podstawie delegacji ustawowej zawartej w art. 16 ust. 2 u.p.z.p., ustalenia dotyczące zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej powinny zawierać określenie obiektów i terenów chronionych ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, w tym określenie nakazów, zakazów, dopuszczeń i ograniczeń w zagospodarowaniu terenów. W zaskarżonej uchwale Rada w rozdziale IV uregulowała zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej i krajobrazu kulturowego. Zapisami tego rozdziału wyznaczono strefę ochrony konserwatorskiej „A” i „B” oraz strefę obserwacji archeologicznej „OW” i „W”. Paragraf 16 ust. 5 zaskarżonej uchwały stanowi: Wszelkie roboty budowlane oraz konserwatorskie i restauratorskie przy zabytkach (objętych ochroną postanowieniami planu), jak i w ich otoczeniu (w granicach działki, na której są zlokalizowane), prowadzić zgodnie z przepisami odrębnymi oraz ustaleniami planu, w oparciu o uzgodnienie Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. W § 16 ust. 6 wskazano natomiast zakres uzgodnienia z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków, tj. 1) ukształtowania bryły i dachu budynku oraz zastosowanych materiałów budowlanych; 2) kompozycji i wystroju elewacji; 3) ukształtowania detalu architektonicznego, stolarki okiennej i drzwiowej oraz zastosowanych materiałów budowlanych; 4) kolorystyki; 5) ukształtowania nośnika reklam i oświetlenia oraz małej architektury; 6) ukształtowania i lokalizacji obiektów infrastruktury technicznej na działce; 7) ukształtowania działki w zakresie sposobu skomponowania terenów utwardzonych i zastosowanych materiałów do realizacji nawierzchni; 8) lokalizacji konstrukcji wsporczych i anten oraz innych instalacji technicznych na zewnątrz budynku. Również w § 17 ust. 7 zapisano, że: Wszelkie roboty budowlane oraz konserwatorskie i restauratorskie przy zabytkach oraz w ich otoczeniu, wymagają uzgodnienia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Uzgodnienie winno dotyczyć: 1) elementów architektonicznego ukształtowania obiektów zabytkowych, wymienionych w § 16; 2) lokalizacji nowych budynków; 3) gabarytów, ukształtowania bryły, formy i geometrii dachu oraz rodzaju pokrycia dachu nowych budynków jak i budynków niezabytkowych, poddanych przebudowie, rozbudowie i nadbudowie; 4) rozwiązań materiałowych nowych budynków jak i budynków niezabytkowych, poddanych przebudowie, rozbudowie i nadbudowie; 5) zmian w zagospodarowaniu terenu parku, w tym nowych nasadzeń, wycinek drzew i konserwacji zieleni; 6) sposobu skomponowania i odbudowy parku; 7) lokalizacji i ukształtowania elementów małej architektury i nośników reklam oraz ogrodzeń; 8) przebiegu i ukształtowania nawierzchni dróg; 9) lokalizacji i ukształtowania obiektów infrastruktury technicznej; 10) zmian dokonywanych w podziałach geodezyjnych; 11) wszelkich robót ziemnych. Według § 18 ust. 6 zaskarżonej uchwały: W strefie ochrony krajobrazu kulturowego /w strefie ochrony konserwatorskiej ustala się obowiązek uzgodnienia z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków: 1) robót budowlanych oraz konserwatorskich i restauratorskich, dotyczących elementów architektonicznego ukształtowania obiektów zabytkowych, o których mowa w § 16; 2) gabarytów, ukształtowania bryły, formy i geometrii dachu oraz rodzaju pokrycia dachu nowych budynków jak i budynków niezabytkowych, poddanych przebudowie, rozbudowie i nadbudowie; 3) kompozycji i wystroju elewacji; 4) rozwiązań materiałowych nowych budynków jak i budynków niezabytkowych, poddanych przebudowie, rozbudowie i nadbudowie; 5) wycinek i konserwacji zieleni w zespołach parkowych / zieleni urządzonej oraz drzew; 6) lokalizacji i ukształtowania elementów małej architektury i nośników reklam oraz ogrodzeń w przestrzeni publicznej; 7) ukształtowania i rodzaju nawierzchni w obszarze przestrzeni publicznej; 8) lokalizacji i ukształtowania obiektów infrastruktury technicznej; 9) robót ziemnych, zgodnie z ustaleniami § 19, § 20, § 21. Paragraf 18 ust. 7 stanowi zaś: Dopuszcza się odmienny, od ustalonego w § 16, § 17, § 18 zakres ochrony elementów wskazanych w planie do ochrony, pod warunkiem uzyskania uzgodnienia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. W § 19 ust. 4 ustalono warunki i zasady ochrony stanowisk archeologicznych oraz ich bezpośredniego sąsiedztwa: 1) wszelkie zamierzenia inwestycyjne, w tym projektowanie zmiany zagospodarowania terenu, jak i wszelkie roboty budowlane oraz podziały geodezyjne, należy uzgodnić z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków; 2) ratownicze badania archeologiczne należy przeprowadzić na podstawie pisemnego pozwolenia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. W § 21 ust. 3 ustalono natomiast warunki i zasady ochrony obiektów archeologicznych terenów objętych strefą: 2) wszelkie zamierzenia inwestycyjne związane z pracami ziemnymi należy uzgodnić z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków co do konieczności ich prowadzenia pod nadzorem archeologicznym i za pozwoleniem Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków; 3) pozwolenie konserwatorskie, o których mowa w pkt 2, należy uzyskać przed wydaniem pozwolenia na budowę, a dla robót nie wymagających pozwolenia na budowę – przed realizacją inwestycji, tj. przed uzyskaniem zaświadczenia potwierdzającego akceptację przyjęcia zgłoszenia wykonywania

robót budowlanych. Ponadto w § 20 ust. 3 pkt 2 ustalono: wszelkie prace należy uzgodnić z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków oraz prowadzić za pozwoleniem na prace archeologiczne i wykopaliskowe. Należy w tym miejscu wskazać na przepis art. 7 pkt 4 i art. 19 ust. 3 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2004 r. Nr 94, poz. 959 ze zm.), zgodnie z którym jedną z form ochrony zabytków są ustalenia ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. W planie ustala się, w zależności od potrzeb, strefy ochrony konserwatorskiej obejmujące obszary, na których obowiązują określone ustaleniami planu ograniczenia, zakazy i nakazy, mające na celu ochronę znajdujących się na tym obszarze zabytków. W myśl zaś art. 15 ust. 2 pkt 4 u.p.z.p. w planie miejscowym określa się obowiązkowo zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej. Z powyższych przepisów wynika zakres kompetencji rady gminy do określenia w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego szczególnych zasad ochrony zabytków. Kompetencja ta jednak nie oznacza pełnej dowolności i musi być wykładana przez pryzmat obowiązującego prawa. W świetle art. 7 Konstytucji RP organy władzy publicznej działają w granicach i na podstawie prawa. Oznacza to, że każde działanie organu władzy musi mieć oparcie w obowiązującym prawie, zaś normy kompetencyjne powinny być interpretowane w sposób ścisły, literalny. Jednocześnie niedopuszczalne jest dokonywanie wykładni rozszerzającej przepisów kompetencyjnych oraz wyprowadzania kompetencji w drodze analogii. Zdaniem Sądu powyższe zapisy zaskarżonej uchwały wykraczają poza przyznaną radzie gminy kompetencję do określenia w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej, w tym określenie nakazów i zakazów obowiązujących w strefie ochrony konserwatorskiej wyznaczonej w planie. W świetle przywołanych regulacji ustawowych oraz przepisu wykonawczego, jeżeli zachodzą okoliczności faktyczne uzasadniające objęciem planem tejsze kwestii, rada gminy zobligowana jest do określenia obiektów i terenów chronionych ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, w tym określenia nakazów, zakazów, dopuszczeń i ograniczeń w zagospodarowaniu terenów. Jednakże normując tę materię, winna mieć na względzie także to, że – zgodnie z zasadą praworządności i legalności – nie może wykraczać poza jakiekolwiek unormowania ustawowe, czynić wyjątków od ogólnie przyjętych rozwiązań ustawowych, a także powtarzać kwestii uregulowanych w aktach prawnych hierarchicznie wyższych. W niniejszej sprawie wyznaczając strefę ochrony zabytków archeologicznych oraz ustalając zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej Rada nakazała, aby wszelkie roboty budowlane oraz konserwatorskie i restauracyjne przy zabytkach i obiektach zabytkowych, jak i w ich otoczeniu, w strefie ochrony krajobrazu kulturowego, wszelkie zamierzenia inwestycyjne, w tym projektowanie zmiany zagospodarowania terenu, jak i wszelkie roboty budowlane, podziały geodezyjne, ratownicze badania archeologiczne stanowisk archeologicznych oraz ich bezpośredniego sąsiedztwa, wszelkie mierzenia inwestycyjne związane z pracami ziemnymi uzgadniać z właściwym Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków, a nadto uzyskać pozwolenie konserwatorskie przed wydaniem pozwolenia na budowę i dla robót niewymagających pozwolenia na budowę. Tymczasem wymogi dotyczące konieczności ochrony zabytków, które powinien spełnić inwestor, aby uzyskać stosowne pozwolenie organu administracji architektoniczno-budowlanej zostały określone w ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane, w której to art. 2 ust. 2 pkt 3 zawarta została zasada, że ustawa ta nie narusza przepisów m.in. ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Potwierdzenie tej deklaracji znajduje się m.in. w art. 39 tej ustawy, którego ust. 1 stanowi, że prowadzenie robót budowlanych przy obiekcie budowlanym wpisanym do rejestru zabytków lub na obszarze wpisanym do rejestru zabytków wymaga, przed wydaniem decyzji o pozwoleniu na budowę, uzyskania pozwolenia na prowadzenie tych robót, wydanego przez właściwego wojewódzkiego konserwatora zabytków. Pozwolenie na rozbiórkę obiektu budowlanego wpisanego do rejestru zabytków może być wydane po uzyskaniu decyzji Generalnego Konserwatora Zabytków działającego w imieniu ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego o skreśleniu tego obiektu z rejestru zabytków (art. 39 ust. 2 ustawy). Z kolei w stosunku do obiektów budowlanych oraz obszarów niewpisanych do rejestru zabytków, a ujętych w gminnej ewidencji zabytków, pozwolenie na budowę lub rozbiórkę obiektu budowlanego wydaje właściwy organ w uzgodnieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków. Powyższy przepis rangi ustawowej, określający w jakich sytuacjach zachodzi konieczność współdziałania z organami administracji architektoniczno-budowlanej, w żadnym razie nie może być modyfikowany w akcie prawa miejscowego. Niedopuszczalne jest nadto rozszerzenie zakresu jego normowania na inne przypadki niż te, które zostały określone w materii ustawowej. Z taką sytuacją mamy do czynienia w niniejszej sprawie, gdyż lokalny prawodawca obowiązek uzyskania pozwolenia konserwatorskiego rozciągnął na wszelkie zamierzenia inwestycyjne związane z pracami ziemnymi podejmowanymi w strefie ochrony zabytków archeologicznych. W tym kontekście za niedopuszczalne należy uznać zobowiązanie i nakładanie zadań w drodze uchwały rady gminy w zakresie uzgadniania podejmowanych działań przy zabytku. Ilekroć bowiem ustawodawca chce wprowadzić wymóg uzyskania takiego uzgodnienia wprost o tym stanowi w przepisach ustawy, jak ma to miejsce w powyższym przepisie Prawa budowlanego. Dla przyjętych w zaskarżonej uchwale rozwiązań, kompetencji do ich podjęcia próżno również szukać w ustawie z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, która określa przedmiot, zakres i formy ochrony zabytków oraz opieki nad nimi, zasady tworzenia krajowego programu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami oraz finansowania prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy zabytkach, a także organizację organów ochrony zabytków. W tym kontekście wskazać należy, że w art. 36 ww. ustawy ustawodawca określił w sposób enumeratywny

te wszystkie przypadki, dla których wymagane jest uzyskanie pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków, co też oznacza, że tylko w sytuacjach tam określonych, występuje obowiązek uzyskania tegoż pozwolenia. Skoro zatem materia ta została w sposób kompletny uregulowana przepisami ustawy, to brak jest możliwości rozszerzenia obowiązku uzyskania pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków w aktach prawa miejscowego. Oczywiście za jedną z form ochrony zabytku uznaje się ustalenie ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, jednakże ochrona taka musi być spójna z regulacją ustawową, a po drugie winna mieć uzasadnienie w przepisach upoważniających do jej podjęcia. Rozszerzenie zatem w niniejszej sprawie wymogu uzgodnienia z organem nadzoru konserwatorskiego, stanowi przekroczenie kompetencji przez organ uchwałodawczy i skutkuje stwierdzeniem nieważności tychże zapisów. Skoro bowiem Rada nie była w świetle obowiązujących przepisów prawa upoważniona do podjęcia tychże regulacji, uchybieniem byłoby pozostawienie w obrocie prawnym postanowień podjętych bez podstawy prawnej. Przedstawione wywody prowadzą do wniosku, że jeżeli kwestie związane ze współdziałaniem organów w administracyjnym procesie budowlanym związanym z zabytkiem zostały kompleksowo uregulowane tak w ustawie – Prawo budowlane, jak i w ustawie o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, to określenie tejże materii w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego w sposób odmienny należy pojmować jako modyfikację materii ustawowej. Regulowanie tych kwestii inaczej niż to uczynił ustawodawca stanowi naruszenie prawa, gdyż działanie to jest sprzeczne z przyjętą zasadą tworzenia aktów prawa miejscowego na podstawie i w granicach prawa. Podkreślenia wymaga również, że powtórzenie regulacji ustawowych lub ich modyfikacja w akcie prawa miejscowego jest niedopuszczalne, gdyż trzeba się liczyć z tym, że powtórzony przepis będzie interpretowany w kontekście uchwały, w której go powtórzono, co może prowadzić do całkowitej lub częściowej zmiany intencji prawodawcy (wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego OZ we Wrocławiu z dnia 14 października 1999 r., sygn. akt II SA/Wr 1179/98). Za powyższym stanowiskiem przemawia również zapis § 118 w związku z § 143 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. Nr 100, poz. 908), który stanowi, że w aktach organów samorządu terytorialnego nie powtarza się przepisów ustawy upoważniającej i przepisów innych aktów normatywnych. Zauważyć również trzeba, że sposób normowania rozwiązań przyjętych w analizowanych przepisach zaskarżonej uchwały budzi istotne problemy interpretacyjne. W § 21 ust. 3 pkt 2 Rada nakazała, aby wszelkie zamierzenia inwestycyjne związane z pracami ziemnymi uzgodnić z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków. W pkt 3 już jednak przyjął, że „pozwolenie konserwatorskie, o którym mowa w pkt 2, należy uzyskać przed wydaniem pozwolenia na budowę, a dla robót nie wymagających pozwolenia na budowę – przed realizacją inwestycji”. W taki sposób sformułowane normy prawa miejscowego mogą budzić uzasadnioną wątpliwość, co do tego czy dla wszelkich zamierzeń inwestycyjnych związanych z pracami ziemnymi wymagane jest uzgodnienie, czy też pozwolenie konserwatorskie, co powoduje, że wskazane przepisy stają się nieczytelne. To z kolei pozostawia podmiotom stosującym te regulacje swoisty luz decyzyjny, a biorąc pod uwagę przyjęte w przywołanych powyżej przepisach niedookreślone wyrażenie „prace ziemne” zwiększa niebezpieczeństwa nie tylko podjęcia decyzji arbitralnych w drodze „swobodnego uznania”, a także nieuprawnionego rozszerzenia katalogu prac, dla których wymagane jest pozwolenie wojewódzkiego konserwatora zabytków. Mając powyższe na uwadze Sąd, działając na podstawie przepisów art. 147 § 1 ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi orzekł jak w pkt I sentencji. Klauzula zawarta w pkt II wyroku wynika z obowiązku zastosowania przepisu art. 152 ww. ustawy. Orzeczenie o kosztach znajduje swoje uzasadnienie w treści art. 200 ww. ustawy.

3397

**WYROK NR SYGN. AKT II SA/WR 596/10
WOJEWÓDZKIEGO SĄDU ADMINISTRACYJNEGO WE WROCŁAWIU**

z dnia 28 kwietnia 2011 r.

w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Wojczyce

Wojewódzki Sąd Administracyjny we Wrocławiu
w składzie następującym:

Przewodniczący Sędzia NSA
Sędziowie: Sędzia WSA
Sędzia NSA
Protokolant

Zygmunt Wiśniewski
Anna Siedlecka
Julia Szczypińska (sprawozdawca)
Marlena Wiktor

po rozpoznaniu w Wydziale II na rozprawie w dniu 21 kwietnia 2011 r.
sprawy ze skargi Wojewody Dolnośląskiego
na uchwałę Rady Miejskiej w Środzie Śląskiej
z dnia 30 czerwca 2010 r. nr XLVII/401/10
w przedmiocie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Wojczyce

- I. stwierdza nieważność § 15 ust. 5 we fragmencie: „w oparciu o uzgodnienie Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków”, § 15 ust. 6, § 16 ust. 7, § 17 ust. 6, § 17 ust. 7 we fragmencie: „pod warunkiem uzyskania uzgodnienia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków”, § 18 ust. 4 pkt 1 i 3, § 19 ust. 3 pkt 2 i 3, § 24 ust. 4, 7 i 9, § 50 ust. 1 pkt 4 oraz § 51 ust. 1 pkt 3 zaskarżonej uchwały;
- II. orzeka, że zaskarżona uchwała w części opisanej w punkcie I wyroku nie podlega wykonaniu;
- III. zasądza od Gminy Środa Śląska na rzecz Wojewody Dolnośląskiego kwotę 240 zł (dwieście czterdzieści) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

UZASADNIENIE

Uchwałą z dnia 30 czerwca 2010 r. nr XLVII/401/10, podjętą na podstawie art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717 ze zm.) oraz art. 18 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.), w związku z uchwałą nr VII/69/07 z dnia 25 kwietnia 2007 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, po stwierdzeniu jego zgodności z ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Środa Śląska zatwierdzonego uchwałą Rady Miejskiej w Środzie Śląskiej z dnia 30 września 2008 r. nr XXIII/185/08, Rada Miejska w Środzie Śląskiej uchwaliła miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wsi Wojczyce. Skargę na powyższą uchwałę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu wniósł Wojewoda Dolnośląski, domagając się stwierdzenia nieważności jej § 24 ust. 4 i 9, § 50 ust. 1 pkt 4 oraz § 51 ust. 1 pkt 3 jako podjętych z istotnym naruszeniem art. 15 ust. 2 i art. 27 w związku z art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz zasądzenie kosztów postępowania według norm przepisanych. Uzasadniając skargę organ nadzoru wskazał, że mocą § 24 ust. 4 i 9 zaskarżonej uchwały Rada postanowiła: „4. Poza wyznaczonymi na rysunku planu liniami rozgraniczającymi, dopuszcza się dodatkowe konieczne poszerzenia pasów drogowych na cele związane z poprawą parametrów techniczno-użytkowych drogi, w szczególności związanych z bezpieczeństwem ruchu, bezpieczeństwem użytkowników terenów przylegających do drogi oraz z ochroną zdrowia ludzi. Poszerzenie pasa drogowego istniejących dróg może się odbywać za zgodą właścicieli gruntów. 9. Dopuszcza się odstępienie od wydzielenia ustalonych na rysunku planu dróg wewnętrznych za zgodą właścicieli lub użytkowników, których te działki miały obsługiwać – w takich przypadkach ustala się przeznaczenie terenu planowanej drogi wewnętrznej takie jak przeznaczenie terenów przyległych.”. Dodatkowo w § 50 ust. 1 pkt 4 oraz § 51 ust. 1 pkt 3 Rada postanowiła: „2) poza wyznaczonymi na rysunku planu liniami rozgraniczającymi, dopuszcza się dodatkowe konieczne poszerzenie pasa drogowego na cele związane z poprawą parametrów techniczno-użytkowych drogi; poszerzenie pasa drogowego istniejących dróg może się odbywać na wniosek zarządcy drogi za zgodą właścicieli gruntów które będą służyć

poszerzeniu ulicy. (...). 3) poza wyznaczonymi na rysunku planu liniami rozgraniczającymi, dopuszcza się dodatkowe konieczne poszerzenie pasa drogowego na cele związane z poprawą parametrów techniczno-użytkowych ulicy.”. Zdaniem organu nadzoru przytoczone wyżej postanowienia uchwały pozostają w sprzeczności z zasadami sporządzania planu zagospodarowania przestrzennego i naruszają art. 15 ust. 2 pkt 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Jak bowiem wynika z powołanego przepisu w planie miejscowym określa się obowiązkowo przeznaczenie terenów oraz linie rozgraniczające tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania. Z treści ww. art. 15 ust. 2 pkt 1 wynika ponadto, że linie rozgraniczające tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania powinny być ustalone jednoznacznie. Ponadto w art. 16 ww. ustawy ustawodawca zobowiązał ministra właściwego do spraw budownictwa, gospodarki przestrzennej i mieszkaniowej do określenia, w drodze rozporządzenia, wymaganego zakresu projektu planu miejscowego w części tekstowej i graficznej, przy uwzględnieniu w szczególności wymogów dotyczących materiałów planistycznych, skali opracowań kartograficznych, stosowanych oznaczeń, nazewnictwa, standardów oraz sposobu dokumentowania prac planistycznych. W § 7 pkt 7 rozporządzenia z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (Dz. U. Nr 164, poz. 1587) Minister Infrastruktury postanowił, że projekt rysunku planu miejscowego powinien zawierać m.in. linie rozgraniczające tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania oraz ich oznaczenia. Z kolei w § 3 pkt 4 tego rozporządzenia postanowił, że projekt tekstu planu miejscowego powinien zawierać ustalenia, o których mowa w art. 15 ust. 2 i 3 ustawy, czyli m.in. ww. linie rozgraniczające tereny o różnym przeznaczeniu. Wyżej wymienione postanowienia zaskarżonej uchwały wprowadzają zdaniem organu nadzoru – możliwość zmiany obowiązującego ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego poprzez zmianę położenia linii rozgraniczających ulice, a także poprzez odstąpienie od wydzielenia ustalonych na rysunku planu dróg wewnętrznych. W myśl art. 27 ustawy zmiana studium lub planu miejscowego następuje w takim trybie, w jakim są one uchwalane. Przepis ten wprowadza generalną zasadę, zgodnie z którą miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego zmienia się w takim samym trybie, w jakim został on uchwalony. Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wyraźnie stanowi w jakim trybie przeprowadza się zmianę miejscowego planu i nie daje radzie kompetencji ani możliwości decydowania, czy przeprowadzenie procedury planistycznej jest w danym przypadku konieczne, zasadne i celowe, czy też nie. Za niedozwoloną należy uznać możliwość wprowadzenia zmian położenia linii rozgraniczających ulic, a także odstąpienie od wydzielenia ustalonych na rysunku planu dróg wewnętrznych. W piśmie z dnia 17 sierpnia 2010 r. Zastępca Burmistrza Środy Śląskiej wyjaśnił, że „zapisy zawarte w planie określają możliwość poszerzenia pasa drogowego. Wynika to z przyjętej zasady możliwości wprowadzenia w ustaleniach planu funkcji uzupełniających na poszczególnych terenach. W tym konkretnym przypadku jako funkcję uzupełniającą zapisano możliwość poszerzenia pasa drogowego”. W ocenie Wojewody regulacja przyjęta w § 24 ust. 4 i 9, § 50 ust. 1 pkt 4 oraz § 51 ust. 1 pkt 3 zaskarżonej uchwały nie wprowadza funkcji uzupełniającej dla poszczególnych terenów objętych granicami planu w załącznikach graficznych do planu, gdyż obszar obowiązywania tej funkcji nie został faktycznie określony ani w tekście uchwały ani w załącznikach do niej. Ponadto zgodnie z § 50 ust. 1 pkt 4 uchwały „poszerzenie pasa drogowego może się odbywać na wniosek zarządcy drogi za zgodą właściciela gruntów, które będą służyć poszerzeniu ulicy”. Podejmując powyższą regulację Rada upoważniła zarządcę drogi do podejmowania czynności w zakresie poszerzania pasa drogowego, tymczasem WSA w Krakowie w wyroku z dnia 23 czerwca 2008 r., sygn. akt II SA/Kr 378/08 orzekł, że kreowanie kompetencji administracyjnych nie mieści się w zakresie kompetencji rady gminy, a zwłaszcza w zakresie zasad sporządzania planu miejscowego będącego aktem rangi podstawowej. Procedura uchwalania planu miejscowego – wskazał organ nadzoru – jest ściśle wyznaczona przepisami ustawy. Zgodnie z art. 28 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym naruszenie zasad sporządzania studium lub planu miejscowego, istotne naruszenie trybu ich sporządzania, a także naruszenie właściwości organów w tym zakresie, powodują nieważność uchwały rady gminy w całości lub części. Z całą pewnością zmiana położenia linii rozgraniczających ulice stanowi zmianę planu. Rada Miejska w Środzie Śląskiej zaskarżonymi zapisami istotnie naruszyła postanowienia ustawowe obligujące radę do podjęcia procedury planistycznej właściwej dla zmiany miejscowego planu. Tak więc zapisy 24 ust. 4 i 9, § 50 ust. 1 pkt 4 oraz § 51 ust. 1 pkt 3 zaskarżonej uchwały zostały podjęte z istotnym naruszeniem art. 27 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Stanowisko organu nadzoru potwierdza również orzeczenie WSA w Kielcach (sygn. akt IISA/Ke 166/09), zgodnie z którym brak jest podstaw do weryfikacji linii rozgraniczającej tereny przyległe do planowanych ulic jak i samych ulic, albowiem wiązałoby się to ściśle ze zmianą przeznaczenia lub zasad zagospodarowania, a to może nastąpić jedynie poprzez zmianę planu miejscowego w trybie i na zasadach określonych ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Podejmując przytoczony wyżej wyrok WSA w Kielcach orzekł o niedopuszczalności korygowania linii rozgraniczających w innym trybie niż poprzez planu. Jak wskazał natomiast Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 10 czerwca 2009r., sygn. akt II OSK 1854/08 – miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego jako akt prawa miejscowego, stanowiący o ograniczeniach w sposobie wykonywania prawa własności, winien stanowić o tym w sposób „czytelny i budzący jak najmniej wątpliwości interpretacyjnych”. Jeżeli tego nie czyni, budząc wątpliwości zasadniczej natury co do przeznaczenia terenu, to rzeczywiście może stanowić zagrożenie dla standardów demokratycznego państwa, powielając wątpliwości na etapie rozstrzygnięć indywidualnych. W konsekwencji taki plan to prosta droga do niekończących się sporów in-

terpretacyjnych. Oczywiście nie chodzi tu o „zwykłe” wątpliwości interpretacyjne pojedynczych norm prawnych, poddające się wykładni, ale takie, które dotyczą kluczowych kwestii jak przeznaczenie terenu. Jeżeli tak to tym bardziej przedmiotowy plan nie może się ostać w obrocie prawnym. W odpowiedzi na skargę Przewodniczący Rady wniósł o jej oddalenie, wskazując że zapisy zawarte w planie określające możliwość poszerzenia pasa drogowego wynikają z przyjętej zasady możliwości wprowadzenia w ustaleniach planu funkcji uzupełniającej na poszczególnych terenach. Poszerzenie nie jest dowolne i nieograniczone, ale dotyczy tylko poszerzenia pasów drogowych na cele związane z poprawą parametrów techniczno-użytkowych drogi w szczególności związanych z bezpieczeństwem ruchu, bezpieczeństwem użytkowników terenów przylegających do drogi oraz z ochroną zdrowia ludzi – w sytuacji braku planów inwestycyjnych i pieniędzy na modernizację dróg, głównie środków na koszty związane z natychmiastowym wykupem terenów ujętych w liniach rozgraniczających dróg publicznych – zapewnienia warunki najkorzystniejszych działań modernizacyjnych w dowolnym okresie, przyjętym przez zarządcę drogi, w miarę dostępnych środków. Ponadto poszerzenie pasa drogowego odbywać się może za zgodą właścicieli gruntów, czyli nie ma tutaj naruszenia interesu osób trzecich. Szczególną podstawą prawną do w/w zapisów jest art. 15 ust. 2 pkt 10 ustawy pozwalający na określenie zasad modernizacji i rozbudowy systemów komunikacji. Projekt planu z takimi zapisami przeszedł procedurę określoną w ustawie. Zainteresowani rozwiązaniami planu i regułami w nim zawartymi mogli się zapoznać. Uwag w sprawie możliwego poszerzenia pasa drogowego, w czasie wyłożenia projektu planu do publicznego wglądu nie zgłoszono. Jest to zapis powszechnie akceptowany i zalecany przez zarządców drogi. Wynika też z uzyskanych uzgodnień. Zapis dotyczący odstąpienia od wydzielenia drogi wewnętrznej również uwzględnia delegację ustawową do określenia przeznaczenia terenów i zasad ich zagospodarowania. W specyficznej sytuacji realizacji małych zespołów mieszkaniowych – wobec braku jednoznacznych przesłanek do jednoznacznego określenia ich organizacji przestrzennej – zapis jest nieodzowny. Zastosowanie dopuszczenia w ściśle określonych sytuacjach daje możliwość lokalnego dostosowania ustaleń planu do zmieniającej się sytuacji dotyczącej organizacji realizacji zabudowy lub zmieniających się stosunków własnościowych, a tym samym pozwala na tworzenie lepszego i skuteczniejszego planu miejscowego. Wśród wielu dyskusyjnych problemów związanych z opracowaniem i realizacją planów miejscowych występuje zagadnienie elastyczności zapisów. Odpowiedzią na to zagadnienie jest możliwość wprowadzenia w określonych sytuacjach innego przebiegu drogi wewnętrznej. Wobec zmieniających się dynamicznie potrzeb inwestycyjnych, uwarunkowań i okoliczności kształtujących procesy zmiany zagospodarowania i funkcjonowania gospodarki przestrzennej obecnie funkcjonujące prawo powinno służyć realizacji celów społecznych i być pozytywnie wykorzystane do powstania/realizacji skutecznego narzędzia gospodarki przestrzennej, jakim jest plan miejscowy. W ocenie strony przeciwnej zawarte w planie ustalenia realizują zawarte w art. 15 ust. 2 pkt 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym postanowienia. Nie wprowadzają też zmiany w obowiązujących ustaleniach poprzez zmianę ewentualną linii rozgraniczających. Ewentualne przesunięcie linii rozgraniczającej nie będzie bowiem powodowało zmiany przeznaczenia terenu, ale dookreślenie przeznaczenia danego terenu dopuszczając dodatkowe przeznaczenie. Powyższe stanowisko zostało potwierdzone w orzecznictwie WSA we Wrocławiu (sygn. akt: II SA/Wr 126/10, II SA/Wr 70/10, II SA/Wr 129/10). Tym samym zapis przyjęty w planie nie jest sprzeczny z art. 15 ust. 2 w/w ustawy. Ponadto zagadnienie zapisów postanowień planu dotyczy w dużej mierze zagadnień zagospodarowania przestrzennego, do kształtowania których gmina ma prawo w ramach przysługującego jej władztwa planistycznego. W związku z czym wolą ustawodawcy wyrażoną w art. 3 ustawy, jak wskazała strona przeciwna, jest przyznanie gminie władztwa planistycznego. Władztwo to jest rozumiane jako uprawnienie gminy do kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej na swoim terenie. Kwestionowanym zapisem gmina nie przekroczyła w ramach przyznanej jej swobody władztwa planistycznego. Wobec specyfiki inwestycyjnej związanej z modernizacją dróg niezbędne jest zastosowanie elastycznych rozwiązań. W przeciwnym razie niezbędna byłaby częsta zmiana planu. Odnosząc się natomiast do problemu ograniczania prawa własności, Przewodniczący stwierdził, że zapisy planu w żaden sposób nie ograniczają wykonywania prawa własności. Jednak w trakcie realizacji planu mogą wystąpić nieprzewidziane dzisiaj okoliczności i potrzeby, których realizacja może być oparta wyłącznie o zasadę współdziałania i konsensu – zasadę, która w coraz większym stopniu zyskuje w naszym społeczeństwie uznanie, jako sprawna i skuteczna metoda realizacji celów poszczególnych stron oraz celu publicznego. Jedynie wobec braku możliwości porozumienia wymagane będzie wówczas wdrożenie kosztownych i skomplikowanych procedur prawnych z ich zawitymi wykładniami. Zapis nie tylko nie ogranicza sposobu wykonywania prawa własności, ale przeciwnie – daje większą swobodę w wykonywaniu prawa własności. Zgodnie ze stanowiskiem NSA wyrażonym w wyroku z dnia 12 października 1990 r., sygn. akt SA/Lu 663/90 (ONSA 1990, Nr 4, poz. 6) orzeczenie o stwierdzeniu nieważności uchwały organu gminy przez organ nadzoru (wojewodę) może być wydane tylko wtedy, gdy uchwała taka pozostaje w wyraźnej sprzeczności z określonym przepisem prawa. Dochodzenie do wniosku, że uchwała organu gminy jest sprzeczna z prawem w drodze zawilej nieraz wykładni określonego przepisu prawnego, a w szczególności, gdy zachodzić może w tym przedmiocie niejednolitość poglądów prawnych, może powodować negatywne następstwa społeczne nie zamierzone przez ustawodawcę w postaci ograniczenia samodzielności organów samorządu terytorialnego przez organ nadzoru. Dlatego też orzecznictwo organów nadzoru powinny mieć zawsze nie budzącą wątpliwość podstawę prawną. Na rozprawie w dniu 13 stycznia 2011 r. pełnomocnik Wojewody poparł skargę i wnioski w niej zawarte, jednocześnie rozszerzając żądania skargi poprzez stwierdzenie nieważności § 24 ust. 7 zaskarżonej uchwały. Pełno-

mocnik podniósł dodatkowe zarzuty i wniósł o stwierdzenie nieważności § 15 ust. 5 we fragmencie „w oparciu o uzgodnienie wojewódzkiego konserwatora zabytków”, § 15 ust. 6, § 16 ust. 7, § 17 ust. 6 i ust. 7 we fragmencie „pod warunkiem uzyskania uzgodnienia wojewódzkiego konserwatora zabytków”, § 18 ust. 4 pkt 1 i pkt 3, § 19 ust. 3 pkt 2 i pkt 3. W ocenie pełnomocnika w/w zapisy planu naruszają art. 15 ust. 2 pkt 4 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w związku z art. 7 Konstytucji RP. W wykonaniu postanowienia WSA we Wrocławiu z dnia 13 stycznia 2011 r., pismem z dnia 18 stycznia 2011 r. Wojewoda Dolnośląski rozszerzył zakres wniesionej skargi, wnosząc o stwierdzenie nieważności zapisów: 1. § 24 ust. 7 zaskarżonej uchwały z powodu istotnego naruszenia art. 15 ust. 2 pkt 1 i art. 27 w związku z art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym; 2. § 15 ust. 5 we fragmencie: „w oparciu o uzgodnienie Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków”, § 15 ust. 6, § 16 ust. 7, § 17 ust. 6, § 17 ust. 7 we fragmencie: „pod warunkiem uzyskania uzgodnienia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków”, § 18 ust. 4 pkt 1 i 3, § 19 ust. 3 pkt 2 i 3, z powodu istotnego naruszenia art. 15 ust. 2 pkt 4 ww. ustawy w związku z art. 7 Konstytucji RP, a także istotnego naruszenia art. 39 ust. 3 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (t.j.: Dz. U. 2010 r. Nr 243, poz. 1623), art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2003 r. Nr 162, poz. 1568 ze zm.) w związku z § 118 w zw. z § 143 załącznika do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. Nr 100, poz. 908). W uzasadnieniu powyższego pisma organ nadzoru wskazał, że mocą § 24 ust. 7 zaskarżonej uchwały Rada Miejska w Środzie Śląskiej postanowiła, że: „Dopuszcza się, niezależnie od wyznaczonych na rysunku planu, wydzielanie dodatkowych dróg wewnętrznych dla obsługi zespołów budowlanych. Minimalna szerokość pasa terenu pod drogę wewnętrzną powinna wynosić 8 m.”. W ocenie organu nadzoru powyższy zapis uchwały jest obciążony identycznym naruszeniem, bowiem wprowadza możliwość wyznaczenia dodatkowych dróg wewnętrznych, w planie nieprzewidzianych, bez przeprowadzenia postępowania przewidzianego dla zmiany planu. W tej sytuacji zasadne jest rozszerzenie zarzutu skargi o zapis § 24 ust. 7 przedmiotowej uchwały z identyczną argumentacją, jak zawarta w skardze. Ponadto w rozdziale IV zaskarżonej uchwały Rada uregulowała zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej i krajobrazu kulturowego. Zapisami niniejszego rozdziału wyznaczono strefę ochrony konserwatorskiej „A” i „B” oraz strefę obserwacji archeologicznej „OW” i „W”. W ramach ochrony ustalonej w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego w zakresie stref wyznaczonych w granicach oznaczonych na rysunku planu, wprowadzono obowiązek uzyskiwania uzgodnienia wojewódzkiego konserwatora zabytków lub pozwolenia konserwatorskiego dla wszelkich robót budowlanych, konserwatorskich i restauratorskich przy obiektach zabytkowych, ich otoczeniu, a także stanowiskach archeologicznych. W uregulowaniach tych wskazano jednocześnie szczegółowy zakres przedmiotowy uzgodnienia (czego ma dotyczyć). Innymi słowy, w kwestionowanych przez organ nadzoru zapisach niniejszej uchwały, Rada Miejska w Środzie Śląskiej wprowadziła instytucję współdziałania organów administracji publicznej przed wydaniem decyzji o pozwoleniu na prowadzenie robót budowlanych, rozbiórkę, przy dokonywaniu zgłoszenia wykonywania robót budowlanych, a także przed rozpoczęciem wszelkich innych zamierzeń inwestycyjnych związanych z pracami ziemnymi. W pierwszej kolejności Wojewoda wskazał, że w myśl z art. 7 pkt 4 i art. 19 ust. 3 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2004 r. Nr 94, poz. 959 ze zm.) jedną z form ochrony zabytków są ustalenia ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. W planie ustala się, w zależności od potrzeb, strefy ochrony konserwatorskiej obejmujące obszary, na których obowiązują określone ustaleniami planu ograniczenia, zakazy i nakazy, mające na celu ochronę znajdujących się na tym obszarze zabytków. Kompetencja ta ściśle koresponduje z art. 15 ust. 2 pkt 4 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w myśl którego w planie miejscowym określa się obowiązkowo zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej. Wskazane upoważnienia określają kompetencję do określenia w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego szczególnych zasad, na jakich poszczególne zabytki, zależnie od indywidualnych uwarunkowań, mogą być chronione. Kompetencja ta nie oznacza jednak pełnej dowolności i musi być wykładana przez pryzmat obowiązującego prawa. W świetle art. 7 Konstytucji RP organy władzy publicznej działają w granicach i na podstawie prawa. Oznacza to, że każde działanie organu władzy, w tym także Rady Miejskiej w Środzie Śląskiej, musi mieć oparcie w obowiązującym prawie. Naczelną zasadą prawa administracyjnego jest zakaz domniemania kompetencji. Ponadto podkreślono, że normy kompetencyjne powinny być interpretowane w sposób ścisły, literalny. Jednocześnie zakazuje się dokonywania wykładni rozszerzającej przepisów kompetencyjnych oraz wyprowadzania kompetencji w drodze analogii. W ocenie organu nadzoru wskazane uregulowanie uchwały wykracza poza przyznaną radzie gminy kompetencję do określenia w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej, w tym określenie nakazów i zakazów obowiązujących w strefie ochrony konserwatorskiej wyznaczonej w planie. Powyższe upoważnienie nie obejmuje możliwości umieszczania w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego uregulowań kwestii związanych z koniecznością współdziałania między organami publicznymi poprzez konieczność uzyskania uzgodnienia przed wydaniem pozwolenia na budowę, rozbiórkę lub przy dokonywaniu zgłoszenia wykonywania robót budowlanych, rozbiórkę, przy dokonywaniu zgłoszenia wykonywania robót budowlanych, a także przed rozpoczęciem wszelkich innych zamierzeń inwestycyjnych związanych z pracami ziemnymi. Wszelkie kompetencje i formy działania organów nadzoru konserwatorskiego w zakresie współdziałania z organami administracji architektoniczno-budowlanej

i nadzoru budowlanego przy wydawaniu decyzji w zakresie pozwoleń na budowę, rozbiórkę oraz zgłaszaniu wykonywania robót budowlanych zostały już określone przez ustawodawcę. Rada gminy nie ma żadnych kompetencji do modyfikowania zakresu współdziałania organów w postępowaniu administracyjnym przy wydawaniu decyzji administracyjnych. W tym kontekście za niedopuszczalne Wojewoda uznał zobowiązanie i nakładanie zadań w drodze uchwały rady gminy, z jednej strony na organ administracji publicznej w zakresie konieczności uzgadniania czy też wydawania pozwoleń konserwatorskich, w zakresie podejmowanych działań przy zabytku. Ilekroć ustawodawca chce wprowadzić wymóg uzyskania uzgodnienia lub pozwolenia konserwatorskiego wprost o tym stanowi w ustawie. Z drugiej strony brak również podstaw prawnych do nakładania na uczestników procesu budowlanego obowiązku uzyskania uzgodnienia czy też pozwolenia konserwatorskiego związanego z zabytkiem znajdującym się w obszarze strefy ochrony konserwatorskiej oraz strefy ochrony zabytków archeologicznych, w sytuacjach które wykraczają poza zakres przedmiotowy wskazany w ustawie. Wojewoda podkreślił także, że z dniem 5 czerwca 2010 r. uległ zmianie art. 39 ust. 3 Prawa budowlanego, który w aktualnym brzmieniu stanowi, że w stosunku do obiektów budowlanych oraz obszarów niewpisanych do rejestru zabytków, a ujętych w gminnej ewidencji zabytków, pozwolenie na budowę lub rozbiórkę obiektu budowlanego wydaje właściwy organ w uzgodnieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków. W brzmieniu sprzed zmiany zakres uzgodnienia dotyczył obiektów budowlanych oraz obszarów niewpisanych do rejestru zabytków, a objętych ochroną konserwatorską na podstawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Ze wskazanej zmiany Prawa budowlanego wynika, że w chwili obecnej (również w momencie uchwalenia planu) zakres uzgadniania pozwoleń na budowę lub rozbiórkę jest węższy, bo dotyczy jedynie obiektów ujętych w gminnej ewidencji zabytków, a nie objętych ochroną konserwatorską na podstawie planu. Jednocześnie wskazał, że zapisy art. 36 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami wprost wskazują sytuacje, w których niezbędne jest uzyskanie pozwolenia konserwatorskiego. Z niniejszego wynika, że na etapie postępowania o wydanie pozwolenia na budowę (rozbiórkę) właściwy organ administracji architektoniczno-budowlanej może domagać się od inwestora przedstawienia zgody właściwego organu ochrony zabytków tylko co do obiektów objętych nadzorem konserwatorskim w rozumieniu w/w ustawy. Powyższe oznaczają, że kompetencje nadzorcze właściwych organów konserwatorskich zostały przez ustawodawcę ograniczone pod względem przedmiotowym. Reasumując, w ocenie organu nadzoru, wszelkie zapisy planu odnoszące się do postępowania administracyjnego w zakresie współdziałania organów, w zależności od sytuacji, można potraktować jako niezgodne z prawem powtórzenie ustawowe lub modyfikację, jeżeli uregulowanie takie wynika wprost z ustawy. Natomiast, jeżeli ustawodawca nie przewidział w ogóle wymogu uzgodnienia organu nadzoru konserwatorskiego, czy wymogu uzyskania pozwolenia konserwatorskiego, a rada gminy w drodze uchwały taki obowiązek na organ nadzoru konserwatorskiego nałożyła, to jest to przekroczenie kompetencji przez organ stanowiący. W przypadku uregulowań zaskarżonej uchwały, kwestionowanych przez organ nadzoru w niniejszym piśmie, zapisy te zawierają dwojaki rodzaj naruszenia, tj. stanowią zarówno w części modyfikację art. 39 ust. 3 Prawa budowlanego i art. 36 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, jak również zawierają uregulowania wykraczające poza przyznaną kompetencję do określenia zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej. W zakresie władztwa planistycznego gminy i obowiązku zawarcia w planie postanowień, o których mowa w art. 15 ust. 2 pkt 4 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, nie mieści się kompetencja do regulowania kwestii związanych z postępowaniem administracyjnym dotyczącym prowadzenia robót budowlanych i rozbiórki obiektów budowlanych. Ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami oraz ustawa - Prawo budowlane kompleksowo regulują współdziałanie organów w administracyjnym procesie budowlanym związanym z zabytkiem. Natomiast uzależnienie wydania decyzji administracyjnej od stanowiska (uzgodnienia) innego organu lub nałożenie obowiązku uzyskania pozwolenia konserwatorskiego przed uzyskaniem pozwolenia na budowę, może być oparte jedynie na wyraźnym przepisie prawa rangi ustawowej. Organ nadzoru powołał się przy tym na orzecznictwo, w którym wielokrotnie wskazywało się, że powtórzenia i modyfikacje jako wysoce dezinformujące stanowią istotne naruszenie prawa (wyrok NSA z dnia 16 czerwca 1992 r., sygn. akt ONSA 1993/2/44; wyrok NSA z dnia 14 października 1999 r., sygn. akt OSS 2000/1/17; wyrok NSA z dnia 6 czerwca 1996 r., sygn. akt SA/Wr 2761/95, nie opubl.). W takim kontekście zjawisko powtarzania i modyfikacji w aktach prawnych przepisów zawartych w aktach hierarchicznie wyższych należy uznać za niedopuszczalne. Ze stanowiskiem takim koresponduje § 118 w zw. z § 143 zasad techniki prawodawczej, zgodnie z którym w aktach organów samorządu terytorialnego nie powtarza się przepisów ustawy upoważniającej i przepisów innych aktów normatywnych. Powtarzanie regulacji ustawowych bądź ich modyfikacja i uzupełnienie przez przepisy uchwały może bowiem prowadzić do odmiennej czy sprzecznej z intencjami ustawodawcy interpretacji. Trzeba bowiem liczyć się z tym, że powtórzony czy zmodyfikowany przepis będzie interpretowany w kontekście uchwały, w której go zamieszczono, co może prowadzić do całkowitej lub częściowej zmiany intencji prawodawcy. I tak jest w tym przypadku. Odnosząc się do powyższego pisma Przewodniczący Rady w piśmie z dnia 24 lutego 2011 r. wniósł o oddalenie skargi Wojewody w pkt 1, zaś pkt 2 skargi uznał za zasadny. W odniesieniu do pkt 1 strona przeciwna wskazała, że zapisy zawarte w planie określają możliwość wydzielania dodatkowych dróg wewnętrznych. Zapis ten jest nieodzowny wobec specyfiki inwestycyjnej dotyczącej terenów wiejskich jak i dotychczasowych wieloletnich doświadczeń związanych z realizacją, prowadzeniem oraz doświadczeń związanych z praktyczną koordynacją procesu budowlanego. Wynika też z uprawianej i z powodzeniem stosowanej wiedzy

i nauki, zdefiniowanej w tradycji europejskiej jako urbanistyka. Ponadto zauważono, że zagadnienie zapisów postanowień planu dotyczy w dużej mierze zagadnień zagospodarowania przestrzennego, do kształtowania których gmina ma prawo w ramach przysługującego jej władztwa planistycznego. W związku z czym wolą ustawodawcy wyrażoną w art. 3 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym jest przyznanie gminie władztwa planistycznego. Władztwo to rozumiane jest jako uprawnienie gminy do kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej na swoim terenie. Kwestionowanym zapisem gmina nie przekroczyła w ramach przyznanej jej swobody władztwa planistycznego. Dodatkowo wyjaśniono, że zapis w uchwale wynika z przyjętej zasady możliwości wprowadzenia w ustalenia planu przeznaczenia uzupełniającego na poszczególnych terenach. Przeznaczeniem tym jest infrastruktura drogowa zdefiniowana w § 3 uchwały. Zapis dotyczący wydzielenia drogi wewnętrznej również uwzględnił delegację ustawową do określenia przeznaczenia terenów i zasad ich zagospodarowania (art. 15 ust. 2 pkt 1, 9 i 10 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym). W specyficznej sytuacji realizacji małych zespołów mieszkaniowych – wobec braku jednoznacznych przesłanek do jednoznacznego określenia ich organizacji przestrzennej – zapis jest nieodzowny. Zastosowanie tego dopuszczenia daje możliwość lokalnego wykorzystywania ustaleń planu do zmieniającej się sytuacji dotyczącej organizacji przestrzennej, sposobu realizacji zabudowy lub zmieniających się stosunków własnościowych, a tym samym pozwala na tworzenie lepszego i skuteczniejszego planu miejscowego. Wśród wielu dyskusyjnych problemów związanych z opracowaniem i realizacją planów miejscowych występuje zagadnienie elastyczności zapisów. Odpowiedzią na to zagadnienie jest możliwość wprowadzenia drogi, której ewentualna potrzeba realizacji może wynikać z konkretnego sposobu zagospodarowania, którego kształtu w dniu opracowania planu nie można przewidzieć. Ponadto – jak wskazała strona przeciwna - w ramach prac planistycznych podjęta została próba ścisłego zdefiniowania kompozycji przestrzennej poszczególnych terenów w obszarze planu, w tym jednoznacznego wydzielenia liniami rozgraniczającymi dróg wewnętrznych. Próby te spotkały się z oporem zainteresowanych właścicieli i przyszłych inwestorów. Przede wszystkim zainteresowane osoby nie wyraziły zgody na ścisłe zdefiniowanie formy przyszłego zagospodarowania swoich terenów wobec braku poglądu na przyszłe ich potrzeby, perspektywy inwestycyjne i terminy ich realizacji. Powszechne było żądanie pozostawienia niezbędnej swobody w zagospodarowaniu do czasu określenia przez zainteresowanych, w zależności od indywidualnych perspektyw życiowych, konkretnych swoich potrzeb. W następstwie czego – w konsultacjach z projektantem – uznano za celowe wprowadzenia rozwiązań przestrzennych, jak w uchwalonym planie, dających możliwość zdefiniowania zagospodarowania poszczególnych terenów na etapie ich realizacji. Realizacja zabudowy zgodnie z postanowieniami planu nie wiąże się z bezwzględną koniecznością wydzielenia i budowy dróg, o których mowa w § 27. Wydzielenie i budowa drogi będzie konieczna w przypadku realizacji zabudowy uzupełniającej lub kolonii mieszkalnej (realizowanej nie tylko w formach zorganizowanych) w obszarze obejmującym dotychczas jedną lub dwie działki w ramach wyznaczonego liniami rozgraniczającymi pojedynczego terenu, dla którego ustalenia planu nie wprowadzają żadnych ograniczeń co do ilości możliwych do wydzielenia działek jak i ilości budynków składających się na przyszły zespół budowlany. Charakterystycznym innym przykładem zapisów o drogach wewnętrznych są wyznaczane powszechnie w planach tereny stref aktywności gospodarczej (nierzadko w obszarze powyżej kilkudziesięciu ha, a nawet kilkuset ha), gdzie wobec braku podstaw do jakiegokolwiek limitowania powierzchni poszczególnych inwestycji (dopiero konkretny inwestor jest w stanie określić swoje wymagania), ustalenia planu muszą gwarantować budowę systemu dróg wewnętrznych zgodnie z dynamicznie zmieniającą się sytuacją inwestycyjną i nieustającym programowaniem poszczególnych przedsięwzięć. Nie można też sobie wyobrazić funkcjonowania zespołu budowlanego zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej bez drogi wewnętrznej, której lokalizację może wyznaczać projekt budowlany. Wydzielenie działek budowlanych w okolicznościach, o których mowa wyżej, nierozdzielnie związana jest i będzie z wydzieleniem dróg wewnętrznych – trudnych do przewidzenia na etapie sporządzenia planu miejscowego. Wynika to z art. 5 ust. 1 i art. 6 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane oraz z art. 93 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 ze zm). Natomiast określenie parametru szerokości drogi wewnętrznej, wobec możliwości zbyt wąskiego jej wydzielenia, jest nieodzowne. Bowiem w pasach drogowych będą prowadzone niezbędne przewody infrastruktury technicznej, niezależnie od jezdni, których szerokość należy dostosować do wymogów technicznych. Zapis nie tylko nie ogranicza sposobu wykonywania prawa własności, ale przeciwnie, daje większą swobodę w wykonywaniu prawa własności. Wobec zmieniających się dynamicznie potrzeb inwestycyjnych, uwarunkowań i okoliczności kształtujących procesy zmiany zagospodarowania i funkcjonowania gospodarki przestrzennej, skonstruowane zapisy planu oparto o funkcjonujące prawo i wieloletnie doświadczenia, jak i zapisy sprawdzone w niezliczonej ilości planów. Zapisy te powinny przyczynić się do powstania skutecznego narzędzia gospodarki przestrzennej, również z uwagi na uspołeczniiony charakter ich powstawania. Plan ten powinien przyczynić się do realizacji celów społecznych i być wykorzystany do budowy pozytywnego stanu zagospodarowania gminy i jej rozwoju. W odniesieniu do pkt. 2 skargi strona przeciwna wyjaśniła, że zaskarżone w skardze zapisy projektu planu wynikały z wniosków składanych przez Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków, które wpłynęły po zawiadomieniu właściwych instytucji i organów o podjęciu uchwały o przystąpieniu do sporządzenia planu. Wnioski te jednoznacznie wskazywały na wymagany przez wnioskodawcę sposób zapisu ustaleń planu. Dodatkowo w czasie prowadzonych z przedstawicielem Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków konsultacji co do merytorycznego zakresu ustaleń planu i sposobu formułowania dla nich zapisów,

potwierdzono wymóg stosowania zapisów formułowanych na etapie składanych wniosków do planu. Problem współpracy z WUOZ w zakresie nakazanych zapisów zawsze stanowił pole konfliktu. Jednak w związku z długotrwałym procesem rozwiązywania tego typu sporów władze gminy przychyliły się do utrzymania zapisów stanowiących powtórzenie przepisów prawa. Zagadnienie formułowania zapisów w zakresie zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz uzgodnień z WUOZ było też przedmiotem konsultacji środowiska urbanistów z Dolnośląskim Urzędem Wojewódzkim. Jednocześnie strona przeciwna zauważyła, że zagadnienia ochrony zabytków w realnym procesie budowlanym nie funkcjonują właściwie – niezależnie od stanu świadomości w tym zakresie poszczególnych uczestników procesu budowlanego i jego nadzorców. Ograniczony też jest wpływ właściwych organów na egzekwowanie zapisów ustawowych (często poprzez akceptowanie naruszeń i wykroczeń wynikających z nieświadomości i wiedzy inwestora). Stąd dla służb konserwatorskich zapisy planu miejscowego stanowią często jedyną okazję zaprezentowania wymogów i zasad postępowania w sprawie ochrony zabytków. Według tych służb jest też jedyną okazją do kształtowania świadomości społeczeństwa i administracji. Wojewódzki Sąd Administracyjny zważył, co następuje: Przewidziana w art. 93 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.) skarga do sądu administracyjnego przysługuje organowi nadzoru, który przed upływem 30 dni od daty doręczenia mu uchwały organu gminy nie skorzystał ze środka nadzoru określonego w art. 91 ww. ustawy, tj. nie stwierdził nieważności tej uchwały we własnym zakresie. Po upływie powyższego terminu organ nadzoru chcąc spowodować wyeliminowanie z obrotu prawnego wadliwej w jego ocenie uchwały musi ją zaskarżyć do sądu administracyjnego. Sąd administracyjny po rozpatrzeniu skargi na uchwałę gminy w razie jej uwzględnienia orzeka stosownie do art. 147 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 153, poz. 1270 ze zm.), o nieważności uchwały w całości lub w części, bądź stwierdza, że została wydana z naruszeniem prawa. W razie zaś nieuwzględnienia skargi sąd skargę oddala (art. 151 ww. ustawy). Wskazać należy, że przepis art. 91 ust. 1 ww. ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, stanowi, że uchwała organu gminy jest nieważna, gdy jest sprzeczna z prawem. Ustawa o samorządzie gminnym wyróżnia dwie kategorie wad uchwał organów gminy: istotne naruszenie prawa oraz nieistotne naruszenie prawa. W art. 91 ust. 4 stanowi, że w przypadku nieistotnego naruszenia prawa organ nadzoru nie stwierdza nieważności uchwały, ograniczając się do wskazania, że uchwałę wydano z naruszeniem prawa. Nie wylicza rodzaju wad uchwał, które należą do istotnego naruszenia prawa. W art. 91 ust. 5 wskazuje jednak, że należy odpowiednio stosować przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego. Zgodnie z utrwalonym już w tym względzie orzecznictwem Naczelnego Sądu Administracyjnego przy ustalaniu zakresu pojęcia „istotnego naruszenia prawa” należałoby oprzeć się na rozwiązaniach przyjętych w kodeksie postępowania administracyjnego. W orzecznictwie tym przyjęto, że „istotne naruszenie prawa”, powodujące nieważność uchwały organu gminy, czy też rozstrzygnięcia nadzorczego nie pokrywa się z przesłankami nieważności decyzji w rozumieniu art. 156 k.p.a. /por. wyrok NSA z dnia 18.09.1990 r., sygn. SA/Wr 849/90, OSNA 1990 r., nr 4, poz. 2 wyrok NSA z dnia 26.03.1991 r., sygn. SA/Wr 81/91, Wspólnota 1991/26/14, wyrok NSA z dnia 16.11.2000 r. sygn. II SA/Wr 157/99, nie publ./ Z poglądem tym należy się zgodzić, uwzględniając jednak, że w oparciu konstrukcję wad powodujących nieważność oraz wzruszalność decyzji administracyjnych można wskazać rodzaje naruszeń przepisów prawa, które trzeba zaliczyć do istotnych naruszeń prawa skutkujących nieważnością uchwały organu gminy, czy rozstrzygnięcia nadzorczego. Do nich należy zaliczyć: naruszenie przepisów wyznaczających kompetencje do podejmowania tych aktów, podstawy prawnej ich podejmowania, przepisów prawa ustrojowego, przepisów regulujących procedurę podejmowania tych aktów. Odwołać się tu należy do stanowiska prezentowanego przez Barbarę Adamiak w artykule „Wyroki Naczelnego Sądu Administracyjnego w sprawach z zakresu samorządu terytorialnego” /publ. w Samorządzie Terytorialnym 1997/4/23/. Podobne stanowisko zajmuje Z. Kmiecik w publikacji „Ustawowe założenia systemu nadzoru nad działalnością komunalną”, zamieszczonej w Samorządzie Terytorialnym 1994/6/13, wyrażając pogląd, że „orzeczenie o nieważności uchwały /organu gminy/ zapada w razie ustalenia, że jest ona dotknięta wadą kwalifikowaną, polegającą na tego rodzaju sprzeczności uchwały z prawem, która jest „czymś więcej” niż tylko nieistotnym naruszeniem prawa. W niniejszej sprawie przedmiotem oceny Sądu jest uchwała Rady Miejskiej w Środzie Śląskiej z dnia 30 czerwca 2010 r. Nr XLVII/401/10 w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Wojczyce, podjęta na podstawie art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717 ze zm.) oraz art. 18 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.), w związku z uchwałą Nr VII/69/07 z dnia 25 kwietnia 2007 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, po stwierdzeniu jego zgodności z ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Środa Śląska zatwierdzonego uchwałą Rady Miejskiej w Środzie Śląskiej z dnia 30 września 2008 r. nr XXIII/185/08. Uchwała w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest wyrazem tzw. władztwa planistycznego, które posiada gmina. Może ona samodzielnie decydować o sposobie zagospodarowania terenu, wprowadzając do planu miejscowego zagospodarowania przestrzennego bądź to precyzyjne zapisy bądź też postanowienia ogólne dla poszczególnych terenów. Wszelkie jednak czynności gminy, także o charakterze publicznoprawnym, muszą odznaczać się legalnością, gdyż gmina jest obowiązana działać zgodnie z prawem. Zgodnie z treścią art. 28 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717 ze zm.), zwanej dalej „u.p.z.p.”, podstawę do stwierdzenia nie-

ważności uchwały rady gminy w całości lub w części stanowi naruszenie zasad sporządzania planu miejscowego, istotne naruszenie trybu jego sporządzania, a także naruszenie właściwości organów w tym zakresie. Wskazanie w powyższym przepisie podstaw nieważności uchwały w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego prowadzi do wniosku, że przepis ten stanowi *lex specialis* wobec art. 91 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, zgodnie z którym uchwała lub zarządzenie organu gminy sprzeczne z prawem są nieważne. Oznacza to, że rozstrzygnięcia nadzorcze wojewody albo orzeczenia sądu administracyjnego stwierdzające nieważność uchwał w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego są wydawane w przypadku zajścia co najmniej jednej z podstaw nieważności wymienionych w art. 28 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Zatem pozostałe naruszenia prawa (niewymienione w powołanym wyżej przepisie) należałoby traktować jako nieistotne, a więc nie będące przyczyną nieważności uchwały (por.: T. Bąkowski: Komentarz do art. 28 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. 03.80.717), w: T. Bąkowski, Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Komentarz, Zakamycze, 2004). Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego jest aktem prawa miejscowego (art. 14 ust. 8 u.p.z.p.) uchwalanym przez organ stanowiący gminy, tj. radę gminy. Zasady sporządzania planu miejscowego rozumiane są jako wartości i merytoryczne wymogi kształtowania polityki przestrzennej przez uprawnione organy dotyczące m.in. zawartych w akcie planistycznym ustaleń. W przypadku naruszenia zasad sporządzania planu ustawodawca nie wymaga, aby przedmiotowe naruszenie miało charakter istotny, co oznacza, że każde naruszenie zasad sporządzania planu miejscowego skutkować będzie stwierdzeniem nieważności uchwały rady gminy w całości lub w części (zob.: Z. Niewiadomski (red.): Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Komentarz, Warszawa 2004, s. 253–254). Z tych samych względów każde naruszenie właściwości organów w zakresie sporządzania planu miejscowego skutkować będzie stwierdzeniem nieważności uchwały rady gminy w całości lub w części. Powyższe wskazuje, że dla wyeliminowania z obrotu prawnego uchwały organu jednostki samorządu terytorialnego niezbędnym jest wykazanie naruszenia prawa o charakterze kwalifikowanym. Analiza zaś uchwały będącej przedmiotem skargi w niniejszej sprawie pozwala na stwierdzenie, że z takim właśnie naruszeniem prawa mamy do czynienia. W pierwszej kolejności należy podzielić stanowisko Wojewody Dolnośląskiego, że zaskarżona uchwała w sposób rażąco narusza przepis art. 15 ust. 2 pkt 1 i art. 27 w związku z art. 28 ust. 1 u.p.z.p.. Stąd koniecznym stało się stwierdzenie nieważności § 50 ust. 1 pkt 4 oraz § 51 ust. 1 pkt 3 zaskarżonej uchwały. § 25 ust. 4, 7 i 9 zaskarżonej uchwały stanowi:

4. Poza wyznaczonymi na rysunku planu liniami rozgraniczającymi, dopuszcza się dodatkowe konieczne poszerzenia pasów drogowych na cele związane z poprawą parametrów techniczno-użytkowych drogi, w szczególności związanych z bezpieczeństwem ruchu, bezpieczeństwem użytkowników terenów przylegających do drogi oraz z ochroną zdrowia ludzi. Poszerzenie pasa drogowego istniejących dróg może się odbywać za zgodą właścicieli gruntów. 7. Dopuszcza się, niezależnie od wyznaczonych na rysunku planu, wydzielanie dodatkowych dróg wewnętrznych dla obsługi zespołów budowlanych. Minimalna szerokość pasa terenu pod drogę wewnętrzną powinna wynosić 8 m. 9. Dopuszcza się odstępianie od wydzielenia ustalonych na rysunku planu dróg wewnętrznych za zgodą właścicieli lub użytkowników, których te działki miały obsługiwać – w takich przypadkach ustala się przeznaczenie terenu planowanej drogi wewnętrznej takie jak przeznaczenie terenów przyległych. § 50 ust. 1 pkt 4 oraz § 51 ust. 1 pkt 3 brzmią natomiast:

4) poza wyznaczonymi na rysunku planu liniami rozgraniczającymi, dopuszcza się dodatkowe konieczne poszerzenie pasa drogowego na cele związane z poprawą parametrów techniczno-użytkowych drogi; poszerzenie pasa drogowego istniejących dróg może się odbywać na wniosek zarządcy drogi za zgodą właścicieli gruntów które będą służyć poszerzeniu ulicy. 3) poza wyznaczonymi na rysunku planu liniami rozgraniczającymi, dopuszcza się dodatkowe konieczne poszerzenie pasa drogowego na cele związane z poprawą parametrów techniczno-użytkowych ulicy. Umieszczając powyższe zapisy w zaskarżonej uchwale Rada w istocie nie wyznaczyła jakichkolwiek linii rozgraniczających, co jest sprzeczne z zasadami sporządzania planu zagospodarowania przestrzennego, tj. z art. 15 ust. 2 pkt 1 u.p.z.p., który stanowi, że w planie miejscowym określa się obowiązkowo przeznaczenie terenów oraz linie rozgraniczające tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania. Istotne jest przy tym, że linie rozgraniczające tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania powinny być ustalone jednoznacznie. Ponadto na podstawie art. 16 u.p.z.p. Minister Infrastruktury wydał rozporządzenie z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (Dz. U. Nr 164, poz. 1587), zwanego dalej „rozporządzeniem”, którego § 7 pkt 7 stanowi, że projekt rysunku planu miejscowego powinien zawierać m.in. linie rozgraniczające tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania oraz ich oznaczenia. Z kolei w § 3 pkt 4 rozporządzenia zapisano, że projekt tekstu planu miejscowego powinien zawierać ustalenia, o których mowa w art. 15 ust. 2 i 3 ustawy, czyli m.in. linie rozgraniczające tereny o różnym przeznaczeniu. Powyższe zapisy zaskarżonej uchwały wprowadzają możliwość zmiany obowiązującego ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego poprzez zmianę położenia linii rozgraniczających ulice, a także poprzez odstępianie od wydzielenia ustalonych na rysunku planu dróg wewnętrznych. W myśl zaś art. 27 u.p.z.p. zmiana studium lub planu miejscowego następuje w takim trybie, w jakim są one uchwalane. Przepis ten wprowadza generalną zasadę, zgodnie z którą miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego zmienia się w takim samym trybie, w jakim został uchwalony plan. Procedura uchwalania i zmiany planu miejscowego jest zatem ściśle wyznaczona przepisami u.p.z.p. Zgodnie natomiast z art. 28 ust. 1 u.p.z.p. naruszenie zasad sporządzania studium lub

planu miejscowego, istotne naruszenie trybu ich sporządzania, a także naruszenie właściwości organów w tym zakresie, powodują nieważność uchwały rady gminy w całości lub części. Za takie należy uznać niesprecyzowanie linii rozgraniczających ulice, co w konsekwencji może doprowadzić do obejścia procedury przewidzianej do zmiany planu. Jak wskazuje się w orzecznictwie sądowoadministracyjnym brak jest podstaw do weryfikacji linii rozgraniczającej tereny przyległe do planowanych ulic jak i samych ulic, albowiem wiązałoby się to ściśle ze zmianą przeznaczenia lub zasad zagospodarowania, a to może nastąpić jedynie poprzez zmianę planu miejscowego w trybie i na zasadach określonych ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (zob. wyrok WSA w Kielcach (sygn. akt IISA/Ke 166/09). Z powyższego wynika zatem, że niedopuszczalne jest korygowanie linii rozgraniczających w innym trybie niż poprzez zmianę planu, określonym w art. 28 u.p.z.p. Na marginesie należy wskazać, że powoływane przez stronę przeciwną wyroki WSA we Wrocławiu oznaczone sygn.akt II S.A./Wr 129/10 i II S.A./Wr 70/10, zostały uchylone wyrokami NSA w Warszawie: z dnia 20.01.2011r., sygn.akt II OSK 2235/10 oraz z dnia 17.11.2010r., sygn. akt II OSK 1864/10 / treść /w:/ orzeczenia.nsa.gov.pl/. Na akceptację zasługują także zarzuty zawarte w piśmie z dnia 18 stycznia 2011r., tj. istotne naruszenie art. 15 ust. 2 pkt 4 u.p.z.p. w związku z art. 7 Konstytucji RP, a także istotne naruszenie art. 39 ust. 3 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. 2010 r. Nr 243, poz. 1623), art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2003 r. Nr 162, poz. 1568 ze zm.) w związku z § 118 w zw. z § 143 załącznika do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. Nr 100, poz. 908) poprzez umieszczenie w § 15 ust. 5 fragmentu: „w oparciu o uzgodnienie Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków”, w § 15 ust. 6, § 16 ust. 7, § 17 ust. 6, § 17 ust. 7: „pod warunkiem uzyskania uzgodnienia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków”, a także § 18 ust. 4 pkt 1 i 3, § 19 ust. 3 pkt 2 i 3 zaskarżonej uchwały. Oceniając legalność przytoczonych wyżej zapisów zaskarżonej uchwały, Sąd miał na uwadze, że w stanowieniu aktów prawa miejscowego organy samorządu terytorialnego związane są ramami stworzonymi przez ustawy. Akty powyższe są aktami o charakterze podstawowym, a zatem są stanowione na podstawie upoważnień ustawowych, nie mogą zatem wykraczać poza jakiekolwiek unormowania ustawowe, czynić wyjątków od ogólnie przyjętych rozwiązań ustawowych, a także powtarzać kwestii uregulowanych w aktach prawnych hierarchicznie wyższych. W doktrynie występuje przekonanie, że prawo miejscowe ma charakter wyłącznie wykonawczy w stosunku do ustaw. W Konstytucji RP próżno bowiem szukać delegacji prawotwórczych dla organów samorządowych. A zatem trafna jest teza, że samorząd terytorialny nie posiada pozycji autonomicznej, lecz jest jedynie formą zdecentralizowanej administracji (por. W. Kisiel, Ustrój samorządu terytorialnego w Polsce, Warszawa 2003, s. 84). Decentralizacja procesu tworzenia przepisów wykonawczych do ustaw, w postaci prawa miejscowego, zakłada co prawda różnicowanie ich treści, ale to różnicowanie może sięgnąć do granic wyznaczonych przez prawo (por. D. Dąbek, Prawo miejscowe, Warszawa 2007, s. 259). Pomiędzy aktem prawa miejscowego, a aktem prawnym hierarchicznie wyższym powinna istnieć podwójna więź: formalna i materialna. Z pierwszą mamy do czynienia wówczas, gdy występuje postanowienie w akcie prawnym, o charakterze ustawowym, upoważniające do normatywizacji danej kwestii w drodze aktu prawa miejscowego. Natomiast więź materialna to więź treściowa. Istniejąca wtedy, gdy akt podjęty przez organ samorządu terytorialnego będzie swoistym dopełnieniem materii ustawy, a co z tym związane będzie w swej treści zgodny z treścią aktu, z upoważnienia którego został wydany (por. D. Dąbek, Prawo...op.cit., s. 95). Wyjaśnić nadto należy, że w stanowieniu prawa miejscowego prawodawca lokalny będący organem władzy publicznej musi przestrzegać zasad podstawowych w demokratycznym państwie prawnym, to jest zasad praworządności i legalności. Tylko w jakim przypadku system prawa będzie spójny, a więc będzie można mówić o jego jedności (por. D. Dąbek, Prawo...op.cit. s. 259). Wprowadzając analizowane obecnie regulacje § 15 ust. 5, § 15 ust. 6, § 16 ust. 7, § 17 ust. 6, § 17 ust. 7, § 18 ust. 4 pkt 1 i 3, § 19 ust. 3 pkt 2 i 3 zaskarżonej uchwały Rada zobligowana więc była działać w zakresie przyznanych jej ustawowo kompetencji wynikających z przepisów u.p.z.p.. Przepis art. 1 ust. 2 pkt 4 u.p.z.p. nakazuje w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym uwzględniać wymagania ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej. Zgodnie z art. 15 ust. 2 pkt 4 u.p.z.p. w planie miejscowym określa się zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej. Stosownie jednak do § 4 pkt 4 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (Dz. U. Nr 164, poz. 1587), wydanego na podstawie delegacji ustawowej zawartej w art. 16 ust. 2 u.p.z.p., ustalenia dotyczące zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej powinny zawierać określenie obiektów i terenów chronionych ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, w tym określenie nakazów, zakazów, dopuszczeń i ograniczeń w zagospodarowaniu terenów. W zaskarżonej uchwale Rada w rozdziale IV uregulowała zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej i krajobrazu kulturowego. Zapisami tego rozdziału wyznaczono strefę ochrony konserwatorskiej „A” i „B” oraz strefę obserwacji archeologicznej „OW” i „W”. § 15 ust. 5 zaskarżonej uchwały stanowi: Wszelkie roboty budowlane oraz konserwatorskie i restauratorskie przy zabytkach (objętych ochroną postanowieniami planu), jak i w ich otoczeniu (w granicach działki, na której są zlokalizowane), prowadzić zgodnie z przepisami odrębnymi oraz ustaleniami planu, w oparciu o uzgodnienie Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. W § 15 ust. 6 wskazano natomiast zakres uzgodnienia z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków, tj. 1) ukształtowania bryły i dachu budynku oraz zastosowanych materiałów budowlanych; 2) kompozycji i wystroju elewacji; 3) ukształtowania detalu architekto-

nicznego, stolarki okiennej i drzwiowej oraz zastosowanych materiałów budowlanych; 4) kolorystyki; 5) ukształtowania nośnika reklam i oświetlenia oraz małej architektury; 6) ukształtowania i lokalizacji obiektów infrastruktury technicznej na działce; 7) ukształtowania działki w zakresie sposobu skomponowania terenów utwardzonych i zastosowanych materiałów do realizacji nawierzchni; 8) lokalizacji konstrukcji wsporczych i anten oraz innych instalacji technicznych na zewnątrz budynku. Również w § 16 ust. 7 zapisano, że: Wszelkie roboty budowlane oraz konserwatorskie i restauratorskie przy zabytkach oraz w ich otoczeniu, wymagają uzgodnienia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Uzgodnienie winno dotyczyć: 1) elementów architektonicznego ukształtowania obiektów zabytkowych, wymienionych w § 14 i 15; 2) lokalizacji nowych budynków; 3) gabarytów, ukształtowania bryły, formy i geometrii dachu oraz rodzaju pokrycia dachu nowych budynków jak i budynków niezabytkowych, poddanych przebudowie, rozbudowie i nadbudowie; 4) rozwiązań materiałowych nowych budynków jak i budynków niezabytkowych, poddanych przebudowie, rozbudowie i nadbudowie; 5) zmian w zagospodarowaniu terenu parku, w tym nowych nasadzeń, wycinek drzew i konserwacji zieleni; 6) sposobu skomponowania i odbudowy parku; 7) lokalizacji i ukształtowania elementów małej architektury i nośników reklam oraz ogrodzeń; 8) przebiegu i ukształtowania nawierzchni dróg; 9) lokalizacji i ukształtowania obiektów infrastruktury technicznej; 10) lokalizacji konstrukcji wsporczych i anten; 11) zmian dokonywanych w podziałach geodezyjnych; 12) wszelkich robót ziemnych. Według § 17 ust. 6 zaskarżonej uchwały: W strefie ochrony krajobrazu kulturowego /w strefie ochrony konserwatorskiej ustala się obowiązek uzgodnienia z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków: 1) robót budowlanych oraz konserwatorskich i restauratorskich, dotyczących elementów architektonicznego ukształtowania obiektów zabytkowych, o których mowa w § 14 i § 15; 2) gabarytów, ukształtowania bryły, formy i geometrii dachu oraz rodzaju pokrycia dachu nowych budynków jak i budynków niezabytkowych, poddanych przebudowie, rozbudowie i nadbudowie; 3) kompozycji i wystroju elewacji; 4) rozwiązań materiałowych nowych budynków jak i budynków niezabytkowych, poddanych przebudowie, rozbudowie i nadbudowie; 5) wycinek i konserwacji zieleni w zespołach parkowych / zieleni urządzonej oraz drzew; 6) lokalizacji i ukształtowania elementów małej architektury i nośników reklam oraz ogrodzeń w przestrzeni publicznej; 7) ukształtowania i rodzaju nawierzchni w obszarze przestrzeni publicznej; 8) lokalizacji i ukształtowania obiektów infrastruktury technicznej; 9) robót ziemnych, zgodnie z ustaleniami § 18, § 19, § 20. § 17 ust. 7 stanowi zaś: Dopuszcza się odmienny, od ustalonego w § 15, 16, 17 zakres ochrony elementów wskazanych w planie do ochrony, pod warunkiem uzyskania uzgodnienia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. W § 18 ust. 4 ustalono warunki i zasady ochrony stanowisk archeologicznych oraz ich bezpośredniego sąsiedztwa: 1) wszelkie zamierzenia inwestycyjne, w tym projektowanie zmiany zagospodarowania terenu, jak i wszelkie roboty budowlane oraz podziały geodezyjne, należy uzgodnić z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków; 3) ratownicze badania archeologiczne należy przeprowadzić na podstawie pisemnego pozwolenia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. W § 19 ust. 3 ustalono natomiast warunki i zasady ochrony obiektów archeologicznych terenów objętych strefą: 2) wszelkie zamierzenia inwestycyjne związane z pracami ziemnymi należy uzgodnić z Dolnośląskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków co do konieczności ich prowadzenia pod nadzorem archeologicznym i za pozwoleniem Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków; 3) pozwolenie konserwatorskie, o których mowa w pkt 2, należy uzyskać przed wydaniem pozwolenia na budowę, a dla robót nie wymagających pozwolenia na budowę – przed realizacją inwestycji, tj. przed uzyskaniem zaświadczenia potwierdzającego akceptację przyjęcia zgłoszenia wykonywania robót budowlanych. Należy w tym miejscu wskazać na przepis art. 7 pkt 4 i art. 19 ust. 3 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2004 r. Nr 94, poz. 959 ze zm.), zgodnie z którym jedną z form ochrony zabytków są ustalenia ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. W planie ustala się, w zależności od potrzeb, strefy ochrony konserwatorskiej obejmujące obszary, na których obowiązują określone ustaleniami planu ograniczenia, zakazy i nakazy, mające na celu ochronę znajdujących się na tym obszarze zabytków. W myśl zaś art. 15 ust. 2 pkt 4 u.p.z.p. w planie miejscowym określa się obowiązkowo zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej. Z powyższych przepisów wynika zakres kompetencji rady gminy do określenia w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego szczególnych zasad ochrony zabytków. Kompetencja ta jednak nie oznacza pełnej dowolności i musi być wykładana przez pryzmat obowiązującego prawa. W świetle art. 7 Konstytucji RP organy władzy publicznej działają w granicach i na podstawie prawa. Oznacza to, że każde działanie organu władzy musi mieć oparcie w obowiązującym prawie, zaś normy kompetencyjne powinny być interpretowane w sposób ścisły, literalny. Jednocześnie niedopuszczalne jest dokonywanie wykładni rozszerzającej przepisów kompetencyjnych oraz wyprowadzania kompetencji w drodze analogii. Zdaniem Sądu powyższe zapisy zaskarżonej uchwały wykraczają poza przyznaną radzie gminy kompetencję do określenia w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej, w tym określenie nakazów i zakazów obowiązujących w strefie ochrony konserwatorskiej wyznaczonej w planie. W świetle przywołanych regulacji ustawowych oraz przepisu wykonawczego, jeżeli zachodzą okoliczności faktyczne uzasadniające objęciem planem tejże kwestii, rada gminy zobligowana jest do określenia obiektów i terenów chronionych ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, w tym określenia nakazów, zakazów, dopuszczeń i ograniczeń w zagospodarowaniu terenów. Jednakże normując tę materię, winna mieć na względzie także to, że – zgodnie z zasadą praworządności i legalności – nie może wykraczać poza jakiekolwiek unormowania ustawowe, czynić wyjątków od ogólnie przyjętych rozwiązań ustawowych, a także powtarzać kwestii uregulowanych

w aktach prawnych hierarchicznie wyższych. W niniejszej sprawie wyznaczając strefę ochrony zabytków archeologicznych oraz ustalając zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej Rada nakazała, aby wszelkie roboty budowlane oraz konserwatorskie i restauracyjne przy zabytkach i obiektach zabytkowych, jak i w ich otoczeniu, w strefie ochrony krajobrazu kulturowego, wszelkie zamierzenia inwestycyjne, w tym projektowanie zmiany zagospodarowania terenu, jak i wszelkie roboty budowlane, podziały geodezyjne, ratownicze badania archeologiczne, wszelkie zamierzenia inwestycyjne związane z pracami ziemnymi uzgadniać z właściwym Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków, a nadto uzyskać pozwolenie konserwatorskie przed wydaniem pozwolenia na budowę i dla robót niewymagających pozwolenia na budowę. Tymczasem wymogi dotyczące konieczności ochrony zabytków, które powinien spełnić inwestor, aby uzyskać stosowne pozwolenie organu administracji architektoniczno-budowlanej zostały określone w ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane, w której to art. 2 ust. 2 pkt 3 zawarta została zasada, że ustawa ta nie narusza przepisów m.in. ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Potwierdzenie tej deklaracji znajduje się m.in. w art. 39 tej ustawy, którego ust. 1 stanowi, że prowadzenie robót budowlanych przy obiekcie budowlanym wpisanym do rejestru zabytków lub na obszarze wpisanym do rejestru zabytków wymaga, przed wydaniem decyzji o pozwoleniu na budowę, uzyskania pozwolenia na prowadzenie tych robót, wydanego przez właściwego wojewódzkiego konserwatora zabytków. Pozwolenie na rozbiórkę obiektu budowlanego wpisanego do rejestru zabytków może być wydane po uzyskaniu decyzji Generalnego Konserwatora Zabytków działającego w imieniu ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego o skreśleniu tego obiektu z rejestru zabytków (art. 39 ust. 2 ustawy). Z kolei w stosunku do obiektów budowlanych oraz obszarów niewpisanych do rejestru zabytków, a ujętych w gminnej ewidencji zabytków, pozwolenie na budowę lub rozbiórkę obiektu budowlanego wydaje właściwy organ w uzgodnieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków. Powyższy przepis rangi ustawowej, określający w jakich sytuacjach zachodzi konieczność współdziałania z organami administracji architektoniczno-budowlanej, w żadnym razie nie może być modyfikowany w akcie prawa miejscowego. Niedopuszczalne jest nadto rozszerzenie zakresu jego normowania na inne przypadki niż te, które zostały określone w materii ustawowej. Z taką sytuacją mamy do czynienia w niniejszej sprawie, gdyż lokalny prawodawca obowiązek uzyskania pozwolenia konserwatorskiego rozciągnął na wszelkie zamierzenia inwestycyjne związane z pracami ziemnymi podejmowanymi w strefie ochrony zabytków archeologicznych. W tym kontekście za niedopuszczalne należy uznać zobowiązanie i nakładanie zadań w drodze uchwały rady gminy w zakresie uzgadniania podejmowanych działań przy zabytku. Ilekroć bowiem ustawodawca chce wprowadzić wymóg uzyskania takiego uzgodnienia wprost o tym stanowi w przepisach ustawy, jak ma to miejsce w powyższym przepisie Prawa budowlanego. Dla przyjętych w zaskarżonej uchwale rozwiązań, kompetencji do ich podjęcia próżno również szukać w ustawie z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, która określa przedmiot, zakres i formy ochrony zabytków oraz opieki nad nimi, zasady tworzenia krajowego programu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami oraz finansowania prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy zabytkach, a także organizację organów ochrony zabytków. W tym kontekście wskazać należy, że w art. 36 w/w ustawy ustawodawca określił w sposób enumeratywny te wszystkie przypadki dla których wymagane jest uzyskanie pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków, co też oznacza, że tylko w sytuacjach tam określonych, występuje obowiązek uzyskania tegoż pozwolenia. Skoro zatem materia ta została w sposób kompletny uregulowana przepisami ustawy, to brak jest możliwości rozszerzenia obowiązku uzyskania pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków w aktach prawa miejscowego. Oczywiście za jedną z form ochrony zabytku uznaje się ustalenie ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, jednakże ochrona taka musi być spójna z regulacją ustawową, a po drugie winna mieć uzasadnienie w przepisach upoważniających do jej podjęcia. Rozszerzenie zatem w niniejszej sprawie wymogu uzgodnienia z organem nadzoru konserwatorskiego, stanowi przekroczenie kompetencji przez organ uchwałodawczy i skutkuje stwierdzeniem nieważności tychże zapisów. Skoro bowiem Rada nie była w świetle obowiązujących przepisów prawa upoważniona do podjęcia tychże regulacji, uchybieniem byłoby pozostawienie w obrocie prawnym postanowień podjętych bez podstawy prawnej. Przedstawione wywody prowadzą do wniosku, że jeżeli kwestie związane ze współdziałaniem organów w administracyjnym procesie budowlanym związanym z zabytkiem zostały kompleksowo uregulowane tak w ustawie – Prawo budowlane, jak i w ustawie o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, to określenie tejże materii w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego w sposób odmienny należy pojmować jako modyfikację materii ustawowej. Regulowanie tych kwestii inaczej niż to uczynił ustawodawca stanowi naruszenie prawa, gdyż działanie to jest sprzeczne z przyjętą zasadą tworzenia aktów prawa miejscowego na podstawie i w granicach prawa. Podkreślenia wymaga również, że powtórzenie regulacji ustawowych lub ich modyfikacja w akcie prawa miejscowego jest niedopuszczalne, gdyż trzeba się liczyć z tym, że powtórzony przepis będzie interpretowany w kontekście uchwały, w której go powtórzono, co może prowadzić do całkowitej lub częściowej zmiany intencji prawodawcy (wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego OZ we Wrocławiu z dnia 14 października 1999 r., sygn. akt II SA/Wr 1179/98). Za powyższym stanowiskiem przemawia również zapis § 118 w związku z § 143 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. Nr 100, poz. 908), który stanowi, że w aktach organów samorządu terytorialnego nie powtarza się przepisów ustawy upoważniającej i przepisów innych aktów normatywnych. Zauważyć również trzeba, że sposób normowania rozwiązań przyjętych w analizowanych przepisach zaskarżonej uchwały budzi istotne pro-

blemy interpretacyjne. W § 19 ust. 3 pkt 2 Rada nakazała, aby wszelkie zamierzenia inwestycyjne związane z pracami ziemnymi uzgodnić z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków. W pkt 3 już jednak przyjęła, że „pozwolenie konserwatorskie, o którym mowa w pkt 2, należy uzyskać przed wydaniem pozwolenia na budowę, a dla robót nie wymagających pozwolenia na budowę – przed realizacją inwestycji, tj. przed uzyskaniem zaświadczenia potwierdzającego akceptację przyjęcia zgłoszenia wykonywania robót budowlanych”. W taki sposób sformułowane normy prawa miejscowego mogą budzić uzasadnioną wątpliwość, co do tego czy dla wszelkich zamierzeń inwestycyjnych związanych z pracami ziemnymi wymagane jest uzgodnienie, czy też pozwolenie konserwatorskie, co powoduje, że wskazane przepisy stają się nieczytelne. To z kolei pozostawia podmiotom stosującym te regulacje swoisty luz decyzyjny, a biorąc pod uwagę przyjęte w przywołanych powyżej przepisach niedookreślone wyrażenie „prace ziemne” zwiększa niebezpieczeństwo nie tylko podjęcia decyzji arbitralnych w drodze „swobodnego uznania”, a także nieuprawnionego rozszerzenia katalogu prac, dla których wymagane jest pozwolenie wojewódzkiego konserwatora zabytków. Mając powyższe na uwadze Sąd, działając na podstawie przepisów art. 147 § 1 ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi orzekł jak w pkt. I sentencji. Klauzula zawarta w pkt. II wyroku wynika z obowiązku zastosowania przepisu art. 152 ww. ustawy. Orzeczenie o kosztach znajduje swoje uzasadnienie w treści art. 200 ww. ustawy.

3398

WYROK NR SYGN. AKT II SA/WR 256/11 WOJEWÓDZKIEGO SĄDU ADMINISTRACYJNEGO WE WROCŁAWIU

z dnia 8 czerwca 2011 r.

w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla miejscowości Wiązów

Wojewódzki Sąd Administracyjny we Wrocławiu

w składzie następującym:

Sędziowie

Przewodniczący

Sędzia WSA

Sędzia WSA

Sędzia NSA Andrzej Wawrzyniak (spr.)

Olga Białek

Alicja Palus

Protokolant

Patrycja Kikosicka-Jędrzejczak

po rozpoznaniu w Wydziale II na rozprawie w dniu 8 czerwca 2011 r.

sprawy ze skargi Wojewody Dolnośląskiego

na uchwałę Rady Miasta i Gminy Wiązów

z dnia 11 stycznia 2011 r. nr IV/12/11

w przedmiocie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla miejscowości Wiązów

I. stwierdza nieważność § 6 ust. 2 pkt 23, pkt 24 lit. b, ust. 4 pkt 15, ust. 6 pkt 8, ust. 8 pkt 1, pkt 4 lit c, ust. 9, ust. 10 pkt 2 lit. d, pkt 4 lit. g, ust. 11 pkt 4, pkt 5, ust. 12 pkt 4, pkt 6, ust. 13 pkt 2 zaskarżonej uchwały;

II. stwierdza, że zaskarżona uchwała w zakresie określonym w punkcie I nie podlega wykonaniu.

UZASADNIENIE

W dniu 11 stycznia 2011 r. Rada Miasta i Gminy Wiązów podjęła uchwałę nr IV/12/11 w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla miejscowości Wiązów. W § 6 ust. 2 pkt 23 powyższej uchwały, w zakresie wymogów konserwatorskich obowiązujących w strefie „A” ścisłej ochrony konserwatorskiej zawarto unormowanie o treści: „wszelkie zamierzenia i działania (w tym wszelkie zmiany form własności, funkcji, podziałów nieruchomości, przebudowy, rozbudowy i remonty, zagospodarowania terenu, wznoszenie nowych obiektów, prace rewaloryzacyjne, badania archeologiczno-architektoniczne i stratygraficzne) na obszarze strefy „A” należy konsultować i uzgadniać z właściwym wojewódzkim konserwatorem zabytków”. W pkt 24 lit. b) tego paragrafu i ustępu postanowiono, że dla zespołu kościelnego (kościół otoczony murem i plebania) „wszelkie zamierzenia i działania inwestycyjne należy poprzedzić uzyskaniem wytycznych konserwatorskich i uzgodnić z właściwym wojewódzkim kon-

serwatorem zabytków". Dla strefy „B” ochrony konserwatorskiej, w ust. 4 pkt 15 § 6 zaskarżonej uchwały podano: „wprowadza się wymóg uzgadniania z właściwym wojewódzkim konserwatorem zabytków wszelkich działań inwestycyjnych (w tym zmiany zagospodarowania terenu), remontów, przebudów i modernizacji oraz zmiany funkcji obiektów budowlanych, jak i wznoszenia nowych budynków”. Dla strefy „K” ochrony krajobrazu kulturowego, w § 6 ust. 6 pkt 8 zawarto unormowanie o treści: „wszelkie działania inwestycyjne polegające na wznoszeniu nowych obiektów kubaturowych oraz przebudowie i zmianie wyglądu istniejących obiektów należy uzgadniać z właściwym wojewódzkim konserwatorem zabytków”. W § 6 ust. 8 pkt 1, dla strefy „W” – ścisłej ochrony archeologicznej, podano: „Wszelkie zamierzenia inwestycyjne związane z pracami ziemnymi wymagają przeprowadzenia ratowniczych badań archeologicznych i wykopaliskowych (w uzasadnionych przypadkach wyprzedzających) przez uprawnionego archeologa, historyka architektury i odpowiednie zespoły badawcze na koszt Inwestora, za pozwoleniem konserwatorskim na prace archeologiczne i wykopaliskowe. Pozwolenie należy uzyskać przed uzyskaniem pozwolenia na budowę, a dla robót niewymagających pozwolenia na budowę – przed realizacją inwestycji, tj. przed uzyskaniem zaświadczenia potwierdzającego akceptację przyjęcia zgłoszenia wykonywania robót budowlanych”. W tym samym paragrafie i ustępie, w pkt 4 lit c), dla zlokalizowanego w strefie „W” stanowiska archeologicznego nr 3/47/86-30 AZP, ustalono: „Na tym terenie wszelkie ewentualne prace rewaloryzacyjne należy uzgadniać z Dolnośląskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków oraz prowadzić za pozwoleniem na prace archeologiczne i wykopaliskowe”. W § 6 ust. 9 postanowiono: „Określa się strefę ochrony konserwatorskiej „OW”, dla której obowiązują następujące ustalenia: 1) Wszelkie zamierzenia inwestycyjne na tym obszarze związane z pracami ziemnymi należy uzgodnić z Dolnośląskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków co do konieczności ich prowadzenia pod nadzorem archeologicznym i za pozwoleniem wojewódzkiego konserwatora zabytków, 2) Nadzór archeologiczny i ratownicze badania archeologiczne prowadzone są przez uprawnionego archeologa. Pozwolenie konserwatorskie należy uzyskać przed wydaniem pozwolenia na budowę i dla robót niewymagających pozwolenia na budowę – przed realizacją inwestycji, tj. przed uzyskaniem zaświadczenia potwierdzającego akceptację przyjęcia zgłoszenia wykonywanych robót budowlanych. W ust. 10 pkt 2 lit. d) tego samego paragrafu, dla obiektów wpisanych do rejestru zabytków, zawarto unormowanie: „Wszelkie działania podejmowane przy zabytkach wymagają pisemnego pozwolenia właściwego wojewódzkiego konserwatora zabytków”. W pkt 4 lit. g) tego paragrafu i ustępu postanowiono, że: „wszelkie prace budowlane, a także zmiany funkcji ww. obiektów należy uzgadniać z właściwym wojewódzkim konserwatorem zabytków”. Określając strefę ochrony zabytkowych układów zieleni, w § 6 ust. 11 pkt 4 i pkt 5 zawarto unormowania o treści: „4) na obszarach chronionych wprowadza się zakaz prowadzenia działalności inwestycyjnej bez uzgodnienia z właściwym wojewódzkim konserwatorem zabytków, 5) wszelkie działania na ich terenie, także lokalizację nowych obiektów, należy uzgodnić z właściwym wojewódzkim konserwatorem zabytków i wykonywać pod jej kontrolą”. W § 6 ust. 12 pkt 4 i pkt 6, określając strefę ochrony dla historycznych cmentarzy, stwierdzono: „4) poszczególne obiekty o wartościach zabytkowych należy poddać konserwacji, zachowane nagrobki zabezpieczyć przed dewastacją i pozostawić na miejscu, ewentualnie tworzyć dla nich lapidaria lub zachować je w inny uzgodniony z właściwym wojewódzkim konserwatorem zabytków sposób”, „6) obowiązuje zakaz prowadzenia działalności inwestycyjnej bez uzgodnienia z właściwym wojewódzkim konserwatorem zabytków- wszelkie zamierzenia i działania inwestycyjne należy poprzedzić uzyskaniem wytycznych konserwatorskich i uzgodnić z właściwym wojewódzkim konserwatorem zabytków”. W ust. 13 pkt 2 § 6 zaskarżonej uchwały, w zakresie stanowisk archeologicznych, podano: „przed uzyskaniem pozwolenia na budowę (a dla robót niewymagających pozwolenia na budowę – przed realizacją inwestycji, tj. przed uzyskaniem zaświadczenia potwierdzającego akceptację przyjęcia zgłoszenia wykonywania robót budowlanych) należy uzyskać pozwolenie Dolnośląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków na przeprowadzenie ziemnych robót budowlanych na terenie zabytkowym w trybie prac konserwatorskich, które polegają na przeprowadzeniu wyprzedzających ratowniczych badań archeologicznych metodą wykopaliskową, przez uprawnionego archeologa”. Skargę na powyższą uchwałę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu złożył organ nadzoru – Wojewoda Dolnośląski, wnosząc o stwierdzenie nieważności jej § 6 ust. 2 pkt 23, pkt 24 lit. b, ust. 4 pkt 15, ust. 6 pkt 8, ust. 8 pkt 1, pkt 4 lit. c, ust. 9, ust. 10 pkt 2 lit. d, pkt 4 lit. g, ust. 11 pkt 4, pkt 5, ust. 12 pkt 4, pkt 6, ust. 13 pkt 2. Przedmiotowej uchwale organ nadzoru zarzucił istotne naruszenie art. 15 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 23 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717 z późn. zm.) w związku z art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. W uzasadnieniu skargi Wojewoda Dolnośląski wskazał, iż w § 6 uchwały nr IV/12/11 z dnia 11 stycznia 2011 r. Rada Miasta i Gminy Wiązów określiła zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej. Przytoczywszy treść § 6 ust. 2 pkt 23, pkt 24 lit. b), ust. 4 pkt 15, ust. 6 pkt 8, ust. 8 pkt 1 i pkt 4 lit. c), ust. 9, ust. 10 pkt 2 lit. d), pkt 4 lit. g), ust. 11 pkt 4 i pkt 5, ust. 12 pkt 4 i pkt 6 oraz ust. 13 pkt 2 zaskarżonej uchwały, organ nadzoru wywiódł, iż w odniesieniu do powyższych przepisów uchwały należy wskazać, że w myśl art. 7 pkt 4 i art. 19 ust. 3 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162, poz. 1568 z późn. zm.), jedną z form ochrony zabytków są ustalenia ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. W planie ustala się, w zależności od potrzeb, strefy ochrony konserwatorskiej obejmujące obszary, na których obowiązują określone ustaleniami planu ograniczenia, zakazy i nakazy, mające na celu ochronę znajdujących się na tym obszarze zabytków. Kompetencja ta ściśle koresponduje z art. 15 ust. 2 pkt 4 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w myśl którego w planie miejscowym określa się obowiązkowo zasady ochrony

dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej. Zaznaczając, że wskazane upoważnienia określają kompetencję do określenia w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego zasad, na jakich poszczególne obiekty czy obszary o wartości kulturalnej, w tym zabytki, zależnie od indywidualnych uwarunkowań, mogą być chronione, organ nadzoru podkreślił, że upoważnienie to nie oznacza pełnej dowolności i musi być interpretowane przez pryzmat obowiązującego prawa. Przywołując art. 7 Konstytucji RP oraz wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 28 czerwca 2000 r., K 25/99 (OTK 2000/5/141), Wojewoda Dolnośląski wywiódł, iż wskazane uregulowania uchwały wykraczają poza przyznaną radzie gminy kompetencję do określenia w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej. Powyższe upoważnienie nie obejmuje bowiem możliwości regulowania w miejscowym planie kwestii związanych z koniecznością uzyskania wytycznych, opinii, pozwolenia czy też uzgodnienia wojewódzkiego konserwatora zabytków przed podjęciem określonych czynności, działań czy zamierzeń inwestycyjnych, w tym związanych z uzyskaniem pozwolenia na budowę. Zakres i formy działania organów nadzoru konserwatorskiego w zakresie współdziałania z organami administracji architektoniczno-budowlanej i nadzoru budowlanego zostały określone przez ustawodawcę, a rada gminy nie została umocowana do modyfikowania zakresu współdziałania organów w postępowaniu administracyjnym przy wydawaniu decyzji administracyjnych. Zauważając, że pozwolenie wojewódzkiego konserwatora zabytków na prowadzenie robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków wydawane jest w formie decyzji administracyjnej, organ nadzoru podkreślił, że podstawą prawną do wydania decyzji może być wyłącznie przepis rangi ustawowej, a nie uchwała organu stanowiącego gminy. Wojewoda zaznaczył przy tym, że formą, w której swe stanowisko wyraża wojewódzki konserwator zabytków, jest – zgodnie z art. 36 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami – pozwolenie, a nie uzgodnienie. W opinii organu nadzoru, kwestionowane unormowania zaskarżonej uchwały należy kwalifikować jako niezgodne z prawem powtórzenie ustawowe lub modyfikację, jeżeli uregulowanie takie wynika wprost z ustawy. Natomiast, jeżeli ustawodawca nie przewidział w ogóle wymogu współdziałania z organem nadzoru konserwatorskiego, a rada gminy w drodze uchwały taki obowiązek wprowadziła, to tej kategorii regulacja wykracza poza udzieloną radzie gminy normę kompetencyjną. Odnosząc się do wymogów określonych w § 6 ust. 8 pkt 1 uchwały Wojewoda Dolnośląski wskazał, że kwestia obowiązku przeprowadzenia badań archeologicznych uregulowana została w art. 31 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Przywołując następnie art. 31 ust. 1a pkt 2 i ust. 2 tej ustawy, organ nadzoru wywiódł, że obowiązek przeprowadzenia prac archeologicznych istnieje tylko o tyle, o ile występuje ryzyko przekształcenia lub zniszczenia zabytku archeologicznego i o ile przeprowadzenie badań jest niezbędne w celu ochrony zabytków. Wojewoda podkreślił, że akt prawa miejscowego nie może określać i stanowić podstaw działania organów władzy publicznej, w tym organów ochrony zabytków oraz wskazywać form ich działania. W ocenie organu nadzoru, kwestionowana treść zaskarżonej uchwały zawiera uregulowania wykraczające poza przyznaną radzie gminy kompetencję do określenia zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej. W zakresie władztwa planistycznego gminy i ustaleń, o których mowa w art. 15 ust. 2 pkt 4 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, nie mieści się kompetencja do regulowania kwestii uregulowanych już kompleksowo w przepisach rangi ustawowej – ustawie o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami oraz ustawie – Prawo budowlane. W odpowiedzi na skargę Gmina Wiązów uznała w całości zarzuty skargi za uzasadnione. W uzasadnieniu Gmina podała, że podziela stanowisko Wojewody wyrażone w skardze, jednakże Rada Gminy nie może zmienić uchwały w zaskarżonej części z uwagi na konieczność zachowania procedur wymaganych przepisami ustawy o planowaniu przestrzennym. Gmina wskazała, że skargę złożono na te zapisy uchwały, które naniesiono do planu uwzględniając żądania Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Stwierdziła, że ponieważ nie chodzi tu o opinię lecz o uzgodnienie, Gmina nie mogła nie uwzględnić stanowiska Konserwatora, wobec czego zmieniono projekt planu uwzględniając uwagi zawarte w piśmie Konserwatora z dnia 27 października 2009 r. Wojewódzki Sąd Administracyjny zważył, co następuje: Zgodnie z art. 3 § 2 pkt 5 i 6 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 153, poz. 1270 z późn. zm.), sprawowana przez sądy administracyjne kontrola działalności administracji publicznej obejmuje między innymi orzekanie w sprawach skarg na akty prawa miejscowego organów jednostek samorządu terytorialnego i terenowych organów administracji rządowej oraz na akty organów jednostek samorządu terytorialnego i ich związków, inne niż określone w pkt 5, podejmowane w sprawach z zakresu administracji publicznej. Przedmiotem kontroli w niniejszej sprawie jest działalność uchwałodawcza organu samorządu terytorialnego, którym to organem jest Rada Miasta i Gminy Wiązów, a konkretnie zgodność z prawem jej uchwały z dnia 11 stycznia 2011 r. nr IV/12/11 w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla miejscowości Wiązów. Wniesiona w niniejszej sprawie skarga zasługiwała na uwzględnienie, bowiem zaskarżona uchwała, a konkretnie jej § 6 ust. 2 pkt 23, pkt 24 lit. b), ust. 4 pkt 15, ust. 6 pkt 8, ust. 8 pkt 1 i pkt 4 lit. c), ust. 9, ust. 10 pkt 2 lit. d), pkt 4 lit. g), ust. 11 pkt 4 i pkt 5, ust. 12 pkt 4 i pkt 6 oraz ust. 13 pkt 2, istotnie narusza art. 15 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 23 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717 z późn. zm.) w związku z art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Przepis art. 7 Konstytucji RP stanowi, iż organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa. Stosownie do art. 15 ust. 2 pkt 4 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w planie miejscowym określa się obowiązkowo zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej. W myśl art. 7 pkt 4 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162,

poz. 1568 z późn. zm.), formami ochrony zabytków są ustalenia ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego albo w decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, decyzji o warunkach zabudowy, decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej lub decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego. Zgodnie zaś z art. 19 ust. 3 tej ustawy, w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego ustala się, w zależności od potrzeb, strefy ochrony konserwatorskiej obejmujące obszary, na których obowiązują określone ustaleniami planu ograniczenia, zakazy i nakazy, mające na celu ochronę znajdujących się na tym obszarze zabytków. Jak trafnie podkreślił organ nadzoru we wniesionej skardze, wskazane upoważnienia określają kompetencję rady gminy do określenia w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego zasad, na jakich poszczególne obiekty czy obszary o wartości kulturalnej, w tym zabytki, zależnie od indywidualnych uwarunkowań, mogą być chronione, przy czym upoważnienie to nie oznacza pełnej dowolności i musi być interpretowane przez pryzmat obowiązującego prawa. Wojewoda Dolnośląski słusznie uznał, iż zaskarżone przez niego uregulowania uchwały wykraczają poza przyznaną radzie gminy kompetencję do określenia w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej. Powyższe upoważnienie nie obejmuje bowiem możliwości regulowania w miejscowym planie kwestii związanych z koniecznością uzyskania wytycznych, opinii, pozwolenia czy też uzgodnienia wojewódzkiego konserwatora zabytków przed podjęciem określonych czynności, działań czy zamierzeń inwestycyjnych, w tym związanych z uzyskaniem pozwolenia na budowę. Zakres i formy działania organów nadzoru konserwatorskiego w zakresie współdziałania z organami administracji architektoniczno-budowlanej i nadzoru budowlanego zostały określone przez ustawodawcę, a rada gminy nie została umocowana do modyfikowania zakresu współdziałania organów w postępowaniu administracyjnym przy wydawaniu decyzji administracyjnych. Zauważając, że pozwolenie wojewódzkiego konserwatora zabytków na prowadzenie robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków wydawane jest w formie decyzji administracyjnej, organ nadzoru trafnie podkreślił, że podstawą prawną do wydania decyzji może być wyłącznie przepis rangi ustawowej, a nie uchwała organu stanowiącego gminy. Wojewoda słusznie przy tym zaznaczył, że formą, w której swe stanowisko wyraża wojewódzki konserwator zabytków, jest – zgodnie z art. 36 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami – pozwolenie, a nie uzgodnienie. Prawdłowo zatem organ nadzoru wywiódł, że kwestionowane unormowania zaskarżonej uchwały należy kwalifikować jako niezgodne z prawem powtórzenie ustawowe lub modyfikację, jeżeli uregulowanie takie wynika wprost z ustawy. Natomiast, jeżeli ustawodawca nie przewidział w ogóle wymogu współdziałania z organem nadzoru konserwatorskiego, a rada gminy w drodze uchwały taki obowiązek wprowadziła, to tej kategorii regulacja wykracza poza udzieloną radzie gminy normę kompetencyjną. Odnosząc się do wymogów określonych w § 6 ust. 8 pkt 1 zaskarżonej uchwały Wojewoda Dolnośląski trafnie wskazał, że kwestia obowiązku przeprowadzenia badań archeologicznych uregulowana została w art. 31 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami oraz że – stosownie do zawartej w tym unormowaniu regulacji – obowiązek przeprowadzenia prac archeologicznych istnieje tylko o tyle, o ile występuje ryzyko przekształcenia lub zniszczenia zabytku archeologicznego i o ile przeprowadzenie badań jest niezbędne w celu ochrony zabytków. Wojewoda słusznie ponadto podkreślił, że akt prawa miejscowego nie może określać i stanowić podstaw działania organów władzy publicznej, w tym organów ochrony zabytków oraz wskazywać form ich działania. W tym stanie rzeczy zgodzić się należy z organem nadzoru, że kwestionowana treść zaskarżonej uchwały zawiera uregulowania wykraczające poza przyznaną radzie gminy kompetencję do określenia zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej. W zakresie władztwa planistycznego gminy i ustaleń, o których mowa w art. 15 ust. 2 pkt 4 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, nie mieści się bowiem kompetencja do regulowania kwestii uregulowanych już kompleksowo w przepisach rangi ustawowej – ustawie o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami oraz ustawie – Prawo budowlane. Podkreślić ponadto wypada, że Gmina Wiązów również uznała wniesioną w niniejszej sprawie skargę za uzasadnioną. Wskazując, że skargę złożono na te zapisy uchwały, które naniesiono do planu uwzględniając żądania Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, zawarte w piśmie Konserwatora z dnia 27 października 2009 r., Gmina podkreśliła, że żądania te musiała uwzględnić z uwagi na konieczność zachowania procedur wymaganych przepisami ustawy o planowaniu przestrzennym, ponieważ nie chodzi tu o opinię Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, lecz o uzgodnienie. W tym stanie rzeczy – zgodnie z art. 147 § 1 i art. 152 powołanej wyżej ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi – orzeczono jak w sentencji wyroku.

3399

**WYROK NR SYGN. AKT II SA/WR 60/11
WOJEWÓDZKIEGO SĄDU ADMINISTRACYJNEGO WE WROCŁAWIU**

z dnia 14 czerwca 2011 r.

**w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
terenu położonego w obrębie Szymanów – MPZP OBRĘB SZYMANÓW**

Wojewódzki Sąd Administracyjny we Wrocławiu
w składzie następującym:

Przewodniczący Sędzia NSA
Sędziowie Sędzia WSA
Sędzia NSA

Halina Kremis
Olga Białek (spr.)
Andrzej Wawrzyniak

Protokolant

asystent sędziego Wojciech Śnieżyński

po rozpoznaniu w Wydziale II na rozprawie w dniu 14 czerwca 2011 r.

sprawy ze skargi Wojewody Dolnośląskiego

na uchwałę Rady Gminy Wisznia Mała

z dnia 28 kwietnia 2010 r. nr V/XXXVII/207/10

w przedmiocie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego
w obrębie Szymanów – MPZP OBRĘB SZYMANÓW

I. stwierdza nieważność zaskarżonej uchwały w części stanowiącej zapisy § 4 ust. 5 pkt 22 o treści „decyzji o warunkach zabudowy lub”, § 5 ust. 14 pkt 3 lit c, § 5 ust. 24 pkt 4 lit. b, § 7 ust. 6 pkt 3, § 8 ust. 5 pkt 1, § 6 ust. 4;

II. dalej idącą skargę oddala;

III. stwierdza, że zaskarżona uchwała nie podlega wykonaniu w części określonej w punkcie I niniejszego wyroku;

IV. zasądza od Rady Gminy Wisznia Mała na rzecz Wojewody Dolnośląskiego kwotę 240 zł (słownie: dwieście czterdzieści) tytułem zwrotu kosztów postępowania.

UZASADNIENIE

Rada Gminy Wisznia Mała uchwałą z dnia 28 kwietnia 2010r. nr V/XXXVII/207/10 podjętą na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) i art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717 z późn. zm.) w związku z uchwałą Rady Gminy Wisznia Mała z dnia 20 czerwca 2007 r. nr V/VI/45/07 o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w obrębie Szymanów, po stwierdzeniu zgodności ustaleń projektu planu z zapisem Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Wisznia Mała (uchwała Rady Gminy Wisznia Mała z dnia 29 grudnia 2009 r. nr V/XXXV/194/09) uchwaliła miejscowy plan zagospodarowania terenu położonego w obrębie Szymanów – w skrócie MPZP Szymanów. Obszar objęty procedurą planistyczną określony został w załączniku graficznym nr 1 do uchwały. W tekście uchwały zamieszczono postanowienia dotyczące: przepisów ogólnych (rozdział 1, § 1 – § 3), zasad zagospodarowania terenów (rozdział 2, § 4 – § 11), zasad obsługi w zakresie infrastruktury technicznej (rozdział 3, § 12), zasad ochrony środowiska (rozdział 4, § 13), zasad ochrony środowiska kulturowego (rozdział 5, § 14 – § 15), oraz przepisów końcowych (rozdział 6, § 16 – § 19). Na opisaną powyżej uchwałę Wojewoda Dolnośląski działający jako organ nadzoru wniósł skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu. Powołując się w petitum skargi na przepis art. 93 ust. 1 wskazanej wcześniej ustawy o samorządzie gminnym Wojewoda Dolnośląski zwrócił się o stwierdzenie nieważności zaskarżonego aktu w zakresie: – § 4 ust. 5 pkt 22 z powodu istotnego naruszenia art. 4 ust. 1 i 2 w zw. z art. 65 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2003 r. Nr 80, poz. 717 ze zm.); – § 5 ust. 14 pkt 3 lit c, § 5 ust. 24 pkt 4 lit. b, § 7 ust. 6 pkt 3, § 8 ust. 5 pkt 1 z powodu istotnego naruszenia art. 15 ust. 2 pkt 1 i art. 27 ustawy o planowaniu

i zagospodarowaniu przestrzennym; – § 6 ust. 4 z powodu istotnego naruszenia art. 15 ust. 2 pkt 1 i art. 27 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Organ nadzoru wniosł również o zasądzenie kosztów postępowania według norm przepisanych. Uzasadniając pierwsze z żądań dotyczące § 4 ust. 5 pkt 22 zaskarżonej uchwały Wojewoda Dolnośląski wyjaśnił, że w zapisie tym Rada Gminy Wisznia Mała postanowiła, iż „Ustalenia dotyczące wysokości budynków, ich ukształtowania oraz położenia na działce nie dotyczą budynków istniejących i budynków, dla których wydano decyzję o warunkach zabudowy lub decyzję o pozwoleniu na budowę przed wejściem w życie niniejszego planu”. Organ podał również, że rozmieszczenie inwestycji celu publicznego oraz określenie sposobów zagospodarowania i warunków zabudowy terenu następuje w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, a w przypadku braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego określenie sposobów zagospodarowania i warunków zabudowy terenu następuje w drodze decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. Jednocześnie w myśl art. 65 ust. 1 pkt 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym organ, który wydał decyzję o warunkach zabudowy albo decyzję o ustaleniu lokalizacji celu publicznego, stwierdza jej wygaśnięcie, jeżeli dla tego terenu uchwalono plan miejscowy, którego ustalenia są inne niż w wydanej decyzji. Wygaśnięcie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu ze względu na jej sprzeczność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego jest wyjątkiem względem zasady utrzymania w mocy decyzji wydanych na podstawie stanu prawnego obowiązującego w dniu jej wydania. Powyższe unormowanie wynika z szczególnej relacji, jaka zachodzi pomiędzy decyzjami o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu a miejscowym planem, bowiem ustalenia planu mają pierwszeństwo przed ustaleniami decyzji. Jedynym wyjątkiem jest sytuacja, gdy na podstawie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu została wydana ostateczna decyzja o pozwoleniu na budowę. Rozwiązanie przyjęte w art. 65 ust. 2 powoływanej ustawy stanowi wyraz realizacji zasady pewności obrotu prawnego, a przede wszystkim ochrony praw nabytych. W tym bowiem przypadku adresat omawianej decyzji zrealizował uprawnienie z niej wynikające, to jest złożył wniosek o pozwolenie na budowę, a następnie uzyskał to pozwolenie. W konsekwencji Rada Gminy nie ma żadnych podstaw prawnych do regulowania w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego kwestii związanych z utrzymaniem ustaleń zawartych w decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. Ustawodawca rozstrzygnął w ustawie jednoznacznie kwestię obowiązku stwierdzenia przez organ administracyjny wygaszenia decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, jeżeli dla danego terenu uchwalono plan miejscowy, którego ustalenia są inne niż w wydanej decyzji. Ponadto organ nadzoru wskazał, że w odniesieniu do decyzji o pozwoleniu na budowę, wydanej przed uchwaleniem niniejszego planu, stwierdzić należy, iż zapis ten również nie znajduje oparcia w przepisach prawa. Ostateczna decyzja o pozwoleniu na budowę, nie traci swojej ważności ze względu na ustalenia planu (art. 65 ust. 2 ustawy). Podmiot dysponujący ważną decyzją o pozwoleniu na budowę korzysta zatem ze wzmocnionej ochrony swoich praw nabytych w zakresie sposobu zagospodarowania terenu objętego planowaną inwestycją. Wzmocniona ochrona prawna uzasadniona jest w takim wypadku nie tylko ze względu na ochronę prawa własności, ale wynika także z potrzeby stworzenia gwarancji ochrony pewności obrotu prawnego i zaufania obywateli do działań państwa i administracji publicznej. Wynikający z ostatecznej decyzji o pozwoleniu na budowę sposób zagospodarowania terenu pozostaje w mocy i inwestor jest władny wykonywać przyznane w niej uprawnienia w okresie ważności tej decyzji. W ocenie organu nadzoru Rada Gminy wprowadzając w przedmiotowym planie, według którego ustalenia dotyczące wysokości budynków, ich ukształtowania oraz położenia na działce nie dotyczą budynków, dla których wydano decyzję o pozwoleniu na budowę przed wejściem w życie niniejszego planu wykroczyła poza zakres udzielonego jej upoważnienia ustawowego, natomiast postanawiając, że ustalenia planu nie dotyczą budynków, dla których wydano decyzję o pozwoleniu na budowę powtórzyła zasadę przyjętą w art. 65 ust. 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. W dalszej części uzasadnienia Wojewoda Dolnośląski wskazał, że Rada Gminy w § 5 ust. 14 pkt 3 lit. c uchwały postanowiła: „za zgodną z planem uznaje się zmianę lokalizacji terenu 1ZP (wyłącznie w wypadku inwestowania przez jednego inwestora na wszystkich terenach od 1UL do 7UL łącznie) – obowiązuje wtedy realizacja terenu zieleni o tej samej powierzchni w innym miejscu na tym obszarze”. W § 5 ust. 24 pkt 4 lit. b w odniesieniu do terenu oznaczonego symbolem 3WP wprowadzono zasadę, że zmiany przebiegu lub zarurowanie rowów dokonuje się wyłącznie za zgodą zarządcy i na zasadach zgodnych z przepisem szczególnym. W § 7 ust. 6 pkt 3 postanowiono: „za zgodne z planem uznaje się rezygnację z realizacji ulicy lub ulic 2KDW w wypadku inwestowania na terenie większym niż przewidziano w planie – pozostałe ulice 2KDW nie mogą pozostać bez połączenia z drogami publicznymi”. Z kolei § 8 ust. 5 pkt 1 uchwały stanowi: „zarurowanie lub likwidacja rowów melioracyjnych oraz ewentualna zmiana ich przebiegu możliwa jest wyłącznie na warunkach określonych przez zarządcę rowów, po przeprowadzaniu badań gruntowych i wykonaniu dokumentacji melioracyjnej uzgodnionej z organem ds. melioracji w celu wyeliminowania możliwości zalewania wodami deszczowymi terenów budowlanych”. W ocenie organu nadzoru postanowieniami zawartymi w przytoczonych wyżej przepisach uchwały Rada Gminy Wisznia Mała wprowadziła możliwość zmiany obowiązujących ustaleń planu, bez zachowania procedury planistycznej właściwej dla zmiany planu, wynikającej z ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Argumentując powyższe stanowisko Wojewoda wskazał na przepis art. 27 ustawy z którego wynika, że zmiana studium lub planu miejscowego następuje w takim trybie, w jakim są one uchwalane. Przepis ten wprowadza generalną zasadę, zgodnie z którą miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego zmienia się w takim samym trybie, w jakim został on uchwalony.

Procedurę zmiany miejscowego planu rozpocząć powinno podjęcie przez radę gminy uchwały w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany planu (art. 14 ust. 1 w zw. z art. 27 ustawy). Zmiana planu jest wyrazem samodzielności gminy w zakresie planowania przestrzennego i gmina może w każdym czasie przystąpić do zmiany planu. Zdaniem organu nadzoru ustawa jednoznacznie rozstrzyga w jakim trybie przeprowadza się zmianę miejscowego planu i nie daje Radzie kompetencji, ani możliwości decydowania, czy przeprowadzenie procedury planistycznej jest w danym przypadku konieczne, zasadne i celowe, czy też nie. W konsekwencji za niedopuszczalną należy uznać wprowadzoną w uchwale możliwość zmiany lokalizacji terenu 1ZP, zmiany przebiegu rowów melioracyjnych, czy też rezygnacji z ulicy lub ulic 2KDW. W ocenie organu nadzoru wskazane powyższej sytuacji będą stanowić zmianę planu, a postanowienia uchwały pozostają również w sprzeczności z zasadami sporządzania planu zagospodarowania przestrzennego. W myśl art. 15 ust. 2 pkt 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w planie miejscowym określa się obowiązkowo przeznaczenie terenów oraz linie rozgraniczające tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania. Zgodnie z § 7 pkt 7 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (Dz. U. Nr 164, poz. 1587) projekt rysunku planu miejscowego powinien zawierać m.in. linie rozgraniczające tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania oraz ich oznaczenia. Przytoczone przepisy wskazują, że przeznaczenie terenów oraz linie rozgraniczające tereny o różnym przeznaczeniu powinny być ustalone jednoznacznie. Zdaniem organu nadzoru ustalenia niniejszego planu, które dopuszczają możliwość zmiany lokalizacji terenu 1 ZP, zmiany przebiegu i likwidacji rowów melioracyjnych, czy też rezygnację z ulicy lub ulic 2KDW bez zmiany przedmiotowej uchwały w trybie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, stoją w sprzeczności z postanowieniami ustawy obligującymi radę gminy do przeprowadzenia procedury planistycznej właściwej dla zmiany miejscowego planu, w każdym przypadku, gdy konieczność takiej zmiany zachodzi. Przedstawiona powyżej argumentacja została uzupełniona przykładami z orzecnictwa sądowoadministracyjnego. W dalszej części skargi Wojewoda przytoczył przepis § 6 ust. 4, w którym postanowiono, że „Określone w planie szerokości ulic w liniach rozgraniczających należy traktować jako minimalne, można je skorygować, poszerzając ulice, w razie uzyskania takiej możliwości, dla realizacji parkingów, zatok autobusowych, urządzeń odwadniających lub dodatkowego wyposażenia”. Zdaniem organu nadzoru dopuszczona przywołanym przepisem zmiana linii położenia linii rozgraniczających ulic jest dowolna, gdyż Rada nie określiła precyzyjnie dopuszczalnego zakresu przesunięcia. Takie rozwiązanie stawia natomiast właścicieli nieruchomości przyległych w niedopuszczalnej sytuacji powodującej niepewność co do przeznaczenia tych działek. Tym samym kwestionowany przepis narusza regulację art. 15 ust. 2 pkt 1 ustawy, gdyż dopuszczając w takiej formie zmianę położenia ww. linii wprowadzono regulację rodzącą wątpliwości co do funkcji terenu i dopuszczalnego sposobu zagospodarowania oraz przebiegu linii rozgraniczających tereny o różnych funkcjach. Rozwiązanie przyjęte w ww. przepisie przeczy istocie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, którą jest ustalenie przeznaczenia terenów i rozgraniczenie terenów o różnych funkcjach. Regulacja ta tworząc stan niepewności co do przeznaczenia terenów w sposób nadmierny wkracza również w konstytucyjnie chronione prawo własności, a tym samym oznacza przekroczenie władztwa planistycznego gminy. W odpowiedzi na skargę Rada Gminy Wisznia Mała oświadczyła, że zgadza się ze stanowiskiem Wojewody i uznaje za zasadne zarzuty podniesione w skardze. Na rozprawie w dniu 14 czerwca 2011r. pełnomocnicy stron podtrzymali prezentowane dotychczas stanowiska. Wojewódzki Sąd Administracyjny zważył, co następuje: Wskazać przede wszystkim należy, że w przepisie art. 1 § 1 i § 2 ustawy z dnia 25 lipca 2002 r. – Prawo o ustroju sądów administracyjnych (Dz. U. Nr 153, poz. 1269) ustawodawca zastrzegł, że sądy administracyjne sprawują wymiar sprawiedliwości m.in. poprzez kontrolę działalności administracji publicznej pod względem zgodności z prawem (jeżeli ustawy nie stanowią inaczej), formułując w ten sposób generalne kryterium wiążące sądy administracyjne w pełnym zakresie ich kognicji. Wykonywana przez sądy administracyjne kontrola administracji publicznej obejmuje również orzekanie w sprawach skarg na akty prawa miejscowego organów jednostek samorządu terytorialnego i terenowych organów administracji rządowej; akty organów jednostek samorządu terytorialnego i ich związków, inne niż określone w pkt 5, podejmowane w sprawach z zakresu administracji publicznej (art. 3 § 1 w zw. z § 2 pkt 5 i 6 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi – Dz. U. Nr 153, poz. 1270 z późn. zm. – zwanej dalej u.p.p.s.a/). Przedmiotem oceny w rozpoznawanej sprawie, była uchwała należąca do tej kategorii aktów. Mając na względzie wskazane powyżej kryterium legalności Wojewódzki Sąd Administracyjny po poddaniu ocenie istniejących w sprawie okoliczności faktycznych i prawnych podzielił w znacznej części zarzuty i argumentację skargi, co obligowało Sąd do wyeliminowania – w tym zakresie zaskarżonego aktu z obrotu prawnego. Akt ten podjęty został w przedmiocie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, regulowanym powoływaną wcześniej ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Zgodnie z jej przepisem art. 3 ust. 1 kształtowanie i prowadzenie polityki przestrzennej na terenie gminy z wyjątkiem morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej oraz terenów zamkniętych należy do zadań własnych gminy. W przyznanej tym przepisem kompetencji do uchwalania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wyraża się samodzielność samorządu terytorialnego w rozwiązywaniu lokalnych zagadnień dotyczących zachowania ładu przestrzennego, a także gospodarki nieruchomościami, ochrony środowiska i przyrody oraz gospodarki wodnej, o których mowa w art. 7 ust. 1 pkt 1 wskazanej poprzednio ustawy o samorządzie gminnym. Należy też podkreślić, że miejscowy plan zagospodarowania prze-

strzennego jest aktem prawa powszechnie obowiązującego i musi spełniać wysokie wymagania stawiane tej kategorii aktów normatywnych oraz odpowiadać standardom legalności. Z tych względów mimo, że ustawodawca jednoznacznie przyznał organom gminy uprawnienie do uchwalania planów zagospodarowania przestrzennego, to równocześnie nałożył na nie obowiązek przestrzegania reguł stanowienia prawa. Istotne jest też, że gmina wykonuje zadania publiczne w imieniu własnym i na własną odpowiedzialność, a jej samodzielność podlega ochronie sądowej. Granicą tej samodzielności jest sprzeczność z prawem, a zatem działanie – co do swej istoty – inne, niż określa to obowiązujący przepis. Samodzielność gminy może być bowiem realizowana tylko w granicach dozwolonych prawem. Stosownie bowiem do art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa, co oznacza, że samodzielność gminy istnieje tylko w granicach prawa. Ranga powinności praworządnego działania organów gminy w sferze planistycznej podkreślona została w przepisie art. 28 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, stanowiącym że naruszenie zasad sporządzania studium lub planu miejscowego, istotne naruszenie trybu ich sporządzania, a także naruszenie właściwości organów w tym zakresie, powodują nieważność uchwały rady gminy w całości lub części. Przywołany przepis ustala zatem dwa kryteria zgodności z prawem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego: materialnoprawne i formalnoprawne (np. wyrok NSA z dnia 11 września 2008 r., sygn. akt II OSK 215/08, nie publ.). Zasady sporządzania planu w doktrynalnym ujęciu interpretowane są jako wartości i merytoryczne wymogi kształtowania polityki przestrzennej przez uprawniony organ. W ich zakresie istotne jest m.in. to, że wobec hierarchiczności źródeł prawa plan zagospodarowania przestrzennego jako akt prawa miejscowego nie może regulować materii należących do aktów wyższego rzędu i nie może być z nimi sprzeczny. W zaskarżonej uchwale Rada Gminy Wisznia Mała w § 4 ust. 5 pkt 22 postanowiła, że „Ustalenia dotyczące wysokości budynków, ich ukształtowania oraz położenia na działce nie dotyczą budynków istniejących i budynków, dla których wydano decyzję o warunkach zabudowy lub decyzję o pozwoleniu na budowę „ przed wejściem w życie niniejszego planu.” Sąd podziela argumentację organu nadzoru wskazującą na niezgodność tego zapisu w części odnoszącej się do decyzji o warunkach zabudowy – z przepisem art. 4 ust. 1 i ust. 2 oraz przepisem art. 65 ust. 1 pkt 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. W obowiązującym stanie prawnym ukształtowanym m.in. przez wskazane powyżej przepisy nie można kwestionować twierdzenia o prymacie ustaleń planu miejscowego nad ustaleniami decyzji o warunkach zabudowy lub decyzji o ustaleniu lokalizacji celu publicznego. Ustawodawca przyznając gminie uprawnienie do samodzielnego kształtowania przestrzeni i sposobu jej wykorzystania zagwarantował równocześnie możliwość przeciwdziałania takiemu sposobowi jej zagospodarowania, dopuszczonemu na podstawie decyzji, który nie odpowiada koncepcji przyjętej przez gminę w planie miejscowym. Celowi temu służy przepis art. 65 ust. 1 pkt 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, nakazujący organowi, który wydał decyzję o warunkach zabudowy albo decyzję o ustaleniu lokalizacji celu publicznego stwierdzenia jej wygaśnięcia, jeżeli dla tego terenu uchwalono plan miejscowy, którego ustalenia są inne niż w wydanej decyzji. Reguła ta nie ma zastosowania w takiej sytuacji, kiedy na podstawie decyzji wskazanej w art. 65 ust. 1 powołanej ustawy wydano ostateczną decyzję o pozwoleniu na budowę. Wynika z tego, że ustawodawca szanuje prawa nabyte oraz interes inwestora i racjonalnie traktuje jego sytuację na takim etapie procesu inwestorskiego, na którym konkretna inwestycja zaczyna się urzeczywistniać. Jednocześnie przepis ten wprost nie wymaga, aby decyzja o pozwoleniu na budowę uzyskała walor ostateczności przed wejściem w życie planu miejscowego. Z tych względów – zdaniem Sądu – jeżeli organ gminy w swoich działaniach kieruje się takimi intencjami jak ustawodawca i uwzględnia w postanowieniach uchwały planistycznej etap zaangażowania inwestora w proces inwestycyjny, wynikający z uzyskania – przed wejściem w życie planu – decyzji o pozwoleniu na budowę, to nie jest to działanie, którego zgodność z prawem można skutecznie kwestionować. Nie należy też wymagać, aby ustalenia dotyczące przyszłej zabudowy, wprowadzone do projektu planu miejscowego miały być stosowane do budynków istniejących. Sąd przyjmując taką ocenę w tym zakresie skargę oddalił co do stwierdzenia nieważności fragmentu ww. przepisu nie objętego treścią sentencji wyroku w pkt I. Zasadnie natomiast organ nadzoru wskazał na wadliwość pozostałych przepisów tj. – § 5 ust. 14 pkt 3 lit. c w którym dopuszczono możliwość zmiany lokalizacji terenu 1 ZP w obszarze 1UL-7UL; – § 5 ust. 24 pkt 4 lit. b w którym wprowadzono w odniesieniu do terenu oznaczonego symbolem 3WP zasadę, że zmiany przebiegu lub zamurowanie rowów dokonuje się wyłącznie na niezbędnych odcinkach oraz za zgodą zarządcy, na zasadach zgodnych z przepisem szczególnym; – § 6 ust. 4, w którym postanowiono, że określone w planie szerokości ulic w liniach rozgraniczających należy traktować jako minimalne, można je skorygować, poszerzając ulice, w razie uzyskiwania takiej możliwości dla realizacji parkingów, zatok autobusowych, urządzeń odnawiających lub dodatkowego wyposażenia; – § 7 ust. 6 pkt 3 w którym dopuszczono możliwość rezygnacji z ulicy lub ulic 2KDW; – § 8 ust. 5 pkt 1, w którym ustalono, że zamurowanie lub likwidacja rowów melioracyjnych oraz ewentualna zmiana ich przebiegu możliwa jest wyłącznie na warunkach określonych przez zarządcę rowów, po przeprowadzeniu badań gruntowych i wykonaniu dokumentacji melioracyjnej uzgodnionej z organem d/s melioracji w celu wyeliminowania możliwości zalania wodami deszczowymi terenów budowlanych. Regulacje zawarte w powyższych zapisach wskazują – jak prawidłowo stwierdza organ nadzoru – na naruszenie przez Radę Gminy Wisznia Mała zasady przyjętej w przepisie art. 27 powoływanej wcześniej ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym poprzez dopuszczenie możliwości zmiany ustaleń planu zarówno w zakresie przeznaczenia terenu jak i linii rozgraniczających bez jednoczesnego przeprowadzenia procedury zmieniającej plan miejscowy oraz w przepi-

sie art. 15 ust. 2 pkt 1 tej ustawy nakazujących określenie obowiązkowo w planie miejscowym przeznaczenia terenów oraz linii rozgraniczających tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania. W tym kontekście wskazać należy, iż możliwe jest ustanowienie w planie miejscowym mieszanego przeznaczenia konkretnych terenów w zależności od ich specyfiki, bowiem art. 15 ust. 2 pkt 1 powyższej ustawy nie wprowadza żadnych ograniczeń co do określenia rodzaju przeznaczenia terenu, a jedynie nakazuje określić linie rozgraniczające tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 22 października 2008 r., sygn. akt II OSK 567/08). Zadaniem więc tychże linii jest wytyczenie terenu objętego ustalonym przeznaczeniem, zaś kwestia dopuszczenia możliwości przesuwania linii rozgraniczających w kontekście przeznaczenia terenów jest ściśle związana z problematyką wykonywania prawa własności nieruchomości. Bezsporne jest bowiem to, iż treść przepisów planu wespół z innymi przepisami determinują sposób wykonywania prawa własności, a w krańcowych przypadkach przy wykorzystaniu terenu przewidzianego w planie na cele publiczne może prowadzić do wywłaszczenia prawa własności. Wobec tego zważyć należy, iż dopuszczalne jest w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego wprowadzenie zapisu pozwalającego na zmianę położenia linii rozgraniczających tylko wówczas gdy nie kreuje to stanu niepewności co do przyszłego przeznaczenia terenu. Innymi słowy dozwolona jest w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego zmiana położenia linii rozgraniczających wówczas gdy po pierwsze przepisy tegoż aktu jednocześnie precyzują zakres korekty, a po wtóre pozwalają na jednoznaczne stwierdzenie, iż wyniku określonego przesunięcia linii nie zmieni się przeznaczenie tegoż terenu. Dopuszczone bowiem w uchwale korygowanie linii rozgraniczających nie ma charakteru dowolnego i wymaga uszczegółowienia jej granic. Jak bowiem wskazał Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 10 czerwca 2009 r., (sygn. akt II OSK 1854/08) „miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego jako akt prawa miejscowego, stanowiący o ograniczeniach w sposobie wykonywania prawa własności, winien stanowić o tym w sposób czytelny i budzący jak najmniej wątpliwości interpretacyjnych. Jeżeli tego nie czyni, budząc wątpliwości zasadniczej natury co do przeznaczenia terenu, to rzeczywiście może stanowić zagrożenie dla standardów demokratycznego państwa, powielając wątpliwości na etapie rozstrzygnięć indywidualnych. W konsekwencji taki plan to prosta droga do niekończących się sporów interpretacyjnych. I oczywiście nie chodzi tu o zwykłe wątpliwości interpretacyjne pojedynczych norm prawnych, poddające się wykładni, ale takie, które dotyczą kluczowych kwestii jak przeznaczenie terenu”. Powołane wcześniej postanowienia zaskarżonej uchwały planistycznej mogą prowadzić do zmiany przeznaczenia terenu bez podania ściśle określonych planem granic, co z kolei może skutkować zniesieniem skutków wyznaczenia w planie linii rozgraniczających. Z tych względów kwestionowane zapisy aktu planistycznego stanowią zagrożenie dla standardów demokratycznego państwa, bowiem w akcie stanowienia prawa normy prawne, które mogą być podstawą do podejmowania rozstrzygnięć indywidualnych powinny być ustalone jednoznacznie. Mając powyższe na względzie Wojewódzki Sąd Administracyjny – uznając, że zaskarżona uchwała w części określonej w pkt I wyroku podjęta została z naruszeniem zasad oraz trybu sporządzania planu miejscowego – stosownie do przepisu art. 147 § 1 powołanej wcześniej ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi w związku z art. 28 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, orzekł jak w sentencji. Klauzula zawarta w pkt III wyroku wynika z obowiązku zastosowania przez Sąd przy orzekaniu o uwzględnieniu skargi przepisu art. 152 wskazanej powyżej ustawy procesowej, a orzeczenie o kosztach postępowania uzasadnione jest treścią przepisu art. 200 tego aktu, zgodnie z którym w razie uwzględnienia skargi przez Sąd pierwszej instancji przysługuje skarżącemu od organu, który wydał zaskarżony akt lub podjął zaskarżoną czynność albo dopuścił się bezczynności, zwrot kosztów postępowania niezbędnych do celowego dochodzenia praw.

3400

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 14 września 2011 r.

NK-N.4131.817.2011.JT1-1

Rozstrzygnięcie nadzorcze

Na podstawie art. 79 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (tekst jednolity: Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592 ze zm.) stwierdzam nieważność § 1 i § 4 ust. 3 uchwały Rady Powiatu Wałbrzyskiego z dnia 31 sierpnia 2011 r. nr X/85/11 w sprawie ustalenia wysokości opłat za usunięcie i przechowywanie pojazdu usuniętego z drogi na parking strzeżonym oraz ustalenia wysokości kosztów powstałych w razie odstąpienia od wykonania dyspozycji usunięcia pojazdu

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 31 sierpnia 2011 r. Rada Powiatu Wałbrzyskiego podjęła m.in. uchwałę z dnia 31 sierpnia 2011 r. nr X/85/11 w sprawie ustalenia wysokości opłat za usunięcie i przechowywanie pojazdu usuniętego z drogi na parking strzeżonym oraz ustalenia wysokości kosztów powstałych w razie odstąpienia od wykonania dyspozycji usunięcia pojazdu.

Uchwała ta wpłynęła do organu nadzoru dnia 8 września 2011 r.

W toku badania legalności uchwały nr X/85/11 organ nadzoru stwierdził, że wskazane przepisy uchwały zostały podjęte z istotnym naruszeniem art. 130a ust. 6e oraz art. 130a ust. 10i ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. prawo o ruchu drogowym (tekst jednolity: Dz. U. z 2005 r. Nr 108, poz. 908 ze zm.), zwanej dalej ustawą.

Przepisem upoważniającym do podjęcia badanej uchwały jest art. 130a ust. 6 ustawy, zgodnie z którym rada powiatu ustala corocznie, w drodze uchwały, wysokość opłat za usunięcie i przechowywanie pojazdu oraz wysokość kosztów wydania dyspozycji usunięcia pojazdu w przypadku ustania przyczyn usunięcia pojazdu.

Zgodnie z § 1 uchwały, przedmiotowa uchwała określa wysokość opłat za usunięcie pojazdu z drogi oraz przechowania na parking strzeżonym pojazdu usuniętego na koszt właściciela.

Z kolei w § 4 ust. 3 uchwały Rada Powiatu zapisała: Opłaty i koszty obciążają właściciela pojazdu i stanowią dochód powiatu. Zgodnie z art. 130a ust. 10h koszty związane z usuwaniem, przechowywaniem, oszacowaniem, sprzedażą lub zniszczeniem pojazdu powstałe od momentu wydania dyspozycji jego usunięcia do zakończenia postępowania ponosi osoba będąca właścicielem tego pojazdu w dniu wydania dyspozycji usunięcia pojazdu. Również zgodnie z art. 130a ust. 2a, wysokość kosztów wydania dyspozycji usunięcia pojazdu w przypadku ustania przyczyn usunięcia pojazdu pokrywa właściciel. Obydwa wskazane przepisy odsyłają jednak do art. 130a ust. 10i w myśl którego: jeżeli w chwili usunięcia pojazd znajdował się we władaniu osoby dysponującej nim na podstawie innego niż własność tytułu prawnego, osoba ta jest zobowiązana solidarnie do pokrycia kosztów.

Rada obciążając kosztami i opłatami wyłącznie właściciela pojazdu zmodyfikowała przepisy ustawowe. Podobnie uznając opłaty i koszty za dochód powiatu, gdy tymczasem zgodnie z brzmieniem art. 130a ust. 6e stanowią one dochód własny powiatu. Zgodnie z art. 87 Konstytucji RP źródłami powszechnie obowiązującego prawa w Rzeczypospolitej Polskiej są: Konstytucja, ustawy, ratyfikowane umowy międzynarodowe oraz rozporządzenia. Źródłami powszechnie obowiązującego prawa są także akty prawa miejscowego obowiązujące na obszarze działania organów, które je ustanowiły. Zgodnie z art. 94 Konstytucji organy samorządu terytorialnego oraz terenowe organy administracji rządowej, na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie, ustanawiają akty prawa miejscowego obowiązujące na obszarze działania tych organów. Zasady i tryb wydawania aktów prawa miejscowego określa ustawa. Przepisy rozdziału III Konstytucji wyraźnie wskazują hierarchię aktów prawnych. W świetle tych przepisów ustawa i rozporządzenie są aktami prawnym hierarchicznie wyższymi od aktów prawnych organów samorządu terytorialnego. Oznacza to, że akty prawa miejscowego nie mogą być z nimi sprzeczne. Uchwały organów samorządu terytorialnego mogą być podejmowane wyłącznie na podstawie i w granicach prawa. Oznacza to również, że w powyższych uchwałach nie mogą zostać zmodyfikowane materie regulowane już w aktach prawnych hierarchicznie wyższych.

Wobec powyższego, zasadnym jest stwierdzenie nieważności § 1 i § 4 ust. 3 uchwały. Wprawdzie § 1 ust. 3 uchwały nie narusza prawa, lecz jest on nierozdzielnie związany z § 1 ust. 1 i 2 uchwały i jego pozostawienie skutkowałoby tylko częściową realizacją normy kompetencyjnej i w efekcie nieważnością całej uchwały. Dlatego, zdaniem organu nadzoru, wobec stwierdzenia nieważności § 1 ust. 1 i 2, również § 1 ust. 3 winien być pozbawiony mocy obowiązującej.

Od niniejszego rozstrzygnięcia przysługuje prawo skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu w terminie 30 dni od daty doręczenia za pośrednictwem organu nadzoru nad jednostkami samorządu terytorialnego – Wojewody Dolnośląskiego.

Zgodnie z art. 80 ustawy o samorządzie powiatowym stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały organu powiatu wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia.

Wojewoda Dolnośląski:
Aleksander Marek Skorupa

3401

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 15 września 2011 r.

NK-N.4131.425.2011.AS2-1

Rozstrzygnięcie nadzorcze

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.)

stwierdzam nieważność

– § 7 i § 8 uchwały Rady Gminy Kostomłoty nr XII/80/2011 z dnia 30 sierpnia 2011 r. w sprawie wyłapywania bezdomnych zwierząt na terenie gminy Kostomłoty oraz dalszego z nimi postępowania.

uzasadnienie

Na sesji z dnia 30 sierpnia 2011 r. Rada Gminy Kostomłoty podjęła uchwałę nr XII/80/2011 w sprawie wyłapywania bezdomnych zwierząt na terenie gminy Kostomłoty oraz dalszego z nimi postępowania. Uchwała ta wpłynęła do organu nadzoru dnia 6 września 2011 r.

W trakcie postępowania nadzorczego dotyczącego przedmiotowej uchwały organ nadzoru stwierdził podjęcie z istotnym naruszeniem prawa następujących fragmentów uchwały:

– § 7 z istotnym naruszeniem art. 44 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (tekst jednolity Dz. U. z 2008 r. Nr 213, poz. 1342 z późn. zm.),

– § 8 z istotnym naruszeniem art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (tekst jednolity Dz. U. z 2003 r. Nr 106, poz. 1002 z późn. zm.) oraz art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.).

Uchwała nr XII/80/2011 została podjęta między innymi na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy o samorządzie gminnym. Zgodnie z brzmieniem art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy o samorządzie gminnym do wyłącznej właściwości rady gminy należy stanowienie w innych sprawach zastrzeżonych ustawami do kompetencji rady gminy. Kolejnym przepisem podstawy prawnej jest art. 11 ust. 3 ustawy o ochronie zwierząt, który stanowi: „Wyłapywanie bezdomnych zwierząt oraz rozstrzyganie o dalszym postępowaniu z tymi zwierzętami odbywa się wyłącznie na mocy uchwały rady gminy podjętej po uzgodnieniu z powiatowym lekarzem weterynarii oraz po zasięgnięciu opinii upoważnionego przedstawiciela organizacji społecznej, której statutowym celem działania jest ochrona zwierząt.”

Powyższy przepis określa zatem dla organu stanowiącego gminy, z jednej strony, kompetencję do wydania aktu prawnego regulującego kwestię wyłapywania bezdomnych zwierząt oraz dalszego z nimi postępowania, a z drugiej strony, zakreśla obszar regulacji.

W § 7 przedmiotowej uchwały Rada Gminy postanowiła: „Zwierzę bezdomne, które skaleczyło człowieka zostanie odłowione i przekazane na obserwację weterynaryjną zgodnie z zaleceniem Powiatowego Lekarza Weterynarii”. W cytowanym paragrafie Rada Gminy ustaliła zasadę postępowania dotyczącą przekazania zwierzęcia na obserwację weterynaryjną w przypadku, gdy skaleczyło ono człowieka.

Tymczasem w rozdziale 8 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt zostały uregulowane zasady zwalczania chorób zakaźnych zwierząt. Zgodnie z art. 44 ust. 1 pkt 1 wskazanej wyżej ustawy: „w celu zwalczania chorób zakaźnych zwierząt podlegających obowiązkowi zwalczania powiatowy lekarz weterynarii, w drodze decyzji, może: 1) nakazać odosobnienie, strzeżenie lub obserwację zwierząt chorych lub zakażonych albo podejrzanych o zakażenie lub o chorobę”.

Rada Gminy zmodyfikowała więc w sposób istotny przepis ustawowy, który daje kompetencję powiatowemu lekarzowi weterynarii nakazania obserwacji podejrzanych zwierząt chorych lub zakażonych albo podejrzanych o zakażenie lub o chorobę, przy czym zranienie człowieka nie jest warunkiem koniecznym takiej obserwacji.

Zgodnie z art. 87 Konstytucji RP źródłami powszechnie obowiązującego prawa w Rzeczypospolitej Polskiej są: Konstytucja, ustawy, ratyfikowane umowy międzynarodowe oraz rozporządzenia. Źródłami powszechnie obowiązującego prawa są także akty prawa miejscowego obowiązujące na obszarze działania organów, które je ustanowiły. Zgodnie z art. 94 Konstytucji organy samorządu terytorialnego oraz terenowe organy administracji rządowej, na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie, ustanawiają akty prawa miejscowego obowiązujące na obszarze działania tych organów. Zasady i tryb wydawania aktów prawa miejscowego określa ustawa. Przepisy rozdziału III Konstytucji wyraźnie wskazują hierarchię aktów prawnych. W świetle tych przepisów ustawa i rozporządzenie są aktami prawnym hierarchicznie wyższymi od aktów prawnych organów samorządu terytorialnego. Oznacza to, że akty prawa miejscowego nie mogą być z nimi sprzeczne. Uchwały organów samorządu terytorialnego mogą być podejmowane wyłącznie na podstawie i w granicach prawa. Oznacza to również, że w powyższych uchwałach nie mogą znaleźć się materie regulowane już w aktach prawnych hierarchicznie wyższych.

W § 8 przedmiotowej uchwały Rada Gminy postanowiła: „w przypadku ustalenia właściciela lub opiekuna zwierzęcia, które zostało umieszczone w schronisku ponosi on koszty jego wyłapywania, przewiezienia i umieszczenia w schronisku, w tym koszty opieki weterynaryjnej w wysokości wynikającej z obowiązującego cennika w schronisku”.

Zdaniem organu nadzoru zapis § 8 uchwały określający obowiązek pokrycia przez właściciela lub opiekuna zwierzęcia kosztów związanych z wyłapywaniem i utrzymywaniem zwierzęcia stanowi przekroczenie upoważnienia ustawowego. W świetle art. 2 Konstytucji RP Rzeczypospolita Polska jest demokratycznym państwem prawnym, urzeczywistniającym zasady sprawiedliwości społecznej. Pochodną zasady demokratycznego państwa prawnego jest art. 7 Ustawy zasadniczej, zgodnie z którym organy władzy publicznej działają w granicach i na podstawie prawa. Oznacza to, iż każde działanie organu władzy, w tym także rady gminy, musi mieć oparcie w obowiązującym prawie. W świetle art. 94 Konstytucji RP akty prawa miejscowego podejmowane są w oparciu o wyraźne upoważnienie ustawowe.

W ocenie organu nadzoru przepis art. 11 ust. 3 ustawy o ochronie zwierząt, który stanowi podstawę dla rady gminy do wydania aktu prawa miejscowego, upoważnia radę do określania „wyłapywania bezdomnych zwierząt oraz rozstrzygania o dalszym postępowaniu z tymi zwierzętami”. Brak w tym zakresie upoważnienia dla rady do wprowadzania opłat za tego rodzaju usługi.

Należy podkreślić, iż podejmując akty prawa miejscowego w oparciu o normę ustawową, organ stanowiący musi ściśle uwzględniać wytyczne zawarte w upoważnieniu. Odstąpienie od tej zasady narusza związek formalny i materialny pomiędzy aktem wykonawczym a ustawą, co z reguły stanowi istotne naruszenie prawa. Zarówno w doktrynie, jak również w orzecznictwie ugruntował się pogląd dotyczący dyrektyw wykładni norm o charakterze kompetencyjnym. Naczelną zasadą prawa administracyjnego jest zakaz domniemania kompetencji. Ponadto należy podkreślić, iż normy kompetencyjne powinny być interpretowane w sposób ścisły, literalny. Jednocześnie zakazuje się dokonywania wykładni rozszerzającej przepisów kompetencyjnych oraz wyprowadzania kompetencji w drodze analogii. Na szczególną uwagę zasługuje tu wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 28 czerwca 2000 r. (K25/99, OTK 2000/5/141): „Stosując przy interpretacji art. 87 ust. 1 i art. 92 ust. 1 Konstytucji, odnoszących się do źródeł prawa, takie zasady przyjęte w polskim systemie prawnym jak: zakaz domniemania kompetencji prawodawczych, zakaz wykładni rozszerzającej kompetencje prawodawcze oraz zasadę głoszącą, że wyznaczenie jakiegokolwiek organowi określonych zadań nie jest równoznaczne z udzieleniem mu kompetencji do ustanawiania aktów normatywnych służących realizowaniu tych zadań (...)”.

Biorąc powyższe pod uwagę, orzeczono jak w sentencji.

Od niniejszego rozstrzygnięcia przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu za pośrednictwem Organu Nadzoru – Wojewody Dolnośląskiego w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia. Zgodnie z art. 92 ustawy o samorządzie gminnym, stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały organu gminy wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Wojewoda Dolnośląski:
Aleksander Marek Skorupa

3402

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 15 września 2011 r.

NK-N.4131.640.2011.JK8-3

Rozstrzygnięcie nadzorcze

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.) w związku z art. 54 § 3 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 153, poz. 1270 ze zm.)

uchylam rozstrzygnięcie nadzorcze nr NK-N.4131.640.2011.JK8-1 z dnia 4 sierpnia 2011 r. w przedmiocie stwierdzenia nieważności uchwały Rady Miejskiej w Lubinie nr XI/99/11 z dnia 28 czerwca 2011 r. w sprawie ustalenia regulaminu określającego niektóre zasady wynagradzania nauczycieli zatrudnionych w placówkach oświatowych, dla których Gmina Miejska Lubin jest organem prowadzącym.

UZASADNIENIE

Na sesji dnia 28 czerwca 2011 r. Rada Miejska w Lubinie podjęła uchwałę nr XI/99/11 w sprawie ustalenia regulaminu określającego niektóre zasady wynagradzania nauczycieli zatrudnionych w placówkach oświatowych, dla których Gmina Miejska Lubin jest organem prowadzącym.

Wojewoda Dolnośląski stwierdził nieważność tej uchwały mocą rozstrzygnięcia nadzorczego nr NK-N.4131.640.2011.JK8-1 z dnia 4 sierpnia 2011 r. zarzucając jej podjęcie z istotnym naruszeniem art. 30 ust. 6a ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674 ze zm.) oraz art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. 1997 r. Nr 78, poz. 483 ze zm.).

Od powyższego rozstrzygnięcia nadzorczego Rada Miejska w Lubinie wniosła skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu zarzucając niewłaściwą wykładnię przez organ nadzoru regulacji art. 30 ust. 6a ustawy Karta Nauczyciela.

Zdaniem Rady Miejskiej w Lubinie zawarte w art. 30 ust. 6a Karty Nauczyciela sformułowanie „podlegają uzgodnieniu” oznacza nałożenie na radę gminy obowiązku poddania treści regulaminów dot. wynagrodzeń nauczycieli procedurze uzgodnieniowej celem wypracowania wspólnego stanowiska, przy czym nie zawsze oznacza to uzyskanie całkowitej zgody związku zawodowego na rozwiązania zawarte w projekcie aktu normatywnego.

Ponowna ocena legalności przedmiotowej uchwały spowodowała zmianę stanowiska organu nadzoru w zakresie istotnego naruszenia przez Radę regulacji art. 30 ust. 6a ustawy Karta Nauczyciela oraz art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, a tym samym braku uzgodnienia uchwały ze związkami zawodowymi zrzeszającymi nauczycieli.

Organ nadzoru podtrzymuje natomiast twierdzenia dotyczące istotnego naruszenia prawa przez § 7 ust. 3 we fragmencie „rzeczywistego,” oraz § 12 ust. 4 uchwały Rady Miejskiej w Lubinie nr XI/99/11 z dnia 28 czerwca 2011 r.

Niemniej jednak, mając na uwadze sposób sformułowania sentencji rozstrzygnięcia nadzorczego nr NK-N.4131.640.2011.JK8-1, a co za tym idzie brak możliwości ograniczenia jego zakresu do stwierdzenia nieważności § 7 ust. 3 we fragmencie „rzeczywistego,” oraz § 12 ust. 4 uchwały nr XI/99/11, zasadnym było uchylenie przedmiotowego rozstrzygnięcia nadzorczego w całości.

Na podstawie art. 98 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, w związku z art. 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 163, poz. 1270 z późn. zm.) niniejsze rozstrzygnięcie może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu, za pośrednictwem Wojewody Dolnośląskiego, w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia.

Wojewoda Dolnośląski:
Aleksander Marek Skorupa

3403

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 15 września 2011 r.

NK-N.4131.763.2011.JK8

Rozstrzygnięcie nadzorcze

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.)

stwierdzam nieważność

§ 1 ust. 2 zdanie drugie oraz § 2 ust. 2 we fragmencie „pozostały zakres świadczeń” uchwały Rady Miejskiej Wałbrzycha nr XVII/144/11 z dnia 29 sierpnia 2011 r. w sprawie ustalania opłat za pobyt dzieci w żłobkach samorządowych, dla których Gmina Wałbrzych jest organem prowadzącym.

UZASADNIENIE

Na sesji dnia 29 sierpnia 2011 r., działając na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.) oraz art. 58 ust. 1 w związku z art. 10, 12 ust. 3 i art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. Nr 45, poz. 235 ze zm.), Rada Miejska Wałbrzycha podjęła uchwałę nr XVII/144/11 w sprawie ustalania opłat za pobyt dzieci w żłobkach samorządowych, dla których Gmina Wałbrzych jest organem prowadzącym.

Uchwała ta wpłynęła do organu nadzoru dnia 5 września 2011 r.

W trakcie postępowania nadzorczego dotyczącego przedmiotowej uchwały organ nadzoru stwierdził podjęcie § 1 ust. 2 zdanie 2 oraz § 2 ust. 2 we fragmencie „pozostały zakres świadczeń” z istotnym naruszeniem art. 10 ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 w związku z art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. 1997 r. Nr 78, poz. 483 ze zm.).

Podstawę prawną przedmiotowej uchwały, jak wskazano w jej treści, stanowi m.in. art. 58 ust. 1 ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3, zgodnie z którym wysokość opłaty oraz opłaty, o której mowa w art. 12 ust. 3, za pobyt dziecka w żłobku lub klubie dziecięcym utworzonym przez gminę albo u dziennego opiekuna oraz maksymalną wysokość opłaty za wyżywienie ustala rada gminy w drodze uchwały. Z kolei wskazany przez nią art. 59 ust. 2 ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 upoważniał Radę do określenia warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od ponoszenia opłat.

Działając na podstawie wskazanej normy kompetencyjnej Rada określała zatem wysokość opłaty za pobyt dziecka w żłobku, wysokość opłaty za wydłużony ponad 10 godzin wymiar opieki w żłobku, wysokość maksymalnej stawki żywieniowej oraz warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od ponoszenia opłat.

Mocą § 1 ust. 2 przedmiotowej uchwały, określając wysokość opłaty za pobyt dziecka w żłobku do 10 godzin dziennie, w zdaniu drugim Rada postanowiła, że na opłatę tą składa się w szczególności sprawowanie opieki pielęgnacyjnej, prowadzenie zajęć zabawowych z elementami edukacji, prowadzenie zajęć opiekuńczo-wychowawczych i edukacyjnych.

Z kolei w § 2 ust. 2 uchwały Rada wskazała, że pozostały zakres świadczeń, sposób pobierania i zwrotu opłat za świadczenia zostaną określone w umowie cywilno - prawnej zawartej pomiędzy żłobkiem a rodzicami (prawnymi opiekunami) dziecka uczęszczającego do żłobka.

Tymczasem zgodnie z art. 10 ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3, do zadań żłobka i klubu dziecięcego należy w szczególności:

- 1) zapewnienie dziecku opieki w warunkach bytowych zbliżonych do warunków domowych;
- 2) zagwarantowanie dziecku właściwej opieki pielęgnacyjnej oraz edukacyjnej, przez prowadzenie zajęć zabawowych z elementami edukacji, z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb dziecka;
- 3) prowadzenie zajęć opiekuńczo-wychowawczych i edukacyjnych, uwzględniających rozwój psychomotoryczny dziecka, właściwych do wieku dziecka.

Z kolei szczegółowe cele i zadania żłobka oraz sposób ich realizacji, z uwzględnieniem wspomagania indywidualnego rozwoju dziecka oraz wspomagania rodziny w wychowaniu dziecka, a w przypadku dzieci niepełnosprawnych – ze szczególnym uwzględnieniem rodzaju niepełnosprawności, zgodnie z art. 11 ust. 2 pkt 2 ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3, określa statut żłobka.

Stanowiąc regulację § 1 ust. 2 zd. 2 Rada określiła zatem, co – w znaczeniu, jakie świadczenia – składa się na opłatę za pobyt dziecka w żłobku. Z kolei zamieszczając w § 2 ust. 2 fragment „pozostały zakres świadczeń” Rada wprowadziła możliwość określenia w umowie cywilnoprawnej innych jeszcze świadczeń, za które będą pobierane opłaty.

Regulacje te, w ocenie organu nadzoru, stanowią modyfikację art. 10 ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3. Użycie przez ustawodawcę sformułowania „w szczególności” wskazuje na zastosowanie tzw. otwartego katalogu świadczeń. Zdaniem organu nadzoru zawarte w art. 10 ww. ustawy określenie świadczeń żłobka oznacza zatem, że żłobek realizuje co najmniej te świadczenia, które są wskazane w ww. regulacji, niemniej jednak możliwe jest określenie innych jeszcze, dodatkowych świadczeń.

Jednakże w przypadku, gdy Rada doprecyzowuje świadczenia żłobka, za jakie pobierana będzie opłata, zobowiązana jest czynić to w sposób precyzyjny i kompleksowy, polegający na pełnym wymienieniu tych świadczeń. O ile jako nieistotne naruszenie prawa uznane byłoby samo odniesienie do regulacji art. 10 ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 bądź też kompleksowe powtórzenie zawartych w niej świadczeń, o tyle wskazanie na poszczególne tylko świadczenia i użycie przez Radę przy ich doprecyzowywaniu sformułowania „w szczególności” oraz odesłanie do regulacji umowy w zakresie ustalania tych świadczeń powoduje, że ostateczne określenie, za jakie świadczenia będzie faktycznie pobierana opłata, Rada przekazała bliżej nieokreślonemu podmiotowi.

Tym samym, w ocenie organu nadzoru, działanie Rady polegające na wymienieniu jako świadczenia żłobka poszczególnych tylko świadczeń określonych przez ustawodawcę jako podstawowe i pozostawienie ich ostatecznego doprecyzowania w treści umowy, nie tylko stanowi modyfikację art. 10 ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3, ale także narusza art. 7 Konstytucji RP.

Nie może być zatem uznane za następujące na podstawie i w granicach prawa działanie polegające na modyfikacji przez Radę ustawowo określonego katalogu świadczeń żłobka i przekazanie jego doprecyzowania innym podmiotom.

Powyższe, w ocenie organu nadzoru, czyni zasadnym orzeczenie o nieważności § 1 ust. 2 zdanie 2 oraz § 2 ust. 2 we fragmencie „pozostały zakres świadczeń” przedmiotowej uchwały.

Mając na uwadze powyższe, stwierdzam jak na wstępie.

Zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały organu gminy wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Na podstawie art. 98 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, w związku z art. 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 163, poz. 1270 z późn. zm.) niniejsze rozstrzygnięcie może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu, za pośrednictwem Wojewody Dolnośląskiego, w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia.

Wojewoda Dolnośląski:
Aleksander Marek Skorupa

3404

OBWIESZCZENIE WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

z dnia 15 września 2011 r.

w sprawie zmiany tekstu statutu Związku Międzygminnego Ślęza-Oława z siedzibą w Strzelinie

Na podstawie § 6 i § 7 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 5 października 2001 r. w sprawie sposobu prowadzenia rejestru związków międzygminnych oraz ogłaszania statutów związków (Dz. U. Nr 121, poz. 1307) zarządzam ogłoszenie zmiany tekstu statutu Związku Międzygminnego Ślęza-Oława z siedzibą w Strzelinie o następującej treści:

Zmiany do statutu

Do Statutu Związku Międzygminnego Ślęza-Oława z siedzibą w Strzelinie wprowadza się następujące zmiany:

1. § 3 Statutu otrzymuje brzmienie: Uczestnikami związku są gminy: Miasto Oława, Gmina Kobierzyce, Gmina Siechnice, Miasto i Gmina Strzelin, Gmina Borów, Gmina Przeworno, Gmina Żórawina, Gmina Ciepłowody, Miasto i Gmina Ziębice, Miasto Wrocław, Miasto i Gmina Wiązów, Gmina Jordanów Śląski, Gmina Czernica.

Wojewoda Dolnośląski:
Aleksander Marek Skorupa

3405

**OGŁOSZENIE NR 01.2011
STAROSTY JAWORSKIEGO**

z dnia 15 września 2011 r.

**o możliwości zgłaszania kandydatów na członków Powiatowej Społecznej Rady
do Spraw Osób Niepełnosprawnych w Jaworze**

Na podstawie art. 44c ust. 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 Nr 127, poz. 721 z późn. zm.) i § 9 ust. 1 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2003 r. w sprawie organizacji oraz trybu działania wojewódzkich i powiatowych społecznych rad do spraw osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2003 Nr 62, poz. 560 z późn. zm.), uprzejmie informuję o możliwości zgłaszania po jednym kandydacie spośród niżej wymienionych podmiotów, działających na terenie powiatu jaworskiego:

- organizacji pozarządowych,
- fundacji,
- jednostek samorządu terytorialnego.

Pisemne zgłoszenia kandydatów należy składać w kancelarii ogólnej Starostwa Powiatowego w Jaworze, ul. Wrocławska 26, 59-400 Jawor w terminie 30 dni od daty publikacji ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego.

Wicestarosta Jaworski:
Michał Lenkiewicz

3406

**KOMUNIKAT
ZARZĄDU WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO**

z dnia 13 września 2011 r.

**ZARZĄD WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO – INSTYTUCJA ZARZĄDZAJĄCA
REGIONALNYM PROGRAMEM OPERACYJNYM DLA WOJEWÓDZTWA**

informuje o podjęciu:

Uchwały nr 1194/IV/11 z dnia 13 września 2011 r. w sprawie zmiany uchwały nr 1149/III/08 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 5 lutego 2008 r. w sprawie przyjęcia Szczegółowego Opisu Priorytetów Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007–2013 (Uszczegółowienia RPO WD).

Uchwała obowiązuje od dnia jej podjęcia przez Zarząd Województwa Dolnośląskiego.

Powyższa uchwała oraz tekst jednolity Szczegółowego Opisu Priorytetów Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007–2013 (URPO) uwzględniający wprowadzone zmiany są dostępne na witrynie internetowej www.rpo.dolnyslask.pl.

W zaktualizowanej wersji Uszczegółowienia RPO WD wprowadzono m.in. następujące najważniejsze zmiany dotyczące:

Działania 4.1 Gospodarka odpadami,

gdzie w celu działania dot. budowy lub rozbudowy nowoczesnych obiektów, zmieniono zapis na „budowy lub rozbudowy instalacji i systemów” oraz doprecyzowano warunki zakupu wyposażenia niezbędnego do selektywnego zbierania odpadów, w tym niebezpiecznych.

Załącznika nr 1. „Indykatywna tabela finansowa zobowiązań dla programu operacyjnego w podziale na priorytety i działania z przyporządkowaniem kategorii interwencji funduszy strukturalnych oraz oznaczonymi działaniami podlegającymi zasadom cross-financing”,

gdzie wprowadzono zmiany, polegające na realokacji środków pomiędzy działaniami w priorytetach „Transport” i „Turystyka i kultura”. W priorytecie Transport przesunięto 250 tys. EUR z działania 3.2 do działania 3.3, celem zapewnienia środków na projekty indywidualne. W przypadku priorytetu „Tury-

styka i kultura” przesunięto część środków do działań 6.2 i 6.3 z pozostałych działań, celem umożliwienia kontraktacji kolejnych projektów w tych działaniach. Analogiczne zmiany wprowadzono do kart działań.

Załącznika nr 6 „Wykaz wydatków wyłączonych z kwalifikowalności w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego w latach 2007–2013”, gdzie:

I. Wykaz wydatków niekwalifikowalnych dla wszystkich Działań w Priorytetach RPO WD (z wyłączeniem działania 1.3) doprecyzowano zapisy związane z końcową datą kwalifikowalności wydatków.

J. Wykaz wydatków niekwalifikowalnych w przypadku projektów, w których przewidziano finansowanie danej kategorii wydatku (nie dot. działania 1.3)

- Nabycie nieruchomości zabudowanej
usunięto zapis dotyczący niekwalifikowania wydatków związanych z wyburzeniem dla projektów realizowanych na podstawie rozporządzenia w sprawie regionalnej pomocy inwestycyjnej, w związku z wprowadzeniem jego kwalifikowalności w rozporządzeniu z dnia 15 grudnia 2010 r.

- Środki transportu

dodano do środków transportu wskazanych jako niekwalifikowane dla przedsiębiorstw prowadzących podstawową działalność w sektorze transportu urządzenia transportowe zgodnie z zapisami nowego rozporządzenia w sprawie regionalnej pomocy inwestycyjnej.

K. Wykaz wydatków niekwalifikowalnych dla poszczególnych Działań w Priorytetach RPO WD

- Działanie 1.1 Inwestycje dla przedsiębiorstw dodano do środków transportu wskazanych jako niekwalifikowane dla przedsiębiorstw prowadzących podstawową działalność w sektorze transportu urządzenia transportowe zgodnie z zapisami nowego rozporządzenia w sprawie regionalnej pomocy inwestycyjnej oraz wskazano wyraźne rozróżnienie wydatków związanych z doradztwem zgodnie z nowym rozporządzeniem w sprawie regionalnej pomocy inwestycyjnej.
- Działanie 4.1 Gospodarka odpadami W pkt dot. wydatków na projekty dotyczące przedsięwzięć obsługujących powyżej 150 tys. Mieszkańców, zamieniono słowo „przedsięwzięcie” na „instalacji i systemów”.

Marszałek Województwa Dolnośląskiego:
Rafał Jurkowlaniec

-
- Informacja o warunkach rozpowszechniania i prenumeraty Dziennika Urzędowego Województwa Dolnośląskiego:
 - 1) egzemplarze bieżące i z lat ubiegłych, w miarę posiadanych rezerw można nabywać w Redakcji Dziennika Urzędowego Województwa Dolnośląskiego, pl. Powstańców Warszawy 1, 50-951 Wrocław, pok. 1178, tel. 71/340-66-21, fax. 71/340-66-47, e-mail: dziennik@duw.pl
 - 2) w przypadku prenumeraty, na podstawie nadesłanego zamówienia do Redakcji Dziennika Urzędowego Województwa Dolnośląskiego, pl. Powstańców Warszawy 1, 50-951 Wrocław, tel. 71/340-66-21, fax. 71/340-66-47, e-mail: dziennik@duw.pl
 - Informacja o czasie i miejscu, w którym wyłożone są do powszechnego wglądu zbiory Dziennika Urzędowego wraz ze skorowidzami:
 - 1) Biblioteka Urzędowa Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, pl. Powstańców Warszawy 1, 50-951 Wrocław, pok. 3004–3005, w godz. 9–15 (pn.–pt.), tel. 71/340-62-54
 - 2) Internet na stronie: <http://www.duw.pl>
-

Wydawca: Wojewoda Dolnośląski

Redakcja: Wydział Nadzoru i Kontroli Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego, Redakcja Dziennika Urzędowego Województwa Dolnośląskiego, 50-951 Wrocław, pl. Powstańców Warszawy 1, tel. 71/340-66-21, e-mail: a.augustynowicz@duw.pl

Skład druk i rozpowszechnianie: Dolnośląski Urząd Wojewódzki we Wrocławiu – Wydział Nadzoru i Kontroli, 50-951 Wrocław, pl. Powstańców Warszawy 1, tel. 71/340-66-21, e-mail: dziennik@duw.pl

Tłoczono z polecenia Wojewody Dolnośląskiego w Dolnośląskim Urzędzie Wojewódzkim we Wrocławiu – Wydział Nadzoru i Kontroli
50-951 Wrocław, pl. Powstańców Warszawy 1